MAGYAR POLITIKAI LEXIKON

(POLITIKAI MAGYARORSZÁG) 1929—1935

II. KÖTET

SZERKESZTETTE:

MADARÁSZ ELEMÉR

MERKANTIL-NYOMDA, BUDAPEST, NYOMÁSA.

KIADJA: MAGYAR POLITIKAI LEXIKON (1914—1929; 1929—1935) KIADÓVÁLLALAT.

Merkantil-nyomda (Havas Ödön) Budapest, VIII., Hunyadi u. 43.

Előszó.

A Magyar Politikai Lexikon első kötetének megjelenése óta eltelt két parlamenti ciklus és mélyreható bel- és külpolitikai irányváltozásokkal formálta át közéletünket. A világszerte egyre súlyosabban érezhető gazdasági elzárkózás, az ezzel kapcsolatos valuta- és áruforgalmi intézkedések, a Középeurópa déli felében elsőnek kialakuló gazdasági együttműködés bizató körvonalai külpolitikánkat a politikai és gazdasági élet tengelyébe állították, míg belpolitikailag merőben új rendszer reformszelleme árad szét a politika levegőjében.

Az új utak és új törekvések, új nevek sokaságát dobta az érdeklődés homlokterébe; új fogalmak, új célkitűzések, új akarások és új politikai világnézetek lehető tárgyilagos ismertetésével kellett kiegészítenem lexikonom adattárát. Munkám keretében nem bírálhattam, aminthogy a változó percek rohanásában a kortárs szemszöge nem is engedett volna történelmileg is helytálló kritikát; meg kellett elégednem az adatok tárgyilagos feldolgozásával, amelyekből az idő fogja majd szelektálni a helytállókat.

Munkám — a dolog természetéből kifolyólag — nem lehet tökéletes; de igyekeztem minden hiányosságot pótolni s hiszem, hogy célomat teljes mértékben sikerült is elérnem. Amikor még munkám teljességét előmozdító segítségért minden támogatómnak, különösen pedig Haeffler István, a M. T. I. politikai szerkesztőjének őszinte köszönetet mondok, remélem azt, hogy a Magyar Politikai Lexikon II. kötete teljességében és adatainak megbízhatóságában méltó követője lesz az első kötetnek.

Budapest, 1935 november hó.

A SZERKESZTŐ.

Ábrányi Kornél ifj. (lászlófalvi, mikeföldi, eördögh), volt országgyűlési képviselő, ny. min. tanácsos, v. sajtófőnök. Budapesten született 1849 december 28-án. Főiskolai tanulmányainak elvégzése után állami szolgálatba lépett. Trefort miniszterelnök titkára lett s hét éven keresztül teljesített mellette szolgálatot. Trefort lemondása után ő is megvált állásától és szabadelvű programmal képviselői mandátumot vállalt. Másfél évtizeden keresztül volt tagja a Háznak, előbb a dédesi, később a lengyeltóti kerületet képviselte, majd 1906-ban, a koalíciós kormány idején, Wekerle miniszterelnök sajtófőnöke lett, miniszteri tanácsosi rangban. Később a Pesti Napló felelős szerkesztője és kiadója lett, majd a Pester Lloyd és a Pesti Hirlap kötelékébe lépett. Rendkívül széleskörű irodalmi és publicisztikai tevékenységet fejtett ki. Főbb munkái: A Király, Nemzeti ideál, Jegyzetek és reflexiók. Szépirodalmi művei közül kiemelkedik az: Iván. Számos színdarabot írt, amelyek a Nemzeti Színházban kerültek színre. Nyugalomba vonulása után haláláig — 1913 március 11 — nem foglalkozott többé politikával.

Agorasztó Tivadar, a felsőház tagja, nyug. alispán. 1870 szept. 16-án született Budapesten. Középiskoláit és az egyetemet Budapesten végezte. Utána közigazgatási pályára ment s Pest vármegye szolgálatába lépett. Vármegyei aljegyző, majd főjegyző volt s már akkor az ország egyik legkitűnőbb közigazgatási szakemberének hírében állott. A budapesti községi közigazgatási tanfolyamnak már főjegyző korában előadója volt. 1905-ben egyik vezetője volt a megyében a nemzeti ellenállásnak. 1918-ban, Fazekas Ágoston képviselői mandátumának elnyerése után, Pest vármegye alispánjává választották. A vármegye érdekében kifejtett munkássága s érdemei elismeréséül Kalocsa, Szentendre, Rákospalota s még mintegy ötven község díszpolgárává választotta meg, vármegyéje pedig örökös törvényhatósági bizottsági taggá. Nagy szerepe volt a Vármegyék és Városok Országos Mentőegyesületének megszervezésében. Az egyesületnek ma is helyettes elnöke s sok más társadalmi egyesületben visel tisztséget. A kormányzó érdemei elismeréséül 1929-ben, nyugalombavonulásakor, 39 évi szolgálat után, a II. osztályú Magyar Érdemkereszttel tüntette ki. Tulajdonosa a II. oszályú polgári hadiérdemkeresztnek. Elnökhelyettese a gyakorlati közigazgatási vizsga vizsgabizottságának. A felsőházban 1930 óta, mint Pest vármegye törvényhatóságának választottja foglal helyet.

Aichner Albert dr., székesfővárosi törvényhatósági bizottsági tag. 1885 április 29-én született Radafalván (Vas vármegye). Egyetemi tanulmányait a budapesti, müncheni és genfi egyetemeken végezte és 1913-ban Budapesten szerzett ügyvédi oklevelet. Még ugyanezen évben megnyitotta irodáját, a mozgósításkor azonban bevonult mint önkéntes, majd később főhadnagy-hadbírói rangban teljesített szolgálatot a háború végéig. 1920-ban a Katolikus Népszövetség kormányzótanácsa ügyésznek, majd később főügyésznek választotta, mely tisztségében a szegénygyvédelem terén értékes közéleti működést fejt ki. A Katolikus Népszövetség kiadásában megjelenő „Népujság" című lapban számos szociális vonatkozású és népvédelmi cikke jelent meg. 1930-ban Serédi Jusztinián

hercegprímás a Kasselik-alapítvány egyik gondnokává nevezte ki. Delegátusa az Americana Trans Danubia Corporatiójának. Az 1935. évi országgyűlési képviselőválasztásokon Budapest déli kerületében a Keresztény Gazdasági és Szociális Párt listáján pótképviselőnek, ugyanezen évben a Keresztény Községi Párt listáján fővárosi törvényhatósági bizottsági taggá választották meg.

Aigner Károly dr., volt főispán. (Lásd I. kötet 5. oldal.) 1932 szeptemberében saját kérelmére megvált főispáni állásától s még ugyanezen évben m. kir. közjegyzővé nevezték ki. A jótékonyság terén kifejtett munkássága elismeréséül 1928-ban a magyar Vörös Kereszt érdemérmet és 1930-ban bronz, majd ezüst signum laudissal tüntették ki. Nyugdíjazása alkalmával, Szeged város törvényhatósága örökös törvényhatósági bizottsági taggá választotta, a szegedi Ferenc József tudományegyetem pedig díszdoktori oklevéllel tüntette ki 1928-ban, az egyetem Szegedre való helyezéséért szerzett tevékenységéért. Meghalt 1934 november 9-én.

Alföldi Béla dr. (nemes-mililitsi), országgyűlési képviselő. (Lásd I. kötet 6. oldal.) Az 1935. évi választásokon ismét a bácsalmási kerület mandátumát nyerte el. Az országgyűlésben főkép közegészségügyi és szociálpolitikai téren fejt ki értékes működést. Tagja a Takarékossági Bizottságnak s az ő indítványa alapján alakult meg a parlament első állandó közegészségügyi bizottsága. A közegészségügy és szociálpolitikai téren kifejtett munkássága elismeréséül m. kir. egészségügyi főtanácsossá nevezték ki. Politikával már ifjú korától kezdve foglalkozik s kerületében már az előző időben is nagy népszerűségnek örvendett.

Almásy Alajos gróf (zsadányi és törökszentmiklósi), volt országgyűlési képviselő. 1895-ben született Gyulán. Főiskolai tanulmányainak befejezése

után hosszabb tanulmányútra indult, melynek során bejárta Európa majdnem minden államát. A háború kitörésekor bevonult katonának és az orosz harctéren teljesített szolgálatot 1916-ig, amikor hadifogságba került, ahonnan csak 1918 márciusában szabadult. Vitéz magatartásáért többízben is kitüntették. Előkelő szerepet visz Békés vármegye közéletében. Tagja Békés vármegye törvényhatósági bizottságának és Gyula város képviselőtestületének, választmányi tagja Békésvármegye Gazdasági Egyesületének, tagja az Országos Magyar Gazdasági Egyesületnek s több ármentesítő társulatnak. Elsőízben volt tagja a törvényhozásnak. A nagyszalontai kerület küldte a képviselőházba az Egységes párt programjával. Az 1935. évi választásokon nem vállalt jelöltséget.

Almásy Dénes gróf (zsadányi és törökszentmiklósi), a felsőház tagja. (Lásd I. kötet 7. oldal.) Az összeomlás után a románok kifosztották gazdaságát, de néhány évi heroikus munka után sikerült azt ismét az ország első mintagazdaságai közé emelnie. Aktív politikával sohasem foglalkozott, visszavonultan, családjának és a jótékonyságnak él. Családjáról való szerető gondoskodása jeléül a hitbizományi birtokból 7500 holdat feloldatott és szétosztott leányai között. A gyulai „Egri norma" részére telket adományozott s igen kedvezményes áron házat is juttatott.

Almásy Imre gróf (zsadányi és törökszentmiklósi), országgyűlési képviselő. 1896 jan. 29-én született Törökszentmiklóson. Tanulmányait a budapesti piarista gimnáziumban végezte jeles eredménnyel. Katonai szolgálatát a volt 13. huszárezredben teljesítette és az orosz, román, szerb és olasz

fronton harcolt. Harminchárom hónapi frontszolgálat után mint főhadnagy szerelt le. Katonai kitüntetései: Signum Laudis, nagy ezüst vitézségi érem, Károly csapat kereszt. 1919-ben a kommün alatt, mint túsz fogságba került, majd kiszabadulva résztvett a szolnoki fehér gárda megszervezésében. Ellenforradalmi tevékenysége miatt a kommunisták elfogták, Szamuelly Tibor halálra is ítélte, később azonban büntetését kegyelemből 15 évi fegyházra szállította le. A kommunizmus bukásáig fogságban maradt. Azóta mint községi képviselő, vármegyei törvényhatósági tag és mint a Nemzeti Egység nógrádi kerületének elnöke élénk részt vett a közéletben. Az 1935. évi általános választásokon a rétsági kerületben a Nemzeti Egység Párt programjával nyert mandátumot. Elsőízben tagja a Háznak. 1919-ben átvette nógrádmegyei családi birtokának vezetését és mintagazdasággá fejlesztette.

Almásy László dr., országgyűlési képviselő, a képviselőház volt elnöke. (Lásd I. kötet 7. oldal.) Házelnöki méltóságában, jóllehet a politikai szenvedélyek sokszor okoztak nehéz helyzetet, tárgyilagosságát mindig megőrízte s kiérdemelte valamennyi párt bizalmát. A második országgyűlésnek is elnöke volt, 1935-ben azonban, amikor ismételten a pomázi kerület képviselővé választotta és az új országgyűlés összeült, elhárította ezt a tisztséget magától. A kormányzó 1930-ban érdemei elismeréséül az I. oszt. Magyar Érdemkereszttel tüntette ki. A Ferenc József rend tisztikeresztjének és több más kitüntetésnek tulajdonosa.

Altorjay Sándor (al-torjai), ügyvéd, ny. rk. jogakadémiai tanár. Egerben született 1887 jan. 9-én. Szülővárosában végezte középiskoláit, a budapesti

egyetem jogi karán pedig jog- és államtudori oklevelet szerzett, majd a leipzigi, berlini és a heidelbergi egyetemen folytatta tanulmányait. 1910-ben állami szolgálatba lépett és 1916-ig a honvédelmi minisztérium fogalmazója volt. Ezután az egri érseki jogakadémiához nevezték ki a jogtörténet és egyházjog ny. rk. tanárává. 1922-ben ügyvédi irodát nyitott Budapesten. Főként a kriminalisztika terén működik és az utóbbi időknek majdnem minden nagyobb bűnügyében szerepelt védőként. Mint tanár is élénk tevékenységet fejt ki. Szakirodalmi működése igen jelentős. Főbb művei: „A magyar bírósági szervezet fejlődése a XV. századtól a hétszemélyes tábla kialakulásáig". (Dícsérettel kitüntetett pályamunka.) „A homestead exemption law, tekintettel hazánkra". „Akaratszabadság és felelősség". „Magyar szupremáciai és demokratikus fejlődés". „Pár szó a magyar katolikus egyházi vagyon eredetéhez". „Anonymus és a magyar ősalkotmány". „A királyi tanács fejlődése az Árpádház kihaltától V. László trónraléptéig". Ezenkívül számtalan kisebb jogtörténeti, büntetőjogi és filozófiai tanulmányt, értekezést és cikket írt. Munkáit kitűnő jogérzék és modern szellem jellemzi.

Ambrózy Andor báró (sédeni), a Bánsági Magyar Párt volt elnöke. 1878 jún. 28-án született Temesgyarmaton. Középiskoláit elvégezve, a nagyváradi, kassai és keszthelyi gazdasági akadémiákon folytatta tanulmányait. Okleveles gazda. Tanulmányai befejeztével önkéntesi évét szolgálta le a 3. h. h. e.-nél, aztán 5 éven át tanulmányúton volt

külföldön. Beutazta Németországot, Franciaországot, Olaszországot, az Északamerikai Egyesült Államokat és Afrika nagy részét. Hazatérve, családi birtokán gazdálkodott. A háború alatt katonai szolgálatot teljesített s mint tartalékos százados szerelt le. Vitéz harctéri magatartásáért többször részesült kitüntetésben. Az összeomlás után otthon maradt s itt érte a Bánság francia és szerb megszállása. Az impériumváltozás után román állampolgárrá lett s ettől az időtől kezdve nagy munkásságot fejtett ki úgy a magyarság, mint egyháza érdekében. Kiváló munkássága elismeréséül az ág. ev. egyház országos főfelügyelőjévé választották. A magyarság politikai életében is vezetőszerepet töltött be. Előbb társelnöke volt a Temes-Torontáli Magyar Pártnak, majd megalakítva a Bánsági Magyar Pártot, annak elnöke lett. Fáradhatatlan kitartással elérte, hogy 1930-ban felépíthették Temesváron a Magyar Házat. Közgazdasági és kultúrális téren is rendkívül sokat tett a bánsági magyarságért. Számos társadalmi, tudományos és szociális egyesületek elnöke és dísztagja volt. Meghalt 1932 nov. 1-én Temesváron.

Andreetti Károly, volt országgyűlési képviselő. 1878 március 22-én született a fehérmegyei Sóskuton. Középiskolái elvégzése után a kir. József műegyetemen folytatta tanulmányait s 1902-ben építészmérnöki oklevelet kapott. Ekkor nagyobb tanulmányutat tett Európa vezető államaiban s főként Német- és Olaszországban töltött hosszabb időt a műemlékek tanulmányozásával. Hazatérése után magángyakorlatot folytatott. A háború kitörésekor szolgálattételre bevonult a 8. honvédhuszárezredhez, amelynek kötelékében 34 hónapig frontszolgálatot teljesített és a forradalomkor, mint tartalékos huszárszázados szerelt le. Bátor magatartásáért többek között kétszeresen megkapta a Signum Laudist a kardokkal és a Károly csapatkeresztet. Már a háború alatt, 1915-ben, tanára lett a Képzőművészeti Főiskolának, 1931-ben pedig a főiskola rektorává választották meg. Évek hosszú sora óta nagy tevékenységet fejt ki Fehér vármegye törvényhatósági és gazdasági életében is. Az 1931. évi országgyűlési képviselőválasztáson nagy többséggel nyerte el a váli kerület mandátumát egységespárti programmal. 32 év óta tagja Fehér vármegye törvényhatósági bizottságának, tagja a kisközgyűlésnek is. Tagja még a Mérnöki Kamarának és a Magyar Mérnök és Építész Egyletnek. Az országgyűlés bizottságaiban és plénuma előtt is számos felszólalással tette ismertté nevét; az 1935. évi választásokon azonban már nem vállalt jelöltséget.

Andréka Károly, volt országgyűlési pótképviselő. Tápióbicskén született 1874-ben. Egyetemi tanulmányait Budapesten végezte és 1894-ben az államrendőrség szolgálatába lépett. 1896-ban Rudnay főkapitány felszólítására detektívvé minősítette át magát, majd 1898-ban az államrendészeti osztályba helyezték s egyidejűleg fogalmazóvá nevezték ki. Később kapitányi rangban átvette az államrendészeti osztály vezetését. 1917-ben rendőrtanácsos, 1919 elején rendőrfőtanácsos lett, 1921-ben a főkapitányi helyettesi címet és jelleget kapta. 1924 márciusában főkapitányhelyettessé nevezték ki és 1933-ban, miután szolgálati idejét betöltötte, saját kérelmére nyugállományba ment. Az államrendészeti osztályon főleg munkásügyekkel foglalkozott és sztrájkügyekben mint a

rendőrség legképzettebb tisztjét emlegették. A háború alatt gróf Tisza István megbízásából az erdélyi bányászsztrájk leszerelését végezte el. A forradalom után saját kérelmére a menekültügyek referense lett. A tanácsköztársaság uralma alatt nem teljesített szolgálatot. Az 1925. évi fővárosi választásokon Bethlen akkori miniszterelnök külön engedélyével egységespárti programmal fővárosi bizottsági taggá választották. 1931 óta a főváros törvényhatósági bizottságának örökös tagja. Az 1931. évi országos képviselőválasztásokon a budai választókerületben mint első pótképviselő lett megválasztva. Elnöke a fővárosi Munkaügyi Bizottságnak, a III. Kerületi Egyesült Polgári Társaskörnek, a III. ker. Dalkoszorú Egyesületnek, díszelnöke a III. ker. Torna és Vívó Egyesületnek és a Törekvés Dalkörnek. Ugyancsak díszelnöke az újlaki róm. kat. egyházközségnek. A belügyminiszter megbízásából az államrendészeti ügyvitel tanulmányozása céljából több tanulmányutat tett Bécsbe, Prágába, Berlinbe, Drezdába, Münchenbe, Frankfurt a. Mainba, Hamburgba és Hágába. Kitüntetései: II. o. Magyar Érdemkereszt, a Ferenc József-rend lovagkeresztje, II. o. hadi érdemkereszt, arany érdemkereszt, a Vörös Kereszt hadiékítményes II. o. díszjelvénye, a III. o. porosz királyi koronarend, a spanyol Izabella-rend érdemkeresztje, a német becsületrend, az olasz koronarend, jubileumi emlékérem, stb., stb.

Ángyán Béla dr. (vörösberényi), országgyűlési képviselő, ny. államtitkár. (Lásd I. kötet 13. oldal.) Államtitkári állásától a Bethlen kormány távozásával egyidejűleg megvált, s még ugyanezen évben a pápai kerületben ismét képviselői mandátumot nyert. A parlament közjogi és igazságügyi bizottságának tagja. Jelenleg ügyvédi prakszist folytat. Igazgatósági tagja a Magyar Hollandi Biztosító Társaságnak s a Magyar Földhitelintézetek Országos Szövetségének. Érdemei elismeréséül megkapta a II. o. Magyar Érdemkeresztet a csillaggal. Az 1935. évi általános választásokon a békési kerület küldötte be a Házba.

Antal István dr., országgyűlési képviselő, államtitkár. 1896-ban született Kenderesen. A miniszerelnökség sajtóosztályának vezetője. A Pázmány Péter Tudományegyetemen avatták jogi és államtudományi doktorrá és Budapesten tett ügyvédi vizsgát is. A világháború kitörésekor bevonult és az olasz harctéren küzdött. A Monte San Michelen meg is sebesült. Sok hadikitüntetésben részesült. A harctérről visszatérve, az egyetemi ifjúság vezetője lett és az Egyetemi Kör élén megszervezte a Piros-Fehér-Zöld Egyetemi Frontot. A kommunizmus kitörésekor menekülnie kellett. Szegedre ment, ahol Gömbös Gyula honvédelmi államtitkár mellett kapott beosztást. A szegedi nemzeti kormány sajtópolitikájának egyik irányítója volt. A kommün bukása után újból az egyetemi ifjúság élére állt és megalapítója volt a mai ifjúsági szervezeteknek. Az egyetemi ifjúságot több külföldi kongresszuson képviselte, Rómában, Kopenhágában és Varsóban tartott előadásokat. Budapesten ügyvédi irodát nyitott, az Országos Központi Hitelszövetkezet jogi ügyeit intézte, emellett tizenöt éven át sokat fáradozott a szövetkezeti élet fejlesztése és népszerűsítése terén. Mint Gömbös Gyula egyik igen bizalmas embere, a politikai mozgalmakban is erősen kivette részét. A fajvédőpártnak oszlopos tagja volt. Amikor a Gömbös-kormány megalakult, a miniszterelnök reábízta a miniszterelnökség sajtóosztályának vezetését és miniszteri tanácsos lett. A miniszterelnököt minden fontos külföldi útjára elkísérte és

mindinkább nagyobb szerephez jutott a politikai életben, a Nemzeti Egység Pártjának szervezésében és irányításában. A jászberényi kerület egyhangú mandátumával foglalt helyet a mult országgyűlésben is. 1935 áprilisában igazságügyi államtitkárnak nevezték ki.

Apponyi Albert gróf dr., (nagyapponyi). (Lásd I. kötet 14. oldal.) A magyar politikai élet kimagasló vezérférfiúja a nyilvánosság előtt utoljára Genfben szerepelt, ahol a Népszövetség bizottságában tartott előadást. Rövidddel utolsó szereplése után a genfi la Residenze szállodában influenzában megbetegedett, s bár Svájc legkiválóbb orvosai siettek betegágyához, kétoldali tüdőgyulladásban 1933 február 7-én elhunyt. Apponyi Albert gróf magas kora ellenére haláláig teljesen ura volt kimagasló szellemének, s váratlan halálával a magyar külpolitikát pótolhatatlan veszteség érte.

Apponyi György gróf (nagyapponyi), országgyűlési képviselő. 1898-ban született Eberhardon, Pozsony vármegyében. Apponyi Albert gróf fia. A középiskola után a magyaróvári Mezőgazdasági Akadémiát végezte el. A világháborúban a román és olasz harctéren teljesített frontszolgálatot s számos kitüntetést is szerzett. Bejárta a nyugateurópai államokat és a Balkánt s hosszabb utazást tett Amerikában is. Heves vármegye 1924-ben törvényhatósági bizottsági taggá választotta s ebben az időben kezdődött közszereplése. A megyebizottsági üléseken többízben felszólalt, főként gazdasági és szociális kérdésekben. Részt vett a Hevesmegyei Gazdasági Egyesület újjászervezésében és a *Magyar Férfiak Szent Korona* Szövetségének megalapításában, amelynek elnöke. Tagja az OMGE igazgatóválasztmányának és több társadalmi egyesületnek. Elsőízben a vasvári kerület küldötte be a törvényhozásba a keresztény gazdasági párt programjával. A képviselőház közjogi és véderő bizottságának tagja; különösen költségvetési és a politikai szabadságjogok tárgyában tartott felszólalásai tüntek fel. Az 1935. évi országgyűlési képviselőválasztásokon Budapest I. kerületében választották meg szabadelvű programmal. Politikai vonatkozású cikkei főleg budapesti napilapokban jelennek meg; egyes cikkeit külföldi nagy lapok (pl. a francia Le Temps) teljes terjedelmükben átvették.

Asbóth Emil (nemeskéri), v. miniszteri tanácsos, v. műegyetemi tanár. Közgazdasági életünknek egyik legkimagaslóbb vezéregyénisége volt. 1900-ban a Ganz és Társa Rt. h. vezérigazgatójává választották, majd nyugalombavonulása után a Rt. alelnöke lett. A világháború alatt a „Magyar Szent Korona Országainak Fémközpontja" elnöke volt, később pedig a műegyetemen a hajóépítés és hajógépek tárgyköréből ajánlottak fel számára egyetemi katedrát. Kimagasló egyéniségénél fogva a Fegyvergyár és Ganz Villamossági és számos ipari vállalat igazg. tagja, továbbá a Fémelosztó, Kazánvizsgáló bizottság elnöke és a Szabadalmi Tanács ülnöke volt. A Ferenc József rend középkeresztjének, a Jubileumi éremnek és a kínai kettős sárkányrend II. oszt. 3. fokú rendjének volt tulajdonosa. 1935 április 6-án hunyt el.

Avarffy Elek dr., volt nemzetgyűlési képviselő. (Lásd I. kötet 18. oldal.) Az országos politika mellett behatóan foglalkozott a székesfőváros politikai életével is. Három éven keresztül tagja volt a főváros törv. hat. bizottságának. Később *inkább politikai és* szakirányú irodalmi munkásságával tünt fel. A magyar orvostársadalomnak egyik *hivatott vezető egyé*nisége. A MONE 1919 aug. 17-én történt megalakulásakor annak ügyvezető igazgatója lett, amely állását jelenleg

is betölti. Kiváló munkásságát a signum laudissal és a Vörös kereszt díszjelvényével ismerték el.

Bacsó Jenő dr. (bachió), egy. nyilv. rendes tanár. Született Debrecenben 1877 május 2-án. Középiskoláit és jogi tanulmányait szülővárosában végezte, majd Kolozsvárott jog és államtud. doktorrá avatták. 1905-ben Budapesten ügyvédi vizsgát tett. Ugyanezen évben a máramarosszigeti jogakadémia tanára lett. E minőségében Németországban tanulmányokat végzett. 1912-ben a kolozsvári egyetem a polgári törvénykezési jogból egy. m. tanárrá képesítette. 1913-ban a debreceni ref. jogakadémia rendes tanára és 1914-ben a debreceni Tisza István tudományegyetem nyilv. rend. tanára lett a polgári perjogból. Széleskörű szakirodalmi tevékenységet fejt ki. Nevezetesebb munkái: A peralapító cselekmények, A jogvédelem előfeltételei a polgári perben. A felülvizsgálati eljárás, A polgári perrendtartás tankönyve, A végrehajtási eljárás jog tankönyve, A kötött bizonyítás jelentősége a felülvizsgálati eljárásban (külön lenyomat), A polgári per célja (székfoglaló, 1931), A fellebbvitel újabb szabályozása a polgári perben (1933), Az ügyvédi díj megállapítása iránti eljárás jogi természete (1933), Újabb széljegyzetek az ítéleti jog előtanához (sajtó alatt). Munkáiban főkép perjogi, végrehajtási és telekkönyvi kérdésekkel foglalkozik. A keresetjogról, a perről, mint jogviszonyról, a felülvizsgálati bíróság jogköréről s általában a perorvoslatokról szóló fejtegetései sok eredetiségről és önállóságról tanuskodnak. A szakbírálat munkáiról nagy elismeréssel nyilatkozott. Perjogi tankönyvének rendszerét a polgári per fogalmi elemeire állítja s egészen önálló a végrehajtási eljárásjogi tankönyvének rendszere. Ezenkívül számos cikke jelent meg különböző magyar jogi szaklapokban. A debreceni Tisza István Tudományos Társaság tagja. 1922—23-ban és 1934—35-ben a jog és államtudományi kar dékánja volt, jelenleg prodékánja.

Bakay Lajos dr., a felsőház póttagja, egy. nyilv. rendes tanár. Hódmezővásárhelyen született, 1880-ban. Középiskoláit a vásárhelyi ref. kollégiumban, egyetemi tanulmányait a budapesti tudományegyetemen végezte, ahol 1903-ban orvosdoktori diplomát szerzett. Tanulmányainak befejezése után Lenhossek professzor mellett működött, mint gyakornok, majd mint tanársegéd, később Dollinger tanár klinikájára került, ahol műtősebészi oklevelet szerzett. A budapesti tudományegyetemen 1913-ban „sebészeti műtéttan" c. tárgykörből magántanárrá habilitálták. Egyetemi tanári pályáját Pozsonyban kezdte. A sebészeti klinika megalapításán kívül tevékeny részt vett a pozsonyi Erzsébet tudományegyetem felállításában is. A háború alatt, mint honvéd főtörzsorvos teljesített szolgálatot. Tisza István miniszterelnök felszólítására megszervezte a nyugatmagyarországi rokkantvédelmet, a pozsonyi kezelő gyógyintézetet, továbbképző iskolát és művégtag műhelyt. A pozsonyi egyetemnek a csehek által történt elfoglalása után állandó üldöztetésnek volt kitéve, magyarsága miatt egy ízben Illavára szállították, de a közvélemény nyomására szabadlábra helyezték, majd kiutasították Pozsonyból. Ekkor ideiglenesen Budapesten működött, az itt elhelyezett Erzsébet egyetemen. 1923-ban a Magyar Sebésztársaság elnöke volt. 1924-ben megalapította az Erzsébet tudományegyetem sebészeti klinikáját Pécsett. 1925-ben a pécsi Erzsébet tudományegyetem rektora volt. 1926-ban a budapesti Pázmány Péter tudományegyetemen a sebészet nyilvános rendes tanárává s a II. sz. se-

bészeti klinika igazgatójává nevezték ki, ahol jelenleg is működik. Tagja az Igazságügyi Orvosi Tanácsnak és az Országos Közegészségügyi Tanács kormányelőadója. Irodalmi működése a sebészeti tudomány minden ágára kiterjed, dolgozatai magyar, német és olasz nyelven jelentek meg. A felsőházba a budapesti Pázmány Péter Tudományegyetem mint póttagot delegálta.

Balás Elek dr., (gyergyóremetei) ügyvéd. 1883-ban született, Gyergyóremetén. Középiskoláit Marosvásárhelyen és Csiksomlyón, jogi tanulmányait Kolozsvárott végezte és 1908-ban ügyvédi oklevelet nyert Marosvásárhelyen. Gyergyószentmiklóson nyitott ügyvédi irodát, Csik vármegyének tb. főügyésze, adókivető-bizottsági elnök, a függetlenségi 48-as párt elnöke, továbbá az imperium változásig Csik vármegye törvényhatósági és közigazgatási bizottsági tagja volt és élénk részt vett Csik vármegye és Erdély közgazdasági, társadalmi és politikai életében. Csik vármegyében több életképes vállalatot létesített és ezek között több pénzintézet megalapítása is az ő nevéhez fűződik. A gyergyószentmiklósi választókerületben már az 1904-iki időközi választáson, amikor a magyar nemzeti hadseregért országos harc folyt, mint jogszigorló a függetlenségi és 48-as párt vezetőségének élén állott és sikerült neki ebben a kerületben, ahol addig állandóan a 67-es kormánypárt győzött, a függetlenségi és 48-as párt jelöltjét nagy többséggel győzelemre juttatni, ami akkor országos feltűnést keltett és ezzel megnyitotta a függetlenségi párt részére a következő általános képviselőválasztáshoz az egész vármegyében a sorozatos győzelmet. A függetlenségi párt szétválása alkalmával, a koalició alatt, ő a Justh Gyula vezetése alatt álló csoporthoz csatlakozott. Később, amikor Károlyi Mihály vette át a függetlenségi és 48-as párt vezetését, akkor megtartotta a kerületi párttal együtt a régi erősebb nemzeti elvek alapján politikai önállóságát és később sem követték Károlyi Mihályt politikai útjain. Az összeomlás után a románok bevonulásakor 1919. év őszén őt is, mint a magyarság egyik vezetőjét, felügyelet alá helyezték, de rövid idő után a már megszállott terület elhagyására kényszerítették. Ezután Budapestre költözött és az Országos Menekültügyi Hivatal budapesti kirendeltségét több éven át vezette. Az elszakított területek törvényhatóságainak Budapesten történt megalakulásakor ő volt Csik vármegye törvényhatóságának is a vezetője. Majd később a fővárosban ügyvédi irodát nyitott. A Nemzeti Hitelintézet rt.-nek alapítása óta jogtanácsosa. Az 1922-iki általános képviselőválasztáskor Fejér megye egyik kerületében pártonkívüli programmal fellépett és csak néhány szavazattal maradt kisebbségben a kormánypárt helybenlakó, hivatalos jelöltjével szemben. Az utóbbi években főleg közgazdasági és jogászi tevékenységet fejtett ki. Számos cikke és értekezése jelent meg a napilapok és szaksajtó hasábjain. Az ügyvédi kar mozgalmaiban is élénken részt vesz és az ügyvédek legfőbb fegyelmi bíróságának, a Kúria Ügyvédi Tanácsának is, a budapesti Ügyvédi Kamara választása, illetve az azt jóváhagyó igazságügyminiszteri kinevezés alapján tagja. Jelenleg is több erdélyi és más országos jellegű egyesületben elnöki, illetve vezető tisztséget tölt be.

Balásházy Iván, (balásházi), ny. főispán. 1870 augusztus 2-án született Hencidán, Bihar vármegyében. Középiskoláit elvégezve, a nagyváradi jogakadémián tanult, azután pedig szűkebb hazája, Bihar vármegye szolgá-

latába lépett. 1908-ban a margittai, 1910-ben a derecskei járás főszolgabírája lett s itt volt 1917-ig, amikor a központi járásba került főszolgabírónak. Itt érte az összeomlás. Háború alatt rövid ideig katonai szolgálatot teljesített, de aztán, mint nélkülözhetetlent, felmentették a katonai szolgálat alól. Az imperiumváltozás után a magyar területen fekvő hencidai birtokára költözött s ott gazdálkodott. 1922-ben Klebelsberg Kunó gróf belügyminisztersége alatt Csonka-Bihar vármegye főispánjává nevezték ki, de egy félév múlva állásáról már lemondott és nyugalomba vonult. Bihar vármegye életében hosszú időn keresztül vezető szerepet játszott. Bihar vármegye törvényhatósági bizottságának örökös tagja. A Tisza István Társaskör, a Tisza István Emlékbizottság és számos társadalmi egyesület tagja.

Baló József dr., egyet. nyilv. rendes tanár. Született Budapesten 1885 november 10-én. Középiskolai tanulmányainak elvégzése után a Pázmány Péter Tudományegyetem orvosi karának hallgatója volt és itt avatták az orvostudományok doktorává. 1915-ben katonai szolgálatra vonult be, majd 1918-ban mint egészségügyi zászlós szerelt le. 1917-ben a budapesti I. számú kórbonctani intézetnél gyakornok, majd tanársegéd, később adjunktus lett. 1926-ban a székesfővárosi Szent István kórház főorvosává nevezték ki és a kórbonctani diagnosztika tárgyköréből magántanárrá képesítették. A szegedi Ferenc József tudományegyetem nyilvános rendes tanára, a kórbonctan és kórszövettani intézet igazgatója. Az egyetem orvostudományi karának 1932—33. tanévben dékánja volt. A baltimorei School of Hygiene-ben folytatott tanulmányokat. A Kir. Orvosegyesületnek titkára, az újpesti Károlyi kórház főorvosa és az Országos Stefánia Szövetség központi laboratóriumának vezetője volt. Két ízben Rockefeller ösztöndíjat nyert. Számos értekezése jelent meg angol, magyar és német orvosi lapokban. Tanulmányai az idegrendszer megbetegedéseivel és a belső elválasztású mirigyekkel foglalkoznak. A cukorbetegség és az insulin címen néhai Bálint tanárral egyetemben könyvet írt. Tagja a Deutsche Pathologische Gesellschaft-nak.

Balog N. Imre dr., ügyvéd. Nagylakon született 1873-ban. Egyetemi tanulmányainak befejezése után hirlapíró lett. Belső munkatársa volt a „Magyar Hirlap", Nemzeti Ujság" és a „Budapester Tagblatt" című napilapoknak. Szépművészeti, majd nemzetiségi politikai cikkeket írt és szépirodalommal is foglalkozott. Ügyvédi oklevelét 1898-ban nyerte el. Mint fiatal ügyvéd ő rendezte azt a konfliktust, amely Vargha Ottó történetíró és a királyi család között amiatt keletkezett, mert Vargha a Ferenc József intézetben Habsburg-ellenesen tanította a történelmet. Rövid idő mulva ő vitte azt a sajtópert, amely Beöthy László és Lipthay Károly között Herczeg Ferenc „Ocskay brigadéros"-a miatt indult meg és amely a Nemzeti Színház átszervezésére vezetett. Ezek a sikerek országosan ismertté tették nevét és azóta minden nagyobb bűnügyben szerepel védőként. Egyik legnagyobb védői sikerét a Littke-féle perben aratta. Művészeti perekben is sokat dolgozott. Ő volt Ady Endre ügyvédje a híres „Exlex"-perben. A háború alatt a tüzérséghez teljesített szolgálatot és mint rokkant szerelt le. Az országos ügyvéd és bíróvizsgáló bizottságnak több mint egy évtizeden át volt tagja. Szentszéki ügyész és katonai védő is. Számos jogtudományi értekezése közül „A törvénykezési szónoklás" című munkája a legnevezetesebb és egyedülálló irodalmunkban. Jogi törgykörben mozgó cikkei jelennek meg a szaklapokban.

Balogh Gábor dr. vitéz, (gyulafehérvári), országgyűlési képviselő. 1883 május 24-én született, Kolozsváron. Ügyvéd, az Országos Vitézi Szék ügyésze. Főiskolai tanulmányait a kolozsvári Ferenc József tudományegyetemen kitüntetéssel végezte, majd 1910-ben ügyvédi diplomát szerzett és ettől kezdve, a háború kitöréséig Kolozsvárott folytatott ügyvédi gyakorlatot. 1914-ben önként jelentkezett frontszolgálatra és a volt 1. közös huszárezred kötelékében küzdötte végig a világháborút. A harctéren tanúsított áldozatkész és bátor magatartásáért a legénységi arany, nagyezüst és kisezüst vitézségi érmekkel tüntették ki. Erdély megszállása után ügyvédi gyakorlatát nem folytathatta, mert a hűségeskű letételét megtagadta. 1919 októberében Budapestre költözött és azóta itt folytat ügyvédi gyakorlatot. 1921-ben a kormányzó vitézzé avatta s egyben az akkor létesített Vitézi Rend országos ügyészévé nevezte ki. A Vitézi Rend felépítésében és fejlesztésében szerzett érdemeiért a kormányzó 1931-ben dicsérő elismeréssel tüntette ki. Országos elnöke az Arany Vitézségi Érmesek Egyesületének, elnöke a budapesti vitéz ügyvédek csoportjának. Főleg földbirtokpolitikai és közgazdasági kérdésekkel foglalkozik. Az 1935. évi választásokon a nagybajomi kerület küldötte be az országgyűlésbe a Nemzeti Egység Párt programjával. Elsőízben tagja a Háznak.

Balogh István, a Debreceni Gazda Kör elnöke, törvényhatósági bizottsági tag. Debrecenben született 1874-ben. Tanulmányainak elvégzése után, 25 éves korában átvette a családi birtok vezetését s azt mintagazdasággá fejlesztette. Állataival és terményeivel számos díjat nyert a mezőgazdasági kiállításokon. A tiszántúli búza nemesítése körül szerzett érdemeiért 1934-ben bronzéremmel tüntették ki. Debrecen város politikájának évtizedek óta vezetőegyénisége, főleg gazdaságpolitikai kérdésekben. Harminc év óta igazgatóválasztmányi tagja a Debreceni Gazda Egyletnek, választmányi tagja a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamarának, elnöke a Polgári Gazda Körnek, igazgatósági tagja a Tiszamelléki Szövetkezetnek s tagja a debreceni Református Egyház presbiteriumának. Mint a város törvényhatósági bizottságának tagja élénk részt vesz a politikai életben. Hosszú időn át elnöke volt a debreceni Egységes Párt I. kerületének. Gazdasági és pénzügyi kérdésekkel foglalkozó cikkei a helyi lapokban jelentek meg.

Balogh István ifj., országgyűlési képviselő. Debrecenben született 1903 február 13-án. Tanulmányainak elvégzése után a nyiregyházi 4. huszárezredhez vonult be, majd, mint emléklapos hadnagy leszerelt és családi birtokán gazdálkodott. Debrecen város törvényhatósági bizottságának póttagja. Élénk részt vesz a politikai mozgalmakban, vezető tagja a debreceni szociális pártnak. Az 1935. évi országgyűlési képviselőválasztásokon Debrecenben a Nemzeti Szocialista Párt listáján másodikként szerepelt s gróf Festetich Sándor megválasztása folytán a Házba első pótképviselőnek jelentették be. Gróf Festetich Sándor lemondása után behívatott az országgyűlésbe. Tagja a Hortobágy intézőbizottságának, választmányi tagja a Debreceni Gazdasági Egyesületnek s rendes tagja a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamarának. Mintagazdasága állandóan szerepel a kiállításokon s úgy állataival, mint terményeivel igen sok díjat nyert el.

Baltazár Dezső dr., tiszántúli ref. püspök, a felsőház tagja, az egyetemes konvent és zsinat elnöke. (Lásd I. kötet 24. oldal.) Mint Tisza Lajos grófnevelője hatodfélévet töltött a Tisza-kúrián. 1914-ben a főrendiház tagjává nevezték ki, majd a ref. egyetemes konvent lelkész-elnöke s az orsz. zsinat elnöki székét is elfoglalta. Elnöke lett a Magy. Prot. Irod. Társaságnak és tb. doktora a debreceni Tisza István egyetemnek. Kora ifjúsága óta foglalkozik az irodalommal. Első ódái és tárcái a Debreceni Ellenőr hasábjain jelentek meg. 1896 óta a Debreceni Prot. Lapban, majd 1904 óta a Magyar Szó c. politikai napilapban különböző egyházjogi közleményei jelentek meg. Hajduszoboszlói lelkész korában az ottani Független Hajduság c. függetlenségi lapnak volt állandó vezércikkírója. 1909 óta az O. R. L. E. hivatalos lapjának, a „Lelkészegyesület"-nek főszerkesztője és állandó vezércikkírója. Politikai tárgyú cikkei a Pesti Hirlap, Budapesti Hirlap, Pesti Napló, az Ujság és több debreceni és környéki lap hasábjain jelentek meg. Az egyetemes ref. énekeskönyv szerkesztésében mint a szerkesztőbizottság elnöke tevékeny részt vett. Az énekeskönyv összeállításához részint a héber eredetiből fordított zsoltárversekkel, részint önálló szerzeményekkel járult hozzá. A különböző ref. naptárak évről évre hozzák Baltazár vallásos és társadalmi tárgyú cikkeit. A debreceni városi nyomda kiadásában megjelent önálló művei: Az én hitvallásom, Elég nekem az Isten kegyelme és A próbáltatások idejéből c. munkája. Három vastag kötetre való egyházi beszédei és imádságai várják a sajtó alá rendezést. Baltazár tagja a debreceni egyetemmel kapcsolatos Népszerű Főiskolai Tanfolyam választmányának és a Tisza István Tud. Társaságnak. Díszelnöke az Orsz. Ref. Tanítóegyesületnek és számos egyházmegyei tanítóegyesület örökös dísztagja. Kétízben járt Amerikában és tetemes segély gyüjtött, az ú. n. Baltazár-amerikai alapítványt, a háború alatt vagyonát vesztett debreceni ref. kollégium számára. A Kálvineumok, árvaházak és tanintézetek létesítésében tevékeny részt vett. Előkelő helyet foglal el közgazdasági téren is, mint a Köztisztviselők Fogyasztási, Termelő és Értékesítő Szövetkezetének alelnöke és a Protestáns Orsz. Hitelszövetkezet, valamint a Debreceni Első Takarékpénztár elnöke. Baltazár a magyar közélet egyik legszámottevőbb és legnagyobb koncepciójú egyénisége. Felvilágosodott szelleme, óriási képzettsége és tudása révén nemcsak az egyházi életben, hanem társadalmi téren is nagy szerepet játszik. Mint a társadalmi békének meggyőződéses harcosa, többízben nyilatkozott az egyetemi diákzavargások ellen is. Az aktív politikával sohasem foglalkozott ugyan, mindamellett az ország súlyos helyzete 1929-ben arra késztette, hogy ezen a téren is szerepet vállaljon. 14 pontban sorolta fel azokat a követeléseket, amelyeket az ország talpraállítása érdekében megvalósítandóknak tart. Francia és angol hivatalos körökkel 1930-tól 1933-ig Magyarország érdekében tárgyalásokat folytatott. A felsőháznak egyházi méltóságánál fogva tagja. 1931-ben ünnepelték meg püspökségének huszadik évfordulóját és ugyanakkor a kormányzó az I. oszt. Magyar Érdemkereszttel tüntette ki.

Bánó Iván (topolylucskai és kükemezei), országgyűlési képviselő. 1888 december 28-án született a sárosmegyei Roskoványban. Középiskoláit Eperjesen és Iglón végezte, utána a kassai gazdasági akadémia hallgatója volt és gazdász-oklevelet szerzett. Önkéntesi évét a volt 5. honvédhuszárezrednél szolgálta le és utána mint gazdasági gyakornok Gödöllőn állami szolgálatba

lépett. Később a miskolci gazdasági felügyelőséghez nevezték ki, majd Egerben működött, mint gazdasági gyakornok, 1912-ben pedig Pécsre helyezték át, mint segédfelügyelőt. 1914-ben bevonult s mint főhadnagy, az olasz harctéren szolgált 1917-ig, amikor a harctéren szerzett betegsége következtében leszerelt. Vitéz magatartásáért a Signum Laudis-szal és a III. osztályú katonai érdemkereszttel tüntették ki. Hazatérve megnősült és azóta Felsőmocsoládon, háromezerholdas családi birtokán és kétezerholdas bérletén gazdálkodik. Tagja a vármegye törvényhatósági bizottságának, elnöke az igali járási mezőgazdasági kamarának és az adófelszólamlási bizottságnak. Gálffy Dénes halála után választotta meg időközi választáson az igali kerület, amelyet az Egységes Párt programjával képviselt a mult országgyűlésben. Régi kerülete 1935-ben két ellenjelölttel szemben, közel ötezer szótöbbséggel a Nemzeti Egység Pártjának programjával küldötte be újból az országgyűlésbe.

Bánsághy György dr. vitéz, országgyűlési képviselő. 1895 május hó 24-én született Óbessenyőn, Torontál megyében. Gyakorlóorvos. A középiskolát Temesvárott, egyetemi tanulmányait pedig Budapesten és Debrecenben végezte. Belés tüdőgyógyász-specialista. 1915 május hó 15-én vonult be a cs. és kir. 46-ik gy. ezredhez. Az olasz fronton megsebesült és 1918 végén mint tart. hadnagy szerelt le. Több éven át egyetemi tanársegéd volt, majd székesfővárosi tüdőgondozási adjunktus lett. Az 1919. évi egyetemi mozgalmaknak vezére és irányítója volt. Ő alapította a tudományegyetemi zászlóaljat, amelynek egy ideig parancsnoka is volt, a Csaba bajtársi egyesületet, amelynek ma is tiszteletbeli vezére. Ugyancsak ő alapította az Attila budapesti bajtársi központot is és a magyar egyetemi és főiskolai bajtársi egyesületek központját, a Turul Szövetséget. E szövetség első fővezére volt, ma örökös fővezére és primus nestora. Ő hívta életre a Magyar Jövő Szövetséget, amelynek országos elnöke. A Társadalmi Egyesületek Szövetségének társelnöke, a Fáklya című hetilap tulajdonosa, főszerkesztője és legfőbb irányítója. 1923-ban avatták vitézzé. Sokat foglalkozott a napi politika minden kérdésével, különösen a fiatalság problémájának megoldásával. 1919 óta az ifjúság politikai és társadalmi mozgalmainak egyik irányítója és vezetője. Több hosszabb tanulmányutat tett külföldön; különösen az angol és olasz viszonyokat tanulmányozta, valamint a bolgár és macedón kérdéssel foglalkozott. Az 1935. évi országgyűlési képviselőválasztásokon a törökkanizsai kerületben a Nemzeti Egység Párt programjával egyhangúlag képviselővé választották. Első ízben tagja a Háznak.

Baracs Marcel dr., volt országgyűlési képviselő. (Lásd I. kötet 28. oldal.) Életének utolsó éveiben leginkább társadalmi és irodalmi téren fejtett ki munkásságot. 15 éven át, haláláig elnöke volt a Lipótvárosi Kaszinónak és az Országos Magyar Izraelita Közművelődési Egyesületnek, ahol 600 szegénysorsú egyetemi hallgató ellátásáról gondoskodott. Politikai és jogi tárgykörben mozgó számos cikke jelent meg a fővárosi napilapokban s a szaklapokban. Meghalt 1933. évi augusztus hó 21-én.

Baranyi Tibor (váradi és micskei), főispán. Nagyváradon született 1882-ben. Középiskoláit Marosvásárhelyen, egyetemi tanulmányait Kolozsváron

végezte s 1906-ban Bihar vármegye szolgálatába lépett. 1907-ben szolgabíróvá választották. A háború kitörésekor felmentése ellenére katonai szolgálatra jelentkezett s több mint két évet töltött a harcvonalban. 1917-ben érmihályfalvai főszolgabíróvá választották s állását a forradalmak, majd a kommün alatt is megtartotta. Ebben a minőségben érte a román katonai megszállás. A megszálló hatóságok 1920-ban eltávolították állásából. Ekkor birtokára vonult vissza, a román földreform azonban birtokától is megfosztotta s így 1922-ben Magyarországra jött. Nógrád megyében kapott beosztást és 1923-ban nógrádi főszolgabíróvá választották. 1932-ben Szeged szab. kir. város főispánja lett, 1933-ban pedig Baja thj. város főispánjává nevezték ki. Jelenleg három törvényhatóság közigazgatási vezetésének munkáját végzi. Baranyi Tibor ősrégi biharmegyei családból származik. Családjának többi tagjai is előkelő vármegyei tisztségeket töltöttek be.

Barcs Kálmán. Született a somogyvármegyei Vízvár községben 1874-ben Középiskolai tanulmányait Csurgón végezte, majd Nagyatádon kötélgyártó mesterséget tanult és 3 éven át a Balkánon segédeskedett. Később Ausztriában és Németországban bővítette szakismereteit, majd hazajött és önálló üzemet alapított. 1907-től 1919-ig a fővárosi polgári iskola hálókötőtanfolyamának szakoktatója volt. 1910-ben a bécsi kiállításon ezüst éremmel tüntették ki, majd ezüstkoszorút, nagy aranyérmet, állami díszoklevelet és a TESz jubileumi érdemjelvényét nyerte el. A világháború alatt katonai szolgálatot teljesített. 1920 óta több választási cikluson mint választási biztos szerepelt. Ipari üzeme; a posta, a főváros, a hajóstársaságok, a Máv. és a katonaság állandó szállítója. A Budapesti és Környéki Kötélgyártó Iparosok Szövetkezetének elnöke, a Baross Szövetség, a Keresztény Iparosok Országos Szövetségének tagja.

Bárczay Ferenc (bárczai), országgyűlési képviselő. (Lásd I. kötet 29. oldal.) Az 1935. évi választásokig nem vállalt képviselőséget, ekkor, mint a NEP hivatalos jelöltjét, a csurgói kerület küldötte be a Házba báró Inkey Pál volt képviselővel szemben. Tagja a közgazdasági, mentelmi, véderő és zárszámadási bizottságnak. Somogy vármegye törv. hat. bizottsági tagja 1934 óta. 1935 okt. 21-én a közigazgatási bíróság ítélete előtt lemondott mandátumáról, de újból megválasztották.

Bárczay János dr. (bárczai), országgyűlési képviselő. 1900 július 20-án született Abaujkéren. Miskolcon végezte a középiskoláit, utána a Pázmány Péter Tudományegyetemen hallgatta a jogot és itt szerezte meg az államtudományi doktori oklevelet. 1918 márciusában bevonult s mint a volt 12. közös huszárezred zászlósa szerelt le az összeomláskor. Egyetemi tanulmányainak befejezése után közigazgatási pályára ment s mint szolgabíró Borsod megye alispáni hivatalában 1921-ben kezdte meg működését. Állásától 1924-ben megvált, azóta abaújkéri családi birtokán gazdálkodik s tevékeny részt vesz megyéje közéletében. Tagja a törvényhatósági bizottságnak és a kisgyűlésnek. Elnöke az Országos Faiskola Szövetségnek, alelnöke az Abaujvármegyei Gazdasági Egyesületnek, tanácsbírája az abaújvármegyei református egyházmegyének. A mult országgyűlésnek is tagja volt: a tornai

kerület választotta meg egységespárti programmal időközi választás során. Az 1935. évi általános választásokon a gönci kerület választotta meg a Nemzeti Egység Párt programjával.

Baross Endre dr. (bellusi), országgyűlési képviselő. 1889 november 21-én született Budapesten. Középiskoláit a tatai piarista gimnáziumban és a budai Ferenc József-intézetben végezte s a budapesti tudományegyetemen államtudományi doktori oklevelet szerzett. Közben egy évet töltött Franciaországban, ahol a montpellieri mezőgazdasági iskola szőlészeti és borászati tanfolyamát hallgatta. Hosszabb tanulmányutat tett Franciaországban, Svájcban, Algírban, Olaszországban és Tirolban, ezekben az országokban is a szőlő- és borgazdaságot tanulmányozta. A világháborúban a szerb és az orosz harctéren küzdött s 1916-ban mint hadnagy fogságba került. Négy évet töltött Szibériában és csak 1920-ban tért haza. 1922-ben a Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete titkárjává, majd 1926-ban igazgatójává választották, jelenleg ügyvezető-alelnöke. Mint egyesületi igazgató, több szőlészeti tanulmányutat rendezett Olasz- és Németországba és több szőlő- és borgazdasági törvény megalkotásában vett részt. 1928-tól pilisszántói birtokán gazdálkodik. Tagja az Országos mezőgazdasági Kamara igazgatóságának, az Országos Borgazdasági Tanácsnak és a Statisztikai Értékmegállapító Bizottságnak. Több nemzetközi kongresszuson képviselte a magyar szőlő- és borgazdaságot, tagja a Comité Internationale de Viticulturenek. *Érdemei elismeréséül a gazdasági* főtanácsosi címmel lett kitüntetve. A Borászati Lapokban, melynek főszerkesztője, igen sok cikke jelent meg s cikkírója több napilapnak is. Fiatal korában szépirodalommal is foglalkozott. Eredeti költeményei és műfordításai említésre méltóak. Az 1935. évi általános választásokon mint a Nemzeti Egység Párt jelöltje a pilisvörösvári kerületben nyert mandátumot. Első ízben tagja a Háznak.

Baross Gábor, országgyűlési képviselő. 1884-ben született Budapesten. Középiskolai tanulmányait az esztergomi bencés és a budapesti piarista gimnáziumban végezte, jogi tanulmányait pedig a pozsonyi jogakadémián folytatta, ahol államtudományi államvizsgát tett. 1906-ban mint közigazgatási gyakornok, Trencsén vármegye szolgálatába lépett és már 1909-ben vármegyei aljegyzővé választották. Ugyanennek az évnek a végén pénzügyminiszteri fogalmazóvá nevezték ki. A világháború kitörésekor mint tartalékos hadnagy vonult be és 22 hónapot töltött a déli német hadseregnél a fronton. 1917-ben felmentették a katonai szolgálat alól és az Országos Hadigondozó Hivatalba osztották be. A kommunizmus bukása után újból jelentkezett szolgálattételre a pénzügyminisztériumban. Ezekben az években főleg hitelpolitikai jogi kérdésekkel foglalkozott. Kormánybiztosa volt az Orsz. Közp. Hitelszöv.-nek és a Kisbirtokosok Országos Földhitelintézetének. 1922-ben a postatakarékpénztár elnökigazgatója lett, az intézményt gyökeresen átszervezte s a központi zálogházakat is a postatakarékpénztárhoz csatolta. 1926-ban, a frank-per után, nyugalomba vonult s azóta munkásságát főleg pénzügyi és közgazdasági kérdések tanulmányozásának szenteli. Sok hadikitüntetés, valamint bel- és külföldi rendjel tulajdonosa. A Nemzetközi Középosztály Szövetségnek tagja és a szövetség pénzügyi osztályának elnöke. 1933-ban a Társadalmi Egy. Szövetsége országos elnökévé választotta. Tb. elnöke a Hazai Iparpártoló Propaganda Nagybizottságának, tagja az Országos Ipartanácsnak,

s a Gazdák Biztosító Szövetkezete központi választmányának. Az 1935. évi választásokon a Nemzeti Egység Párt programjával a sátoraljaujhelyi kerület küldötte be a Házba.

Bartel János dr., a Magyar-Lengyel Egyesület alelnöke. Lengyelország Kempa nevű helyiségében született 1862 december 1-én. Mind középiskoláit, mind pedig főiskolai tanulmányait Lembergben végezte s a lembergi műegyetemen két éven át tanársegédi működést fejtett ki. 1887-ben lépett a magyar Korompai Vasgyár kötelékébe, ahol alig egy évi működés után főmérnökké nevezték ki. 1895-ben az új gyártelep építési munkáinak vezetője volt, majd 1900-ban, amikor vállalata a Salgótarján-Rimamuránvi Vasmű rt. tulajdonába ment át, az igazgatóság Budapestre osztotta be szolgálattételre. Elnyerte a műszaki tanácsosi címet s központilag irányította a vasgyártás műszaki és tudományos részét. 1913-ban az anyagvizsgálat terén tett tudományos felfedezése alapján a műegyetem doktori címmel tüntette ki. 1932-ben nyugalomba vonult, de mint műszaki tanácsadó ma is aktív működést fejt ki. Amsterdamban, Párisban, Zürichben és másutt értékes tudományos előadásaival tünt fel. Önálló kisérleteinek anyagát számos munkában ismertette. 1912 óta elnöke a Magyar-Lengyel Egyesületnek s megalapítása óta ügyvezető alelnöke a Magyarországon lakó Lengyelek Egyesületének is. A Magyar Szabványügyi Intézet részére kidolgozta a magyar vas- és acélszabványokat. Érdemei elismeréséül a lengyelek részéről az arany érdemkereszttel lett kitüntetve.

Batthyány Lajos gróf (németújvári), a felsőház tagja. (Lásd I. kötet 34. oldal.) Amióta a magyar törvényhozás módosította a főrendiházi törvényt, tagja a magyar országgyűlés felsőházának s annak plénuma előtt számos nagyjelentőségű beszédet tartott, politikai és nemzetgazdasági kérdésekkel kapcsolatban. Örökös tagja Fejér vármegye törvényhatóságának s a megyei életben jelenleg is aktív részt vesz.

Bayer-Krucsay Dezső dr. (krucsói), svéd kir. főkonzul. Budapesten született, 1874-ben. Középiskolai tanulmányait elvégezve, a budapesti tudományegyetem bölcsészeti karán 1897-ben oklevelet nyert. Dr. Bayer és Társa néven vegyészeti gyárat alapított és azt rövid idő alatt nagy vállalattá fejlesztette. A háború folytán a gyár exportja erősen megcsökkent. 1910-ben svéd kir. alkonzullá, 1922-ben pedig főkonzullá nevezték ki és azóta a svéd-magyar gazdasági kapcsolatok kiépítésén eredményesen fáradozik. A háború után a svéd Vöröskereszt magyarországi megbízottja lett. Az inséges állapotok enyhítése céljából Svédországban, Helsingborgban, felesége szülővárosában, gyűjtést rendezett és annak eredményeképpen öt vagón szeretetadományt osztott ki az arra rászorultaknak. Mint svéd kir. főkonzul, minden alkalmat megragad, hogy Svédország illetékes tényezői előtt feltárja a Magyarország ellen elkövetett igazságtalanságokat. Kiváló munkásságáért számos kitüntetést kapott: a II. oszt. Magyar Érdemkereszt, a svéd II. oszt. Wasa-rend, a svéd északi csillagrend I. oszt. lovagkeresztjének, a magyar, a svéd és az osztrák II. oszt. Vöröskeresztnek, a Nagy Szt. Gergely-rend lovagkeresztjének tulajdonosa stb. Számos kultúrális és társadalmi egyesület tagja.

Bedy Vince dr., a felsőház tagja. 1866-ban született Gyirmóton, Győr

vármegyében. Prelátus-kanonok, a győri székeskáptalan nagyprépostja. Középiskolai tanulmányait Győrött végezte, a teológiát pedig a Pázmány Péter tudományegyetemen. 1889-ben szentelték pappá. Háromévi kápláni működés után nyolc éven át a győri teológiai főiskola tanára volt, utána a püspöki udvarba került és kilenc évet töltött mint udvari pap a püspök mellett. Mint kanonok 1905 óta tagja a székeskáptalannak 1917-ben pápai prelátussá nevezték ki és 1933 óta a káptalan nagyprépostja. A győri püspöki hittudományi főiskola prodirektora. Győr város és megye közéletében tekintélyes szerepet tölt be. Győr város törvényhatóságának örökös tagja. A „Győri Szemle" belső munkatársa. Érdemeiért a kormányzó 1934-ben a II. osztályú Magyar Érdemkereszttel és a csillaggal tüntette ki. A felsőházba Győr-Moson-Pozsony egyesített vármegyék törvényhatósága küldötte be.

Béldi Béla dr., országgyűlési képviselő. 1903-ban született Baracson, Fejér megyében. Okl. közgazda. Gimnáziumi tanulmányait a békési és bonyhádi gimnáziumban végezte, majd a közgazdasági egyetem kereskedelmi szakára iratkozott be. Kitüntetéssel avatták közgazdaságtudományi doktorrá. Egyetemi hallgató korában a Közgazdászok Széchenyi István Bajtársi Egyesületének egyik megalapítója volt. Az egyetemen elsősorban közlekedéspolitikai kérdésekkel foglalkozott és e tárgykörben élénk publicisztikai és tudományos tevékenységet is fejtett ki. 1933-ban jelent meg a Repülőgépközlekedés Gazdasági Kérdései című könyve, amelyet a szakkörök nagy elismeréssel fogadtak. Az egyetemről kikerülve, megalapította A Közgazda című folyóiratot és résztvett az Országos Közgazda Testület létrehozásában is, amelynek fennállása óta elnöke. 1934-ben a Nemzeti Egység Pártja Propaganda-osztályának vezetője lett. Buzgó sportember, jártas a modern sportok gyakorlati és elméleti kérdéseiben, valamint a sportpolitikai vonatkozásokban is. Az 1935. évi országgyűlési választásokon a siklósi kerület küldötte be a törvényházba. Első ízben tagja a Háznak.

Béldi László dr. (uzoni), ny. főispán. 1870 február 22-én született Kolozsváron. Itt végezte középiskoláit és egyetemi tanulmányait is, melynek befejeztével az államtudományok doktorává avatták. Ezután hosszabb külföldi tanulmányútra ment s beutazta egész Európát. Hazatérve, Háromszék vármegyében a közigazgatás szolgálatába lépett. 1896-ban Kézdivásárhelyen szabadelvű programmal képviselőnek választották meg. Mint képviselőt nevezték ki 1900-ban Nagyküküllő vármegye főispánjává. E pozíciójában maradt 1906-ig, s akkor teljesen visszavonult a politikai élettől és minden idejét a gazdálkodásnak szentelte. A háború alatt az 1. honvéd huszárezrednél teljesített szolgálatot. Az impériumváltozás után is Erdélyben maradt és jelenleg is bodolai birtokán gazdálkodik.

Benárd Ágost dr. vitéz (szilvágyi), országgyűlési képviselő, volt népjóléti és munkaügyi miniszter. (Lásd I. kötet 39. oldal.) Az 1935. évi országgyűlési képviselőválasztásokon a Nemzeti Egység Párt programjával a veszprémi kerület mandátumát nyerte el, Grieger Miklós v. országgyűlési képviselővel szemben. Mint orvos számos

szakcikket írt úgy a hazai, mint a külföldi szaklapokban. Díszelnöke a H. O. G. E.-nek, elnöke a Magyar Kutyatenyésztők Egyesületének, díszelnöke a Magyarországi Eszperantó Egyesületnek s elnöke a Keresztény Szociálista Egészségügyi Alkalmazottak Országos Szövetségének.

Benedek László dr., egy. nyilv. rendes tanár. 1887 szeptember 5-én született Belényesen. Középiskoláinak elvégzése után a kolozsvári egyetemen tanult. Majd külföldi tanulmányutakat tett: Bécsben, Berlinben, Münchenben, a svájci egyetemeken, Olasz-, Francia- és Angolországban. Már orvostanhallgató korában tudományos tevékenységet fejtett ki. Két nagyobb monográfiája jelent meg Berlinben a veszettség agyszövettanáról és a paralysis progressiva gyógykezeléséről. Ezenkívül az ideggyógyászati szakirodalomban magyar, német, angol, francia, spanyol nyelven számos dolgozata jelent meg Európában, továbbá az amerikai (délamerikai) indiai ideggyógyászati folyóiratokban. Önálló és eredményes kutatásokat végzett az epilepsia származástanáról, a túlérzékenységi reakciókról az idegsiphilisnél, új tünetcsoportot írt le a járványos agyvelőgyulladásnál, gyarapította a kórjelzéstan és az ideggyógyászat gyógykezelési eljárásait. A háborúban, mint zászlóaljorvos, harctéri szolgálatot teljesített. 1917-ben és 1918-ban pedig az I. és VI. hadsereg központi idegkórházát vezette. Több hadi kitüntetésben részesült. Előszeretettel és eredményesen foglalkozott az agyszifilisz és paralizis, továbbá az epilepszia, a veszettség és az extrapiramidális mozgászavarok kérdésével, valamint humoralpatológiai problémákkal. Tudományos érdemeinek elismeréséül a bécsi idegelmegyógyászok egyesülete tb. tagjává, a londoni öröklés tudományi és fajegészségügyi társaság külföldi tagjává választották. A Magyar Psichologiai Társaság elnöke, a Magyar Individual Psichologiai Társaság tb. elnöke és még számos külföldi tudományos egyesület tagja. Debrecen város tb. főorvosa. A debreceni Tisza István tudományegyetem 1935—36. évi rektora.

Benedek Sándor dr. (kisbaczoni), a felsőház volt tagja, a közigazgatási bíróság ny. másodelnöke. (Lásd I. kötet 41. oldal.) A felsőház jogkörének kiterjesztéséről írott cikkei sok tekintetben elősegítették a vonatkozó novella megalkotását. A felsőházban a pénzügyi bizottság ülésein élénk tevékenységet fejtett ki, leginkább a költségvetési előadói tisztsége kapcsán. 1933 januárjában 57 évi szolgálat után vonult nyugalomba s érdemei elismeréséül a kormányzó I. oszt. Magyar Érdemkereszttel tüntette ki.

Beniczky Elemér (micsinyei, beniczi és pribóczi), országgyűlési képviselő. 1872 március 7-én született Egercsehiben. Gimnáziumi tanulmányait a budapesti piarista gimnáziumban, jogi tanulmányait pedig Grácban és Budapesten végezte s államtudományi államvizsgát tett. Ezután Heves vármegye tiszteletbeli aljegyzőjévé nevezték ki, később szolgabíróvá, majd tiszteletbeli főszolgabíró lett. 1902-ben lemondott hivataláról és visszavonult birtokára gazdálkodni. 1906-ban a pétervásári kerület függetlenségi és 48-as programmal egyhangúlag képviselővé választotta, 1910 óta a megyei életben vett tevékeny részt. A proletárdiktatúra idején a kommunisták elfogták és fogságra vetették. 1932-ben Heves vármegye felsőházi póttagjává választotta. Elnöke a pétervásári járási mezőgazdasági bizottságnak, elnöke az észa-

ki Tarnavölgyi Vízitársulatnak, tagja Heves vármegye kisgyűlésének. Az 1935. évi országgyűlési képviselőválasztásokon a pétervásári kerület küldötte be ismét a Házba a Nemzeti Egység Párt programjával.

Beniczky Ödön, volt belügyminiszter. (Lásd I. kötet 42. oldal.) Életének utolsó idejét a politikai élettől visszavonulva, politikai és szociálpolitikai tanulmányokkal foglalkozva töltötte el. Cikkei részben magyar, főként azonban külföldi lapok hasábjain láttak napvilágot. 1931. évi január 20-án hunyt el.

Bényi Károly dr., székesfővárosi törvényhatósági bizottsági tag. Szob községben született 1881-ben. Középiskoláit Temesvárott, egyetemi tanulmányait Kolozsvárott, a postatisztképző tanfolyamot pedig Budapesten végezte el. 1899-ben Zsombolyán a m. kir. posta szolgálatába lépett. 1902-ben Temesvárott postatiszt, 1908-ban fogalmazó, majd 1909-ben postasegédtitkár lett, 1910-ben Budapestre helyezték át. 1912-ben titkár, 1918-ban tanácsos, 1919-ben igazgató s végül 1925-ben főigazgatói rangban a vezérigazgatóság nemzetközi postaosztályában teljesített szolgálatot, utóbb ennek az osztálynak vezetője is volt. 1929-ben az időközben megszüntetett budapesti kerületi postaigazgatóság újjászervezésével bízták meg s azt azóta vezeti. Elnöke a Postás Jogász és Mérnök Egyletnek, a Postás Kultúregyesületnek társelnöke, a Postás Nyugdíjpótló Egyesületnek elnöke, a Magyar Amerikai Kereskedelmi Kamara elnöki tanácsának tagja, a Nemzeti Színház Barátai Egyesületének választmányi tagja és a TESz alelnöke. Felsőbb megbízásból ő állította össze a posta és a közönség jogviszonyát tisztázó üzleti szabályzatot. Szaklapokban számos cikke és tanulmánya jelent meg. 1935-ben a Nep. programmal Budapest XIV. kerületében törvényhatósági bizottsági taggá választották. A világháború alatt a tábori posta és hadifogoly ügyek előadója volt s e téren szerzett érdemeiért a II. osztályú polgári hadiérdemkereszttel tüntették ki.

Berecz János dr., a felsőház tagja, egy. nyilv. rendes tanár. 1882. aug. 23-án született Dettán. A középiskolát Szegeden, egyetemi tanulmányait a fővárosban végezte s itt szerezte meg 1906-ban orvosi diplomáját. Pályáját mint gyakornok a szegedi bábaképző intézetben kezdte meg, 1908-ban mint díjtalan gyakornok a budapesti egyetem II. számú női klinikájára került s 1912-ben ugyanitt első tanársegéd lett. A mozgósításkor bevonult, az összeomlásig harctéri szolgálatot teljesített, majd újból elfoglalta állását az egyetemen. 1919-ben adjunktus lett, 1926-ban pedig magántanárrá képesítették. A Ferenc József tudományegyetemnek 1927 óta nyilvános rendes tanára. Széleskörű szakirodalmi munkásságot fejtett ki, sok tudományos közleménye jelent meg magyar és német nyelven. Szeged város közéletében tekintélyes szerepet tölt be. Tagja a törvényhatósági bizottságnak és a kisgyűlésnek. Igen sok társadalmi és szakegyesületben viselt tisztséget. Tagja a Budapesti Királyi Orvosegyesületnek, igazgatósági tagja a Magyar Nőorvosok Társaságának, választmányi tagja a Magyar Klinikák és Kórházak Szövetségének és a szegedi Orvos Szövetségnek, elnöke a Szegedi Katolikus Körnek, világi elnöke a Belvárosi Egyházközségnek, elnöke a Pia-

rista Diákszövetségnek, díszelnöke a Szegedi Háziasszonyok Szövetségének. A koronás arany érdemkereszt, a hadiékítményes signum laudis, a Ferenc József rend lovagkeresztje és még több kitüntetés tulajdonosa. A felsőházban mint a szegedi Ferenc József tudományegyetem választottja foglal helyet.

Beretvás János, a felsőház tagja. 1876-ban született Nagykőrösön. Nagybirtokos. Régi pestmegyei nemesi család sarja. Miután tanulmányait a magyaróvári gazdasági akadémián befejezte, eleget tett katonai kötelezettségeinek a volt 1. közös huszárezredben s tartalékos hadnagy lett. Utána átvette pusztatetétleni ősi családi birtokának vezetését s azt mintagazdasággá fejlesztette. Pest vármegye és Nagykőrös közéletében élénk részt vesz. Elnöke és vezetője sok társadalmi, kultúrális és gazdasági vonatkozású egyesületnek. Tagja a vármegye törvényhatóságának, közigazgatási bizottságának, Nagykőrös képviselőtestületének, tanácsosa a református egyháznak. Közéleti érdemeiért a kormányzó 1923-ban kormányfőtanácsossá nevezte ki. A felsőházban mint Pest vármegye törvényhatóságának választottja foglal helyet.

Berg Miksa báró dr., országgyűlési képviselő. 1895 jan. 25-én született Kapuvárott, Sopron megyében. A középiskolát Budapesten és Sopronban végezte. A világháború kitörésekor bevonult s 35 hónapig teljesített harctéri szolgálatot. Repülőszolgálatra is beosztották s az összeomlás után, mint tartalékos huszárfőhadnagy szerelt le. Vitézségéért többször kitüntették. 1918-ban Asiagonál súlyosan megsebesült. Jogi tanulmányait a háború alatt folytatta és 1918-ban a pozsonyi Erzsébet Tudományegyetemen államtudományi doktori oklevelet szerzett. Ugyanebben az évben nevezték ki Sopron vármegye közigazgatási gyakornokává, majd megyei aljegyzővé. A kommün alatt ellenforradalmi tevékenységéért letartóztatták s több hónapi börtönbüntetést kellett kiállnia. 1920-ban Moson vármegye főispán-kormánybiztosa lett. Nagy érdeme van abban, hogy a nyugatmagyarországi népszavazás alkalmával a nemzetiségi vidékek magyar voltuk mellett tettek hitet. Kisebbségi ügyekben, mint a magyar kormány megbízottja, többször tárgyalt nyugatmagyarországi kérdésekben. Később Abony községben telepedett le s egy időre visszavonult a politikai élettől. Amikor Gaal Gaszton kibontotta a független kisgazdapárt zászlaját, csatlakozott hozzá és azóta élénk részt vett a politikai életben s a párt szervezésében. Az 1935. évi választásokon az abonyi kerület küldötte be az országgyűlésbe független kisgazdapárti programmal. Elsőízben tagja a Háznak.

Bernát István dr. (korláti), a felsőház tagja, a Magyar Nemzeti Bank alelnöke. (Lásd I. kötet 46. oldal). A felsőházban a költségvetési vitákban számos beszédet mondott. Felszólalásainak eredményeként Pesthy Pál akkori igazságügyminiszter, a válások megnehezítése céljából rendeletet adott ki, s ugyancsak felszólalásainak alapján Hóman Bálint kultuszminiszter a nőknek a polgári kenyérkereső pályákon való elhelyezkedését vizsgálta felül. Rendkívül széleskörű irodalmi munkásságot fejtett ki, első műve: 1891-ben a rochedalei takácsok történetének magyarra ültetése volt. 1906-ban Szociális programmok, 1912-ben az Általános választójog eredményei címen jelent meg hosszabb tanulmánya és 1927-ben adta ki Tanulmányok címmel utolsó nagyobb művét. A Magyar Tudományos Akadémián a demokrácia védelméről és a népesedés problémáiról tartott előadást. A gazdasági élet terén fontosabb szerepet betöltött egyének felett

tartott emlékbeszédei szónoki alkotásainak legelsői közé tartoznak. Élénk tevékenységet fejtett ki vallási téren. Megalapította a Magyar Kálvin Szövetséget, amelynek világi elnöke. Tevékeny részt vesz az Egyesült Keresztény Nemzeti Liga működésében is.

Berzeviczy Albert dr. (berzeviczei és kakaslomniczi), a felsőház tagja, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke. (Lásd I. kötet 47. oldal). A magyar ügy szolgálatában több külföldi utat tett meg, s miután már 1911-ben az olasz-magyar barátság egyik megteremtőjeként szerepelt, főként Olaszországban tartott előadásokat a magyar irodalom fontosabb kérdéseiről. Irodalmi téren kifejtett munkássága a magyar írók külföldi sikereit nagyban előmozdította. Művelődéstörténeti, irodalmi és történelmi tanulmányai magyar és külföldi tudományos folyóiratokban jelennek meg.

Bethlen István gróf (bethleni), nyug. miniszterelnök, országgyűlési képviselő. (Lásd I. kötet 49. oldal.) 1929 augusztus utolsó napjaiban ült össze Hágában a jóvátételi konferencia azzal a feladattal, hogy megállapítsa a keleti államok jóvátételét. Szeptemberben Párisban kezdte meg tanácskozásait a keleti államok jóvátételének szakértőbizottsága és 1930 elején végre létrejött a párisi egyezmény, amely szabályozta a keleti jóvátételek kérdését, visszaadta az országnak teljes pénzügyi szuverénitását és végleges megoldást teremtett az optánskövetelések ügyében is. 1930 áprilisában Rómába utazott és Mussolinival, valamint az olasz kormány gazdasági miniszteireivel a magyar exportlehetőségek fokozásáról tárgyalt; szeptemberben Genfben járt az agrárkivitel elosztása érdekében, novemberben pedig Berlinbe ment és ott a magyar-német kereskedelmi szerződés útját egyengette. 1931 április 14-én a kormányzó igen meleghangú kéziratban emlékezett meg azokról a kimagaslóan értékes szolgálatokról, amelyeket a nemzet életének egyik legnehezebb évtizedében tett hazájának, kifejezésre juttatta bizalmát további munkálkodása iránt és különös dicsérő elismeréssel tüntette ki. Az országgyűlés április végén megkezdte a költségvetés tárgyalását, de csakhamar új választásokról terjedtek el hírek és a költségvetés letárgyalása után kormányzói kézirat feloszlatta az országgyűlést. A június végén megtartott választás, ha néhány mandátum veszteséggel is, de ismét az egységespárt fölényes többségével ért véget. A nemzetközi pénzügyi és gazdasági helyzet következtében 1931 nyarán beállott bonyodalom a magyar kormányt is óvó intézkedésre késztette és ezért július 14-én, hajnalig tartó minisztertanács után kormányrendelet jelent meg a pénzforgalom korlátozásáról. Ilyen körülmények között nyugtalan hangulatban ült össze július 21-én az új országgyűlés és a kormány már az első napokban erős támadásokban részesült. A kormány augusztus 13-án a bizottság elé terjesztette az aranypengő bevezetéséről szóló javaslatát s miután azt a bizottság elfogadta, rendeletileg életbeléptette. Ezzel egyidőben megszűnt a pénzforgalom korlátozása is és felszabadultak a bankbetétek. Az ötmillió fontos kölcsön megszerzésére irányuló tárgyalások is eredménnyel végződtek. A kölcsön kibocsátásában Franciaország is részt vett s ezért létrejöttét mindenütt nagy sikernek tekintették. Ilyen körülmények között váratlanul érte a közvéleményt 1931 augusztus 19-én a kormány lemondásának híre. A kormányzó Bethlen lemondását elfogadta s augusztus 24-én megtörtént a kormány felmentése. A kormányzó Bethlen István grófhoz intézett kéziratában róla mint a nemzet kiváló fiáról emlékezett meg, aki a magyar történelem egyik legnehezebb korszakában több mint egy évtizeden át folytatott odaadó működésével elévülhetetlen érdemeket szerzett a nemzet ügyének szolgálatában s tet-

teivel méltóképpen megörökítette egyéniségét a haza nagy férfiainak sorában. A Károlyi-kormány által benyujtott költségvetés vitájában május 4-én saját politikája védelmére szólalt fel. A Károlyi-kormány lemondását követő kilencnapos válság idején résztvett az egységespárt elnöki tanácsának megbeszélésein, kihallgatáson jelent meg a kormányzónál. Amikor Gömbös Gyula a kormányalakításra megbízást kapott, segítségére volt az új miniszterelnöknek kormánya összeállításánál, a kormánypárt támogatására ajánlotta őt és minisztertársait. A Gömbös-kormány fennállása óta a régi országgyűlés képviselőházának plénumában egyetlenegyszer sem szólalt fel és bizottsági ülésein is csak ritkán, kivételesen, külügyi kérdésekkel foglalkozott. Gömbös Gyula római hármas tanácskozásai idején külpolitikai cikke a Pesti Napló hasábjain különböző kommentárokra adott alkalmat. Az év folyamán többízben fedezett fel a politikai közvélemény nézeteltéréseket Gömbös Gyula miniszterelnök és Bethlen István gróf politikája között. Amidőn azután a karácsonyi szünetet megelőzően a kormány választójogi tervezete elkészült és Gömbös Gyula miniszterelnök a választójogi tervezetet mindenekelőtt a Nemzeti Egység Pártjának vezető politikusaival óhajtotta megvitatni, nyilvánvalóvá lett, hogy meglehetősen mélyreható ellentétek vannak a két államférfi politikai felfogása között. Ezek az ellentétek nemcsak tárgyi természetűek voltak. A karácsonyi szünet befejezése után, az újév kezdetén, a Nemzeti Egység Pártjának belső életét már-már a szétszakadás veszélye fenyegette. Időközben Gömbös Gyula miniszterelnök és a Nemzeti Egység Pártja vezető politikusainak tanácskozásai során sikerült bizonyos megállapodásokat létesíteni, amelyeket a két államférfiú a kormányzó jelenlétében írásba is foglalt. A megállapodás végrehajtása előtt azonban váratlan fordulat történt. Gömbös Gyula elérkezettnek látta az időt, hogy kormánya rekonstrukciójának megkönnyítése érdekében az államfőnek benyujtsa az egész kormány lemondását és az új kormány alakításával egyidejűleg előterjesztést tett az országgyűlés feloszlatására is, hogy az általános választáson teljesen egységes kormányzati többséget biztosítson reformprogramjának megvalósítására. Bethlen, akinek vezetésével a Nemzeti Egység Pártja március 5-én, a Gömbös-kormány bemutatkozása napján, a kormánynak egyhangúan bizalmat szavazott, teljesen váratlanul érte az országgyűlés feloszlatása, amely még aznap délután megtörtént. Bethlen a kormányzói elhatározásról csak utólag, az országgyűlés feloszlatása után értesült és ezért szükségesnek tartotta, hogy az új helyzet konzekvenciáját levonja. Még aznap este levelet intézett Sztranyavszky Sándor pártelnökhöz, amelyben bejelentette, hogy az általa alapított pártból kilép. Bethlen István gróf egyelőre várakozó álláspontra helyezkedett. Debreceni visszavonulásának hírére elsőnek Nagykanizsa választóiból alakult bizottság kérte fel s ő a jelöltséget elvállalta, mire a Nemzeti Egység Pártja közölte nagykanizsai helyi szervezetével, hogy vele szemben nem óhajt ellenjelöltet állítani. Az új képviselőház megalakulásától kezdve több ülésen vett részt és a költségvetés bizottsági tárgyalásai során is ismételten felszólalt, de a plénumban a nyári szünetig nem beszélt. A fővárosi törvényhatósági választások idején, Ripka Ferenc támogatására jelent meg a Budai Társaskörben. Közben érdekesen alakult a politikai helyzet. Hívei már a nagykanizsai választás idején táviratot váltottak Rassay Károly szegedi választóival s később maga is szorosabb összeköttetésbe lépett Rassay Károllyal. Politikai körökben nagy feltűnést keltett Eckhardt Tiborral történt kibékülése.

Bezerédj Viktor (bezerédi), volt országgyűlési képviselő, ny. államtitkár. Az ősrégi Bezerédj-család tagja. 1855-ben Veszprémben született. Jogi tanulmányainak elvégzése után, 22 éves korában, Veszprém vármegye szolgálatába lépett. Aljegyzővé, majd tb. főjegyzővé választották, míg az 1885. évi választásokon Veszprémben egyhangú választással képviselői mandátumot nyert. 1889-ben a képviselőház háznagya lett, majd a következő évben, amikor gróf Szapáry Gyula miniszterelnök a belügyi tárcát is átvette, Bezerédj Viktort miniszteri tanácsosnak nevezte ki és a közjogi osztály élére állította. Igen sokat tett a magyar színészet érdekében és számos gyermekvédelmi intézmény életrehívása fűződik nevéhez. Halála után a Zsófia Gyermekszanatórium Egyesület balatonszabadi-i gyermeküdülőjét Bezerédj Viktor nevéről nevezték el. 1906-ban államtitkári címet kapott, később szülővárosa: Veszprém, díszpolgárává választotta. Érdemeiért számos kitüntetést nyert el: tulajdonosa volt a Lipót-rend lovagkeresztjének, a Szent István-rend kiskeresztjének és számos más külföldi rendjelnek. Veszprém város szegényháza és színházépülete elsősorban Bezerédj Viktor érdemeinek köszönheti létét. Meghalt Budapesten 1913 november 2-án.

Biczó Dániel (nemes), volt országgyűlési pótképviselő. Ókécskén született 1866-ban. Tanulmányait Budapesten végezte és tanítói oklevelet nyert.

Pályafutását Sárbogárdon kezdte meg 1887-ben. 1888-ban Budapesten kinevezett tanító, az iparostanonciskolának 1910-ben lett igazgatója. 1912-ben elemi iskolai igazgatóvá nevezték ki. Különös érdemeket szerzett az iskolánkívüli népoktatás és a szünidei gyermeknyaraltatás terén végzett jelentős munkájával. 1900-tól 1907-ig iskolaszéki jegyző s a székesfővárosi Közművelődési Tanács tagja. Vezetőségi tagja számos pedagógiai társaságnak, a budapesti ref. közművelődési egyesületnek elnöke, a Budapesti Tanítóegyesület igazgató tanácsosa, az Eötvös-alap választmányi tagja, a Szabad Lyceum Egyesület telepvezetője és a központi választmány rendes tagja. A lágymányosi ref. egyház presbitere, a Kelenföldi Kaszinó volt tagja, a Szabad Polgári Kör másodelnöke. 1931-ben az országgyűlési választásokon az I. kerületben a keresztény párt programjával pótképviselővé választották. Érdemdús működéséért főigazgatói címmel tüntették ki. 1927-ben nyugállományba vonult. Tagja a Liszt Ferenc művészeti társaságnak, a Bethlen Gábor Szövetségnek, a Kálvin Szövetségnek, valamint számos más jótékonysági és társadalmi egyesületnek.

Biedermann Imre báró, volt országgyűlési képviselő. 1894-ben született Abbáziában. A középiskolát a cisztercitarend pécsi főgimnáziumában végezte, azután a darmstadti egyetemen három éven át elektrotechnikai tanulmányokat folytatott. A háború idején 44 hónapig teljesített frontszolgálatot az orosz harcéren s meg is sebesült. A katonai érdemkereszt III. osztályának, az ezüst és bronz signum laudisnak és még több kitüntetésnek tulajdonosa. Tanulmányútjai során Spanyolország és a skandináv államok kivételével Európa minden államában volt. Tagja Somogy vármegye és Baranya vármegye törvényhatósági bizottságának, Baranya vármegye kisgyűlésének, választmányi tagja számos gazdasági egyesületnek. Az állattenyésztés és erdőgazdaság kérdéseivel foglalkozott főként, e tárgykörből több cikke jelent meg a Köztelekben. Elsőízben volt tagja a törvényhozásnak. A szigetvári kerület küldötte be 1931-ben a képviselőházba az Egységespárt programjával.

Biró György vitéz, országgyűlési képviselő. 1882 ápr. 12-én született a zalamegyei Szentgyörgyvölgy községben. Nyug. ezredes. A középiskolát Szombathelyen és Budapesten végezte, utána a Ludovika Akadémia növendéke volt s 1903-ban avatták hadnagygyá. Csapatszolgálatot a bosznia-hercegovinai tábori vadászzászlóaljaknál teljesített, a világháborúban pedig 42 hónapot töltött az első vonalban és vitéz magatartásáért nyolcízben részesült legfelsőbb kitüntetésben. 1929-ben avatták vitézzé. Az összeomlás után erősen kivette részét az ellenforradalmi mozgalmakban. Szegedre ment s belépett a nemzeti hadseregbe, 1919 nyarától pedig a hazatérő hadifoglyok fogadását irányította. 1934 szeptember elsejével történt nyugállományba való helyezéséig különleges katonai beosztásokban teljesített szolgálatot. Az 1935. évi országgyűlési választásokon az alsólendvai kerület küldötte be a törvényhozásba a Nemzeti Egység Párt programjával. Elsőízben tagja a Háznak.

Bleyer Jakab dr., v. miniszter, v. országgyűlési képviselő. (Lásd I. kötet 56. oldal). 1930-ban megalapította a rendkívül magas irodalmi színvonalon álló „Deutsch-Ungarische Heimatsblätter" című folyóiratot, amelynek kiadója is volt, s amely jelenleg is megjelenik. Érdemeinek elismeréséül Hindenburg, Németország akkori elnöke a Goethe emlékéremmel tüntette ki, s a müncheni német akadémia tagjává választotta. Életének célja a magyar-német barátság elmélyítése volt, s ebből a célból szervezte meg a németajkú magyarokat. Elvi ellensége volt a szélsőséges soviniszta irányzatnak. Miniszterségé idején a kormányzattal együtt kidolgozta a tót autonómia tervezetét. Meghalt 1933 december hó 5-én.

Bobory György vitéz, országgyűlési képviselő, a képviselőház alelnöke. 1883-ban született Jászberényben. Jogi tanulmányait a kolozsvári egyetemen végezte és ott szerezte meg az államtudományi doktorátust. Közigazgatási pályáját mint gyakornok 1906-ban kezdte meg. 1908-ban szolgabíró lett, 1919-ben pedig a legnehezebb viszonyok között átvette a pétervásári főszolgabírói hivatal vezetését. A bolsevizmus kitörésekor letartóztatták és kétízben is forradalmi törvényszék elé állították. 1919 májusában a hevesmegyei ellenforradalomban való részvétel és annak szervezése miatt halálra ítélték és szöknie kellett. 1919 augusztusában, a román megszállás alatt, vette át újból főszolgabírói hivatalának vezetését. 1919 szeptemberében kormánybiztossá nevezték ki, 1920-ban pedig Heves vármegye főispánja lett s tisztét 1925 májusáig töltötte be. A világháborúban a mozgósítás napjától az összeomlásig teljesített katonai szolgálatot, megfordult a legtöbb harctéren, több kitüntetést szerzett és háromízben meg is sebesült. Közéleti érdemeinek elismeréséül a kormányzó dícsérő elismerésben részesítette. Heves vármegye életében tevékeny szerepet visz. A mult országgyűlésnek is tagja volt, a tiszafüredi kerület választotta meg 1931-ben is az egységespárt programjával. Régi kerülete most egyhangú mandátummal küldötte az országgyűlésbe.

Bocsáry-Spur Kálmán dr., országgyűlési pótképviselő. 1890 október 20-án született Zalaegerszegen. Egyetemi tanulmányainak elvégzése után 1915-ben Budapesten kitüntetéssel ügyvédi oklevelet szerzett. Még ebben az évben ügyvédi irodát nyitott s jelenleg is ügyvédi gyakorlatot folytat. Egyik megalapítója az Egyesült Keresztény Nemzeti Ligának. 1930-ban

a Keresztény Községi Párt programjával a budai I. kerületben törvényhatósági bizottsági taggá választották. A városházán főleg közlekedéspolitikai, üzemi és gazdasági, valamint szociálpolitikai, különösen munkáskérdésekkel foglalkozott, több szakbizottságon kívül tagja az igazolóválasztmánynak és az összeférhetetlenségi bizottságnak is. A munkásszakbizottság h. elnöke. Cikkeiben főleg a Tabán problémájával, üzemi és lakbérleti kérdésekkel, továbbá adóproblémákkal foglalkozott. A fiatalabb nemzedék gazdasági és politikai érvényesülését célzó mozgalomnak elindítója és lelkes harcosa. Az 1935. évi országgyűlési képviselőválasztásokon a Wolff-párt programjával második pótképviselővé választották. Ugyanebben az évben mint a Keresztény Községi Párt I. kerületi listavezetője ismét törvényhatósági bizottsági mandátumot nyert. A Keresztény Községi Párt I. ker. elnöke.

Boczonády-Szabó Imre, országgyűlési képviselő. 1882-ben született Pálmonostoron, Pest vármegyében. Nyug. miniszteri számvizsgáló, a „Méhészet" felelős szerkesztője. Marosvásárhelyen felsőkereskedelmi iskolát végzett, utána Budapesten államszámviteltani vizsgát tett. 1903-ban mint napidíjas, a földművelésügyi minisztériumban kezdte meg szolgálatát. Az 1911. évben nevezték ki számellenőrré. 1916-ban számvizsgálói címet kapott, 1917-ben pedig számvizsgálóvá lépett elő. 1906-tól a földművelésügyi minisztérium erdélyrészi kirendeltségénél, Marosvásárhelyen volt szolgálatban, 1913-tól pedig a minisztérium felvidéki kirendeltségénél, Zsolnán teljesített szolgálatot. 1916-ban a hadműveletek folytán károsult északkeleti vármegyékben létesített kormánybiztosságnál, Homonnán, volt egy évig kirendeltségben s 1918 októberében került a minisztérium központi számvevőségéhez. 1921-ben saját kérelmére ment nyugdíjba. A közismert s módosított Boczonádi-vándorkaptárak feltalálója. A magyarországi vándorméhészet általános terjedése terén reformmunkát végzett. A „Méhészet" című folyóiratnak tizenöt éve felelős szerkesztője és kiadója, a Méhgazdaság című szakkönyve pedig a méhészeti szakirodalom legismertebb munkája. Az összeomlás óta állandóan tevékeny részt vett a nemzeti társadalmi mozgalmakban. Gróf Károlyi Mihály kormánya idején a kisgazdapártban végzett szervező munkát. Miután még a bolsevizmus idején sem volt hajlandó belépni a szociáldemokrata pártba, újpesti lakásán házkutatást tartottak s menekülnie kellett. Sopron vármegyében a Fertő-Hanságban húzta meg magát s csak a kommün után tért vissza. Azóta állandóan résztvesz a jobboldali mozgalmakban. Elnöke volt az Ébredő Magyarok Egyesülete újpesti szervezetének, megalakulásától tagja volt a Fajvédő Pártnak is. Újpest város politikai életében is vezető szerepet visz. A nemzeti egység zászlóbontásáig helyettes elnöke volt a Városi Keresztény Községi Pártnak. Tagja a Magyar Tudományos Fajvédő Egyesületnek. Az 1935. évi országgyűlési választásokon a pestkörnyéki kerületben mint a Nemzeti Egység Párt listájának 2-ik helyezettje nyert mandátumot. Elsőízben tagja a Háznak.

Bódy Tivadar dr. (losonci), a felsőház v. tagja. (Lásd I. kötet 57. oldal). Utolsó éveiben rendkívül széleskörű közgazdasági tevékenységet fejtett ki, nem csupán elméleti alapon, hanem gyakorlatilag is. Gazdaságpolitikai tanulmányai ebben az időben sűrűn jelentek meg a napi és szaksajtó hasábjain s azokban főleg közélelmezési és

legbehatóbban szociálpolitikai problémákkal foglalkozott. Kiváló munkásságát számos magas kitüntetés ismerte el. Elhunyt 1934 május 14-én.

Boér Elek dr. id. (kövesdi), közigazgatási bíró, egyetemi tanár, az amerikai-magyar-osztrák vegyes döntőbíróság magyar kormányügyvivője (Tripartite Claims Commission). Született Maroscsapon, Kisküküllő vármegyében, 1872 november 26-án. Gimnáziumi tanulmányai után a kolozsvári m. kir. Ferenc József tud. egy. jog- és államtudományi karára iratkozott be és tanulmányait a bécsi és berlini egyetemeken folytatta. 1897 júniusában, summa cum laude, a jogtudományok, 1899. évben pedig Sub Auspiciis Regis az államtudományok doktorává avatták és ugyanazon évben ügyvédi vizsgát tett. Pár évi ügyvédi gyakorlat után Kisküküllő vármegye szolgálatába lépett, rövidesen t. főjegyző lett. 1896-ban a kolozsvári egyetemen a közigazgatási jog magántanára lett és 1898-ban ugyanott a közigazgatási és pénzügyi jog egyetemi tanárává neveztetett ki. Tízévi vármegyei közigazgatási és 14 évi egyetemi tanári működése alatt nemcsak a „Magyar Közigazgatási és Pénzügyi Jog" kézikönyvét írta meg, hanem a „Közigazgatási Eljárás és Bíráskodás"-ról és a „Közigazgatási Intézkedések Jogerőssége"-ről, „A Közigazgatási Peres Eljárás"-ról, stb., stb. írt több tanulmányt. Tevékeny részt vett az erdélyi ref. egyházi életben. 1916-ban az erdélyi egyházkerület főgondnokává választották; tagja a Konventnek és a Zsinatnak is. Jelenleg is nagy tevékenységet fejt ki a ref. egyház közéletében, nemcsak a tiszántúli kerületben, hanem annak konventjében is, mert a legfelsőbb fegyelmi bíróság tagja és az egyházi külügyi bizottság előadója.

1919 óta igen tevékeny részt vett a külföldi református egyházi kapcsolatoknak személyes összeköttetések révén való kiépítésében. 1926-ban az Egyesült Államok s Ausztria és Magyarország között létrejött egyezmény alapján a Washingtonban felállított Hármas Vegyes Döntő Bíróságnál a magyar kormány képviseletével őt bízták meg. Mindjárt ezen döntőbírói megbízatásának kezdetén 1926 novemberében a közigazgatási bíróság ítélőbírójának, majd pedig 1930-ban az Északamerikai Egyesült Államokkal kötött Békéltetési Eljárási Szerződés értelmében szervezett „Állandó Nemzetközi Bizottság"-ban Magyarország képviselőjévé neveztetett ki. Ezen nagy jogászi és egyházi közéleti munka mellett 1919-től fogva külföldön, különösen Nagybritanniában és az Északamerikai Egyesült Államokban fontos politikai munkát is végzett. 1920-tól fogva 19 egyházközi nemzetközi konferencián vett részt és szólalt fel a magyar kisebbségek jogainak és érdekeinek védelmére. Az Amerikai Egyesült Államokban való, öt évet meghaladó tartózkodása alatt úgy ott, mint Kanadában, az amerikai „Foreign Policy Association" felkérésére és rendezése mellett az Egyesült Államok egész területén, a nagyobb központokban 56 előadást tartott a békeszerződések revíziójáról, Európa egyházi kisebbségeinek helyzetéről, a Népszövetség működéséről és a leszerelés kérdéséről.

Borbély Lajos (köveskálai), volt országgyűlési képviselő. 1843-ban született és a selmeci és pribrami bányászati és kohászati főiskolán 1886-ban fejezte be tanulmányait. A következő évben a pénzügyminisztérium bányászati ügyosztályába nevezték ki, 1868-ban a diósgyőrvasgyári építkezéshez mérnökgyakornoki beosztást kapott. 1870-

ben az ausztriai florisdorfi vas- és acélgyárban segédmérnök, 1871-ben a Siemens-cég megbízásából Siemens-kemencék építkezésével foglalkozik Ausztriában és Németországban. 1872-ben a salgótarjáni vasfinomító társulatnál üzemvezető-mérnök lesz, majd 1881-ig gyárigazgató. 1881-ben az Egyesült Rimamurányi Vasmű Rt. vezérigazgatói állására választják meg. Ebben a minőségben működött 1914-ig. Ekkor nyugalomba vonult, azonban tagja maradt a társulat igazgatótanácsának és végrehajtóbizottságának. 1910-ben a borsodvármegyei dédesi kerület országgyűlési képviselőjévé választották. Mint politikus, gróf Tisza István meghitt emberei közé tartozott s különösen szociális téren fejtett ki tevékenységet. Tagja volt a Tudományos Akadémiának, vezető tagja a mérnökegyesületnek, tulajdonosa a Vaskorona- és a Ferenc József-rendnek, valamint számos más kitüntetésnek. 1923-ban halt meg Budapesten.

Borbély-Maczky Emil vitéz, főispán. (Lásd I. kötet 59. oldal). 1930 aug. 14-ig képviselte Miskolc városát a törvényhozásban, amikor is kinevezték Borsod-Gömör és Kishont egyesített vármegyék főispánjává. 1935 aug. 14-én a vármegye szeretettel ünnepelte meg ötéves főispáni jubileumát. Ugyanez év október havában a II. oszt. Magyar Érdemkereszttel lett kitüntetve.

Bornemisza Géza dr., iparügyi miniszter, országgyűlési képviselő. 1895. dec. 28-án született Munkácson. A középiskolát a debreceni piarista gimnáziumban végezte, utána a műegyetem gépészmérnöki fakultására iratkozott be. Mint egyetemi hallgató 1915 májusában bevonult és az olasz harctérre került. Részt vett a tiroli és az 1918. évi olasz offenzivában. Aknavető-osztag parancsnok volt, főként különleges műszaki feladatokat teljesített s több kitüntetésben részesült. Az összeomláskor mint tartalékos hadnagy leszerelt, folytatta tanulmányait és igen jelentős szerepet vitt az egyetemi ifjúság életében. Ő alapította meg az egyetemi zászlóaljat, majd a Hungária bajtársi egyesületet, amelynek tíz éven át vezére volt és sok diákjóléti intézményt hívott életre. 1920-ban kitüntetéssel szerezte meg a műegyetemi diplomát s mint a műegyetemnek abban az évben legjobb hallgatója, a Fábián jutalomdíjban részesült. Pár évig tanársegéd volt, professzora: Söpkéz Sándor mellett, az elektrotechnikai tanszéken, azután mint szakértő a Salgótarjáni Kőszénbánya Rt.-hez került s fontos szerepe volt a vidéki városok villamosításában. Amikor vállalata 1930-ban villamossági osztályát Hungária Villamossági Rt. néven önállósította, ő lett az új vállalat igazgatója. Nemcsak szakkérdésekkel foglalkozott, hanem jelentős szerepet vitt a vállalat kereskedelmi vezetésében is. Fontos szerződéseket készített. Ő tervezte a Talbot-szerződést is, amely a főváros és a Dunántúli Villamossági Rt. áramüzletét szabályozza. A politikai életbe 1932-ben kapcsolódott be, amikor a frontharcospárt listáján Budán fővárosi törvényhatósági bizottsági taggá választották meg. Főként gazdasági kérdésekkel foglalkozott. Néhai Borvendég Ferenc polgármester, mint vezérigazgatót, őt akarta az egyesítendő fővárosi villamossági és gázüzemek élére állítani, Borvendég halála után pedig mint utódját emlegették. A kormányzó 1935 márciusában nevezte ki kereskedelmi miniszterré az újjáalakult Gömbös-kormányba s bemutatkozását igen nagy rokonszenvvel fogadták. Az 1935. évi általános választásokon a kaposvári kerület egyhangúlag küldötte be a Házba. Költségvetési beszédének, melyben részletes programmot adott, a Ház minden oldalán nagy sikere volt, úgyszintén az

iparügyi minisztérium felállításáról szóló törvényjavaslatának is. 1935 augusztus havában kereskedelemügyi miniszteri állásáról lemondott és ugyanakkor iparügyi miniszterré lett kinevezve.

Bosnyák Zoltán dr. (felsőpataki), ny. államtitkár. Született Balatontúron 1861-ben. Felesége Sándor Erzsi, cs. és kir. kamaraénekesnő, a m. kir. Operaház örökös és tiszteletbeli tagja. Középiskoláit Nagykanizsán, egyetemi tanulmányait Budapesten végezte, ahol 1883-ban az államtudományok doktorává avatták. Ugyanabban az évben kinevezték a belügyminisztériumhoz, ahol rövidesen a gyámügyi közigazgatás, majd a gyermekvédelmi osztály vezetője lett. Fokozatos előléptetések után, mint miniszteri tanácsost a gyermekvédelmi osztály főnökévé nevezték ki. 1903-ban Széll Kálmán miniszterelnök megbízta az állami gyermekvédelem megszervezésével; megalkotta az elhagyott gyermekek állami védelméről szóló szabályzatot, amelynek egész rendszerét, minden külföldi államot megelőzve, a jótékonyság helyett a gyermekeknek az állami védelemhez való jogára alapította s a gyermekvédelmet az államilag kiválasztott családok útján oldotta meg. 1909-ben Párisban „Le droit del' enfant abandonné" cím alatt megjelent könyvében a gyermekvédelem jogrendszerét filozófiailag is megalapozta. Szerkesztette és részben írta a „Le droit de l'enfant abandoné et le système Hongrois de protection de l'enfancne" című munkát, amelyet a belügyminisztérium adott ki. 1910-ben, a kopenhágai nemzetközi gyermekvédelmi kongresszuson előadást tartott az elhagyott gyermekek nemzetközi védelméről. 1917-ben IV. Károly király államtitkári címmel és jelleggel tüntette ki, majd valóságos államtitkár lett. Egyéb művei: A birtokminimum mint agrárreform Magyarországon (Budapest, 1885), A gyámügyi közigazgatás reformja (1891). Ezenkívül a színműirodalom terén is sikeresen működött. Színdarabjai: Becsületbíró, Mary, Tisztítótűz, Sursum corda, Mirette, a Nemzeti Színházban kerültek színre. 35 évi szolgálat után, 1919-ben vonult nyugalomba.

Böhm Ferenc, miniszteri tanácsos. *1881 jan. 23-án született Pécsett.* Középiskoláit ugyanott, a bányamérnöki főiskolát Selmecbányán végezte. Bányamérnöki oklevelet 1903-ban nyert. Gyakornoki éveit az aninai szénbányánál, a nagybányai és óradnai állami ércbányáknál töltötte. Mint fiatal bányamérnök a geológiában való gyakorlati kiképzés céljából három évi időtartamra a budapesti Földtani Intézethez osztatott be szolgálattételre, s azzal egyidejűleg geológiai tanulmányait a budapesti tudomány egyetemen is folytatta. 1907-ben az Erdélyben felállított bányászati kutató kirendeltség vezetésével bízták meg, ő irányította a kutatások műszaki teendőit és résztvett a kálisókutatás, majd pedig földgázkutatás geológiai előmunkálataiban. A gazdag sármási földgázmezőnek 1909-ben történt feltárása óta 1917-ig ő vezette az ország egész területére kiterjedő földgáz- és ásványolajkutatást. A sármási gáz hamarosan nagyszabású ipartelepek létesítését eredményezte, a földgázipar nagyarány üzemmé fejlődött, melynek műszaki és adminisztratív vezetése sokoldalú műszaki és közgazdasági tudást igényelt és Böhm ezt a feladatot kiválóan oldotta meg. Európában ez volt az első földgázipar. 1911-ben a kormány kiküldte az amerikai földgázmezők tanulmányozására. 1917-ben a

pénzügyminisztérium bányászati osztályán osztották be szolgálattételre és egyben a bányászati monopóliumok és bányászati kutatások központi igazgatósága műszaki osztályának vezetője lett. 1918-ban a pénzügyminisztérium fémbányászati osztályának vezetésével is megbízták. 1921-től 1924-ig az Anglo-Persian Oil Comp. Limited, illetve ennek érdekkörébe tartozó D'Arcy Exploration Co. Ltd. és a m. kir. államkincstár között létrejött szerződés alapján létesített kutatóvállalatot vezette. 1925 óta pedig a pénzügyminisztérium bányászati főosztályának vezetője. Az ő javaslatára monopolizálta annak idején a kormány az ásványolajat és a földgázt. Megalakítása óta tagja a Mérnöki Tanácsnak, kültag a Műegyetem vegyészeti szakosztályán a szigorlati bizottságnak, tagja a Magy. Tud. Akadémia geológiai és geofizikai nemzeti bizottságának. Szakfolyóiratok hasábjain széleskörű irodalmi tevékenységet fejt ki; a Magyar technika fejlődésének története c. műben ő írta a földgázról és ásványolajról szóló fejezetet. Érdemei elismeréséül 1933-ban a II. osztályú magyar érdemkereszttel tüntették ki.

Brandt Vilmos országgyűlési képviselő. (Lásd I. kötet 62. oldal.) A Házban ugyancsak a törökszentmiklósi kerület küldötte be 1931-ben is, egységespárti programmal, amelynek szintén jegyzője volt. 1931 decemberében a tisztviselői nyugdíjcsökkentés miatt Sztranyavszky Sándorral együtt kilépett az egységespártból s a Gömbös-kormány megalakulása után a Nemzeti Egység Pártjához csatlakozott, amely egyhangúlag háznagyává választotta. Az 1935. évi általános választásokon újból a törökszentmiklósi kerület választotta meg képviselőnek.

Brogli József, országgyűlési képviselő. 1879. évi június hó 15-én született a baranyavármegyei Romonyán. A Jegyzők Országos Árvaház Egyesületének főigazgatója, továbbá a Jegyző

Árvaházi Kereskedelmi Rt. vezérigazgatója. A középiskola után a községi közigazgatási tanfolyamot végezte el, később Budapesten államszámviteltani államvizsgát tett. A világháborúban mint hadnagy vonult be és a szerb, olasz és orosz fronton harcolt. Több kitüntetést szerzett. Négyévi harctéri szolgálat után mint népfölkelő százados szerelt le. A jegyzőtársadalom életében régóta előkelő szerepet visz. Másodízben tagja a törvényhozásnak. A mult országgyűlésben is a szalántai kerületet képviselte a nemzeti egység pártjának programjával. Többízben tette szóvá a jegyzőtársadalom nehéz helyzetét és sürgette jogos panaszaik orvoslását. A jegyzők és községi alkalmazottak illetményének ki nem utalása miatt interpellált is, a magánmunkák eltiltása miatt pedig napirend előtt szólalt fel. Egyik alapítója volt a Községi Banknak, majd a Nemzeti Hitelintézetnek. Ő létesítette a jegyzők budapesti leány- és egri fiúnevelőintézetét. Alelnöke a Társadalmi Egyesületek Szövetségének, elnöke a Földközi Kereskedelmi Kamara magyarországi csoportjának. Az 1935. évi országgyűlési választásokon a szalántai kerület küldötte be ismét a Nemzeti Egység Párt programjával a Házba.

Buzáth János dr. (tópesti), ny. alpolgármester. Battonyán született 1870-ben. Középiskolai tanulmányait Szegeden végezte és a budapesti egyetemen

államtudományi doktorátust szerzett. 1891-ben a székesfőváros szolgálatába lépett. 1910-ben tanácsnokká választották, 1921-ben alpolgármester lett. Nevéhez fűződik a főváros közüzemeinek megszervezése. Megve-

tette a gázgyár alapjait, majd községi kezelésbe vette a főváros területén működő két elektromos vállalatot, új áramfejlesztő telepet építtetett Kelenföldön és teljes egészében reorganizálta a Vízműveket. Ugyancsak az ő munkásságának eredménye a modern közvilágítás megteremtése is. Buzáth János dr. teremtette meg a Székesfővárosi Múzeum és Képtár alapjait; tizennégy katolikus plébánia helyett harminckét plébánia hivatalt állított a vallásos érzés szolgálatába. Ugyanígy támogatott minden más felekezetet is. Sokoldalú munkássága alapján 1924-ben kormányfőtanácsosi címet kapott, majd a II. oszt. polgári érdemkeresztet, 1931-ben történt nyugdíjaztatásakor pedig signum laudissal tüntették ki. Széleskörű publicistikai tevékenységet fejtett ki, rendes munkatársa volt a Magyarország című napilapnak. Jelenleg elnöke a Bp. Szfőv. Községi Takarékpénztárnak s mint a Fővárosi Közmunkák Tanácsának tagja, ma is szoros kapcsolatot tart fenn a főváros középítkezési ügyeivel. Választmányi, illetve igazgatósági tagja számos társadalmi és tudományos egyesületnek.

Chorin Ferenc dr. ifj., a felsőház tagja. (Lásd I. kötet 69. oldal). A Magyar Gyáriparosok Országos Szövetsége 1933-ban Fellner Henrik halála után a szövetség elnökévé választotta. A kormányzó 1934-ben pedig a közélet, valamint az ipar és gazdaság terén kifejtett kiválóan eredményes működéséért az I. oszt. Magyar Érdemkereszttel tüntette ki. Alelnöke a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknak. Tagja a „Magyar Gazdaságkutató Intézet" egyesület elnöki tanácsának és az Országos Ipartanácsnak. Alelnöke a Budapesti Önkéntes Mentőegyesületnek, választmányi tagja a Magyar Szemle Társaságnak s még sok más egyesületben visel vezető tisztséget.

Cotel Ernő, felsőházi póttag, egyetemi nyilv. rend. tanár. Salgótarjánban született 1879-ben. Középiskoláinak elvégzése után a Bányamérnöki Főiskolán kohómérnöki oklevelet nyert. 1902-ben gyakorló vasgyári mérnök, 1923-ban vas- és acélgyári igazgató, majd — még ugyanebben az évben — a Bánya- és Erdőmérnöki Főiskolán nyilvános rendes tanárra habilitálták. 1930—1932. a Bánya és Erdőmérnöki Főiskola rektora, 1932—34. prorektor. 1934 július 18. óta a József Nádor Műegyetem vaskohászati tanszékén nyilvános rendes tanár. Ugyanezen év októbere óta póttagja az országgyűlés felsőházának. Szakirodalmi munkái magyar, német, francia, belga és amerikai tudományos folyóiratokban jelentek meg. Értekezéseinek száma meghaladja a negyvenet. Főbb önálló művei: A hengerlés alapelvei, Sopron, 1928. A nyersvasgyártás, Sopron, 1933. Der Siemens-Martin-Ofen, Leipzig, 1927. Die Grundlagen des Walzens, Halle, 1930. Irodalmi munkásságát a Magyar Mérnök és Építész Egylet a Hollán-díjjal és aranyéremmel tüntette ki. A világháborúban mint népfölkelő mérnökhadnagy vett részt. Tagja az Országos Természettudományi Tanácsnak, Sopron sz. kir. tvhj. város törvényhatósági bizottságának és a kisgyűlésnek.

Csapó Ferenc dr. (kecskeméti), volt országgyűlési pótképviselő. Szekszárdon született 1883-ban. Egyetemi tanulmányait Budapesten végezte, s jogi doktorátust szerzett. Tanulmányainak befejezése után az államrendőrség szolgálatába lépett. 1914-ben tüzérhadnagyi rangban bevonult s még ugyanezen évben Ravaruszkánál orosz hadifogságba került. Negyven hónapos fogság után 1917-ben megszökött, de elfogták s Tomszkba vitték,

ahol Gyóni Gézának volt fogolytársa. 1917 karácsonyán ismét megszökött, s 1918-ban jelentkezett veszprémi parancsnokságánál. Katonai diplomáciai megbízatást kapott, majd futárszolgálatot teljesített. 1918 végén századossá nevezték ki. A világháború után ismét elfoglalta állását az államrendőrség kötelékében, s fogalmazóvá, majd kerületi kapitánnyá nevezték ki. A kommün alatt a júliusi ellenforradalom megszervezői közé tartozott. A kommunisták az ellenforradalom leveretése után bebörtönözték és csak Romanelli ezredes közbelépése után bocsátották szabadon. 1925-ben saját kérelmére nyugalomba vonult, s dr. Walter Károly ügyvédi irodájának vezetését vette át. 1927 óta élénk politikai tevékenységet fejt ki. 1932 óta tagja volt a főváros törvényhatósági bizottságának. Mint várospolitikus különösen közjogi és közoktatásügyi felszólalásaival keltett feltűnést. Az 1931. évi képviselőválasztásokon keresztény ellenzéki programmal pótképviselővé választották. Elnöke a keresztény ellenzék XII. választókerületének, társelnöke a Svábhegyi Közművelődési Egyesületnek, a Juventus sportegyletnek és számos más társadalmi egyesületnek. Kitüntetései: III. o. katonai érdemkereszt, ezüst signum laudis, Károly csapatkereszt, 1912. emlékkereszt, jubileumi emlékérem, Horthy emlékérem, az osztrák és német háborús emlékkereszt.

K. Császár Ferenc, székesfővárosi törvényhatósági bizottsági tag. Budapesten született, 1879-ben. Középiskoláit Budapesten, egyetemi tanulmányait Budapesten és Párisban végezte el. Működését a kir. Vár építésénél kezdte meg 1905-ben, azonban rövidesen önállósította magát és azóta számos nagyszabású építkezést bonyolított le az ország egész területén. I. díjat nyert a nagykanizsai törvényszék-pályázaton, tervezte a váci fegyházat, számos más iskolát és igazságügyi épületet. 1915 óta a felső építő-ipariskola rendes tanára. Önálló munkái közül fontosabbak: Építőipari anyagtan, ezenkívül számos szakcikk és tanulmány. 1925-ben kinevezett tagja volt a főv. törvényhatóságának. 1929 óta pedig Wolff-párti programmal került be a törvényhatóságba. Felszólalásai főleg építészeti és fürdőügyekben váltottak ki általános érdeklődést. Világi elnöke a Keresztelő Szent János Egyházközségnek. Tagja a Közmunkák Tanácsának és az Építőmesterek Vizsgálóbizottságának, valamint számos társadalmi és egyházi egyesülésnek.

Csécsi-Nagy Miklós dr., udv. tanácsos, ügyvéd. (Lásd I. kötet 75 oldal). Megszervezte a Józsefvárosban a Községi Polgári Pártot, melynek programjával a törvényhatósági bizottságban mandátumot nyert. A székesfővárosi törvényhatóság központi választmányának színügyi, katonai és közjogi bizottságának volt tagja. Az 1935. évi törvényhatósági választásokon külön listával indult, de csak az ajánlásokig jutott el. Nagy érdemeket szerzett a József Főherceg Szanatórium Egyesület létesítése és országos szervezése körül. Közgazdasági téren is hasznos tevékenységet fejt ki, nagy szaktudásával több ipari vállalat és pénzintézet igazgatóságában irányító szerepet játszik.

Cseh-Szombathy László dr., országgyűlési képviselő. 1894 márc. 24-én született Pápán. Orvos. A középiskolát a pápai református kollégiumban végezte s mint egyetemi hallgató 1915-ben a harctérre került. Még bevonulása évében súlyosan megsebesült, térdlövést kapott s 75 %-os hadirokkant lett. Felgyógyulása után folytatta tanulmányait

és rövid idő múlva, az orvosi diploma megszerzése után egy ideig Bálint Rezső egyetemi tanár mellett volt tanársegéd, később pedig a Bethesda-kórház belgyógyász-főorvosa lett. Tíz év óta tölti be ezt a tisztét. Neves műgyüjtő, modern képgyüjteménye jelentős. Mintegy négy évvel ezelőtt kezdett erősebben a politikával foglalkozni s mint Gaal Gaszton híve, már a mult választáson fellépett Nagyigmándon, de akkor a pótválasztáson kisebbségben maradt. Az 1935. évi országgyűlési választásokon a nagyigmándi kerületben választották meg a Független Kisgazda Párt programjával. Elsőízben tagja a Háznak.

Csekey István dr., egyetemi nyilv. rend. tanár. Szolnokon született 1889-ben. Egyetemi tanulmányait a kolozsvári, strassburgi és heidelbergi egyetemeken végezte. 1911-ben Kolozsvárt summa cum laude avatták államudományi, 1913-ban pedig jogtudományi doktorrá. Állami ösztöndíjjal Berlinben töltött hosszabb időt, majd 1912-ben a kecskeméti református jogakadémián a közigazgatási jog, statisztika, művelődéstörténet, illetőleg pénzügyi jog tanára lett. A budapesti egyetem 1918-ban a magyar közjog magántanárává habilitálta. 1923-ban a tartui (dorpati) egyetem a közigazgatási jog nyilvános rendes tanárává hívta meg, ahol előbb német, később eszt nyelven adott elő. Ugyanitt a magyar kormány megbízásából megszervezte és nyolc éven át igazgatta a tartui Magyar Tudományos Intézetet. 1914-ben a magyar királyi Országos Levéltárban megtalálta a pragmatica sanctiót tartalmazó 1723. évi törvények írott eredeti példányát, amit a tudományos közvélemény elveszettnek tartott. 1931-ben a szegedi egyetem tanárává nevezték ki, 1932-ben pedig a tartui egyetem díszdoktorrá avatta. Számos bel- és külföldi tudományos irodalmi társaság tagja. Tulajdonosa a magyar Vöröskereszt érdemkeresztjének, az eszt sasrend csillagos II. osztályának, az eszt Vöröskereszt II. oszt. érdemrendjének s számos más bel- és külföldi érdemrendnek. Könyvalakban megjelent főbb munkái: A választási bíráskodás szervezéséhez, Budapest, 1911; Über das System der Prüfung parlamentarischer Wahlen, Breslau, 1913; Közigazgatási reform és alkotmánybiztosíték, Budapest, 1914; Szociális kötelességeink, Kecskemét, 1914; Az oszrák államminisztérium és a magyar közjog, Budapest, 1915; A magyar pragmatica sanctio írott eredetijéről, Budapest, 1916. (A Magyar Tudományos Akadémia kiadása), stb. stb.

Csekonics Iván gróf dr. (zsombolyai és janovai), volt országgyűlési képviselő. 1876-ban született Csitózsombolyán. Atyja Csekonics Endre gróf főasztalnokmester volt. A budapesti tudományegyetemen avatták az államtudományok doktorává és utána diplomáciai pályára lépett. A háború alatt, mint követségi tanácsos, Konstantinápolyban teljesített szolgálatot. A külügyi szolgálatban szerzett érdemeiért többízben részesült kitüntetésben. Tulajdonosa többek között a III. osztályú Vaskorona-rendnek, a II. osztályú polgári hadi érdemrendnek, a pápai Piusrend lovagkeresztjének, stb. A forradalmak után visszavonult a közszolgálattól, s a főváros társadalmi életében vitt előkelő szerepet. Elnöke a Magyar Férfiak Szent Korona Szövetségének, s mint ilyen egyik vezető férfia a legitimista mozgalomnak. Elsőízben volt tagja a törvényhozásnak. Ernszt Sándor népjóléti és munkaügyi miniszter lemondása után 1931-ben a szombathelyi kerület választotta meg nagy szótöbbséggel képviselőjének.

Csicsery-Rónay István vitéz (csicseri), országgyűlési képviselő, ny. vezérkari alezredes, Somogy vármegye

tb. vitézi székkapitánya. 1886-ban született Budapesten. Középiskolai tanulmányai után a honvéd Ludovika Akadémiát végezte el. Mint honvédtiszt 3 évi csapatszolgálat után a honvéd felsőbb tiszti tanfolyamot hallgatta, ahonnan a bécsi cs. és kir. hadiiskolába került. Ennek 3 évfolyamát elvégezte, s a háború kitörésekor mint vezérkarhoz beosztott főhadnagyot a 20. honvédhadosztály parancsnokság kötelékébe osztották be. A hadosztály mozgósítása után orosz harctérre került hadosztályával, ahol részt vett az összes harcokban. 1914 november elsején soronkívül századossá léptették elő. December elején az 51. honvédhadosztályhoz helyezték át. Ennek kötelékében mint vezérkari testületi százados hadosztály- és dandárvezérkari tiszti beosztásban 1917 januárjáig teljesített szolgálatot az orosz és román harctéren. Személyes bátorságával véghezvitt haditetteiért már 1914 december közepén a III. osztályú katonai érdemkereszttel való kitüntetésre hozták javaslatba, mit a hadidíszítménnyel és kardokkal meg is kapott. 1915 nyarán az oknai visszavonulás után a 11. hadtest parancsnoka megbízta a 40 km-es hosszú prislop határszakasz parancsnokságával, amelyben a határvédelmet megszervezte, az orosz betörést megakadályozta, majd a Russ-különítmény kötelékében teljesített szolgálatot. Majd bevonult az 51. hadosztályhoz és ezzel végigharcolta a győzelmes erdélyi hadjáratot. Nagyszeben, Fogaras, Brassó, Predeál, Sinaia bevétele után mint a hadosztály interrims vezérkari főnöke Kirlibaba vidékére került az 51. honvédhadosztállyal. Az erdélyi offenziva alatt a Falkenhayn gy. tábornok hadseregparancsnok maga adta át neki a II. osztályú porosz királyi vaskeresztet,

hadosztály parancsnoka részéről pedig a III. osztályú hadidíszítményes vaskoronarendre lett javaslatba hozva. 1917 elején a cs. és kir. 55. hadosztályparancsnoksághoz az olasz frontra helyezték át, ahol részt vett a tolmeini nagy áttörésben és az utána következő győzelmes előnyomulásban. 1917 végén súlyos vérhasmegbetegedéssel a laibachi járványkórházba került, ahonnan Budapestre szállították. Mint lábbadozó beteg a honvédelmi minisztériumban nyert beosztást. Itt érte az összeomlás. A honvédelmi minisztérium szervezési osztályában részt vett a tiszti karhatalmi különítmények megszervezésén, amelyet a Pogány-féle vörös felvonulás meghiusított. Ezután hosszú szabadságra ment, amelyről többé nem vonult be s így sem a Károlyi-féle, sem a vörös uralmat nem szolgálta, hanem ellenforradalmi tevékenységet fejtett ki. A nemzeti hadsereg bevonulása után Siófokon a dunántúli főparancsnokság, majd a székesfehérvári katonai körletparancsnokság vezérkari főnök-helyettese volt. 1920 augusztusában vezérkari őrnaggyá léptették elő és a budapesti katonai körletparancsnoksághoz nyert beosztást. 1921-ben megvált a tényleges szolgálattól, átmeneti viszonyba lépett. A közgazdasági egyetem mezőgazdasági szakát 3 éven keresztül hallgatta, mialatt somogymegyei birtokukon gazdálkodott. 1923-ban a kormányzó úr vitézzé avatta, s a tabi járás vitézi hadnagya lett. 1924 augusztusában alezredessé lépett elő. 1929 januárjában Somogy vármegye vitézi székkapitánya lett. A megyei életből is kivette részét, mint Somogy vármegye törvényhatósági bizottságának és 6 év óta a kisgyűlésnek tagja. Az Országos Gazdasági Egyesület rendes tagja, a háború befejezte óta, a Somogymegyei Gazdasági Egyesület igazgatóválasztmányi tagja. 1929-ben a kaposvári országos mezőgazdasági kiállításon a vármegye gazda vitézei részéről külön

kiállítást rendezett, amely általános elismerésben részesült. 1934-ben vitézi székkapitányi működéséért a kormányzó legfelsőbb elismerésben részesítette. Anyai ágon Kazinczy Ferenc egyenes leszármazottja. Az 1935. évi országgyűlési képviselői választásokon a kaposmérői választókerületben mint a Nemzeti Egység Párt jelöltje nyert mandátumot. Elsőízben tagja a törvényhozásnak. 1935 okt. 3-án a kormányzó gazdasági főtanácsosi címmel tüntette ki.

Csikvándi Ernő, országgyűlési képviselő. 1878-ban született Győrött. Földbirtokos, gazdasági főtanácsos. A magyaróvári gazdasági akadémiát végezte, okleveles gazda. Önkéntesi évének leszolgálása után részben saját birtokán, részben bérleteken gazdálkodott s mintagazdaságokká fejlesztette őket. Mint képzett gazdász érékes szakirodalmi működést is fejtett ki, folyóiratok és szaklapok sűrűn közölték cikkeit. A háború idején Przemyslben teljesített szolgálatot s orosz hadifogságba került. Több hadikitüntetés tulajdonosa. A bolsevizmus idején mint túsz hosszú ideig a veszprémi börtönben raboskodott. Vármegyéje közéletében is jelentős szerepet tölt be. A Felsődunántúli Mezőgazdasági Kamara megalakulásakor a Kamara alelnökévé választották, tisztéről később lemondott, de ma is vezető szerepet visz több gazdasági egyesületben. Az 1931. évi országgyűlésben is mai győrszentmártoni kerületét képviselte, amely sokorópátkai Szabó István hivatalos jelölttel szemben egységespárti programmal választotta meg. A Mezőföldi Gazdaszövetség egyik megalapítója s elnöke volt. Ügyvezető elnöke a Győrmegyei Földművelők Egyesületének, igazgatósági tagja az Országos Magyar Gazdasági Egyesületnek.

Csiszárik János dr., nyug. rendk. követ és megh. miniszter, prelátus-kanonok. (Lásd I. kötet 78. oldal). Mint egyházjogi tanácsos és I. oszt. követségi tanácsos többféle külföldi tárgyalásai közül kiemelendő 1923-ban Varsóban tett látogatása, hol a magyar katolikusokat az első lengyel katolikus kongresszuson képviselte és a többi nemzet képviselőjétől eltérőleg — kik latinul vagy franciául mondták el köszöntőjüket — lengyel nyelven üdvözölte a lengyelek nagy tetszésére a gyűlésen megjelenteket. Kitüntetései: a II. oszt. Magyar Érdemkereszt a csillaggal, háborús érdemérem, a polgári érdemkereszt, stb. 1932 április havában a külügyminisztériumban betöltött állásából nyugalomba vonult.

Csoór Lajos, országgyűlési képviselő. 1893 jan. 21-én született Aszódon. Régi nemesi családból származik. Iró, lapszerkesztő. A középiskolát Nagyváradon, a premontrei gimnáziumban végezte, utána a nagyváradi jogakadémián államtudományi államvizsgát tett. Ebben az időben mint segédtitkár, a jogakadémia alkalmazottja volt. 1914-ben bevonult s az összeomlásig frontszolgálatot teljesített. Megsebesült, több kitüntetést szerzett és mint tartalékos főhadnagy szerelt le. A világháború után az Országos Magyar Földbérlő Egyesülethez került mint fogalmazó, a tanácsköztársaság alatt azonban menekülnie kellett, mert korábban megjelent írásai miatt halálra keresték. 1920-ban visszakerült állásába, s titkára, majd igazgatója lett az egyesületnek. Ebben az időben került közvetlen kapcsolatba az agrárpolitikai élettel. Nagyatádi Szabó István halála után, 1925 elején, megindította a Föld című kisgazdapolitikai hetilapot s néhai nagyatádi Szabó István első képviselőtársával, Herczeg Sándor v. orsz. képviselővel kezdte szervezni a régi kisgazdapártot. Később az Igazság című agrárpolitikai és a Kisiparosok Lapja című ujságokat adta

ki, ezeknek ma is kiadótulajdonosa és főszerkesztője. Tíz év alatt több önálló munkája, füzete, sok tanulmánya és cikke jelent meg agrárkérdésekben nemcsak saját lapjaiban, de folyóiratokban és más ujságokban is. Különösen sokat foglalkozott a föld, az értékesítés és a mezőgazdasági munkásság problémáival, úgyszintén a kisipari érdekképviselettel. Szépirodalmi munkássága is elismeréssel találkozott, különösen háborús tárgyú versei voltak közkedveltek. Az 1935. évi országgyűlési választásokon a turai kerületben választották meg pártonkívüli kisgazdapárti programmal..

Czeglédy Endre, volt nemzetgyűlési képviselő. (Lásd I. kötet 81. oldal). Katonai főreáliskolát, majd a bécsi Műszaki Akadémiát végezte el, s mint évfolyamának első hadnagya került ki a 14. sz. utászszászlóaljhoz. Hadiszakfelvételi vizsgát tett, majd nősülése után tartalékos viszonyba helyeztette magát. Ezután Berlinben, Charlottenburgban és Münchenben műegyetemet végzett s mérnöki oklevelet nyert. Oklevelet szerzett a mezőgazdasági egyetemen is. A magyar politikai életben az elsők közé tartozott, akik a kisgazdavédelem fontosságát hangoztatták. Hites műszaki és gazdasági törvényszéki szakértő. 1920-ban képviselővé választották s aktív részt vett a nagyatádi-féle kisgazdapárt megszervezésében. 1921-ben ellenzékbe vonult. 1923-ban megalakította a Hadviseltek Országos Blokkját és a hősök emlékünnepét indítványára iktatta törvénybe az országgyűlés. A világháború alatt ismét katonai szolgálatot teljesített. Kitüntetései: a Ferenc József-rend lovagkeresztje, a katonai érdemkereszt kétszer, ezüst és bronz signum laudis, II. o. német vaskereszt, Károly csapatkereszt és sebesülési érem.

Czeglédy Mihály, ny. megyei főügyész, gazdasági főtanácsos. 1859 máj. 8-án született Hajduszoboszlón. Középiskolai tanulmányainak befejezése után a budapesti tud. egyetemen a jogot hallgatta. 1884-ben ügyvédi vizsgát tett. 1885-ben hajduszoboszlói városi t. főügyész volt. 1897-ben Hajdu vármegye főügyészévé választották. 1923-ban vonult nyugalomba. A Mezőgazdasági Kamara alelnöke. 1924-ben hitelszövetkezeti alelnök, majd elnök lett. Igazgatósági tagja a debreceni Első Takaréknak, elnöke a debreceni Vásárpénztár igazgatóságának. Gazdasági főtanácsosi kinevezését 1923-ban kapta. Cikkei a szaklapokban jelennek meg.

Czermann Antal dr., országgyűlési képviselő. 1885-ben született Móron. A középiskolát és az egyetemet is Budapesten végezte. Közpályáját mint fogalmazó-gyakornok 1908-ban a Központi Díj- és Illetékkiszabási Hivatalnál kezdte meg s mint pénzügyi titkár, a mozgósításkor a harctérre került. Az összeomlásig katonai szolgálatot teljesített. Szerbiában a megszállás ideje alatt mint szakember a polgári igazgatásban működött. Előbb mint a polgári igazgatás feje a mitrovicai kerületi parancsnokságnál teljesített szolgálatot, később mint pénzügyi előadó a belgrádi kormányzóságnál. 1918-ban berendelték a pénzügyminisztériumba s ott 1921-ben megszervezte a forgalmiadó-ügyosztályt, amelynek megválasztásáig vezetője volt. A szanálás körül kifejtett érdemei elismeréséül 1925-ben miniszteri elismerésben részesült s ugyanekkor miniszteri osztálytanácsossá lépett elő. Hivatalos működése mellett élénk részt vett Budafok város politikai, társadalmi és szociális életében, vezető szerepet visz a helyi társadalmi szervezetekben és kultúrális

intézményekben. A kommün bukása után néhai Prohászka Ottokár megyés püspök erkölcsi támogatásával az ifjúság nevelési, szervezési és szociális kérdéseinek megoldására szervezetet alapított. Működését nagy siker kísérte, kezdeményezése nyomán sok ilyen szervezet alakult. Mint gazda édesapja nyomdokait követi, aki Budafok gyümölcsösítésének alapítója volt. Elnöke a budafoki Actio Catholicának, az Actio Catholica országos központjában a fejérmegyei római katolikus egyházmegye képviselője. Az 1935. évi általános választásokon a Nemzeti Egység Párt programjával a móri kerület küldötte be a Házba. Elsőízben tagja a törvényhozásnak.

Czikánn-Zichy Móricz báró dr., a Katolikus Népszövetség főtitkára. Pozsonyban született 1904-ben. Egyetemi tanulmányait Budapesten végezte, majd hosszabb külföldi tanulmányútra indult, ahonnan 1929-ben visszatérve, bekapcsolódott az ifjúsági mozgalmakba. 1932 júniusában részt vett a Katolikus Népszövetség ujjászervezését célzó mozgalmakban, tagja lett az igazgatótanácsnak, majd tb. főtitkárrá választották. Aktív részt vesz az Actio Katholica életében és országos főtitkára a Keresztény Gazdasági és Szociális Pártnak. Széleskörű irodalmi és ujságírói működést fejt ki a Nemzeti Ujságban, francia és lengyel lapokban, főként politikai és nemzetgazdasági témakörben. Vezetőtagja az Állástalan Diplomások Egyesületének és ebbeli minőségében megszervezte az Állástalan Diplomások Mezőgazdasági Akcióját, amelynek keretében az utóbbi időben több mint száz állástalan diplomást sikerült elhelyezni. Tagja és vezető szerepet játszik számos társadalmi, kultúrális és jótékonysági egyesületben.

Czingraber Lajos, prépost-kanonok. Született Szakony községben, 1847-ben. Tanulmányainak befejezése után 1872-ben szentelték pappá. 1881-től 1907-ig pedig Miklóshalmon volt plébános, ahol megszervezte az egyházközséget, megalapította a Katolikus Kört, óvodát és leányiskolát építtetett, valamint ifjúsági könyvtárt állított fel. 1904-ben a magyaróvári kerület esperese lett. Az 1905-ben felépült új templom létesítése nevéhez füződik. Érdemeit a pápa a titkos kamarási címmel jutalmazta. 1907-ben mint kerületi esperes a mosoni plébániára került, ahol Hitelszövetkezetet, Mária Kongregációt és több kultúrális egyesületet alapított. 1910-ben a szobránci címzetes prépostsággal tüntették ki. 1915-ben Moson megye küldöttjeként vett részt a király tiszteletére rendezett hódoló felvonulásban. 1916-ban háborús működéséért elismerő oklevelet nyert. 1918-ban győri kanonokká nevezték ki és 1918-ban vonult be a győri székeskáptalanba. 1919-ben a fegyelmi tanács elnöke és 1920-ban belvárosi plébános lett. 1926-ban érte főesperesi kinevezése. A győregyházmegyei nyomda vezérigazgatója. Közel öt évizeden át helyet foglalt a vármegyei törvényhatósági bizottságban. A király által adományozott II. osztályú polgári hadi érdemkereszt tulajdonosa.

Czirják Antal, országgyűlési képviselő. 1888 nov. 24-én született Pécsett. Felsőkereskedelmi iskolát végzett s tanulmányainak befejezése után mint termelő és kereskedő önállósította magát. A háború idején a komáromi várparancsnokságnál teljesített szolgálatot s később ugyanitt az Első Magyar Általános Biztosító Társaság főügynökségét vezette mindaddig, amíg a csehek ki nem utasították. Egyik alapítója a Pécs-Bara-

nyai Gyümölcsértékesítő Szövetkezetnek s a vendéglátóiparban is tekintélyt és nevet szerzett magának. 1925-ben Pécsett nagykereskedést nyitott. Sör-, szikvíz-, jég- és ásványvízüzemeinek vezetése mellett bortermeléssel is foglalkozik s mint Pécs törvényhatósági bizottságának tagja, az ellenzék padsoraiban fejtett ki igen élénk tevékenységet. A helyi sajtóban főként pénzügyi és ipari kérdésekkel foglalkozott, szociális, gazdasági kérdések érdekelték s szókimondó propagálója volt az ipari és kereskedelmi érdekeknek. A dalosügyeknek harminc év óta támogatója. A megyei életben hosszú idők óta egyik vezetője a függetlenségi mozgalomnak s mint a független kisgazdapárt megyei pártigazgatója kapcsolódott be az országos politikai életbe. Az 1935. évi általános választásokon a pécsváradi kerület küldötte be a Házba a Független Kisgazdapárt programjával. Elsőízben tagja a törvényhozásnak.

Darányi Kálmán dr. (pusztaszentgyörgyi és tetétleni), földművelésügyi miniszter, országgyűlési képviselő. (Lásd I. kötet 86. oldal). Az időközi választáson 1927-ben a magyaróvári kerület egységes-párti programmal képviselővé választotta, majd az 1931 és 1935. évi általános választásokon a balatonfüredi kerületben nyert mandátumot. 1928-ban államtitkár lett a miniszterelnökségen, gróf Bethlen István bizalmának letéteményese volt. Állását Károlyi Gyula gróf felkérésére a Bethlen-kormány lemondása után is megtartotta, majd az 1932-ben alakult Gömbös-kormányban is, egészen 1935 januárjában földművelésügyi miniszterré történt kinevezéséig. Bemutatkozását az országgyűlés mindkét házában nagy rokonszenvvel fogadták. Hamarosan tető alá hozta az

új erdőtörvényt, amelyet még elődje kezdeményezett s az új gazdasági cselédtörvényt is. Pályája során gyakran fordult feléje az elismerés. Kitüntetései a harctéren szerzett ezüst és bronz signum laudis a kardokkal és a Károly csapatkereszt, a magyar és osztrák háborús emlékérem, a Magyar Érdemkereszt II. osztálya a csillaggal, melyet még főispán korában kapott, a legfelsőbb teljes elismerés, a Siami Koronarend I. osztálya és az osztrák érdemrend I. osztályának nagykeresztje. 1932 szeptemberében a második fizetési osztály jellegét kapta. Tulajdonosa a Magyar Vöröskereszt Érdemcsillagának. Választott tagja a református egyház egyetemes konventjének. A Dunántúli Református Egyházkerület pápai főiskolájának világi gondnoka. Társelnöke a Turáni Társaságnak, a Társadalmi Egyesületek Szövetségének, igazgatóválasztmányi tagja az Országos Magyar Gazdasági Egyesületnek, a Falu-Szövetségnek s még több kultúrális és társadalmi egyesületnek.

Deczky-Marsik Andor dr., ügyvéd. Kaposvárott született 1875 febr. 28-án. Tanulmányait részben Fiumében, részben Budapesten és Kolozsváron végezte, ahol 1900-ban jogtudorrá avatták. 1892-ben gróf Batthyányi Lajos akkori fiumei kormányzó magántitkára lett, majd az ügyvédi vizsga letétele után Fiumében a törvényszékhez jegyzőnek nevezték ki. Pár év mulva azonban állásától megválva, ugyancsak Fiumében ügyvédi irodát nyitott és ügyvédi gyakorlatát egészen a háború kitöréséig Fiumében folytatta. Tagja volt az előkelő társadalmi és sportegyesületeknek. Gyakran írt cikkeket a fiumei lapokban. A világháború alatt mint katonatiszt teljesített szolgálatot, de már a háború kez-

detén a fiumei hadtápvonalról a bécsi cs. és kir. hadügyminisztériumba rendelték be. A hadügyi kérdéssel szoros összefüggében álló politikai és gazdasági misszióval előbb Olaszországba, majd az olasz hadüzenet után Svájcba küldetett, ahol megszakítással három éven át folytatta tevékenységét. Katonai szolgálata alatt számos elismerésben részesült a hadvezetőség részéről. A háború utolsó évében ismét a bécsi hadügyminisztériumban működött mint a magyar sajtó referense, az összeomlás után pedig Budapestre jött. A kommün alatt Bécsbe ment és ott mint toborzó-tiszt ellenforradalmi tevékenységet fejtett ki. Majd Olaszországba utazott, ahol a magyar-olasz barátság érdekében fejtett ki sajtótevékenységet, melynek keretében a világháború után elsőnek hangoztatta az olasz-magyar barátság jelentőségét. A kommunizmus leverése után végleg Budapestre költözött és 1921-ben a magyar királyi külügyminisztérium francia sajtóreferense lett. Ötévi sajtóelőadói működése után ügyvédi irodát nyitott a fővárosban s mint uradalmi ügyész főleg hitbizományi és optánsperekkel foglalkozott. Az olasz és német nyelvnek hiteles tolmácsa.

Dékány László, a felsőház tagja. 1856-ban született Kecskeméten. A kecskeméti református jogakadémián tett jogi és államtudományi államvizsgát. Ügyvédi pályára készült, de a végrehajtási eljárás ellenkezett lelkiismeretével s így alkalmat keresett, hogy más pályára léphessen. 1885-ben a városi közgyűlés nagy szótöbbséggel megválasztotta árvaszéki jegyzőnek. 1890-ben a tisztújító közgyűlésen első jegyző lett s öt éven át teljesített szolgálatot a főjegyzői hivatalban. 1895-ben mint tanácsnokot az adóügyi osztály vezetésével bízták meg. 19 éven át működött ebben a beosztásban. Vezette az adóügyi osztályt, ő intézte másodfokon az iskola- és iparügyeket s ellátta a városi zálogház felügyeletét is. 1913-ban helyettes polgármester s pénzügyi tanácsnok lett. Emellett a városi javadalmi hivatal főnöke is volt s később az árvaszék elnöke is lett. 1926-ban nyugdíjaztatását kérte, a közgyűlés azonban visszatartása iránt a miniszertanácshoz fordult, amely további szolgálattelejesítését egy évre engedélyezte is. 1928 január 1-ével nyugdíjba ment. A törvényhatósági közgyűlés 1929 novemberében örökös törvényhatósági bizottsági taggá választotta meg. Örökös választmányi tagja a Kecskeméti Kaszinónak. 1931-ben, Szeles László halála után hívták be a felsőházba, mint Kecskemét város törvényhatóságának választottját.

Demel Aladár dr., Budapesten született 1887-ben. Középiskoláit és egyetemi tanulmányait Budapesten végezte és 1913-ban ügyvédi oklevelet nyert.

1905-től 1917-ig a Kisbirtokosok Országos Földhitelintézetének jogügyi osztályán működött, majd 1921-ig a Temesvári Bank és Kereskedelmi Rt. ügyésze és jelzálogosztályának vezetője volt. 1921-ben ügyvédi gyakorlatot kezdett. 1922-től 1929-ig pedig a Nemzeti Hitelintézetnél mint igazgató fejtett ki tevékenységet. 1929 óta a Földbirtokrendezés Pénzügyi Lebonyolítására Alakult Szövetkezet ügyvezető, majd vezérigazgatója. Érdemei elismeréséül 1931-ben kincstári főtanácsossá nevezték ki. Könyvalakban megjelent munkái közül legjelentősebb a Földteherrendezési törvény magyarázata. A napi- és szaklapok hasábjain számos cikke jelent meg. A budai ágostai evangélikus egyház felügyelője és tagja számos társadalmi egyesületnek.

Dési Géza dr., volt országgyűlési képviselő (Lásd I. kötet 90. oldal). Az 1931. évi választásokon Budapest északi kerülete küldötte be a Házba, az 1935. évi választásokon azonban már

nem vállalt jelöltséget. A főváros törv. hat. biz. tagja és a legfontosabb bizottságokban fejt ki értékes működést. A magyar reviziós kérdéseknek egyik előharcosa, társelnöke a Magyar Reviziós Ligának s ebben a témakörben külföldön is számos, nagyjelentőségű előadást tartott. Tagja sok társadalmi és jótékonysági egyesületnek, előljárója a Budapesti Izraelita Hitközségnek.

Dinnyés Lajos, országgyűlési képviselő. 1901-ben született Alsódabason. A középiskolát a budapesti református főgimnáziumban végezte, utána a keszthelyi gazdasági akadémián szerzett oklevelet. A háború utáni ifjúsági mozgalmaknak egyik szervezője és irányítója volt és a magyar ifjúság képviseletében Európa több államában megfordult. Mint alsódabasi birtokos, hosszabb idő óta élénk munkásságot fejt ki a vármegye közéletében. A független kisgazdapárt szervezkedésekor kapcsolódott be a politikai életbe. 1931-ben az alsódabasi kerület választotta meg független kisgazdapárti programmal. A Ház egyik korjegyzője volt. Gyakran foglalkoztatta a közvéleményt interpellációival és felszólalásaival. Több tanulmánya és cikke jelent meg a napilapokban. A sportéletben is vezető szerepet tölt be, tagja a Magyar Úszó Szövetségnek és a Magyar Labdarúgó Szövetség vezetőségének. Gyóni Géza hamvainak hazaszállítására ő indított mozgalmat és ő folytatta le a szovjettel az erre irányuló tárgyalásokat is. Az 1935. évi általános választásokon az alsódabasi kerület újból megválasztotta a Független Kisgazdapárt programjával.

Ditrói Gábor dr., egy. nyilv. rendes tanár, a szegedi szemklinika igazgatója. 1884 október 3-án született Kolozsváron. Középiskoláit Kolozsváron, egyetemi tanulmányait Kolozsváron és Budapesten folytatta s itt nyerte el 1909-ben az orvosdoktori diplomát. Ezután a pécsi közkórházban, később pedig a budapesti I. sz. szemklinikán működött. 1913-ban a kolozsvári egyetemi szemklinikának első tanársegédje. 1918-ban a kolozsvári, 1921-ben a bpesti tudományegyetemen habilitálták magántanárrá a „Szemészeti diagnostika" című tárgykörből. Az októberi forradalom után a budapesti Apponyi Albert-Poliklinika szemész-főorvosa lett s emellett a kolozsvári egyetemnek Budapesten való felállításakor tanársegédi működését tovább folytatta. 1921 szeptember óta a szegedi egyetemen működik, előbb mint adjunktus, 1925 óta mint nyilvános rendes tanár. Tudományos irodalmi munkássága a szemészet minden ágát felöleli, főként a szem egyensúlyzavaraival foglalkozik. Több tudományos és társadalmi egyesület tagja, de tagja az egyetemi sportegyesületnek is. Fiatal korában mint úszó igen szép eredményeket ért el. A háború alatt mint a 8. honvéd tábori ágyúsezred tartalékos főhadnagya, harctéri szolgálatot teljesített s vitéz magatartásáért több kitüntetésben részesült. 1935-ben a Magyar Szemorvos Társaság négy évre elnökévé választotta. 1930—31-ben az orvosi kar dékánja, 1931—32-ben pródékánja volt és az 1935—36. tanévben az egyetem rektora.

Drózdy Győző, országgyűlési képviselő. (Lásd I. kötet 95. oldal.) Egyike volt a reviziós mozgalom legeredményesebben működő harcosainak és mint a Magyar Reviziós Liga amerikai titkára, 10.000 amerikai állampolgárt szervezett be a reviziós mozgalomba, köztük megnyerte ezen célnak Borah szenátort is. Amerikában több esetben autós felvonulást rendezett, mely egyszer három államon is keresztülvonult, amelyről történelmi jelentőségű fényképfelvételek vannak a Magyar Reviziós Liga birtokában.

Rendkívül széleskörű irodalmi munkásságot fejtett ki. Megalapította a „Magyar Ugar" és az „Irás" című lapokat, majd átvette a „Magyar Falu" főszerkesztését. 1933-ban „Ezüst kócsag" című énekes színművével 72 pályamunka közül ő nyerte el a reviziós színdarab-pályázat első díját. Színművét a pécsi Nemzeti Színházban és a budapesti Városi Színházban mutatták be nagy sikerrel. „Az új paradicsom" című regénye Amerikában jelent meg angol nyelven. Az 1935. évi választásokon a kiskomáromi kerületben, a pótválasztáson, egyhangúlag képviselővé választották. Azóta ismét agrárkérdésekkel, szociálpolitikával és külpolitikai kérdésekkel foglalkozik.

Dulin Jenő dr., országgyűlési képviselő. 1889 április 28-án született Budapesten. A középiskolát a budapesti református főgimnáziumban végezte, jogi doktorrá a Pázmány Péter Tudományegyetemen avatták, amely három éven át a Bésán-féle ösztöndíjjal jutalmazta. A budapesti államrendőrségnél töltött egy év után bírósági szolgálatba lépett. Mint az egri törvényszék jegyzője, 1917-ben bevonult. A háború után a közszolgálatot abbahagyta és 1920-ban Szekszárdon ügyvédi irodát nyitott. Élénk részt vett a város és megye társadalmi és politikai életében. Megalapította a főszerkesztése alatt álló Tolnamegyei Nemzedék című megyei lapot és tagja lett a képviselőtestületnek, majd a megyegyűlésenk is. 1931-ben a független kisgazdapárthoz csatlakozott s fel is lépett a szekszárdi kerületben, de dr. Őrffy Imrével szemben kisebbségben maradt. Azóta idejét és munkásságát a párt megyei szervezkedésének szentelte s mint a Tolna Vármegye, majd a Tolnamegyei Hírlap főszerkesztője, a sajtóban is az ellenzéki közvélemény kialakulását szolgálta. A Társadalmi Egyesületek Szövetségének kerületi elnöke. Az 1935. évi általános választásokon a szekszárdi kerület küldötte be a Házba a Független Kisgazdapárt programjával. Első ízben tagja a törvényhozásnak.

Éber Antal dr., országgyűlési képviselő. 1872-ben született Budapesten. A középiskolát s jogi tanulmányait Budapesten végezte. Német, francia, angol és olasz nyelven beszél. A magyar pénzügyi és gazdasági élet egyik vezető egyénisége. Pályáját a Magyar Országos Központi Takarékpénztárnál kezdte meg, ahonnan 1899-ben a Magyar Agrár- és Járadék Bankhoz került át. Mint a jelzálogkölcsön és a jogi osztály főnöke, 1902-ig működött itt s közben megszerezte az ügyvédi oklevelet is. Ekkor kilépett a bank szolgálatából és egyideig ügyvédi gyakorlatot folytatott. 1904-ben a Magyar Telepítő és Parcellázó Bank vezérigazgatója lett. Tevékeny része volt az önálló magyar jegybank létesítésére irányuló mozgalomban. 1917-ben, amikor megvalósította a Magyar Telepítő és Parcellázó Banknak az Agrár- és Járadékbankkal való egyesülését, az egyesült intézeteknek vezérigazgatója lett. Az intézet 1920-ban beolvadt a Magyar-Olasz Bankba s ekkor mint vezérigazgató, ennek élére került. 1930-ban a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara erős választási küzdelem után őt emelte az elnöki székbe. Széleskörű irodalmi munkásságra tekint vissza. Főszerkesztője volt a Magyar Közgazdaság című folyóiratnak s igen sok gazdasági és pénzügyi vonatkozású cikke jelent és jelenik meg a Közgazdasági Szemlében, a napilapokban és szaklapokban. Gazdaságpolitikai felfogása „A magyar nemzeti tőke alakulása 1924—29-ben" című munkájában jut legerősebben kifejezésre. A politikai életbe 1906-ban kapcsolódott be, amikor a marosludasi kerület függetlenségi program-

mal választotta meg. 1920-tól mint törvényhatósági bizottsági tag, a főváros közéletében is jelentős szerepet tölt be. Az 1931—1935. évi országgyűlésben Nyiregyháza egyhangú mandátumával foglalt helyet. Egységespárti, majd 1935-ben pártonkívüli programmal választották meg. A gazdasági válság leküzdésére irányuló munkában a kormány oldalán erősen kivette részét, de 1931 szeptemberében, miután nem értett egyet a válság leküzdésére életbeléptetett kormányintézkedésekkel, kilépett a pártból s lemondott a 33-as országos bizottságban viselt tagságáról is. A költségvetési viták során s más alkalmakkor is sok, erősen ellenzéki beszédet mondott az adó leszállítása, a devizakorlátozások és a közüzemek megszüntetése s a kereskedelem szabadsága érdekében. Felszólalása mindig eseménye volt a Háznak. Az olasz királyi Korona-rend középkeresztese. Elnöke a Magyar Közgazdasági Társaságnak.

Eckhardt Tibor dr., országgyűlési képviselő. (Lásd I. kötet 96. oldal.) Az első országgyűlési választások során kisebbségben maradt, ekkor egy ideig visszavonult a közélettől, mindaddig, míg bele nem kapcsolódott a reviziós mozgalomba. Mint a Reviziós Liga ügyvezető alelnöke, Herczeg Ferenc mellett fáradhatatlan munkásságot fejtett ki a magyar igazság érdekében és többízben járt külföldön is. A Reviziós Liga megbízásából Észak-Amerikában hosszabb körúton volt, amelynek során a nagyobb városokban nagysikerű előadássorozatban ismertette a békeszerződés igazságtalanságait. Többízben járt Londonban is és ismételten volt látogatóban Rothermere lordnál. Az 1931. évi általános választás során Miskolcon keresztény ellenzéki programmal lépett

fel és győzött a kormány jelöltjével szemben. A választások után csatlakozott a Független Kisgazdapárthoz, amelynek Gaal Gaston mellett egyik vezetőtagja, majd Gaal Gaston halála után elnöke lett. 1933-ban egy időközi választáson a mezőcsáti választókerületben legyőzte Purgly Emil földművelésügyi minisztert és lemondott miskolci mandátumáról. A Független Kisgazdapárt élén heves csatákat vívott a képviselőházban, de 1934 folyamán, a politikai reformok kezdésében hajlandónak nyilatkozott együttműködésre Gömbös Gyula kormányával. A marseillei ügy népszövetségi tárgyalása idején mint Magyarország főmegbízottja szerzett érdemeket Genfben és működésének elismeréséül az I. osztályú érdemkereszttel tüntette ki a kormányzó. A mult országgyűlés feloszlatását megelőző politikai válság idején országszerte, főleg pedig Szentesen és Gyöngyösön éles támadást intézett a Bethlen-rendszer ellen és a választójogi reform demokratikus megalkotása érdekében házfeloszlatást és haladéktalanul új választást követelt. Az országgyűlés feloszlatása után a kormánypárttal bizonyos megállapodást kötött, de annak végrehajtása során ellentétbe került a kormánypárttal, amellyel egyébként Miskolcon együttes listán indult választási küzdelembe. Miskolcon kívül még Kecskeméten és Kápolnán kapott képviselői mandátumot, de visszatért régi választókerületébe és a miskolci mandátumot tartotta meg. Az új országgyűlés megalakulásakor újból élénk ellenzéki agitációt kezdett a parlamentben és a titkos szavazás haladéktalan törvénybeiktatását sürgette. Nagy feltűnést keltett, amidőn 1935 május 30-án levelet intézett gróf Bethlen István volt miniszterelnökhöz és „a normális politikai kritika mértékét túllépő“ éles személyi kitételekért, melyeket Bethlennel szemben népgyűléseken használt, sajnálkozását fejezte ki. Levelét Bethlen István gróf köszönet-

tel nyugtázta és maga is a személyi kérdések kiküszöbölését hangoztatta. Ügyvezető alelnöke a Magyar Revíziós Ligának, társelnöke a Baross Szövetségnek s még sok társadalmí egyesületben visel vezető tisztséget.

Ecsedi Isván dr., egyetemi m. tanár. Debrecenben született 1885 szeptember 20-án. Középiskolai tanulmányait szülővárosában végezte, majd a budapesti tudomány egyetemen a bölcsészettan hallgatója volt. Bölcsészdoktori és középiskolai tanári oklevelet nyert. A háború alatt harctéri szolgálatot teljesített és súlyosan megsebesült. A forradalom után a Hortobágyon tudományos kutatásokat folytatott. A pásztorélet pusztuló emlékeit összegyüjtötte és a hortobágyi dalokról gramofonfelvételeket készített. A magyarral rokon népek felkutatása céljából a déli és északi népek között hosszabb utazást tett. Finnországban, Bulgáriában, majd a Szentföldön is. Erre vonatkozó írásai a Magyarságban jelentek meg. 1925-ben a debreceni tudományegyetem magántanárává képesítették. 1929-ben Debrecen város közgyűlésén az új Déri-Múzeum igazgatójává választották. Önálló munkái közül legjelentősebbek: A Hortobágy-puszta és élete, Poros országutakon, Emberföldrajz, A bolgárok földjén, Hortobágyi pásztor és betyárnóták (dallamokkal). Apróbb földrajzi és néprajzi tanulmányokat ír a Földrajzi Közlemények, az Ethnográphia, a Népünk és nyelvünk című folyóiratokban. Számos magyar és külföldi tudományos társaságnak, valamint még sok társadalmi és kultúrális intézmény tagja.

Egerváry Tibor dr. (egervári), székesfővárosi törvényhatósági bizottsági tag. Budapesten született 1894 február 8-án. Egyetemi tanulmányait Budapesten végezte. 1914-ben katonai szolgálatra jelentkezett és különböző frontokon 45 hónapot töltött. Kitüntetései: III. oszt. katonai érdemkereszt, signum laudis a kardokkal, nagy- és kisezüst vitézségi érem, porosz katonai érdemérem, Károly csapatkereszt, német és magyar háborús emlékérem. 1919-ben részt vett az ellenforradalmi mozgalmakban. Az Országos Széchenyi Szövetség elnöke volt. 1922-ben szerezte meg a doktorátust, a budapesti Egyetem I. számú kórbonctani intézetében teljesített szolgálatot. 1922—31. években az urológiai klinika, 1931 óta a mai napig Nékám professzor tanársegédje volt. Ezt az állást jelenleg is betölti. Orvosa az OTI-nek, igazgatótanácsi tagja a Magyar Orvosszövetségnek, ellenőre a Budapesti Orvosszövetségnek, jegyzője a Magyar Orvosok Nemzeti Szövetségének, tagja a Reformnemzedék nagybizottságának stb. Az 1935. évi fővárosi választásokon az Orvosi Kamara képviseletében jutott mandátumhoz. Bel- és külföldi szaklapokban széleskörű tudományos munkásságot fejt ki. Mint sportember, számos díjat nyert.

Eöttevényi Olivér dr. (eötevényi), nyug. főispán, a Magyar Külügyi Társaság ügyvezető alelnöke. (Lásd I. kötet 100. oldal.) Rendkívül széleskörű irodalmi tevékenységet fejt ki külpolitikai téren s ebben a témakörben külföldön számos nagyjelentőségű előadást tartott. Főbb munkái: „A választójog problémái", „A magyar közjog tankönyve", „A hágai két békekonferencia", „Osztrák közjog", „A dinasztikus politika hullámzásai a szabadságharctól a kiegyezésig", „Háború és diplomácia", „Bosnyák földön". Helyettes elnöke a Külügyi Szemle szerkesztőbizottságának. A Parisi Académie Diplomatique Internationale vá-

lasztott tagja és számos társadalmi és tudományos egyesület vezetőségében foglal helyet. Kitüntetései: a II. oszt. Magyar Érdemkereszt a csillaggal, a görög Phönix-rend csillagos nagy tiszti keresztje, a jerusalemi Szent János-rend lovagja stb.

Erdélyi László dr., egy. nyilv. rendes tanár. Született Zsigárdon (Pozsony megye), 1868-ban. Középiskolai tanulmányait Nagyszombatban, Esztergomban, Győrben, Pannonhalmán, egyetemi tanulmányait pedig a pannonhalmi főiskolán végezte, majd Budapesten folytatta, ahol bölcsészeti doktor lett 1892-ben. 1892-től pannonhalmi főiskolai tanár 1911-ig. 1911-től a kolozsvári egyetemen a magyar művelődéstörténet tanára 1921-ig. Utána a Szegedre áthelyezett egyetemen működik. Irodalmi munkásságot fejt ki. Eddig több mint 60 könyve és dolgozata jelent meg. A 12 kötetes „Bencés-rend története" szerkesztője és két kötet írója. Főbb munkái: „A magyar lovagkor társadalmi és művelődése 1205—1526" című munka, „Az egyházi vagyon eredete és jellege", „Az Árpádkori művelődés története", „Ősfoglaló-e a székely", „Anonymus, III. Béla jegyzője", „Művelődés történeti rendszerem és a szellemtörténet", „Tihany története", „Magyar művelődés és államtörténet" (4 kötet, sajtó alatt) stb. stb. Székely kérdések legalaposabb ismerője és leírója. A Magyar Történelmi Társaság és Katolikus Tanáregyesület választmányi tagja. A Magyar Tudományos Akadémiának levelező, a Szent István Akadémiának, a Dugonics Társaságnak (Szeged), a Kisfaludy Körnek (Győr), az Alföldi Kutató Bizottságnak, az Országos Tanárvizsgáló Bizottságnak és a pannonhalmi Szent Benedek-rend és még számos kultúrális egyesület tagja.

Erdődy Rudolf gróf (monyorókeréki és monoszlói), a főrendiház volt tagja. (Lásd I. kötet 102. oldal). A világháború alatt mint huszártiszt teljesített szolgálatot s érdemeiért a kiezüst vitézségi éremmel és a porosz hadiéremmel jutalmazták. Mint a főrendiház tagja, számos nagyjelentőségű beszédet tartott (A hadifoglyok ügyében, a Wekerle-kormány bemutatkozásakor stb.). Igazgatója volt a Pestvidéki Lovaregyletnek, majd a Magyar Lovaregylet igazgatójává, 1934 január havában elnökévé választották. Igazgatóválasztmányi tagja az OMGE-nek. Mint úrlovas, számos értékes díjat nyert.

Erdőhegyi Lajos dr. (erdőhegyi), felsőházi tag. (Lásd I. kötett 102. oldal.) 1931 november havában megvált főispáni tisztségétől s még ugyanezen év végén Szabolcs vármegye képviseletében a felsőházba delegálták. Tagja a felsőház közigazgatási, közgazdasági és közjogi bizottságának. Élénk részt vett Szabolcs vármegye politikai életében. Elnöke a Magyar Mezőgazdasági Exportcikkek Szövetségének és az OMTK kötelékébe tartozó Szabolcs vármegyei Szövetkezetnek, ezen az alapon tagja az OMTK végrehajtóbizottságának is. Tagja továbbá a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamarának, választmányi tagja az Orsz. Mezőgazdasági Kamarának. A mezőgazdaság problémáiról számos cikke jelent meg, ugyanebben a témakörben igen sok előadást is tartott.

Éry Márton dr., volt országgyűlési képviselő. (Lásd I. kötet 105. oldal.) Régi magyar nemesi családból származik. Mint alispán, elsősorban vármegyéjének fejlesztése körül munkálkodott. A Házban közel félszáz felszólalása is jórészt kerülete érdekében történt s munkásságának eredményei közé tartozik a közkórház, utak, iskolák

és még számos építése, valamint más közintézmény megteremtése. Országos viszonylatban is igen nagyfontosságú munkásságot fejtett ki közegészségügyi téren. Jelenleg a Vármegyék és Városok Mentő Egyesületének országos elnöke.

Ernszt Sándor dr., volt országgyűlési képviselő, ny. miniszter (Lásd I. kötet 103. oldal). Az 1931. évi választásokon Budapest északi kerületében, Pestkörnyéken, Ipolyságon, Győrött és Szombathelyen jutott mandátumhoz. Ezek közül a győrit tartotta meg. Tagja volt az országgyűlés pénzügyi bizottságának. A Katolikus Népszövetségnek és a Keresztényszociálista Szakszervezetnek egyik megalapítója volt s politikai pályáján mindenkor a kisegzisztenciák védelmét tartotta legfontosabb célnak. Vass József halála után népjóléti és munkaügyi miniszter lett, majd a Bethlen kormány lemondásával, a kultuszminiszteri széket is ő töltötte be. Miniszteri tárcáiról 1931 december havában mondott le. 1935-ben Pestkörnyéken választották meg, de mandátumáról a listán következő javára lemondott.

Ernyei István dr., volt országgyűlési képviselő, 1867-ben született Cegléden. A középiskolát Esztergomban és Kecskeméten, a teológiát Nyitrán végezte. A tanári oklevelet és a doktori diplomát a kolozsvári tudományegyetemen szerezte meg. Behatóan foglalkozott irodalmi és nyelvészeti tanulmányokkal. Velencében tanulmányúton volt. 1897 óta működik, mint gimnáziumi tanár Hódmezővásárhelyen s kezdettől élénk részt vett a város politikai és társadalmi mozgalmaiban. Hét éven át főszerkesztője volt a Hódmezővásárhely című politikai napilapnak. Folyóiratokban, évkönyvekben több értekezése jelent meg.

Önálló munkája: Simai Kristóf élete. Tíz éven át elnöke volt a hódmezővásárhelyi Kaszinó Egyesületnek, több olvasókörnek s a Kereskedő Ifjak Egyesületének is. 1906-ban a munkapárt programjával Hódmezővásárhelyen jelöltséget vállalt, de kisebbségben maradt. A román megszállás után az Emich-párt elnöke lett. Megalakulásakor csatlakozott az egységespárthoz, amelynek megválasztásáig ügyv. elnöke volt. 1931-ben Mayer János földmővelésügyi miniszter lemondása után jutott mandátumhoz, Hódmezővásárhelyen, mint második jelölt, az egységespárt litáján. Elsőízben volt tagja a törvényhozásnak.

Ernyey Pál dr., ny. h. államtitkár. (Lásd I. kötet 104. oldal.) Előbb a közigazgatási bíróságnál, 1906-tól kezdve nyugalombavonulásáig pedig a pénzügyminisztérium közgazdasági osztályán működött. A világháború alatt mint valutareferens, valamint a Hadiszolgáltatási Bizottság tagja, fontos tárgyalásokat folytatott Bécsben és Berlinben. A kommunizmus alatt nem teljesített szolgálatot, de a kommun után újra elfoglalta állását. A békeszerződések végrehajtásával kapcsolatos pénzügyi intézkedések legfelsőbb vezetése, nemkülönben a vasúti ügyek rendezése is hatáskörébe tartozott. 1922-ben h. államtitkárrá nevezték ki, 1926-ban nyugalomba vonult. Kitüntetései: III. oszt. vaskoronarend és a II. oszt. hadiérdemkereszt. Tagja a Külügyi Társaságnak, a Közgazdasági Társaságnak és számos más tudományos egyesületnek.

Esterházy Móric gróf (galánthai), volt miniszterelnök, országgyűlési képviselő. (Lásd I. kötet 106. oldal.) Az ő kormányában volt miniszter Vázsonyi Vilmos. 1918-ban tárcanélküli miniszter lett. A király a Lipót-rend nagykeresztjével tüntette ki és belső titkos tanácsosai sorába emelte. Az összeomlás után visszavonult a politikai szerepléstől az 1931. évi általános válasz-

tásig, amikor a tapolcai kerületben vállalt jelöltséget. Széleskörű publicisztikai tevékenységet folytat, úgy a belföldi, mint a külföldi lapokban sok cikke és több tanulmánya jelent meg. A képviselőházban több beszédével feltűnt és általános tiszteletnek örvend. Az 1935. évi általános választásokon ismét a tapolcai kerületben nyert mandátumot a Keresztény Gazdasági Párt programjával.

Fábián Lajos dr. (felsőeöri), v. törvényszéki elnök. Aradon született 1852 október 17-én. Középiskoláit Temesváron végezte el, majd a budapesti tudományegyetemen folytatott jogi tanulmányokat. Tanulmányai befejezése után a bírói pályára lépett s Aradon kezdte meg pályafutását. 42 éven keresztül szolgált Aradon, ahol fokozatosan előrehaladva, végül kúriai bírói rangban a törvényszék elnöke volt s mint ilyen vonult nyugalomba. A Tudományos Akadémia kiváló munkássága elismeréséül tagjai közé választotta. Fia volt Fábián Gábornak, a neves írónak és műfordítónak. Meghalt 1917 március 4-én.

Fabinyi Tihamér dr., pénzügyminiszter, országgyűlési képviselő. 1890-ben született Hisnyóvizen. Egyetemi tanulmányait a budapesti, berlini, lipcsei és cambridgei egyetemeken végezte. 1913-ban sub auspiciis regis jogtudományi doktorrá avatták. Tanulmányainak befejezése után a budapesti törvényszéken kezdte pályáját, majd a Kúrián és a Hatásköri Bíróságnál teljesített hivatali szolgálatot. Mint törvényszéki bírót berendelték az igazságügyminisztérium törvényelőkészítő osztályába. Ebben a minőségben teljesített kiváló szolgálataiért megkapta a II. oszt. polgári hadi érdemkeresztet. 1921-ben elvállalta a a Ganz-Danubius gyár igazgatói állását, majd ügyvédi irodát nyitott. Mint ügyvéd főként nemzetközi, gazdasági és perjogi ügyekkel foglalkozott és ilyeneket gyakran képviselt nemzetközi fórumok előtt is. Bejárta Európa legtöbb országát és elsajátította a német, francia, angol és olasz nyelveket. A Magyar Jogászegylet titkáraként, valamint szakirodalmi téren is tevékenykedett. Hazai és külföldi szaklapokban írt sok cikkén kívül több önálló műve is jelent meg, amelyek között a választott bíróságokról (II. kiadás, 1926.), az öröklési jogról (II. kiadás, 1935.) és a polgári perrendtartásról (1931.) írt könyvei a legismertebbek. Értékes jogtudományi munkásságának elismeréséül a budapesti tudományegyetemen 1924-ben, a perjog magántanárává habilitálták és 1927-ben a közgazdasági egyetem meghívta a részvénytársasági és szövetkezeti jog s a polgári perjog előadójának. Tagja a Magyar Jogi Szemle szerkesztőbizottságának. Az 1931. évi általános választáson a kiskundorozsmai választókerület egységespárti programmal küldte a parlamentbe, majd 1935-ben Pécs városa választotta meg, mint a Nemzeti Egység Párt listavezetőjét. 1932 októberében Gömbös Gyula miniszterelnök kormányában elvállalta a kereskedelemügyi tárcát. Miniszteri működéséhez fűződik sok egyéb alkotáson kívül többek között a transzkontinentális út budapest—kecskeméti szakaszának kiépítése, a Duna-tengeri hajózás megteremtése s az idegenforgalom, főleg a Balaton-kultusz nagyszabású fejlesztése, valamint a magyar-osztrák és a magyar-olasz kereskedelmi kapcsolatok elmélyítése, aminek elismeréséül az I. oszt. Magyar Érdemkeresztet s az olasz királyi koronarend nagykeresztjét kapta. 1935 január és február havában, Imrédy Béla lemondása után, ideiglenesen a pénzügyminisztériumot is vezette, majd 1935 március 5-én a második Gömbös-kormány pénzügyminiszterének nevezték ki.

Farkas Elek (dálnoki), volt országgyűlési pótképviselő. Sepsziszentgyörgy-Szemerján született 1872-ben. Tanulmányainak elvégzése után 1896-ban a posta szolgálatába lépett. 1897-ben posta és távirda segédtisztté, 1918-ban főtisztté, 1919-ben soronkívül felügyelővé nevezték ki. 1935-ben a Kormányzó a m. kir. postafőfelügyelői címet és jelleget adományozta a részére. Mint posta és távirda segédtiszt Brassóban teljesített szolgálatot s 1900-ban helyezték Budapestre. A világháború alatt a Budapest 70/I. és 70/II. sz. postahivatalnál a táboripostahivataloknak szóló csomagok irányításánál végzett munkássága elismeréséül a Signum Laudist kapta. A politikai életbe már 1906-ban kapcsolódott bele. Résztvett a Községi Polgári Párt szervezésében és ennek megalakításában s az 1926. évi országgyűlési képviselőválasztásokon mint póttag szerepelt. 1930-ban fővárosi bizottsági póttag s 1931-ben az országos választásokon ugyancsak mint póttag szerepelt az egységespárti listán. Alapítótagja a Magyar Posta Táviró és Távbeszélő Tisztviselők Országos Kaszinójának. Választmányi tagja az Általános Önsegélyző Egyesületnek. Tagja ezenkívül számos társadalmi és politikai egyesületnek. A Baross téri ref. egyháznak presbitere.

Fejér Ákos dr., ügyvéd, m. kir. kormányfőtanácsos. Kassán született 1883-ban. Középiskoláit a kassai premontrei főgimnáziumban és a pozsonyi kir. katolikus főgimnáziumban végezte, jogi tanulmányait a pozsonyi kir. jogakadémián, majd Bécsben és Berlinben folytatta és jogtudorrá 1907-ben a kolozsvári egyetemen avatták. Az 1913. évben ügyvédi oklevelet nyert, majd azóta önálló gyakorló ügyvéd Budapesten. A világháború kitörésekor mint a kassai VI. tüzérezred hadnagya vonult be katonai szolgálatra. Innen került Zágrábba a közös katonai bírósághoz, ahol mint katonai ügyész működött, majd ugyanezen minőségben Konstantinápolyba került. 1917 novemberében az összeomlásig Budapesten a közös katonai ügyészség vezetőjének adjutánsa volt. Az összeomlás után nagy szerepet játszott, mint számos nagy magyar történelmi család jogtanácsosa a trianoni határmegállapító antant-bizottság előtt. Nagy jogi felkészültséggel bizonyította az akkori határmegállapítások tarthatatlanságát és érvelései alapján sikerült is hazánk javára kiigazításokat kieszközölni a jugoszláv határon. Tanulmányútjai során beutazta nemcsak Európát, de az Északamerikai Egyesült Államokat, Kanadát és Kisázsiát is. Bár politikával intenzíven nem foglalkozik, az Egységespártnak megalakulása óta tagja volt. Bács-Bodrog vármegye közéletében élénk szerepet visz s a vármegye érdemeinek elismeréséül tiszteletbeli tiszti főügyésszé választotta meg. Élénk részt vesz a társadalmi, művészeti és sportéletben is, tagja számos társadalmi és művészeti egyesületnek. Alapító főszerkesztője az „Ügyvéd" című jogi szaklapnak.

Fellner Henrik, a felsőház v. tagja. (Lásd I. kötet 115. oldal.) A karteltörvény felsőházi tárgyalása során hosszabb beszédben fejtette ki a gyáriparnak azt a jelentékeny szerepét, amelyet az ország életében betölt és rámutatott arra a veszélyre, amelyet az államnak a gazdasági életbe való bárminemű beavatkozása jelenthet. Tagja volt az Országos Ipartanács állandó bizottságának; a Magyar Gazdaságkutató Intézet Egyesületnek. Alelnöke a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknak és szeniorfőnöke volt a „Leipziger Vilmos" cégnek. Meghalt 1933. évben.

Fellner Pál, országgyűlési képviselő. 1893-ban született Budapesten. A középiskolákat a budapesti evangélikus főgimnáziumban végezte, utána a műegyetem hallgatója volt. A háború kitörésekor bevonult, az orosz és román fronton harcolt és több kitüntetésben részesült. A skandináv államok kivételével tanulmányúton járt egész Európában. A háborúból visszatérve, átvette a család vállalatának, a Leipziger-cégnek és a cég érdekkörébe tartozó ipari és mezőgazdasági vállalkozásoknak vezetését. A gazdasági életben igen jelentős munkásságot fejtett ki, különböző ipari és mezőgazdasági termelési ágak, a szesz-, cukor- és papíripar termelési és értékesítési viszonyainak megszervezésében nagy szerepe volt. Kerülete 1931-ben az egységespárt programjával választotta meg és költségvetési beszédei, amelyekben főleg gazdasági kérdésekkel, a termelés és értékesítés előmozdításának lehetőségeivel foglalkozott, igen nagy érdeklődést keltettek. Mint a nagyipar képviselője, mindig kiemelte az ipar és a mezőgazdaság, általában a különböző foglalkozási ágak között fennálló kölcsönhatást, valamint azt, hogy jó sorban levő mezőgazdaság nélkül az ipari termelés is elsorvadásra van ítélve. A Cobden-Szövetségben tartott előadásában a termelés állami irányításával mint szükséges rosszal, de a mai körülmények között nélkülözhetetlennel foglalkozott és kifejlesztését azon a határon belül jelölte meg, ahol az adott lehetőséghez mérten az egyéni kezdeményezésnek érvényesülés nyílik. A napi politikától távoltartotta magát, a szakszerűség keretében munkálkodott publicisztikai téren is. A közgazdasági lapok és a napilapok igen sok cikkét közölték az elmult években. Sokat tett kerülete érdekében. Meghonosította a tatatóvárosi szabadtéri játékokat, amelyek igen nagy sikert arattak s idegenforgalmi szempontból is jelentős eredménnyel jártak. Sokat fáradozott községeinek modernizálása, iskolák építése, általában a kerület kultúrális fejlődése érdekében. Tagja Esztergom-Komárom vármegye törv. hat. bizottságának Alelnöke a Magyar Gyáriparosok Országos Szövetségének s tagja több nagy vállalat igazgatóságának. Az 1935. évi általános választásokon ismét a tatai kerület küldötte be a Házba a Nemzeti Egység Párt programjával.

Fenyő Miksa dr., volt országgyűlési képviselő. Mélykút községben született, 1877-ben. Középiskoláit és jogi tanulmányait Budapesten végezte és a budapesti tudományegyetem jogi fakultásán 1900-ban jogi doktorátust nyert, majd 1902-ben megszerezte az ügyvédi oklevelet is. Kiváló közgazdasági tudását egy negyedszázad óta értékesíti a Gyáriparosok Országos Szövetségében és 1918 óta az egyesület ügyvezető-igazgatója. A magyar gyáripar felvirágoztatásában jelentős szerepe van. A forradalom kitörése előtt gróf Hadik János a vezetése alatt megalakuló kormányba kereskedelmi miniszternek hívta meg. A magyar irodalom egyik nagylelkű mecenása, aki maga is jelentős tevékenységet fejt ki és rengeteg tanulmánya, esztétikai, kritikai, közgazdasági és politikai cikke jelent meg és jelenik meg ma is a napi és szaksajtóban. Megalapítója és szerkesztője a Nyugat című folyóiratnak. Az Ady-kultusz egyik leglelkesebb zászlóvivője. Számos társadalmi és tudományos egyesület tevékeny tagja. 1931-ben a nagykaposi kerület pártonkívüli programmal egyhangú mandátumhoz juttatta. Az 1935. évi általános választásokon ugyanebben a kerü-

letben erős választási küzdelem után 12 szavazattal kisebbségben maradt.

Fernbach József (apatini), volt országgyűlési képviselő. Apatinban született 1864-ben. A Gazdasági Akadémiát végezte, majd katonai szolgálatot teljesített és mint főhadnagy szerelt le. Leszerelése után családi birtokán gazdálkodott és élénk részt vett a vármegyei politikában. 1892-től 1897-ig a kerényi kerület küldte be az országgyűlésbe nemzeti párti programmal. 1905-ben a Függetlenségi Párt mozgalmaiba kapcsolódott be s a párt programjával ismét mandátumot nyert. Mint politikus, Apponyi Albert gróf híve volt s munkássága leginkább mezőgazdasági, gazdaságpolitikai és szociálhigiéniai téren mozgott. Tagja számos társadalmi egyesületnek.

Festetics Domonkos gróf (tolnai), országgyűlési képviselő. 1901 febr. 6-án született Bakófán, Vas vármegyében. A középiskolát Nagykanizsán és Kalocsán végezte, a jogot a gráci és innsbrucki egyetemen hallgatta s egyetemi tanulmányainak befejezése után Olaszországban, Németországban, Franciaországban és Svájcban tanulmányozta a kultúrális intézményeket és az állami berendezést. 1931-ben, nagybátyja halála után átvette a csertői uradalom vezetését s azóta gazdálkodik. Varasd melletti családi birtokát a háború után felégették. A vármegyei közéletben és társadalmi életben érdemes munkásságot fejt ki. Szigetvárott felkarolta a gazdakört és a cserkészmozgalmat. A művészet és a történelmi hagyományok ápolása terén országosan is ismertté tette nevét, amikor Bonfini mellszobrát ajánlotta fel a királyi várpalota részére, a budai helyőrségi templomnak pedig Kapisztrán János szobrát adományozta. Tagja Somogy vármegye törvényhatósági bizottságának. 1935. év május havában, az olasz-magyar kultúrális kapcsolatok kimélyítése terén szerzett érdemei elismeréséül az olasz királyi koronarend tiszti keresztjével lett kitüntetve. Az 1935. évi általános választásokon a szigetvári kerület küldötte be a Házba a Nemzeti Egység Párt programjával. Elsőízben tagja a törvényhozásnak.

Festetics Sándor gróf dr. (tolnai), országgyűlési képviselő, volt honv. miniszter. 1882-ben született Dégen. Jogi tanulmányait a budapesti tudományegyetemen végezte, majd letette a diplomáciai vizsgát és hosszú időn át Európa legtöbb államában, köztük Oroszországban is, diplomáciai szolgálatot teljesített. A háború kitörésekor bevonult a cs. és kir. 19. huszárezredhez. Az összeomlásig az orosz és az olasz harctéren szolgált és mint százados szerelt le, majd később őrnaggyá lett előléptetve. Vitéz magatartásáért a III. osztályú vaskoronarenddel és a tiszti vitézségi éremmel tüntették ki és be volt terjesztve a tiszti arany vitézségi éremre is, de a jóváhagyás a királytól a forradalom miatt már nem történhetett meg. A koronázás alkalmával, 1916-ban, ugyancsak katonai érdemei elismeréséül, aranysarkantyús vitézzé avatták. A háborúból visszatérve, birtokára ment gazdálkodni és sokat fáradozott a mezőgazdasági élet megszervezésén. Megalapította a Mezőföldi Gazdaszövetséget, amelynek ma is elnöke. A politikai életben a régi időben is aktív szerepet játszott, a főrendiháznak örökös jogú tagja volt. 1918 december 30-án, gróf Károlyi Mihály kormányában honvédelmi miniszter lett és azonnal megkezdette az ellenforradalom megszervezését. Az irányításával mellett alakultak meg a tiszti századok és egyéb karhatalmi alakulatok. Indítványára

mozgalmas éjjeli tanácskozás után a minisztertanács elhatározta Kun Béla és társainak elfogatását, ami akkor foganatosítva is lett. Állását alig három hétig töltötte be. Ezen magatartása volt az oka, hogy a kabinet szociáldemokrata minisztereinek nyomása alatt 1919 január 18-án átadta helyét Böhm Vilmosnak s visszavonult a politikai élettől, teljesen gazdaságának élt. Az 1931. évi országgyűlési választások során Enyingen egységespárti programmal választották meg képviselőnek. A magyarországi horogkeresztes, később nyilaskeresztes mozgalommal kezdettől fogva rokonszenvezett és ezért 1934 elején kilépett az egységespártból. Mezőföld című hetilapjával terjesztette a nemzeti szociálista gondolatot és megalapította a Magyar Nemzeti Szociálista Pártot, amely vezérének választotta. Az általános választáson pártja több kerületben állított jelöltet és a pártvezér régi kerületén, Enyingen kívül Debrecenben is mandátumhoz jutott, mint a nemzeti szociálista pártlajtsrom vezetője.

Forbáth Imre dr., v. törvényhatósági bizottsági tag, műegy. m. tanár, okl. mérnök. Érsekujvárott született 1875 április 14-én. Műegyetemi tanulmányait Budapesten, Bécsben, Zürichben és Berlinben végezte. Berlinben mérnöki oklevelet, Darmstadtban műszaki doktorátust nyert, mindkettőt kitüntetéssel. Oklevelének elnyerése után Gothában, Magdeburgban, Frankfurt a. Mainban a városi mérnöki hivatalban vízvezetékcsatornázási és kikötőépítési munkálatokat végzett, majd magánmérnöki tervezőirodát nyitott. Hazatérve, főleg városrendezési és csatornázási kérdésekkel foglalkozott. Számos nemzetközi tervpályázaton vett részt, s azokon több ízben díjat nyert. Díjat nyert Bergenben (Norvégia), Antverpenben, Belgrádban, Pozsonyban, Várnában, Brassóban és másutt. Tervei szerint és ellenőrzése mellett épült Nagyszebenben, Brassó, Marosvásárhely és még számos város vízvezetéke és csatornahálózata. Kós Károly építésszel együtt ő tervezte a kispesti állami Wekerle-telep Főterét. A világháborúban harctéri szolgálatot teljesített, orosz fogságba került, ahonnan 1918-ban szökve tért haza. A háború után a Nitrogénműtrágya és Vegyipari Rt. vezérigazgatói állását foglalta el. 1910-től az összeomlásig tagja volt a székesfőváros törvényhatósági bizottságának és a Közmunkák Tanácsának. 1906-ban a Műegyetemen magántanárrá habilitálták. Jelentős szakirodalmi munkásságot fejt ki, cikkei hazai és külföldi szaklapokban jelennek meg. Főbb művei: Lakáskérdés és Budapest jövője. Budapest gázkérdéséről. Städtebauliche Studien stb. Legújabban a „Tabán rendezése, különös tekintettel a fürdőváros követelményeire" címen jelent meg önálló tanulmánya. Tagja a Magyar Mérnök- és Építészegyletnek, igazgatója a Magánmérnökök Országos Szövetségének, vezető tagja számos más kari és tudományos egyesületnek.

Frankl Adolf, felsőházi tag. Debrecenben született 1859-ben. Középiskoláit Nagyváradon végezte, majd a pozsonyi Rabbiképző Szemináriumban rabbi oklevelet szerzett. Fiatalon került a hitközségi életbe és célja kezdettől fogva a béke létrehozása volt az orthodoxok és a neológok között. Hosszú ideig a budapesti orthodox izr. hitközségnek volt alelnöke, 1934-ig elnöke és jelenleg örökös díszelnöke. Tizennyolc éven át fővárosi bizottsági tag volt. 1905-ben az Orthodox Orsz. Iroda elnökévé választották.

1930-ban a Reich Koppel halálával megüresedett helyre felsőházi taggá választották meg. Tagja számos emberbaráti és társadalmi egyesületnek.

Fricke Valér (sövényházi), országgyűlési képviselő. 1900 szept. 16-án született Győrsövényházán. A katonai pályára készült. A kismartoni katonai főreáliskolából a bécsújhelyi katonai akadémiára került s ott két évet töltött, a forradalom kitörésekor azonban megvált a katonai pályától s műegyetemi hallgató lett. A kommün kitörésekor hazamenekült s a vörös uralom idején atyjával a hansági ingoványokban bujdosott. 1920-ban ismét beiratkozott a műegyetem gépészmérnöki szakára, közbejött betegsége miatt azonban oklevelét nem tudta megszerezni. 1924 őszén a magyaróvári gazdasági akadémia hallgatója lett s az oklevél megszerzése után az északi államokban, főleg Németországban volt hosszabb külföldi tanulmányúton. 1928-ban haszonbéri szerződést kötött dr. Ostffy Lajos főispánnal és azóta annak birtokán gazdálkodik. Győr vármegye törvényhatósági bizottságában 1924 óta foglal helyet, Sopron vármegye törvényhatóságába 1934-ben választották be s tagja a kisgyűlésnek is. Az 1935. évi általános választásokon az ötevényi kerület küldötte be a Házba.

Frigyesi József dr., egy. nyilv. rend. tanár, a nőgyógyászati klinika igazgatója. Kisvárdán született 1875-ben. Középiskoláit az ungvári katolikus főgimnáziumban, egyetemi tanulmányait a budapesti tudományegyetemen végezte, ahol 1897-ben orvosdoktori diplomát nyert. Oklevelének elnyerése után a II. számú női klinikára került Tauffer Vilmos egy. ny. r. tanár mellé, mint gyakornok, később mint tanársegéd. 1912-ben a Nőgyógyászati műtéttan c. tárgykörből magántanárrá habilitálták. 1913-ban a székesfővárosi Bakáts-téri nőgyógyászati klinika vezetését vette át. A világháború kitörésekor bevonult és a háború egész tartama alatt katonai szolgálatot teljesített s mint őrnagy-orvos szerelt le. Számos hadikitüntetés tulajdonosa. Hazai és külföldi szaklapokban számos tudományos értekezése és dolgozata jelent meg; a szülészet és nőgyógyászat körébe vágó úttörő tudományos munkásságára vonatkozó tanulmányait a külföldi körök is akceptálták. Külföldi és hazai orvosegyesületekben sok előadást tartott. Több hazai és külföldi tudományos társaság tagja. A közegészségügy terén kifejtett érdemes munkásságának elismeréséül a kormányzó 1924-ben egészségügyi főtanácsossá, 1929-ben pedig a Pázmány Péter tudományegyetem I. sz. nőgyógyászati és szülészeti tanszékére nyilvános rendes tanárrá nevezte ki.

Frint Lajos, ev. püspök. 1850 szept. 17-én született Aradon. Középiskoláit elvégezve, Pozsonyban és Halleban folytatott teológiai tanulmányokat. Hazatérve, előbb édesapja mellett működött mint segédlelkész, majd a Szerémségbe Ujpáznára nevezték ki adminisztrátornak, 1881 óta pedig aradi lelkész s e tisztséget a mai napig is betölti. A püspöki címet 1927-ben kapta. A hitélet terén igen nagy munkásságot fejtett ki. Irodalmi téren is sokat munkálkodott s több hittani és imakönyvet adott ki. Tagja a romániai Magyar Pártnak és a Kölcsey Egyesületnek, valamint számos társadalmi és szociális társaságnak.

Frühwirth Mátyás, volt országgyűlési képviselő. (Lásd I. kötet 128. oldal).

Politikai működése alatt jelentős közgazdasági és szociálpolitikai munkásságot fejtett ki. Előadója volt az ipartörvénynek és a lex Vassnak. Tagja lett az Országos Ipartanácsnak, az Országos Statisztikai Tanácsnak, egyik alapítója a Kézműves Kamarának, s mint a Kereszténypárt vezére, jelentős munkásságot fejtett ki az OTI és a MABI választások alkalmával. Elnöke a Katolikus Szanatórium Egyesületnek, elnöke a Keresztény Magántisztviselők és Keresztény Munkások Jóléti Szövetségének, a Magyar Dalos Szövetségnek, stb., stb. Irodalmi munkái: Tanonckérdés, Az infláció hatása a francia gazdasági életben 100 évvel ezelőtt, stb., stb. Napilapok és tudományos folyóiratok hasábjain számos hosszabb tanulmánya jelent meg. 1920 óta tagja volt a fővá ros törvényhatósági bizottságának is. Az 1935. évi általános képviselőválasztásokon nem vállalt jelöltséget.

Gaál István, a felsőház tagja. 1867-ben született a somogymegyei Büssüben, ősi családi birtokán. A középiskolát a bécsi Theresianumban végezte, az érettségit a kaposvári gimnáziumban tette le. Főiskolai tanulmányait a budapesti tudományegyetemen folytatta és 1890-ben államtudományi vizsgát tett. Még ebben az évben a földművelésügyi minisztérium szolgálatába lépett mint segédfogalmazó. Tízévi közszolgálat után, szüleinek halálakor, leköszönt állásáról s átvette családi birtoka vezetését. A király 1879-ben nemes apróddá, 1892-ben kamarássá nevezte ki. Gazdasága vezetése mellett, kezdettől fogva élénk részt vett megyéje közéletében. A vármegye törvényhatósági bizottsága, amelynek 1891 óta tagja volt, örökös taggá választotta meg. A felsőházba Somogy vármegye törvényhatósága delegálta.

Galánffy János dr., a felsőház tagja. 1870-ben született Nyiregyházán. A debreceni ref. főgimnáziumban tett érettségit. A jogot a debreceni jogakadémián hallgatta, jogi doktorrá a Pázmány Péter egyetemen avatták. Debrecenben és Budapesten volt ügyvédjelölt 1893-ig, amikor mint joggyakornok a budapesti büntetőtörvényszéknél kezdte meg pályáját. 1894-ben, az ügyvédi vizsga letétele után, törvényszéki jegyzőnek nevezték ki a debreceni törvényszékhez, két év mulva pedig albíró lett Aradon. 1897-ben mint alügyész visszakerült Debrecenbe, 1899-ben a budapesti ügyészséghez helyezték át, 1902-ben pedig ügyésszé nevezték ki Debrecenbe. Három év mulva mint törvényszéki bíró Kalocsára került, 1906-ban azonban újból debreceni ügyész lett és mint ilyen működött 1907-ig, amikor debreceni közjegyzővé nevezték ki. 1917 óta elnöke a debreceni közjegyzői kamarának és tekintélyes szerepe van a város életében is. Evangélikus presbiter. Érdemei elismeréséül 1923-ban a m. kir. kormányfőtanácsosi címmel lett kitüntetve. A felsőházban mint a közjegyzői kamarák választottja foglal helyet.

Galánthay-Glock Tivadar vitéz, országgyűlési képviselő. 1872-ben született Vágvecsén. Galgócon és Pozsonyban végezte iskoláit és 1891-ben mint zászlós a szolnoki, majd 1893-ban mint hadnagy a kecskeméti Mollináry-ezredhez került s ennek kötelékében vett részt a világháborúban is. 1914 augusztusában súlyos tüdőlövést kapott a szerb harctéren. Felgyógyulása után mint kapitány — bolgár nyelvismerete miatt — a bulgáriai Ruszcsuk kikötő parancsnoka lett, majd az orosz frontra került, 1916 szeptemberében pedig a 15. török hadtest vezérkarához osztották be. Még aznap hadifogságba jutott. Egy év multán szabadult, visszatért ezredéhez, majd a keleti hadseregparancsnoksághoz osztották be és Konstantinápoly kikötőparancsnokául

szemelték ki, a bolgár front összeomlása miatt azonban beosztását már nem foglalhatta el. A háború után egyideig a hajmáskéri katonai főreáliskola parancsnoka volt, később a honvéd Ludovika Akadémián az idegen nyelvek tanulmányvezetője lett s ebben a minőségében ment 1925-ben nyugalomba. Már fiatal tiszt korában komoly művészeti tanulmányokat végzett. 1909-ben főként magyartárgyú csataképekből álló tárlaton Bécsben mutatta be művészetét, 1913-ban Lipcsében díszoklevelet is kapott egy festményéért. Több festménye van a Hadimúzeum tulajdonában. Ő festette meg a Mária Terézia-rend számára a kolini csata képét. Európa és Amerika gazdaságtörténetét visszamenőleg 1840-ig tanulmányozta és igen sok német, angol és francia munka áttanulmányozása után több előadásban és tanulmányban foglalkozott a mai nehéz gazdasági helyzetből kivezető utakkal és módszerekkel. Az 1935. évi általános választásokon a kalocsai kerületben nyert mandátumot a Független Kisgazdapárt programjával. Elsőízben tagja a Háznak.

Gáldy Béla, székesfővárosi törvényhatósági bizottsági tag. A zemplénmegyei Szerencsen született 1884-ben. A budapesti Pázmány Péter tudományegyetem bölcsészeti karát végezte kitüntetéssel és 1907-ben a karánsebesi főgimnáziumba nevezték ki tanárnak. Rövidesen ig. helyettes lett, utána pedig a nagyváradi állami leánygimnázium élén működött igazgatói rangban, egészen Nagyvárad megszállásáig. 1920-ban a megszálló hatóságok kiutasították. 1927-ig Békéscsabán működött, ekkor a budapesti III. kerületi állami Árpád főgimnázium igazgatójául nevezték ki. 1935-ben tanügyi főtanácsossá lépett elő. Már fiatal korában bekapcsolódott a politikai

életbe. A nemzetiségekkel való lojális együttműködés célkitűzésével a Szörénység és a Temesvári Hirlap hasábjain több mint egy évtizedig folytatott ujságírói tevékenységet. 1922-ben Szőregen a Honvédelmi Párt programjával vállalt képviselőjelöltséget, de 32 szavazattal kisebbségben maradt. Budapesten a Wolff-párt életében vett tevékenyen részt s a III. kerületi párt ügyvezető-elnöke lett. 1935-ben a fővárosi választásokon a Wolff-párt listáján törvényhatósági mandátumhoz jutott. Főbb munkái: Nemzetiségi nyelvek, Irredentizmus az iskolákban, számos ifjúsági színdarab, főszerkesztője volt az „Uj magyar vetés" című ifjúsági folyóiratnak. Szerkesztőbizottsági elnöke az „Ifjuság" c. hirlapnak. Több kitüntetés tulajdonosa.

Gajzágó László dr., rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter. (Lásd I. kötet 131. oldal.) 1930 január havában a II. hágai konferencián a keleti reparációs tárgyalásokon a magyar kormány szakértőjeként vett részt, majd az ennek folytatását képező párisi tárgyalásokon báró Korányi Frigyessel együtt képviselte a magyar kormányt. 1930 májusában Magyarország kormányzója a Magyar Érdemkereszt II. osztályát a csillagokkal, majd 1930. év szeptemberében a rendkívüli követ és meghatalmazott miniszteri jelleget adományozta számára.

Gergelyffy András dr. (csíkszentmártoni), országgyűlési képviselő. 1885 júl. 29-én született Máriapócson. A középiskolát Kassán végezte a premontrei gimnáziumban, a jogot a kolozsvári egyetemen hallgatta és itt avatták 1907-ben államtudományi doktorrá. Még ebben az évben mint gyakornok kezdte meg közigazgatási pályáját Szabolcs vármegyénél. Szolgabíróvá, majd vármegyei másodjegyzővé, 1919 májusában pedig a nagykállói járás főszolgabírájává választották meg s ennek élén állt megválasztásáig. A világháborúban mint huszárhadnagy vett részt, az

orosz harctéren szolgált 1916 jan. 15-ig, ezután betegen hazakerülve mint főhadnagy, a további szolgálat alól a háború végéig felmentést nyert. A signum laudis és a Károly csapatkereszt tulajdonosa. Az 1935. évi általános választásokon a nagykállói kerület küldötte be a Házba a Nemzeti Egység Párt programjával. Elsőízben tagja a Háznak.

Gévay-Wolff Lajos (rábapordányi), Sopron vármegye alispánja. Rábapordányban született 1870-ben. Középiskoláit Győrött, egyetemi tanulmányait Budapesten végezte. 1891-ben lépett Sopron vármegye szolgálatába s már alig pár év mulva, 1897-ben, a kismartoni járás főszolgabírája lett. 1920-ban alispánná választották és így ő az integer Sopron vm. sorrendben utolsó, a csonka Sopron megyének pedig az első alispánja. A soproni népszavazást megelőzően, amikor a megyei hatóságok kénytelenek voltak Sopront elhagyni, ideiglenesen Kapuvárott rendezte be a megyei központot s itt kezdette meg igen nehéz viszonyok között a vármegye újjáépítését. E munkájának legjelentősebb eredménye a megyei úthálózat nagyarányú kiépítése s ennek során a vármegye valamennyi községének a főútvonalakba történt bekapcsolása, az iskolánkívüli népművelés széleskörű megszervezése, a ma már 28.000 kötetre rúgó községi népkönyvtárak létesítése s állandó fejlesztése s a vármegye levéltárának újjáépítése. Vármegyéje szociális életének is tevékeny részese. A II. oszt. magyar érdemkereszt tulajdonosa, a vármegye 40 községének díszpolgára. Tagja számos társadalmi egyesületnek.

Ghyczy Elemér, a felsőház tagja. 1870-ben született Szentmihály-pusztán, Komárom vármegyében. Tanulmányainak befejezése óta szentmihályi birtokán gazdálkodik s tevékeny részt vesz a megye közéletében. A háború idején, 1915 júniusában önként jelentkezett hadiszolgálatra s három évig teljesített harctéri szolgálatot mint a 4. honvéd tábori ágyúsezred zászlósa. Előbb Wolhyniában, majd az erdélyi román harctéren teljesített frontszolgálatot. Vitéz magatartásáért kitüntetésben is részesült. A háború befejezése óta szentmihályi birtokán gazdálkodik. A felsőházban mint Komárom-Esztergom vármegye törvényhatóságának választottja foglal helyet.

Gömbös Gyula vitéz (jákfai), miniszterelnök és honvédelmi miniszter, szkv. altábornagy. (Lásd I. kötet 168. oldal.) Mint honvédelmi államtitkár több mint egy évig működött. 1929. évi október hó 10-én, Csáky Károly gróf honvédelmi miniszter lemondása után a kormányzó honvédelmi miniszterré nevezte ki. Az ellenzék tagjai is elismerték róla, hogy kiváló katonai szakember s nemzeti integritás alapján szilárdan álló politikus került a honvédelmi tárca élére. Alig félévvel később, 1930 március 1-én, a kormányzó szolgálatonkívüli tábornokká nevezte ki. Honvédelmi miniszteri működéséhez fűződik a katonai büntetőjog reformja. Az 1931-ben történt általános választásokon Abádszalókon kívül Kiskunhalason is megválasztották, de abádszalóki mandátumát tartotta meg. A Bethlen-kormány lemondása után, 1931 augusztusában, a Károlyi-kormányban is megtartotta a honvédelmi tárcát. Amidőn Károlyi Gyula gróf miniszterelnök 1932 szeptember 21-én benyujtotta lemondását, október hó 1-én a kormányzó Gömbös Gyulát nevezte ki miniszterelnöknek és nyomban megalapította kormányát. Kinevezése után adott első nyilatkozatában kijelentette, hogy erős hittel, vasakarattal, elsősorban pedig önmegtagadással akarja a reá háruló nehézségeket leküzdeni. Egyik legelső kormányzati ténykedései közé tartozott az 1931 szeptember

12-én elrendelt statárium megszüntetése. A kormány október 11-én mutatkozott be a képviselőházban, két nappal később pedig a felsőházban. Október 26-án jelent meg a 95 pontból álló Nemzeti Munkaterv, amely az egész kormányzati munka összefoglaló keretéül, mozgató rúgójául és elvi alapjául szolgált. A Nemzeti Munkaterv, az önálló nemzeti állam, revizió és egységes magyar világnézet hármas pillérén épült fel. 1932 október 27-én megtörtént az egységespárt átszervezése, a párt új nevet kapott: Nemzeti Egység Pártja. 1932 november 10-én Gömbös miniszterelnök látogatást tett Rómában Mussolininál. Római tanácskozásainak eredményeképpen olasz-magyar vegyesbizottság alakult a két állam kereskedelmi kapcsolatainak kimélyítésére. Ugyanekkor a miniszterelnököt az olasz király a Szent Móric és Lázár-rend nagykeresztjével tüntette ki. November 17-én Budapesten megkezdett osztrák-magyar kereskedelmi tárgyalások, amelyek három nap alatt létre is jöttek és november végén már Bécsben folytatták a további tárgyalásokat, a szerződés részleteiről. Ugyanekkor a miniszterelnök megkapta az osztrák köztársaság nagy arany díszjelvényét. 1933 január 10-én Puky Endre külügyminiszternek a közigazgatási bíróság elnökévé történt kinevezése után a miniszterelnök vette át ideiglenesen a külügyi tárca vezetését, amíg február 7-én Kánya Kálmán berlini követ lett a Gömbös-kormány külügyminisztere. 1933-ban Gömbös Gyula Berlinbe ment, ahol június 17-én találkozott először Hitler kancellárral és ezen találkozást használta fel a miniszterelnök arra, hogy megállapodást készítsen elő Németországgal a magyar mezőgazdasági terményfeleslegek átvétele ügyében. Ezen út eredményeként ugyanez év június 24-én létrejött a német-magyar gazdasági megegyezés. A képviselőház még a nyári szünet megkezdése előtt elfogadta a kormányzói jogkör kibővítéséről szóló javaslatot, amely Magyarország kormányzójának az országgyűlés feloszlatására nézve a teljes királyi jogkört biztosította. Gömbös Gyula miniszterelnök 1933 július 26-án Kánya Kálmán külügyminiszterrel ismét Rómába utazott Mussolini miniszterelnökhöz. A római tanácskozások főképpen gazdasági kérdések körül forogtak. Ugyanez év szeptember végén Papen német alkancellár tett látogatást Budapesten és a miniszterelnökkel gazdasági együttműködés kiépítéséről tárgyalt. 1933 október 17-én szintén Kánya Kálmán külügyminiszter társaságában látogatást tett Szófiában Musanov bolgár miniszterelnöknél és október 20-án Ankarában Musztafa Kemál pasa köztársasági elnöknél, valamint Izmet pasa miniszterelnöknél és október 22-én ünnepélyes külsőségek között írták alá a magyar-török barátsági szerződést meghosszabbító okmányt. Visszafelé jövet, október 26-án, újból látogatást tett Musanov bolgár miniszterelnöknél és akkor közösen elhatározták Bulgária és Magyarország gazdasági forgalmának kimélyítésére kölcsönös bizottságok kiküldését. 1934 január 7-én Magyarország hivatalos diplomáciai összeköttetésbe lépett Szovjetoroszországgal és ezzel véglegesen kiépült a magyar külpolitika diplomáciai hálózata. 1934 március 13-án a miniszterelnök újból Rómába utazott, hogy Mussolini olasz miniszterelnökkel és Dolfuss osztrák kancellárral hármas megbeszélést tartson. A háromnapos tanácskozás az úgynevezett római hármas paktum aláírásával ért véget. Ez év június 14-én írták alá Magyarországnak Bulgáriával kötött kereskedelmi egyezményét. 1934 október 19-én a miniszterelnök Varsóba utazott és e tanácskozások befejezése után aláírta a lengyel-magyar kultúrális egyezményt. 1934 december elejére esik az úgynevezett marseillei ügy népszövetségi tárgyalása, amelynek során a méltatlanul

megtámadott Magyarország több európai nagyhatalom részéről bennünket örök hálára kötelező védelmet élvezett. 1935 elején Gömbös Gyula kormányát rekonstruálta. A rekonstruált Gömbös-kormány új tagjai Kozma Miklós belügyminiszter, Darányi Kálmán földmővelésügyi miniszter, Bornemisza Géza kereskedelemügyi miniszter, továbbá Fabinyi Tihamér, aki a pénzügyminisztérium élére került. A Nemzeti Egység Pártja egyhangú bizalmáról biztosította a kormányt — március 5-én — és így a kormánynak nem kellett attól tartani, hogy a parlamentben nehézségei támadnak. Gömbös Gyula miniszterelnök mégis — kormányának rekonstrukciójával egyidejűleg — elérkezettnek látta az időt, hogy az országgyűlés feloszlatására tegyen az államfőnek javaslatot. A kormányzó 1935 március 5-én kelt kéziratával az országgyűlést feloszlatta és április hó 27-ére új országgyűlést hívott egybe. Az általános választás, mint ismeretes, nagy többséget adott a Nemzeti Egység Pártjának. A kormány még az új országgyűlés összeülése előtt négyesztendős munkatervet dolgozott ki, melynek ismertetésével kapcsolatban a miniszterelnök őszintén bevallotta, hogy a megvalósítandó reformok sorrendjében kénytelen volt előző álláspontját módosítani és az ország gazdasági helyzetének érdekében, a közjogi reformok előzetes kikapcsolásával mindenekelőtt a gazdasági reformokat jelölte meg, mint legelsősorban megvalósításra váró feladatokat. Az új országgyűlés összeülése előtt a kormány a székesfővárosi törvényhatósági bizottságot is feloszlatta, hogy a törvényhatósági bizottság taglétszámát 150-ről 108-ra apaszthassa, amint ezt már az 1934. év elején meghozott fővárosi novella előírja. A fővárosi választáson 1935. évi június 2-án és 3-án a Nemzeti Egység Pártja a reá eső szavazatok számát megkétszerezte és 29 bizottsági tagságával a főváros törvényhatóságának egyik legerősebb pártja lett. A miniszterelnök az új országgyűlés költségvetési vitája során a távollevő külügyminiszter nevében is nagy külügyi expozét tartott, amelyben a Berlin—Varsó—Bécs—Róma útvonalat jelölte meg követendő külpolitikája főtengelyének. Az új országgyűlés a miniszterelnök tervezett reformjai között mindjárt az elsőt, a kereskedelmi minisztérium kettéválasztásáról és az iparügyi minisztérium szervezéséről szóló javaslatot egyhangúan megszavazta, amely biztosítéka annak, hogy az új parlament megértéssel fogadja a miniszterelnök reformprogramját. Gömbös Gyula miniszterelnök sok külföldi kitüntetésein kívül már az 1931. év folyamán megkapta az I. oszt. Magyar Érdemkeresztet, mint honvédelmi miniszter. Legutóbb pedig XI. Pius pápa a Pius-rend nagykeresztjét adományozta a részére.

Gömöry-Laiml László dr. (dedinai), miniszteri tanácsos. Bécsben született 1876-ban. Középiskolai tanulmányait mint a bécsi Theresianum növendéke végezte. Egyévi önkéntesi szolgálata után 1897 végén, tartalékos tüzérhadnaggyá nevezték ki a Budapesten állomásozó 10. tábori tüzérezred kötelékében. A budapesti tudományegyetemen 1901-ben államtudományi doktorátust szerzett. Állami szolgálatát 1900 végén kezdte meg a kereskedelemügyi m. kir. minisztériumban, miniszteri segédfogalmazói minőségben. 1902-ben próbaszolgálatra osztották be a közös külügyminisztériumba báró Láng Lajos miniszter ajánlatára s 1903-ban a diplomáciai vizsga letétele után a cs. és kir. udvari és miniszteri fogalmazóvá nevezték ki. 1907-ben titkár, 1912-ben osztálytanácsos lett. A világháború utolsó két évében a közös külügyminisztérium kebelében felállí-

tott tárcaközi útlevélláttamozási bizottság vezetője volt. 1920 óta a magyar királyi külügyminisztérium utazási és útlevélügyi osztálya élén áll, miniszteri tanácsosi rangban. Egyszersmind a külügyi szolgálatra előkészítő tanfolyamon a diplomáciai történelmet és a nemzetközi jogot francia és német nyelven adja elő. Genfben és más külföldi városokban útlevélügyekben, továbbá a külföldiek tartózkodása és munkavállalása ügyében megtartott nemzetközi értekezleten mint a magyar királyi kormány képviselője működött. Történelmi vonatkozású tárgyakról külföldön többször tartott előadásokat. Több hazai és külföldi tudományos, társadalmi és szociális egyesület vezetőségében foglal helyet. A III. oszt. Vaskorona-rend lovagja, a II. oszt. polgári hadiérdemkereszt, a pápai Szt. Gergely-rend és az olasz királyi koronarend középkeresztjének tulajdonosa.

Görgey István dr. (görgői és toporczi), országgyűlési képviselő. (Lásd I. kötet 139. oldal.) Állandóan részt vett az Interparlamentáris Unió kongresszusain is és különböző nemzetközi gazdaságpolitikai tanácskozásokon. Mint ismert gazdaságpolitikus, több vállalat beválasztotta igazgatóságába és emiatt úgy a parlamentben, mint a sajtóban is támadások érték. Hogy mint politikus teljes pártatlanságát megtarthassa, 1934. év végén önként lemondott az iparvállalatoknál viselt igazgatósági tagságairól. Külföldön is ismert nevű gazdaságpolitikus, sok tanulmánya jelent meg hazai és külföldi szaklapokban. 1931-ben ismét a sátoraljaujhelyi kerület küldötte be a Házba, míg 1935-ben a makói kerületben nyert mandátumot a Nemzeti Egység Párt programjával.

Görgey László dr. vitéz (görgői és toporczi), a felsőház tagja. (Lásd I. kötet 140. oldal). 12 éven át volt Borsod vármegye főjegyzője, 1929-ben, szolgálati érdemeinek megörökítése mellett, vármegyéje saját kérelmére nyugdíjazta. 1930 nyarán Borbély-Maczky Emil főispánná történt kinevezése folytán mint első pótképviselő behívást kapott a Házba. Miskolc város törvényhatósági bizottsága 1933-ban választotta meg felsőházi taggá. 1927-ben a Johannita-rend tiszteletbeli lovagja lett.

Grecsák Richárd dr., országgyűlési képviselő. 1895-ben született Versecen. A középiskolát Versecen, jogi tanulmányait a budapesti tudományegyetemen végezte és itt avatták jogi doktorrá. A világháborúban mint tüzérhadnagy az orosz és olasz harctéren teljesített szolgálatot. Az összeomlás után a Magyar Agrár- és Járadékbank szolgálatába lépett s a bank jogi osztályában dolgozott. Sok nemzetközi kölcsön és szerződés megkötésében vett részt, egyik előadója volt azoknak az egyházi és agrárkölcsönöknek, amelyeket ebben az időben folyósítottak. Később Éber Antal mellett dolgozott, majd megvált a banktól s külföldi pénzügyi összeköttetéseinek kiépítése révén sok nagyipari vállalkozás megalapozásában vett részt. Francia, német és svájci üzletbarátaival egyik megalapítója volt a péti gyáraknak, 1933 óta önálló ügyvédi gyakorlatot folytat és főleg pénzügyi jogi ügyekkel foglalkozik. 1934-ben a hatalmas pécsi kokszolótelep felállításában volt jelentős része. 1935-ben független kisgazdapárti programmal választotta meg az öriszentpéteri kerület, de még június elején Gömbös Gyulához csatlakozott, mert pártja az alkotmányjogi reformok keresztülvitele érdekében olyan parlamenti tényezőkkel keresett összeköttetést, amit nem helyeselt. Közhasznú érdemes működéséért 1931 júliusban a m. kir. kormányfőtanácsosi címmel, majd 1934 novemberében a kormányzó a III. osztályú Magyar Érdem-

kereszttel tüntette ki. Élénk szerepet visz a főváros társadalmi életében. Tagja az Országos Kaszinónak s több társadalmi egyesületben visel tisztséget.

Gyömörey Sándor (gyömörei és teölvári), országgyűlési képviselő. (Lásd I. kötet 145. oldal). A Házban többízben nagy szeretettel szállt síkra az ország természeti kincseinek védelmében, különösen a Dunántúl vulkanikus hegyeinek megmentését sürgette. Az 1931 és az 1935. évi általános választásokon ismételten a zalaszentgróti kerületben nyert mandátumot a keresztény gazdasági és szociális párt programjával. 1931 óta négyízben választották be a 33-as országos bizottságba. Örökös tagja Zala vármegye törvényhatósági bizottságának.

Györki Imre dr., országgyűlési képviselő (Lásd I. kötet 145. oldal.) 1931. és 1935. évi választásokon ismét Debrecen város választotta meg a Szociáldemokrata Párt listáján. Rendkívül tevékeny részt vesz Debrecen város törvényhatósági bizottságának életében. Hosszú időn keresztül tagja volt Budapest székesfőváros törv. hat. bizottságának is s ebbeli minőségében a törv. hat. önkormányzat teljessé tételének érdekében harcolt. A parlamentben a közjogi, igazságügyi, pénzügyi és a mentelmi bizottságok tagja. Mint a szociáldemokrata parlamenti frakció jogásztagja, akciót indított a kommün alatt elkövetett bűncselekmények címén folyamatba tett eljárások megszüntetése és az emigrációba került emberek hazahozatala érdekében. Az e célból a kormányzathoz tett előterjesztése alapján a kormányzó 10 éves jubileuma alkalmából számos eljárás alá vont köztisztviselő nyerte vissza nyugdíjigényét, illetve állását.

Gyulay Lajos dr., miniszteri tanácsos. Született Budapesten 1882-ben. Középiskoláit a budapesti II. ker. kat. főgimnáziumban, egyetemi tanulmányait

a Pázmány egyetemen és a párisi Faculté de droit-n végezte. Jogtudományi szigorlatainak letétele közben joggyakorlatot folytatott, majd 1905-ben a kereskedelemügyi minisztérium szolgálatába lépett, hol a külkereskedelmi és vámosztályban kezdte meg működését. Hosszú időn át a folyami és tengerhajózási szakosztályban teljesített szolgálatot, időközönkint a kereskedelempolitikai osztály hajózáspolitikai ügyeit is intézve. Részt vett a budapesti kereskedelmi és ipari kikötő létesítésében, folyami és tengeri hajózásunk újjáfejlesztésében, a vizi közlekedésügyre vonatkozó törvények és rendeletek készítésében, nemzetközi szerződések munkálataiban s jogviszonyainknak a Nemzetek Szövetsége részére való ismertetésében. Közreműködött magyar kereskedelmi tengerésztisztek és folyami hajóstisztek képzésében, mint a volt fiumei m. kir. állami tengerészeti akadémia ügyeinek előadója és 1915 óta mint a m. kir. hajóstisztképző tanára. A kereskedelemügyi minisztérium kettéválasztása óta a kereskedelem- és közlekedésügyi minisztériumban teljesít szolgálatot. A szakirodalomban jogi, politikai, közgazdasági, társadalomtudományi és történeti tárgyú értekezésekkel és cikkekkel működik. Főbb cikkei és értekezései: A keresztény Róma (1900), A hajózás közigazgatása; a nemzeti eszméről írt értekezése (1912). Felekezeti szabadelvűség és nemzeti egység. Családvédelem és családmentés. A magyar hajózás; gazdaságpolitikai irányelvekről írt cikke (1917). A budapesti kikötő. A fiumei kikötő fejlesztésének nemzeti jelentősége (1916). Fiume (1925). A quarnerói szabad zóna. Lettre á un ami français de Hongrie. Katolicizmus és nemzetközi élet. A Duna, Magyaror-

ság és a szomszédállamok (németül és franciául). A sas nemzete és a turul nemzete. Nemzetközi és más jogi kérdéseken kívül különösen a nemzeti társadalmi és állampolitika s külpolitikailag magyar-latin kultúrkapcsolatoknak a germán és szláv túlsúly leküzdése céljából való fejlesztése vonták magukra figyelmét. Nemzeti törekvéseink javára igyekezett külföldi katolikus tényezőkkel kapcsolatokat létesíteni. Az 1919 augusztus 1-ét követő megújhódás korszakában tevékenyen vett részt közéleti mozgalmakban és az egyházi autonóm életben. Több társadalmi és kultúrális egyesület tagja.

Gyuritza Sándor dr., 1859-ben született Makón. Középiskolái után a budapesti, bécsi, lipcsei és boroszlói egyetem orvosi fakultásán folytatta tanulmányait s 1890-ben nyerte el az orvosdoktori diplomát. Utána Budapesten kezdte meg gyakorlatát, majd 1892-ben Szegedre költözött, hol az 1893. évben városi tisztiorvossá nevezték ki. Ebben az állásában 41 évig fejtett ki tevékenységet. Közben 1895-től kezdve a MÁV főorvosa is volt. 1901 óta szegedi kir. törvényszéki orvos. A háború alatt törzsorvosi rangban mint zászlóalj orvosfőnök teljesített szolgálatot és eredményes munkásságáért több kitüntetésben is részesült. 1929-ben mint városi tisztiorvos nyugalomba vonult s a következő évben 41 évi szolgálat után a MÁV-nál is nyugalomba ment. Munkássága elismeréséül 1922-ben az egészségügyi főtanácsosi címmel tüntették ki. Számos társadalmi, tudományos és szociális egyesület tagja.

Haám Artúr, országgyűlési képviselő. 1881-ben született Nagycsákányban, Vas vármegyében. A középiskolát Pápán, a gazdasági akadémiát Keszthelyen végezte s utána Károlyi Imre gróf uradalmának szolgálatába lépett mint segédtiszt. Csakhamar főintéző lett s ebben a minőségében igen eredményes munkát végzett 1923-ig, amikor Diósdon birtokot vásárolt s azóta ott modern belterjes gazdálkodást folytat. Fejér vármegye törvényhatósági bizottságának 1924 óta tagja s a vármegye közéletének igen tevékeny munkása. Elnöke az Érdi Kaszinónak és a Polgári Lövészegyletnek, igazgatója az Érdi Takarékpénztárnak. Az 1935. évi általános választásokon az adonyi kerület küldötte be a Házba a Nemzeti Egység Párt programjával. Elsőízben tagja a törvényhozásnak.

Hadházy Ferenc dr. vitéz, volt országgyűlési képviselő. 1891 aug. 28-án született Hajduhadházon. Középiskoláit Debrecenben végezte, majd a kolozsvári egyetemen folytatott jogi tanulmányokat és itt avatták 1914-ben a jog- és államtudományok doktorává. Ezután bevonult katonai szolgálatra a cs. és kir. 30. gyalogezredhez s az ezreddel 36 hónapot töltött az orosz és olasz frontokon. Közben egyszer súlyosan megsebesült. Mint főhadnagy szerelt le. Vitéz harctéri magatartásáért számos kitüntetésben részesült. A leszerelés után ügyvédi vizsgát tett, majd ügyvédi irodát nyitott Hajduhadházán. 1925-ben Hajduhadház várossá alakulásakor a város főügyésze lett. Hajdu vármegye tiszteletbeli főügyésze. 1924 óta felelős szerkesztője az általa alapított Hajduhadházi Lapoknak. Hajdu vármegye törvényhatósági bizottságának tagja. 1931-ben az országos képviselőválasztásokon kapott a hajduhadházi kerületben először mandátumot egységespárti programmal.

Hadházy Zsigmond dr., nyug. főispán. (Lásd I. kötet 146. oldal). 1932

február 16-án saját kérelmére nyugdíjaztatását kérte, majd ugyanezen évben Debrecenbe nevezték ki kir. közjegyzővé. Hajdu vármegye 1932-ben örökös törvényhatósági bizottsági taggá választotta meg. Széleskörű irodalmi munkásságot fejt ki és számos politikai és gazdasági kérdésekről szóló cikkei jelentek meg a fővárosi, valamint a helyi lapokban.

Hadnagy Domokos vitéz, országgyűlési képviselő. 1879-ben született az erdélyi Csokmányban. A hadapród- és hadtestiskolát Budapesten végezte és 1897-ben kezdte meg csapatszolgálatát a lőcsei volt 85. közös gyalogezredben és ennek kötelékében küzdötte végig a világháborút is. Erősen kivette részét a háborúelőtti években megindult ifjúsági lövészsport kiépítésében és fejlesztésében, munkásságáért hadügyminiszteri dícséretben is részesült. A régi hadsereg lőiskolájának négy éven át tanára, 1914-ben az iskola tanulmányvezetőségének is tagja volt. A géppuskás alakulatok szervezésében és a lőeljárásnak fejlesztésében kifejtett kimagasló tevékenységéért legfelsőbb dícsérő elismerésben részesült. A világháborúban soronkívül lépett elő őrnaggyá és vitéz magatartásáért több kitüntetésben részesült. A nemzeti hadseregben nevéhez fűződik a Honvédségi Lőiskola megszervezése s a Gyalogsági Lőutasítás, amelynek több kötete az ő munkája. Hét éven át vezette a honvédségi lőiskolát s mint tábornok került nyugállományba. Közéleti szereplését mint az Országos Magyar Lövészszövetség elnöke s egyben mint az Országos Testnevelési Tanács egyetemi és főiskolai megbízottja kezdette meg. Mindig nagy érdeklődéssel kísérte és támogatta az ifjúság nemzeti irányú mozgalmát. 1922-ben vitézzé

avatták s még ebben az évben iktatták be Nagylétán több mint százholdas vitézi telkébe. Tulajdonosa a II. osztályú Magyar Érdemkeresztnek, a III. osztályú Vaskoronarendnek és még több más háborús kitüntetésnek. Az 1935. évi általános választásokon a lovasberényi kerület küldötte be a Házba a Nemzeti Egység Párt programjával.

Haendel Vilmos dr. (szepesváraljai), egy. nyilv. rendes tanár. Született 1874-ben Selmecbányán. Középiskoláit Selmecbányán, az egyetemet Budapesten és Berlinben végezte és 1898-ban avatták a jogtudományok doktorává. 1900-ban a debreceni református jogakadémia nyilv. rendes tanára volt, 1904-ben a politikából Budapesten egy. m. tanári képesítést nyert. A mozgósításkor mint hadnagy vonult be, ugyanezen évben főhadnaggyá és 1917-ben századossá lett előléptetve. Az olasz fronton küzdött és több harctéri kitüntetés tulajdonosa. 1916-ban magyar nemességet kapott és 1918-ban a király az udvari tanácsosi címmel tüntette ki. 1919-ben a kommunisták fogságba vetették és hosszabb ideig volt letartóztatásban és nem sokkal később a románok elől menekülni volt kénytelen. Tisza István miniszterelnök, mint politikai ellenfelét is annyira értékelte, hogy 1915-ben visszahozatta a harctérről és kineveztette a debreceni egyetem nyilv. rendes tanárává a politika és bevezetés tárgyköréből. Főbb munkái: „A parlamenti kormány" (II. kiadás, 1920-ban). „A nemzetiségek" (1928). „Bevezetés a jog- és államtudományba" (1925) és számos egyéb értekezései. Elnöke volt az Egyesült Keresztény Nemzeti Ligának, a debreceni Reviziós Ligának, a debreceni Frontharcos Főcsoportnak, a tiszai ág. ev. egyházmegyének és a debreceni ág. ev. egyháznak. A debreceni Tisza István tudományegyetem jog- és államtudományi karának 1935—36. évi dékánja.

Haller József gróf dr., volt országgyűlési képviselő. (Lásd I. kötet 149. oldal). Politikai szereplést az összeomlás után nem vállalt. Miskolcon tartózkodott és családi birtokán gazdálkodott. A miskolci ref. egyház főgondnoka, a miskolci járás ny. főszolgabírája és Borsod vármegye törvényhatóságának örökös tagja volt. Meghalt 1935 október 12-én.

Halter Károly, székesfővárosi törvényhatósági bizottsági tag. Kőbányán született 1873 szeptember 25-én. Tanulmányainak elvégzése után 1893-ban a Kőbányai Takarékpénztár kötelékébe lépett. Negyvenkét éve áll a takarékpénztár szolgálatában s fokozatosan emelkedett a vezérigazgatói rangig. Nevéhez és munkásságához fűződik a takarékpénztár fejlődése. Az 1921. évben nyert először törvényhatósági bizottsági mandátumot. 1935. évben a NEP programjával ismét bekerült a törvényhatóságba és a NEP kőbányai szervezetének egyik megalapítója és vezetője lett. Díszelnöke a KTC-nek, a kőbányai Saskörnek és a frontharcosok X. kerületi szövetségének. Vezetőségi tagja ezenkívül számos más társadalmi egyesületnek. Halter Károly ősrégi kőbányai családból származik s a városrész fejlődése jórészt munkásságához fűződik. A vezetése alatt álló takarékpénztár végezte a kőbányai házhelyparcellázások legnagyobb részét s ezzel utat nyitott Kőbánya további fejlődése számára.

Hankó Béla dr., egyetemi nyilv. rend. tanár. Poprádon született 1886 július 5-én. Középiskoláit Iglón, egyetemi tanulmányait Budapesten végezte. 1909-től 1917-ig tanársegéd volt az Állattani Intézetben. 1914-ben katonai szolgálatra vonult be, a szerb és olasz fronton küzdött, majd mint gázoktató tiszt teljesített szolgálatot. Harctéri kitüntetései: a III. osztályú katonai érdemkereszt, ezüst és bronz signum laudis, Károly csapatkereszt. A világháború után egyideig a Nemzeti Múzeumban működött, majd megszervezte a révfülöpi Balatoni Kutatóállomást. Fontos szerepet töltött be a tihanyi Biologiai Intézet felállítása és megszervezése körül s utóbbi intézetnek első igazgatója volt. 1926-tól 1929-ig a budapesti közgazdasági egyetemen tartott előadásokat, 1929-ben pedig a debreceni egyetem természetrajzi szakára nyilv. rendkívüli tanárra hívták meg. 1934-ben nyilvános rendes tanár lett. Feldolgozta a kisázsiai halak gyűjteményét s ezért Kemal pasa elismerésben részesítette. Munkái: Hal és halgazdaság, A hal betegségei és az ellenük való védekezés, Tógazdasági tanácsadó, stb. Tudományos cikkei és tanulmányai a bel- és külföldi szaklapokban jelentek meg: Hajdani alföld állatvilága, Hogyan vadásztak őseink, A magyar ló eredete, A magyar szarvasmarha eredete, stb. Ismételten hosszabb tanulmányutakat tett. Állandó előadója több tudományos társaságnak, s gyakran tart előadásokat a magyar rádióban is.

Harrer Ferenc dr., a felsőház tagja. 1874 június 2-án született Budapesten. Középiskoláit és egyetemi tanulmányait Budapesten végezte és a Pázmány Péter tudományegyetemen avatták a jog- és államtudományok doktorává. Már ifjú korában a „Kisajátítási jog" című művével egyetemi pályadíjat nyert. E munkájára tánaszkodva, 1896-ban mint fogalmazógyakornok a főváros szolgálatába lépett, ahol mindjárt a kisajátítási ügyek előadója lett a magánépítési ügyosztályban. Egész rövid megszakításokkal, 1918-ban alpolgármesterré történt megválasztásáig, ebben az ügyosztályban működött két évig mint fogalmazó-

gyakornok, nyolc évig mint fogalmazó, öt évig mint tanácsjegyző és hét évig mint tanácsnok. Hivatali működése mellett a közigazgatási és különösen a városépítési-jog tudományos művelésével is foglalkozott, amelynek alapján a főváros Ferenc József tudományos díját nyerte el. A budapesti egyetem-jogi kara a magyar közigazgatási-jog magántanárává habilitálta, a József műegyetem a várospolitika előadójává hívta meg, a közoktatásügyi miniszter pedig a közigazgatási és bírói tisztviselők továbbképző tanfolyamának előadói tisztével bízta meg. A Városi Szemle megteremtője volt. Az 1909-ben alakult Magyar Városok Országos Kongresszusának megszervezője, azután főtitkára, majd ügyvezető alelnöke volt. 1917-ben a kormány a leégett Gyöngyös város kormánybiztosává nevezte ki. Ebben a minőségben kidolgozta Gyöngyös helyreállításának és jövőbeli fejlődésének tervét, egyben elkészítette a Gyöngyös város újjáépítéséről és rendezéséről szóló 1918:XXIII. tc. tervezetét és végrehajtási rendeletét. 1918 nov. 12-én az akkori kormány kinevezte rendk. követ és megh. miniszterré és megbízta a bécsi magyar követség felállításával és vezetésével, majd december 3-án a magyar külügyminisztérium megszervezésével és adminisztratív vezetésével. A kommün kitörésekor úgy a rendk. követ és meghatalmazott miniszteri állásáról, mint gyöngyösi kormánybiztosi állásáról lemondott és a kommün alatt városi szolgálatot nem teljesített. A kommün bukása után a Friedrich-kormány hivatalbalépéséig mint alpolgármester vezette a város ügyeit s azután nyugdíjba ment s az 1925. évi törvényhatósági választásokon Budapest II. (IV. választói) kerülete mint pártonkívüli jelöltet az egyesült ellenzék listáján bizottsági taggá választotta. 1928-ban Bárczy Istvánnal együtt belépett az Egységes Községi Pártba, amelynek jelöltjeként régi kerülete 1930-ban újra megválasztotta. Tagja volt a törvényhatósági tanácsnak, tagja továbbá a főváros Közmunkák Tanácsának is. 1934 júliusában dr. Bódy Tivadar elhalálozása folytán Budapest székesfőváros törvényhatósága a felsőházba delegálta.

Hatolkay Kázmér, székesfővárosi törvényhatósági bizottsági tag. Született Hajóson (Pest megye) 1892 november 8-án. Középiskoláit Budapesten végezte és ugyancsak Budapesten, a református teológiai akadémián szerezte lelkészi oklevelét, majd a Pázmány Péter Tudományegyetemen történelmi, irodalomtörténeti és földrajzi stúdiumokat végzett. Tanulmányai befejezése után az ujpesti, majd a budapest-fasori, végül a budapest-kőbányai egyházközségben volt káplán. 1923 januárjában választották meg a budapesti parochus lelkésszé a budapest-kőbányai egyházközségben. 1930 december 31-én a pesti református egyházmegye tanácsbírájává választották. A háború alatt katonai szolgálatot teljesített. 1930-ban a fővárosi választásokon a X. kerületben a Községi Polgári Párt listáján bizottsági taggá választották és az 1931. évi képviselőválasztásokon Budapest déli kerületében az Egységes Párt listáján nyert pótképviselői mandátumot. Az 1935. évi fővárosi választásokon ismét bizottsági tagságot nyert, a Keresztény Községi Párt programjával. Az Országos Bethlen Gábor Szövetség választmányi tagja, Hargita-váralja jelképes székely község kőbányai csoportjának községi bírája és a Kőbányai Futball Klub elnöke. A „Kőbányai Református Egyházi Értesítő" szerkesztője.

Heeger Árpád, országgyűlési pótképviselő. Budapesten született 1888 szept. 11-én. Középiskoláit Szegeden, egyetemi tanulmányait Budapesten végezte és a

kir. József műegyetemen mérnöki oklevelet nyert. 1912-ben a MÁV szolgálatába lépett és a szegedi osztálymérnökséghez osztották be. Rövid szegedi működése után Kiskunfélegyházára, később Kecskemétre került, majd a budapesti üzletvezetőség számosztályában működött. Közvetlenül a háború előtt a Budapest—kiskőrösi második vágány építőfelügyelőségénél teljesített szolgálatot. A világháború alatt valamennyi harctéren megfordult, majd betegsége miatt mint a vasútezred különítményének parancsnokát Budapestre vezényelték. A forradalmak lezajlása után a MÁV igazgatóság építési- és pályafenntartási főosztályába helyezték át. Rövidesen átvette ugyanezen főosztály személyzeti irodájának vezetését, mely beosztásában működik jelenleg is mint műszaki tanácsos. 1920-ban kapcsolódott bele a politikai életbe. Az 1929. évi fővárosi választásokon a Községi Polgári Párt pótbizottsági tagja, majd az országos választásokon az egységespárti listán ugyancsak pótképviselő. Mint a vasutasok jelöltje, mindenkor a kari érdekekért küzdött. Alelnöke a Terézvárosi Társaskörnek, a Terézvárosi Kaszinónak, volt főtitkára a KANSz. államvasúti főcsoportjának és vezető tagja számos vasutasjóléti egyesületnek. A magyar sport terén is értékes munkásságot fejtett ki. Alelnöke a Magyar Ökölvívó Szövetségnek. 1926-ban jelent meg a „Világháborúban Kitüntetett Közlekedési Alkalmazottak Arcképcsarnoka" című műve. Felelős szerkesztője a „Hadviselt Vasutas" című lapnak és az „Ökölvívó Közlöny"-nek. Kitüntetései: Ferenc József-rend lovagkeresztje, ezüst és bronz signum laudis mindhárom a kardokkal, Károly csapatkereszt, Magyar Vöröskereszt II. o. díszjelvény és a magyar és német háborús emlékérem a kardokkal, a lengyel wolhyniai kereszt, a tiroli háborús emlékérem, a bajor és porosz háborús emlékkeresztek, a Deutscher Krieger Bund parancsnoki keresztje, stb., stb. Tízéves egyesületi működése alkalmával kapta meg a TESz érdemkeresztjét. Tulajdonosa a Prinz Alfonz emlékjelvénynek és a HONSz díszjelvényének. A honvédség érdekében kifejtett munkássága elismeréséül miniszteri elismerésben részesült.

Hegedüs Bertalan dr., székesfővárosi törvényhatósági bizottsági tag. Született 1893-ban Érendréden (Szatmár m.). Középiskoláit Zilahon, a Wesselényi Collégiumban végezte és egyetemi tanulmányait 1918-ban fejezte be. A világháború kitörésekor a szatmári cs. és k. 5. gy. ezredhez vonult be. 1915 június 2-án mint zászlós súlyos sérülést szenvedett a harctéren és az összeomláskor mint hadirokkant főhadnagy szerelt le. 1935-ben a kormányzó századossá léptette elő. Számos harctéri kitüntetés tulajdonosa. Az 1935. évi törvényhatósági bizottsági választásokon, mint a NEP XIII. kerületének jelöltje lett megválasztva. Állandóan szociálpolitikával foglalkozik, a vitézek, a frontharcosok, hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvák ügyeit intézi, továbbá kerületének szegényeit támogatja. A Frontharcos Szövetség Budapest VI—XIII. kerületének vezető tisztje és elnöke.

Hellenbach Gottfried báró dr. vitéz, országgyűlési képviselő. 1892-ben született Budapesten. A bécsi Theresianumban végezte a középiskolát, utána a budapesti tudományegyetemen hallgatta a jogot és itt szerzett jogi és államtudományi doktori oklevelet. Tanulmányainak befejezése után bevonult. Az orosz fronton küzdött s 1917-ben mint hadnagy oly súlyosan sebe-

sült, hogy harctéri szolgálatra alkalmatlanná vált. Ekkor mint segédfogalmazó a belügyminisztérium szolgálatába került, a forradalom kitörésekor azonban lemondott állásáról és megszállt területre ment szülei birtokára. 1920-ban tért vissza s azóta kenderesi birtokán gazdálkodik. Tagja Szolnok vármegye törvényhatósági bizottságának és élénk szerepet visz a vármegye életében. 1925-ben vitézzé avatták, 1930-ban pedig a közélet terén szerzett érdemeiért kormányzói elismerésben részesült. A kunhegyesi kerület elsőízben 1934 októberében időközi választáson és 1935-ben az általános választásokon küldötte az országgyűlésbe a Nemzeti Egység Pártjának programjával.

Hencz Lajos dr., székesfővárosi törvényhatósági bizottsági tag. Született Gyulán 1882-ben. Középiskoláit Nagyváradon, egyetemi tanulmányait Budapesten végezte. Tanulmányainak befejezése után Nagyvárad város szolgálatába lépett s ugyanakkor belső munkatársa volt a nagyváradi „Szabadság" című napilapnak is. 1902-ben Budapesten elvégezte a postatiszti tanfolyamot, s először az irányító postahivatalban, majd a főpostán teljesített szolgálatot. 1914-ben katonai szolgálatra vonult be s különböző tábori postánál hivatalvezetőként működött. Háborús érdemei jutalmazásául megkapta a koronás arany érdemrendet és az arany érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján. 1917-ben Budapestre került s 1929-ben postaigazgatóvá nevezték ki. Politikai pályafutását még Nagyváradon kezdte meg. 1920-ban a nemzetgyűlési választásokon már jelölték. 1931-ben törvényhatósági bizottsági taggá választották, 1935-ben az országos és fővárosi választásokon mint a Nep XII. kerületi pártelnöke vett részt. Ügyvezető elnöke az Országos Postás Zene és Kultúregyletnek, munkatársa számos szaklapnak. Önálló munkái: Jogiismeretek és a Vasút, Posta, Távíró és Távbeszélő Története, stb. Munkái javarészt francia, eszperantó és horvát nyelven is megjelentek. 12 év óta rendes tanára a postatisztképző tanfolyamnak, tagja a Gárdonyi Géza társaságnak s vezető tagja számos más irodalmi és társadalmi egyesületnek.

Herczegh Béla dr., volt országgyűlési képviselő. 1874-ben született Szabadkán. A kolozsvári, majd a budapesti tudományegyetemen tanult s az utóbbin avatták jog- és államtudományi doktorrá. Az ügyvédi oklevél megszerzése után 1902-ben Kisujszálláson nyitott ügyvédi irodát s ott működött mint pénzintézeti és közbirtokossági ügyész is. Tagja volt Jász-Nagykun-Szolnok vármegye törvényhatósági és közigazgatási bizottságának. Egyháza életében is jelentős szerepet töltött be, főgondnoka volt a kisujszállási református egyháznak. Tagja volt a Kúria ügyvédi tanácsának. Élénk publicisztikai munkásságot fejtett ki, főként a szövetkezetek szükségességét és a mezőgazdasági többtermelés fontosságát propagálta hirlapi cikkeiben és előadásokban. A kisgazdapárt tagja volt, az egységespárthoz megalakulásakor csatlakozott. A második nemzetgyűlésben a kunhegyesi kerületet képviselte, főként igazságügyi és közgazdasági kérdésekkel foglalkozott s nagyobb beszédet mondott a frankhamisítási per parlamenti tárgyalása során. Az első országgyűlésben egyhangú mandátummal képviselte régi kerületét s főként a bizottságokban fejtett ki értékes munkásságot. Régi kerülete 1931-ben ismét egyhangú mandátummal küldötte be harmadízben a képviselőházba. Meghalt 1934 szept. havában.

Hertelendy Miklós (hertelendi), országgyűlési képviselő. 1879-ben született Magyargencsen. Középiskolái elvégzése után a bécsujhelyi katonai akadémiára került és 1899-ben mint hadnagy a császári és királyi 14. huszárezred kötelékébe lépett. A bécsi lovaglótanári tanfolyam elvégzése után több tiszti ekvitációnak és önkéntes iskolának volt tanára és parancsnoka. A világháborúban a 10. Mackensen-huszárezred századparancsnokaként harcolt és több kitüntetésben részesült, így többek között megkapta a királyi tanácsosi címet is. A harctéren szerzett súlyos betegségéből felépülve, a közös hadügyminisztériumban kapott beosztást, majd a heimburgi katonai műszaki akadémián volt kiképző tanár. A háború után nyugdíjazását kérte és mint alezredes ment nyugalomba, azóta gazdálkodással foglalkozik. A közgazdasági egyetem mezőgazdasági fakultásán öt félévet hallgatott. A forradalmak után egyre élénkebben vett részt a közéletben. A kormányzó 1931-ben gazdasági főtanácsossá nevezte ki. Somogy vármegye törvényhatósági bizottságának tagja. Az 1935. évi általános választásokon a tabi kerületben nyert mandátumot a Nemzeti Egység Párt programjával. Elsőízben tagja a Háznak.

Hervay István (lőgérpatonyi), a felsőház tagja. (Lásd I. kötet 168. oldal). Mint alispán vármegyéjében értékes munkát fejtett ki főkép szociális téren. Vezetése alatt kb. 2000 munkásház épült s ezzel országszerte biztosította a kezdeményezést vármegyéje számára. Számos kórházat, kultúrintézményt és középiskolát létesített. Mint a felsőház tagja számos felsőházi bizottságban fejt ki figyelemreméltó működést. Közéleti és társadalmi téren egyaránt hivatott vezető. Számos társadalmi és jótékonysági egyesületnek elnöke és intézőbizottsági tagja.

Hindy Zoltán dr. (nagy és kishindi), v. országgyűlési képviselő. (Lásd I. kötet 169. oldal). A kommün alatt ellenforradalmi magatartásáért mint túszt börtönbe vetették, ahonnan csak a rendszer bukása után szabadult ki. Mint munkapárti, majd később 48-as alkotmánypárti képviselő, főleg tisztviselőkérdésekben s a háború alatt katonai szolgálatot teljesítő főiskolai hallgatók ügyében szólalt fel gyakran. A Pátria Magyar Irók, Hirlapírók és Művészek Clubja elnökévé választotta. 1935 február 1-én a Magánalkalmazottak Biztosító Intézetének igazgatójává nevezték ki.

Hirmann Ferenc, volt országgyűlési pótképviselő. Baján született 1855-ben. Tanulmányainak elvégzése után a harangöntés mesterségét tanulta meg, majd hosszabb külföldi tanulmányútra indult. 1873-ban Bécsben, egyik legnagyobb fémárugyárnál működött, később Németországban Darmstadt, Frankfurt a/M., Luxemburg, Namur, Páris, Brüxelles voltak útjának állomásai. 1875-ben részt vett a párisi világkiállításon, majd 1878-ban Londonba költözött, ahonnan Antwerpen és Berlin érintésével utazott haza. 1880-ban Budapesten önálló fémáru és harangöntő műhelyt nyitott. Vállalkozása azóta egyik legismertebb gyári üzemünkké fejlődött. Az 1885. évi országos kiállításon ezüstérmet nyert, 1896-ban pedig aranyérdemkereszttel tüntették ki. Tulajdonosa ezenkívül számos más kitüntetésnek és elismerő oklevélnek is. 1906-tól 1919-ig törvényhatósági bizottsági tag volt. Jegyzője volt a párisi Magyar Egyesületnek, s első jegyzője volt a vas- és fémiparosok érdekképviseletének. Utóbbi szövetségnek 1905-től 1915-ig elnöke volt. 1918-ig a kis- és kö-

zépgyárosok Országos Szövetségének elnöki és zsűritagsági tisztét is betöltötte. Tagja még számos társadalmi egyesületnek.

Hollós József, ny. államtitkár. (Lásd I. kötet 174. oldal.) A világháború alatt viselt rendkívül fontos pozíciójában a hadsereg és az adminisztrációk között teremtett és tartott fenn összeköttetést. Széleskörű szakirodalmi tevékenységet folytat. Tanulmányainak nagyrésze az Építészeti Közlöny és más, főleg külföldi szaklapok hasábjain jelentek meg. Érdemei elismeréséül (lásd I. kötet) megkapta még a német Vaskeresztet, a bolgár polgári érdemkeresztet, az olasz Koronarend tisztikeresztjét, az orosz Katalin-rendet, a német Sasrendet stb. stb.

Hóman Bálint dr., vallás és közoktatásügyi miniszter, országgyűlési képviselő. 1885-ben született Budapesten. Középiskoláit és az egyetemet Budapesten végezte és 1908-ban avatták bölcsészettudományi doktorrá. Hivatali pályáját a budapesti Egyetemi Könyvtárban kezdte meg, ahol 1922-ig működött. Ekkor az Orsz. Széchényi Könyvtár igazgatójává nevezték ki, 1923-ban pedig a Magyar Nemzeti Múzeum főigazgatója lett s ezt az állását miniszterré történt kinevezéséig töltötte be. A Pázmány Péter tudományegyetem 1916-ban magántanárrá habilitálta, 1922-ben a középkori magyar történeti tanszékre helyettes, 1925-ben pedig nyilvános rendes tanárrá hívta meg. Tanszékét 1929-ig tartotta meg. Tudományos munkásságának középpontjában a magyar nemzet középkori története áll. Kezdetben főleg társadalom- és gazdaságtörténeti tanulmányokkal foglalkozott, a középkori városok, az adók és illetékek és a magyar pénz történetével. „Magyar pénztörténet 1000—1325" c. terjedelmes műve elsőnek foglalta rendszerbe a középkori magyar pénz kronológiáját és metrológiáját, valamint gazdasági történetét. Másik alapvető jelentőségű műve a magyar királyság Anjou Caroberto (1307—1342)-kori pénzügyi és gazdasági politikájának részletes története. A középkori kútfők rendszeres vizsgálata terén neki sikerült először kétségtelen hitelességgel meghatároznia a középkori magyar históriai művek egymásközti viszonyát és megállapítani azok ősforrását. A magyar őstörténet terén figyelemreméltó a magyar honfoglalás történetének és ezzel kapcsolatban az erdélyi székelyek eredetének pontos kritikai összefoglalása, amely első korszerű értékelését adja az őskori magyar nomád-kultúrának. Ezzel függ össze a magyarok hunhagyományának és hunmondájának sokat vitatott kérdését tisztázó tanulmánya. A magyar történetírás történetével foglalkozó, valamint kisebb diplomatikai, heraldikai, numizmatikai, nyelvtudományi tanulmányai, amelyeknek száma a százat is meghaladja, szervesen illeszkednek fent vázolt munkásságába. Kezdeményezésére és szerkesztésében jelenik meg a Magyar Történettudomány Kézikönyve, mint a kutatás utolsó félszázadi eredményeinek összefoglalása. Ugyancsak ő szerkeszti a magyar nyelven most előkészülő új egyetemes történet középkori részét. 1928 és 1934 között jelent meg főműve, a Magyar Történet három kötetben. Jelenleg a nápolyi Anjouk magyarországi uralmának összefoglaló történetén dolgozik, amely olasz nyelven fog megjelenni. Az új magyar történeti iskolának tagjai őt ismerték el vezérüknek, amikor néhai Gombócz Zoltánnal együtt őt állították 1922-ben megalakult egyesületük, a Minerva Társaság élére. Választásukat a magyar történetírás művelőinek egész összessége magáévá tette, amikor Hómant a nagymultú Magyar Történelmi Társulat elnöki székébe emelte. Gömbös Gyula, akinek legbi-

zalmasabb barátai közé tartozik, 1932 őszén kormányába meghívta. Az országgyűlésben Székesfehérvár mandátumával foglalt helyet. Az 1935. évi általános választáson régi kerületében egyhangú mandátumot kapott. Legjelentősebb alkotása eddig a közoktatásügyi igazgatásról szóló törvény, amely a közoktatásügy igazgatását a minisztériumtól a legalsó népiskolai intézményekig s az egész nevelés és tanulmányi felügyelet is új elvszerű alapokra helyezi. A felsőoktatás terén új és eredeti elgondolása volt a valamennyi gazdasági és műszaki irányú főiskolák egybevonásával létesített József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem új szervezete. Új alapokra helyezte az ország múzeumainak és könyvtárainak fejlődését. Nagy érdemeket szerzett az olasz-magyar, osztrák-magyar és lengyel-magyar barátság elmélyítésében s mind a három nemzettel kultúrális egyezményt kötött. Olaszországi útja alkalmából az olasz-magyar kultúrális barátság elmélyítése terén szerzett érdemeiért az ősi bolognai egyetem díszdoktorává is avatta. Munkásságának elismeréséül magas kitüntetésekben részesült. Tulajdonosa az I. és a II. osztályú magyar érdemkeresztnek, a Corvin-láncnak, az osztrák köztársaság nagy arany díszjelvényének a szalagon, az Eszt Vöröskereszt I. osztályú díszjelvényének a csillaggal, a pápai nagy Szent Gergely-rendnek és az olasz Korona-rend nagykeresztjének. Igazgatósági tagja a Magyar Tudományos Akadémiának, elnöke a Tudományos Társulatok Országos Szövetségének, a Magyar Történelmi Társulatnak, tiszteletbeli elnöke a Magyar Numizmatikai Társaságnak és még számos tudományos társaságnak. Levelező tagja a Société Finn-Ougrienne Helsinki-nek és még sok más tudományos társaságban visel tisztséget.

Homonnay Tivadar dr., országgyűlési képviselő (Lásd I. kötet 174 oldal.) Az 1931. és 1935. évi országgyűlési képviselőválasztásokon Budapest északi választókerületében ugyancsak a Keresztény Gazdasági és Szociális Párt programjával nyert mandátumot. A törv. hat. bizottságban a kistanács, a 17-es bizottság, a közlekedési bizottság és az üzemellenőrző albizottság, a parlamentben a pénzügyi, közlekedési és kivándorlási bizottságoknak tagja. Ugy a székesfővárosi, mint az országos politikai életben a tisztviselőkérdés lelkes harcosa. Nevéhez számos szociálpolitikai intézmény megteremtése fűződik. A magyar államvasúti Alkalmazottak Országos Szövetsége elnöke, a Szent Vince Egyesület elnöke, a Katolikus Egyházközség elnöke s örökös díszelnöke a MUSz-nek. Széleskörű publicisztikai tevékenységet folytat. A fővárosi napisajtóban gyakran jelennek meg közlekedés és szociálpolitikai, valamint a tisztviselőproblémákat tárgyaló cikkei. Megalapítója és volt felelős vezetője a Közgazdasági és Közlekedésügyi Tudósító című szaklapnak. Tulajdonosa a II. oszt. magyar érdemkeresztnek, a Szent Gergely-rend lovagkeresztjének s számos más kitüntetésnek.

Hoór Tempis Móricz dr. (nemes), műegyetemi nyilv. rk. tanár, a Magyar Tudományos Akadémia tagja. Nagyszebenben született 1867 május hó 6-án. Középiskoláit Aradon, egyetemi tanulmányait a bécsi egyetem bölcsészeti karán végezte, ahol 1889-ben doktori oklevelet nyert. Egyetemi tanulmányainak befejeztével gépészmérnöki tanulmányokat folytatott. 1889-ben a Ganz és Társa Vasöntő- és Gépgyár Rt. kötelékébe lépett, mint elektrotechnikai mérnök. 1894-ben főmérnök, 1899-ben bővített hatáskörrel a vállalat műszaki tanácsosa és cégvezetője, 1902-ben igazgató-

helyettese, majd az 1906-ban megalakult Ganz-féle Villamossági Rt. cégvezetője és igazgatóhelyettese lett. 1908-ban megvált a vállalattól, azóta mint magánmérnök és műszaki tanácsadó működik. A m. kir. József műegyetemen 1894-ben magántanári képesítést nyert, 1901-ben pedig nyilvános rendkívüli tanári címet kapott. A műegyetem közgazdasági szakosztályán 1914 óta mint meghívott szakelőadó a Közüzemek szervezése és üzemi gyakorlata című tantárgyat adja elő. Számos belés külföldi elektromos mű tervezését vezette és üzemüket átszervezte. Lelkes előharcosa a vizierők hasznosításának. Külföldi tanulmányútjain szerzett tapasztalatairól és kutatásairól számos értekezleten, előadásban, a műszaki és napisajtóban írt cikkeiben számolt be. Magyarország villamosításának egyik előharcosa. Az energiagazdaságtan fejlődéséhez alapvető kutatásokkal járult hozzá. Sok évi kísérleti kutatásaival a didektronos testekre vonatkozó ismereteket gazdagította. 1930-ban a kereskedelemügyi miniszter megbízta dr. Kandó Kálmán és Verebély László műegyetemi tanárokkal egyetemben Magyarország villamosítása egységes tervének elkészítésére. Erre vonatkozó tervtanulmánya 1934-ben készült el. Igen sok értekezése, tervezete és önálló műve jelent meg magyar, német, angol és francia nyelven. 1896-ban a milleniumi kiállítás zsűrije jeles tudományos működéséért a milleniumi nagy aranyéremmel tüntette ki. 1901-ben Őfelsége legmagasabb elismerésben részesítette. 1902-ben a m. kir. Tudományos Akadémia levelezőtagjává választotta. Tagja számos hazai és külföldi tudományos és társadalmi egyesületnek, társelnöke a Budai Társaskörnek, tagja azonkívül a Népszövetség keretében működő szellemi együttműködés bizottságának is. A magyar közüzemek technikai életének egyik — sokszor elismert — legalaposabb ismerője.

Horánszky Lajos, volt országgyűlési képviselő. (Lásd I. kötet 175. oldal). Mint politikus hosszú időn keresztül a veszprémi kerület képviselője s a Nemzeti Munkapárt vezető tagja volt. Mint író a klasszikus irány komolytollú képviselője. A magyar közélet utolsó félszázados történetét tárgyaló nagyjelentőségű munkája jelenleg sajtó alatt van. Széleskörű publicisztikai és belletrisztikai munkásságot fejt ki különböző napilapok hasábjain.

Horváth Ferenc dr., országgyűlési képviselő. 1890-ben született Lövőn. A középiskola elvégzése után a budapesti egyetemen hallgatott jogot és 1913-ban avatták államtudományi doktorrá. Állami szolgálatba lépett s pályáját 1914-ben mint segédfogalmazó a legfőbb állami számvevőszéknél kezdte meg. Gyorsan haladt előre, 1915-ben fogalmazó, 1917-ben segédtitkár lett. Egész számszéki működése idején dr. Strausz István, a későbbi elnök személyi titkára volt. A közgazdaság elméleti és gyakorlati kérdései azonban jobban érdekelték, mint hivatala munkaköre s így szolgálati idejének fenntartása mellett, 1920-ban megvált hivatalától s átvette családi vállalatuknak, a Grill Mihály Utóda budapesti cégnek vezetését. Vállalata vezetése alatt virágzásnak indult. Szülőfalujában, Lövőn, 1924-ben 25 munkással késgyárat létestett, amely ma száz munkást és alkalmazottat foglalkoztat és szakmájában az elsők közé tartozik. Sopron vármegye törvényhatóságának és a kisgyűlésnek tagja. Az 1935. évi általános választásokon a lövői kerület küldötte be a törvényhozásba a Független Kisgazdapárt programjával. Elsőízben tagja a Háznak.

Horváth Győző dr., a felsőház tagja. 1867-ben született Csütörtök községben, a Csallóközben. Középiskoláit Baján és

Kalocsán végezte, majd a budapesti egyetemen megszerezte a teológiai doktorátust. Kétévi káplánkodása után 15 évig működött a kalocsai érseki irodában, majd 1907-ben kanonokká nevezték ki és 14 éven át igazgatója volt a papnöveldének; ezalatt 1912-ben kalocsai segédpüspökké, 1923-ban pedig érseki helynökké nevezték ki, végül 1931-ben a kalocsai székesfőkáptalan nagyprépostja lett. Több utazást tett a nyugateurópai államokban és a Balkánon; német, francia és latin nyelven beszél. Örökös tagja Pest vármegye törvényhatósági bizottságának, tagja a közigazgatási bizottságnak és több albizottságnak. Ő alapította meg a Katolikus Leánykört (Patronage), amelynek nyolc évig volt igazgatója. A napisajtóban és folyóiratokban sok cikke jelent meg s fordításokon kívül több önálló műve is megjelent, így: A szentmiseáldozat gyümölcsei, Római úti emlékek. 1930-ban mint Pest vármegye választottja lett a felsőház tagja, 1931 óta pedig, amikor néhai Vass József utódaként kalocsai nagyprépost lett, ebben a minőségében tagja a felsőháznak. Főleg az elemi iskolai népoktatás kérdésével és a hitfelekezeti iskola problémájával foglalkozott.

Hunyady Ferenc (kiskrestyenei és nyitraszeghi), országgyűlési képviselő, a Kisbirtokosok Országos Földhitelintézetének vezérigazgatója. 1874-ben született Abonyban.

Tanulmányainak befejezése után, 1895-ben kezdte meg pályáját a Kisbirtokosok Földhitelintézeténél mint gyakornok. Az első években megalkotta az intézet becslési eljárását, később megszervezte az intézet parcellázási tevékenységét. Több mint 40.000 holdat parcellázott el és 100.000 hold idegen parcellázás pénzügyi lebonyolítását irányította. Kitűnő ismerője az ország birtokviszonyainak s a földértéknek. Az ő elgondolása volt s az ő érdeme, hogy az ország egész területére dülőnkénti értékadatokat szereztek be. Ezzel az intézkedéssel elérte azt, hogy a kisbirtokosoknak a hosszabb időt igénybevevő előzetes becslések beszerzése nélkül rövid úton, gyorsan és olcsón tudott az intézet kölcsönöket nyujtani. Kezdettől résztvevője és tervezője volt az intézet minden akciójának, tudása, szorgalma és munkássága elismeréséül soronkívül lépett elő igazgatóvá, 1927 decemberében pedig az intézet vezérigazgatójává nevezték ki. Közgazdasági működésének méltánylásául 1930-ban a kincstári főtanácsosi címmel tüntették ki. Nagy érdemei vannak abban, hogy az intézet a békeszerződés után bekövetkező nehéz időkben hosszabb szünetelés után ismét megkezdhette hasznos működését. Ebben a reménytelen időben ő vette kezébe az intézet talpraállításának ügyét s fáradhatatlan munkája eredményeként kezdhette meg újból az intézet évtizedeken át folytatott közhasznú tevékenységét. Nagy elfoglaltsága mellett állandó írói munkásságot is fejtett ki. Igazgatósági tagja a Magyar Földhitelintézetek Országos Szövetségének, a Földreform Pénzügyi Lebonyolítására alakult Szövetkezetnek, választmányi tagja az Országos Gazdasági Egyesületnek. Az 1935. évi általános választásokon a kismarjaszalárdi kerületben nyert mandátumot

Hunyady József gróf dr. (kéthelyi), a felsőház tagja. (Lásd I. kötet 181. oldal). A királyi családnál, Károly király halála után is többízben tett látogatást. Izabella királyi hercegasszony temetésén ő képviselte Zita királynét. A főrendi-háznak örökös jogon tagja volt és 1927-ben pedig az örökös jogú főrendi családok küldötték be a felsőházba. Valóságos

belső titkos tanácsos, cs. és kir. kamarás, a szuverén máltai rend lovagja, aranygyajas lovag és még számos kitüntetés birtokosa. Háborús kitüntetései: III. oszt. Vaskoronarend a hadiékítménnyel, ezüst és bronz katonai érdemérem szintén a hadiékítménnyel.

Hunyadi-Vas Gergely dr., országgyűlési képviselő. 1891-ben született Csongrádon. Középiskoláit Szegeden végezte, jogi tanulmányait a kolozsvári egyetemen s itt szerezte meg jogi és államtudományi doktori oklevelét. Később a müncheni egyetemen egészítette ki tanulmányait. A világháborúban a mozgósítástól az összeomlásig résztvett s mint tartalékos főhadnagy szerelt le. Több háborús kitüntetést szerzett. Szegeden nyitott ügyvédi irodát s élénk tevékenységet fejtett ki a társadalmi és gazdasági életben. Résztvett az ellenforradalomban. Csakhamar törvényhatósági bizottsági tag lett. Különösen a külváros kérdéseivel foglalkozott s a kispolgárok ügyeit karolta fel. 1930-ban átvette a Szegedi Friss Ujság szerkesztését, 1933-ban pedig Szeged egyik legtekintélyesebb, régi egyesületének, a Szegedi Gazdasági Egyesületnek vezetését s rövid idő alatt megszervezte a város és környékének gazdatársadalmát. A kultúrális és sportélet terén is eredményesen munkálkodott, a szegedi szabadtéri játékok egyik szervezője volt. Mint a Szegedi Uszó Egyesület ügyvezető elnöke, ő teremtette meg az újszegedi sportuszodát. Választmányi tagja az Országos Mezőgazdasági Kamarának, tagja a Tisza-Dunaközi Mezőgazdasági Kamarának. Az 1935. évi általános választásokon Szegeden a Nemzeti Egység Párt listáján lett országgyűlési képviselővé megválasztva. Elsőízben tagja a Háznak.

Huszár Aladár dr. vitéz (baráti), a felsőház tagja. (Lásd I. kötet 182. oldal.) 1932 február havában Győr város és Győr-Moson és Pozsony egyes. vármegyék főispánjává nevezték ki. 1932 novemberében főispáni állásától felmentést nyert s Budapest székesfőváros főpolgármesterévé választották meg. 1934 június 1-ig töltötte be főpolgármesteri állását, amikor a kormányzó az OTI elnökévé nevezte ki. Ugyanezen évben a világháború alatt teljesített bátor magatartásának elismeréséül vitézzé avatták. Az OTI-nál viselt magas tisztségénél fogva tagja az országgyűlés felsőházának.

Huszár Károly (sárvári), volt miniszterelnök, a felsőház volt tagja. (Lásd I. kötet 183. oldal.) 1928-tól 1933-ig tagja volt a szfőv. törvényhatóságának és 1930-ban mint a Szent Imre év főrendezője elévülhetetlen érdemeket szerzett az idegenforgalmi propaganda terjesztésénél. A világraszóló manifesztáció rendezése körül kifejtett tevékenységének elismeréséül a kormányzó I. osztályú Magyar Érdemkereszttel, a pápa pedig a Nagy Szent György-rend nagykeresztjével tüntette ki. Ujabb irodalmi munkái: Krisztus kopogtat a gyárak kapuján. A katolikus akció szociális gondolatai. Lengyelország és Magyarország stb. Munkáinak nagyrészét német, lengyel és holland nyelvekre is lefordították.

Huszár Tibor, a felsőház tagja. 1882-ben született a csanádvármegyei Pusztanagykirályhegyesen. A középiskoláit a váci kegyesrendi gimnáziumban és a budapesti katolikus főgimnáziumban végezte. Nem sokkal az érettségi vizsga után, atyja megbetegedése következtében, átvette a család vagyonának kezelését, közben elvégezte a magyaróvári gazdasági akadémiát s oklevelet szerzett. A világháborút a mozgósítástól az összeomlásig mint huszártiszt küzdötte végig. A forradalmak idején is birtokán tartózkodott. Hont vármegye törvényhatóságának

már 1906-ban tagja volt s régóta tekintélyes szerepet tölt be a megye életében. A felsőházban mint Nógrád-Hont vármegye törvényhatóságának választottja szerepel.

Huszovszky Lajos dr., országgyűlési képviselő. 1894-ben született Aranybányán, Sáros megyében. A középiskolát Kecskeméten, a piarista gimnáziumban végezte, jogot az eperjesi jogakadémián, majd a budapesti egyetemen hallgatott s itt avatták jogi- és államtudományi doktorrá. Eperjesen a jogászegylet elnöke volt s mint a sárosmegyei gazdasági egyesületnek titkára, tanulmányai mellett éveken át gazdaproblémákkal is foglalkozott. Tanulmányeinak befejezése után egy ideig a gabonakormánybiztosság kecskeméti kirendeltségét vezette, majd a közélelmezésügyi minisztériumba rendelték be, ahol mint miniszteri megbízott, Térfy Béla miniszter mellett működött. 1925-ben letette az ügyvédi vizsgát, ügyvédi irodát nyitott s mint jogtanácsos, a Futura jogügyi osztályán dolgozott, 1930-ban pedig teljesen önállósította magát. Azóta ügyvédi hivatásának él. A politikai életbe a Nemzeti Egység Pártjának megalakulásakor kapcsolódott be. Nagy munkát végzett Tabódy Tibor oldala mellett, a párt fővárosi szervezkedésében. Ügyvezetőelnöke a párt lipótvárosi szervezetének. Az 1935. évi általános választásokon a pacsai kerületben nyert mandátumot a Nemzeti Egység Párt programjával. Első ízben tagja a Háznak. Tagja számos társadalmi egyesületnek. Jogi vonatkozású cikkei jelentek meg a szaklapokban.

Hültl Dezső dr., a felsőház tagja, műegyetemi ny. r. tanár. (Lásd I. kötet 185. oldal.) Ujabb munkái közül a legnevezetesebbek a Kálvin téri Pintér-palota, a székesfőv. új autóbuszgarázs, a Mabi új rendelőintézete és kórháza, a Szeged-rókusi iskola, a kecskeméti kath. főgimnázium stb. stb. Érdemeinek elismeréséül az elsők között volt, akit a kormányzó Corvin-koszorúval tüntetett ki, tulajdonosa továbbá a Ferenc József-rend lovagkeresztjének és a Vöröskereszt II. oszt. hadiékítményes díszjelvényének. 1932-ben a Magyar Tudományos Akadémia levelezőtagjává választotta. Szily Kálmánnak államtitkárrá történt kinevezése után bekerült a törvényhozás felsőházába. A felsőházban tagja a közgazdasági és közoktatási bizottságnak és számos felszólalásban foglalkozott a munkanélküliség, a közmunkák folytatása és más szociális feladatok kérdéseivel. Előadója volt a Nemzeti Múzeumról szóló törvénynek.

Hültl Hümér dr., a felsőház tagja. 1868-ban született Budapesten. A középiskolát és az egyetemet is Budapesten végezte, 1891-ben avatták az orvostudományok doktorává. Önkéntesi évének leszolgálása után, 1893-ban mint a Stefánia-gyermekkórház segédorvosa kezdte meg pályáját. 1895-ben megszerezte a műtőorvosi képesítést s utána három éven át mint alorvos a Szent Rókus-kórházban működött. 1898-ban a székesfőváros polgármesterének megbízatása alapján a Szent László-kórházban a sebészi teendőket látta el, 1900-ban pedig a Poliklinikai Egyesület kórházának főorvosa lett. Két év mulva átvette a budapesti kerületi betegsegélyzőpénztár sebészeti osztályának vezetését. 1905-ben a székesfővárosi Szent István-kórház I. számú sebészeti osztályának főorvosává nevezték ki, 1919 januárja óta pedig a Szent Rókus-kórház I. sebészeti osztályának főorvosa is. A világháborúban honvédtörzsorvos és a pannoniauccai hadi-

kórház parancsnoka volt. 1902 decemberében a budapesti egyetem magántanára lett s 1915-ben kapta a rendkívüli egyetemi tanári címet. A király 1918-ban nevezte ki egészségügyi főtanácsossá. 1919 óta alelnöke a Budapesti Orvosok Szövetségének s előkelő szerepet visz az orvostársadalom életében. A felsőházba a Magyar Országos Orvos Szövetség küldötte be.

Hüttl Károly dr., volt országgyűlési pótképviselő. Budapesten született 1889 február 19-én. A budapesti egyetemen szerzett jogi és államtudományi, valamint bölcsészeti doktorátust és ügyvédi oklevelet. 1919-ben ügyvédi irodát nyitott s azóta rendszeres gyakorlatot folytat. Irodájának megnyitásával egyidőben kapcsolódott bele a politikai életbe, mint a Friedrich-párt tagja. 1922-ben Lengyeltótiban az országgyűlési képviselőválasztásokon Gaál Gasztonnal szemben lényegtelen kisebbségben maradt. Az 1930. évi fővárosi választásokon a III. kerületben keresztény ellenzéki programmal törvényhatósági bizottsági mandátumot nyert. Tagja a szociálpolitikai, magánépítkezési és sportbizottságnak, valamint a Közmunkák Tanácsának, elnöke a Gyermekvédelmi Szakbizottságnak. Főleg szociál- és pénzügypolitikai témakörben gyakran felszólalt. Az 1931. évi országos választásokon a budai választókerületben keresztény ellenzéki programmal pótképviselővé választották. Számos napilap hasábjain politikai és adóügyi cikkei jelentek meg. Elnöke a III. kerületi keresztény ellenzéki pártnak s elnöke, illetőleg vezetőségi tagja számos más társadalmi egyesületnek is.

Hüttl Tivadar dr., egy. nyilv. rendes tanár. 1884 július 14-én született, Budapesten. Középiskoláit elvégezve, a budapesti tudományegyetem orvosi fakultásán folytatta tanulmányait és 1907-ben orvosdoktori diplomát nyert. A diploma megszerzése után 3 évig a Kórbonctani Intézetben folytatott gyakorlatot, 1910-től a seb. klinikán működött. 1921-ben került Debrecenbe, mint a sebészeti klinika vezetője, 1922-ben pedig egyetemi nyilvános rendes tanárrá nevezték ki. A sebészeti klinika üzembehelyezése az ő nevéhez fűződik. A klinikán intenzíven folytatta a tudományos munkásságát. A háború alatt, mint ezredorvos teljesített harctéri szolgálat és kiváló munkásságáért több kitüntetésben részesült. A Magyar Sebésztárs. volt elnöke, azonkívül számos orvosi és tudományos egyesület tagja. Nagyobb tanulmányutakat tett külföldön, s hosszabb ideig folytatott tanulmányokat Bécsben, Párisban, Brüsszelben és a német egyetemi városokban. Igen nagy irodalmi munkásságot fejt ki és igen nagyszámú, nagyjelentőségű tanulmánya jelent meg önálló könyv formájában s a különböző tudományos és orvosi folyóiratokban.

Imrédy Béla dr., ny. pénzügyminiszter, a Magyar Nemzeti Bank elnöke, felsőházi tag. 1891-ben született Budapesten. A középiskolát és jogi tanulmányait Budapesten végezte. 1913-ban szerezte meg a jogtudományi doktori oklevelet és 1918-ban pénzügyi szakvizsgát tett. A világháború kitörésétől az összeomlásig harctéri szolgálatot teljesített és sok kitüntetésben részesült. Mint tartalékos huszárfőhadnagy szerelt le. 1915-ben nevezték ki pénzügyi fogalmazógyakornoknak és négy év múlva berendelték a pénzügyminisztériumba. Kiváló szolgálatainak elismeréséül 1920-ban a p. ü.

titkári címet és jelleget kapta, egy év múlva kinevezték titkárrá, de még ebben az évben nyugállományba ment. 1922-től mint titkár, később mint főtitkár három évet töltött a Takarékpénztárak és Bankok Egyesületénél, 1926-ban pedig mint igazgatóhelyettes a Nemzeti Bankhoz került s egy év múlva a bank közgazdasági, tanulmányi statisztikai osztályának vezetője lett. A Magyar Nemzeti Bank főtanácsosa 1928 decemberében nevezte ki igazgatóvá és egyidejűleg meghívta az üzletvezetőség tagjává. Ugy a kormány, mint a bank részéről sok kiküldetésben volt része. 1928 márciusában a középeurópai konjunkturakutató-intézetek bécsi tanácskozásán, ugyanebben az évben a jegybank tanulmányi és statisztikai osztályai vezetőinek párisi tanácskozásán a Magyar Nemzeti Bankot képviselte. 1929-ben és az azt követő évben mint a magyar delegáció szakértője, résztvett a békeszerződésből folyó kötelezettségek ügyében Hágában és Párisban tartott értekezleteken, amelyeknek eredményeként létrejött az „Agrár Alap" s a magyar kormány az Alap intézőbizottsági tagjává jelölte ki. A kormány képviseletében résztvett 1931 februárjában a bukaresti agrárkonferencián, márciusban a római második nemzetközi gabonakonferenciát előkészítő értekezleten, májusban pedig a genfi nemzetközi agrárhiteltárgyalásokon. 1932 októberében a Gömbös-kormány pénzügyminiszterévé nevezték ki s három éven át igen nehéz időkben osztatlan elismeréssel állott a tárca élén. Az országgyűlésben Jászberény egyhangú mandátumával foglalt helyet. 1935 januárjában vált ki a kormányból s ugyanakkor a Magyar Nemzeti Bank elnöke lett. Szakirodalmi munkássága igen gazdag és széleskörű. Önállóan és tudományos folyóiratokban megjelent művei: Arany-budget. Adalékok az 1924—25. évi magyar költségvetéshez (1924); Produktivitás és fizetési mérleg (1928); Aktuális tévtanok a pénzről (1930); Tőkebehozatal és nemzetközi pénzügyi kapcsolatok (1929); A fizetési mérleg problémája (1927); több önálló munkája jelent meg francia és angol nyelven is. Alelnöke a Magyar Gazdaság-Kutató Intézet munkabizottságának. Rendes tagja a Magyar Statisztikai Társaságnak, igazolóválasztmányi tagja a Magyar Közgazdasági Társaságnak, intézőbizottsági tagja az Országos Statisztikai Tanácsnak. Tulajdonosa az I. osztályú Magyar Érdemkeresztnek, az osztrák köztársasági nagy arany díszjelvénynek a szalagon, a finn Fehérrózsa-rend nagykeresztjének, a II. osztályú Magyar Érdemkeresztnek és még több más kitüntetésnek.

Inkey Pál báró (pallini), volt országgyűlési képviselő. (Lásd I. kötet 189. oldal.) Az 1931. évi általános választásokon a csurgói kerület küldötte be a képviselőházba pártonkívüli programmal. 1935-ben történt választásokon ugyanebben a kerületben Bárczay Fereccel szemben kisebbségben maradt, de a választást megpeticionálta. A Közigazg. Bíróság határozatát megelőzve, Bárczay Ferenc 1935 október 21-én a mandátumáról lemondott. Az új választásnál 1935 nov. 10-én ismét Bárczay Ferencet választották meg. Szakkérdésekben széleskörű publicisztikai tevékenységet folytat, tejgazdasági kérdésekről számos cikke jelent meg a Köztelekben és a fővárosi lapokban.

Ivády Béla (ivádi), országgyűlési képviselő, ny. miniszter. (Lásd I. kötet 189. oldal.) A Bethlen-kormány lemondása után Károlyi Gyula gróf miniszterelnök felajánlotta neki a földmüvelésügyi tárcát és a kormányzó 1931. évi augusztus 23-án kinevezte miniszterré. 1932 február 4-én lemondott és távozásakor a kormányzó az I. oszt. Magyar Érdemkereszttel tüntette ki. Az 1935. évi választásokon újból a pásztói kerületben nyert mandátumot a Nemzeti Egység Pártjának programjával. Sztranyavszky Sándor pártelnök házelnök-

ké történt megválasztása után ő lett a Nemzeti Egység Pártjának elnöke.

Jankó Ágoston, ny. főispán (Lásd I. kötet 192. oldal.) Alispánsága alatt megszervezője volt a közigazgatási tanfolyamnak, amely elnökévé választotta s amelynek hosszú időn keresztül előadója is volt. Főispáni állását 1931-ig töltötte be s ezen idő alatt Tolna vármegye összes községeinek telefonnal való ellátását vitte keresztül. Széleskörű publicisztikai tevékenységet fejtett ki, munkatársa volt a Torontál című lapnak. Hivatali elfoglaltsága mellett széleskörű társadalmi tevékenységet is folytatott. Vezetőségi tagja számos társadalmi, kultúrális és tudományos egyesületnek. 1931-ben — saját kérelmére — vonult nyugalomba és azóta minden politikai szerepléstől távol tartja magát.

Jankovich Bésán József gróf (pribéri és vuchini), a felsőház tagja. 1896-ban született Gesztiben, Somogy vármegyében. Középiskolai tanulmányait részben a bécsi Theresianumban, részben Magyarországon végezte és 1914 őszén a hallei egyetem hallgatója lett. 1915 februárjában bevonult a volt 7. közös huszárezredhez s az összeomlásig teljesített szolgálatot. 1918 májusában megsebesült s a forradalom kitörésekor leszerelt. A kommün bukása után hosszabb ideig a nemzeti hadseregben teljesített szolgálatot, majd visszavonult birtokaira gazdálkodni. Vármegyéje életében tekintélyes szerepe van s a gazdasági egyesületek életében is kiveszi részét, az országos politikai élettől azonban eddig távoltartotta magát. Elsőízben tagja a törvényhozásak. Az örökösjogú főrendi családok választották meg s gróf Szápáry Frigyes halála után, 1935 májusában került be a felsőházba.

Jenes András, országgyűlési képviselő. 1891-ben született Pusztamonostoron, Szolnok vármegyében. Szegény mezőgazdasági munkáscsaládból származott s a hat elemi elvégzése után hosszú ideig mezőgazdasági munkával tartotta fenn magát. Megtakarított pénzéből már tizennyolcéves korában földet vásárolt, de emellett mint gazdasági alkalmazott továbbra is dolgozott. 1915-ben bevonult s az összeomlásig teljesített harctéri szolgálatot az orosz harctéren. Mint őrvezető szerelt le s kétévi szorgalmas munka után, 1921-ben, 120 holdas birtokot bérelt, amelyen most már önállóan gazdálkodott. Egy év múlva már ötvenholdas ingatlant vásárolt, 1926-ban pedig újabb bérletet is vállalt és ekkor már 350 holdon termelt. 1930-ban feladta bérleteit s Nógrád vármegyében 800 magyar holdas földbirtokot vásárolt. 1920 óta tagja községe képviselő-testületének s azóta mindinkább bekapcsolódott a politikai életbe is. Az 1935. évi általános választásokon a jákóhalmai kerületben nyert mandátumot Független Kisgazdapárti programmal. Elsőízben tagja a Háznak.

Josipovich Géza, volt horvát miniszter (Lásd I. kötet 200. oldal.) Nyugalombavonulása után teljesen visszavonult a politikai élettől s részben szociálpolitikai tanulmányaival foglalkozott, részben pedig társadalmi munkának szentelte idejét. Ügyvezetője és alelnöke volt a Magyar Vörös Kereszt Egyletnek s ebben a minőségében különösen a háború alatt fejtett ki rendkívül nagyjelentőségű működést. A felsoroltakon kívül tulajdonosa volt az I. o. vaskoronarendnek, s a Lipót-rend I. oszt. nagykeresztjének. 1934 május 17-én hunyt el.

Juhász Andor dr., a felsőház tagja. (Lásd I. kötet 203. oldal.) 1934 októbe-

rében, nyugalombavonulásakor kormányzói kézirat közölte vele a legfelsőbb elismerést, s ugyanakkor örökös felsőházi tagságot nyert. A felsőházban főleg az állami és az igazságügyi költségvetések vitáiban vett részt. Tagja és a felsőház részéről elnöke a 33-as országos bizottságnak megalakulásától fogva. Tulajdonosa az I. osztályú polgári hadi érdemkeresztnek és az I. osztályú magyar érdemkeresztnek. 1935 tavaszán az Országos Bírói és Ügyészi Egyesület kiadásában megjelentek összegyűjtött beszédei.

Jurcsek Béla, országgyűlési képviselő. 1893-ban született Tiszatarjánban, Borsod vármegyében. A középiskolát Nagykárolyban, a gazdasági akadémiát Debrecenbe végezte s többízben volt külföldön mezőgazdasági tanulmányúton. Németországban alkalmaztatást is vállalt. 1914-ben átvette családi birtokának kezelését. Fejér vármegye törvényhatóságának 1915 óta megszakítás nélkül tagja és résztvesz vidéke minden gazdasági és társadalmi megmozdulásában. A békekötés utáni időkben többízben járt Németországban, Ausztriában és Olaszországban s politikai berendezésüket tanulmányozta. Elnöke a Reviziós Liga sárbogárdi csoportjának, amelyet ő alakított meg, a Társadalmi Egyesületek Szövetsége helyi csoportjának is. A nemzeti egység vidéki szervezkedési mozgalmában kezdettől erősen kivette részét. Elnöke a párt sárbogárdi kerületi szervezetének. Az 1935. évi általános választásokon a sárbogárdi kerületben nyert mandátumot a Nemzeti Egység Párt programjával.

Kállay Miklós dr. (nagykállói), ny. földművelésügyi miniszter. (Lásd I. kötet 208. oldal.) Főispáni állását 1929-ig töltötte be. 1929-től 1931 augusztusáig kereskedelmi államtitkár volt. Időszaki választáson a kemecsei kerület mandátumát nyerte el; 1931-ben pedig Kemecsén és Budapest északi kerületében jutott mandátumhoz, de a kemecsei képviselőséget tartotta meg. 1932 október 1-én, a Gömbös-kormány megalakulásakor a kormányzó földművelésügyi miniszterré nevezte ki, amely állásáról 1935 januárjában mondott le. Az 1935. évi választásokon ugyancsak kemecsei kerületben pártonkívüli programmal nyert egyhangú mandátumot. Kereskedelmi államtitkárságához füződik a nagy útépítési program keresztülvitele. Bud János betegsége miatt az 1930. évi költségvetési vitában képviselte minisztériuma budgetjét. Előterjesztette a karteltörvényt s számos kisipari vonatkozású rendelkezést. Miniszteri állásában elsősorban az osztrák-magyar vámháború megszüntetését tartotta főfeladatának, majd a magyar-lengyel kereskedelmi forgalom megszilárdítását vitte keresztül. Előkészítette az erdőtörvényt, a Tisza hajózhatóvá tételéről szóló javaslatot, a szőlő- és borgazdasági törvényt, az új telepítési törvényt és számos intézkedést tett a gazdaadósságok rendezése tárgyában. Keresztülvitte a mezőgazdasági tarifareformot. Egyik legnehezebb munkája volt a mezőgazdasági termények árának minimalizálása, amit a búzánál és tejnél, de ezenkívül számos más cikknél is teljes sikerrel keresztül vitt. Előkészítője volt a tejrendeletnek, amely lemondása után, de elgondolásai alapján valósult meg. Szakkérdésekben széleskörű publicisztikai tevékenységet folytat és számos cikke jelent meg a napilapokban.

Kánya Kálmán (kányai), külügyminiszter, a felsőház tagja. (Lásd I. kötet 211. oldal.) 1933 február 7-én Gömbös Gyula kormányában a külügymi-

niszteri tárcát vállalta el és mint ilyen számos nagyjelentőségű külföldi tárgyaláson vett részt. Tárcáját a második Gömbös-kormányban is megtartotta. Az I. oszt. Magyar Érdemkereszt és számos külföldi kitüntetés tulajdonosa. A kormányzó 1935 október havában a felsőház tagjává nevezte ki.

Kapi Béla dr., felsőházi tag. (Lásd I. kötet 212. oldal.) Mint az országgyűlés felsőházának tagja, főleg kultúrális és szociális kérdésekkel foglalkozik, úgy a különböző bizottságok ülésein mint a plénum előtt. Felsorolt munkái mellett legutóbb megjelentek: Bizonyságtevés (egyházi beszédek, 1927), Békesség (imakönyv, 1928), Isten hárfása (Gerhardt Pál egyházi énekköltő életrajzregénye, 1933). Széleskörű társadalmi tevékenységet fejt ki, számos társadalmi és kultúrális egyesület mellett társelnöke az Országos Bethlen Gábor Szövetségnek. Az Erzsébet Tudományegyetem teológiai fakultása tiszteletbeli doktorrá választotta.

Karay Krakker Kálmán dr., főispán. (Lásd I. kötet 246 oldal.) A váci polgármesteri állását 1935 március haváig több mint 10 éven át töltötte be. Polgármesteri állásáról azért köszönt le, mert 1935 március havában Pest vármegye főispánjává nevezték ki. Polgármesteri működéséhez fűződik Vác fejlődésének legtöbb mozzanata. 1935 okt. 31-én leplezték le Vácon arcképét.

Károlyi Gyula gróf (nagykárolyi), volt miniszterelnök, a felsőház tagja. (Lásd I. kötet 214. oldal.) Bethlen István gróf lemondása után, 1931 augusztus 20-án őt bízta meg az államfő kormányalakítással. Kormánya működésének kezdetére esik a 33-as bizottság 6-os albizottságának megalakítása. 1935 aug. 23-án, hivatalbalépésének évfordulóján meleg ünneplésben részesítették. Személye a pártok körében általános népszerűségnek örvendett s ezért a közvélemény nagy meglepetéssel értesült, hogy a nyári szünet végefelé tartott pártértekezlet után váratlanul lemondott. A kormányzó érdemeinek elismeréséül a Magyar Érdemkereszt nagykeresztjével tüntette ki. 1932 nov. 3-án székesfehérvári mandátumáról is lemondott és teljesen visszavonult a politikától. Az örökösjogú főrendi családok választóinak bizalma azonban ismét a felsőházba küldte őt és annak ülésein azóta is állandóan résztvesz.

Károlyi József gróf dr. (nagykárolyi), volt országgyűlési képviselő. (Lásd I. kötet 214. oldal.) Az 1931. évi választásokon a Keresztény Gazdasági és Szociális Párt programjával ismét régi kerülete, Székesfehérvár, küldötte be a parlamentbe. Később, amikor mandátumáról lemondott, mint a régi főrendiház örökösjogú tagja, felsőházi tag lett. A felsőházban még halála előtt néhány hónappal is számos nagyjelentőségű beszédet tartott. A katolikus egyházi életben jelentékeny szerepet játszó férfiú volt. 1934 szeptember 10-én hunyt el Budapesten.

Károlyi Viktor gróf (nagykárolyi), országgyűlési képviselő. 1902-ben született Nagymágocson. A szentesi állami, majd a budapesti piarista főgimnáziumban végezte el a középiskolát, utána 1920-ban önkéntes katonai szolgálatra jelentkezett a nemzeti hadseregben. Emléklapos hadnagya az 1. huszárezrednek. Katonai szolgálata után a budapesti közgazdasági egyetemet végezte el, majd a gróf Károlyi Imre tejüzemi részvénytársaság vezetését vette át, elnöki tisztségéről azonban képviselővé történt megválasztásakor lemondott. A mindszenti választókerület 1935-ben egyhangú választással kül-

dötte az országgyűlésbe a Nemzeti Egység Párt programjával.

Kartsoke Alajos dr., székesfővárosi törvényhatósági bizottsági póttag. Budapesten született 1888-ban. Középiskoláit s egyetemi tanulmányait Budapesten végezte, majd bírósági szolgálatba lépett, ahonnan az igazságügyi minisztériumba rendelték be, ahol 1921-ig mint segédtitkár működött. Önálló ügyvédi irodájának megnyitása után 1926. évben a Keresztény Községi Párt kötelékébe kapcsolódott bele a politikai életbe. Hosszabb ideig tagja volt az adófelszólamlási bizottságnak és a községi választásokon Lázár Ferenc választási elnök helyetteseként szerepelt. 1931-ben és az 1935. évi fővárosi választásokon is az V. kerületbe a Keresztény Párti lista harmadik helyén jelölték. Szakcikkei a napi- és szaklapok hasábjain jelentek meg. Tagja az Ügyvédi Kamarának, a MAC-nak és a Budapesti Lawn Tennis Clubnak, ügyésze számos kereskedelmi és ipari vállalatnak. Elnöke az V/B. adófelszólamlási bizottságnak.

Katona János, székesfővárosi törvényhatósági bizottsági tag. Szegváron született 1887-ben. Középiskoláit Hódmezővásárhelyen, egyetemi tanulmányait Budapesten végezte 1906-ban Lipták dr. műegyetemi professzor mellett mint tanársegéd működött, majd 1912-ben önálló irodát nyitott. Főleg vasbetonszerkezeti tervekkel foglalkozott s e téren ma is az ország egyik legelső szaktekintélye. A világháború kitörésekor katonai szolgálatra vonult be és a resicabányai ágyúgyár építési munkálatait vezette saját tervei alapján. 1920-ban megalapította a Székely és Molnár építési vállalatot, amely cég igen sok modern bérpalotát épített. Ő tervezte többek között a szolnoki vasúti hidat is. A politikai életbe még szülővárosában kapcsolódott be s már ott feltűnt kiváló szónoki képességével. A fővárosi politikai szervezkedésben mint a Keresztény Községi Párt tagja vett tevékeny részt s a párt józsefvárosi szervezetének kiépítése jórészt nevéhez fűződik. Alapítótagja a Nemzeti TE-nek, igazgatója a Keresztény Polgári Körnek, tagja a józsefvárosi r. k. községtanácsnak, a Credo egyesületnek, a Magyar Építőmesterek Egyesületének, a Keresztény Iparosok Országos Szövetségének örökös elnöke és tagja ezenkívül számos más egyesületnek is. Az 1931. évi fővárosi választásokon bizottsági tagságot nyert, miután azonban azt vállalkozásaival összeférhetetlennek tartotta, mandátumáról lemondott. Gömbös Gyula miniszterelnökségre jutásakor kilépett a Keresztény Községi Pártból és megszervezte a NEP VIII. kerületi szervezetét. A pártszervezés terén igen jelentős munkát végzett. Az 1935. évi fővárosi választásokon törvényhatósági bizottsági taggá választották a NEP programjával.

Keglevich Gyula gróf (buzini), volt országgyűlési képviselő. (Lásd I. kötet 217. oldal.) Mint politikus, az országgyűlés szociális és közgazdasági bizottságának volt tagja s főként családvédelmi kérdésekben szólalt fel. Emlékezetesek a nevelési kérdésekben és megyei kérdésekben tartott parlamenti beszédei. Hasonló témakörben mozognak a fővárosi napilapok hasábjain megjelent cikkei és tanulmányai is. A családvédelemről írt hosszabb tanulmányát franciára fordítva a brüsszeli nemzetközi családvédelmi kongresszuson olvasták fel. Elnöke a Szülők Szövetségének, igazgatósági tagja a Polgári Serfőző Rt.-nak. Az 1935. évi országgyűlési választásokon nem vállalt jelöltséget.

Kelemen Kornél dr., országgyűlési képviselő, az OTT elnöke, 1895-ben született Budapesten. A budapesti egyetemen avatták jogi és államtudományi doktorrá. Résztvett az egyetemi ifjúság mozgalmaiban és sportéletében. Ifjúsági elnöke volt a Budapesti Egyetemi Atletikai Clubnak és a Főiskolai Sportszövetségnek. Az ügyvédi oklevél megszerzése után csakhamar az elismert fővárosi ügyvédek sorába emelkedett, főként mint védőügyvéd aratott sikereket. Élénk szerepet vitt a társadalmi mozgalmakban, a társadalmi egyesületek egész sorának megalapításában vett részt. 1926-ban a kunszentmiklósi kerületben csak 28 szavazattal maradt Héjjas Ivánnal szemben kisebbségben, 1931-ben azonban többezer szótöbbséggel választotta meg vele szemben a kerület. Igazságügyi javaslatok és mentelmi ügyek előadója volt s beszédeiben is főleg igazságügyi kérdésekkel és a Duna-Tisza közének agrárproblémáival foglalkozott. A jogélet terén szerzett érdemeiért 1931-ben kormányfőtanácsossá nevezték ki. 1932-ben az Országos Testnevelési Tanács elnöke lett. Működése alatt a magyar sportélet nagy lendületet vett. 1934-ben az igazságügyminiszter a Kúria ügyvédi tanácsának tagjává nevezte ki. Tiszteletbeli főügyésze Pest vármegyének, ügyésze a Mérnöki Kamarának, tanácsbírája és ügyésze a pesti református egyházmegyének. Társelnöke a Társadalmi Egyesületek Szövetségének. Tagja Pest vármegye törvényhatósági bizottságának.

Kenéz Béla dr., ny. kereskedelemügyi miniszter, országgyűlési képviselő. (Lásd I. kötet 220. oldal.) 1931-ben a Bethlen-kormány lemondásakor a kormányzó Károlyi Gyula gróf kabinetjében Bud János után kereskedelemügyi miniszterré nevezte ki. Miniszteri tárcájától 1932 október 31-én köszönt le. Miniszteri működéséhez fűződik a külföldi szén behozatalának eltiltása, a helyiérdekű vasutak megváltása, a Duna-Száva-Adria Vasút és a MÁV egyesítése, a Boráros-téri híd építésének megkezdése és az óbudai híd részletterveinek kidolgozása. Miniszterségé után ismét az egyetem jog- és államtudományi karán a statisztikát adja elő. A parlamentben a pénzügyi, a közoktatásügyi, közigazgatási és külügyi bizottságok tagja. Számos beható tanulmánya jelent meg népesedéspolitikai kérdésekről és a hitbizományok reformjával kapcsolatosan. Irodalmi műveinek legnagyobb része franciára lefordítva is megjelent. Tulajdonosa az I. oszt. Magyar Érdemkeresztnek, a Corvin-koszorúnak és még sok más kitüntetésnek. Az 1931. és 1935. évi választásokon ismételten Szolnok városában nyert mandátumot.

Keresztes-Fischer Ferenc dr. vitéz, nyug. belügyminiszter. (Lásd I. kötet 120. oldal.) 1931 augusztusában a Bethlen-kormány lemondásakor gróf Károlyi Gyula kabinetjében a kormányzó belügyminiszterré nevezte ki. Időközi választáson a rétsági kerület egyhangúlag megválasztott képviselője lett. 1932 végén Károlyi Gyula gróf lemondásakor, tárcájától megvált, de az 1932 október 1-én megalakult Gömbös-kormányban ismét belügyminiszterré nevezték ki. A közigazgatási törvény 29, 30 és a fővárosi törvény novellája az ő miniszterségé idején jött létre. Belügyminiszteri működése főleg a közigazgatás egyszerűsítésére és racionalizálására irányult. 1935 március elején a Gömbös-kormány újjászervezésekor megvált állásától s az 1935. évi választásokon jelöltséget sem vállalt.

Keresztes-Fischer Miklós dr., volt országgyűlési képviselő. 1882 február 6-án

született Pécsett. Középiskoláit szülővárosában végezte, majd jogi tanulmányokat folytatott a pécsi jogakadémián, a kolozsvári, budapesti és bécsi tudományegyetemen. 1904-ben avatták a jog- és államtudományok doktorává. Ekkor leszolgálta egyévi önkéntességét, majd utána Baranya vármegye szolgálatába állott. 1910-ig a központi járásban működött, 1910—14-ig Siklóson volt szolgabíró. A háború kitörésekor bevonult szolgálattételre a cs. és kir. 6. tábori tüzérezredhez és 1918 novemberéig végigjárta az orosz és olasz, majd a nyugati frontot s Verdunnél érte az összeomlás. Mint tüzérszázados szerelt le. Vitéz magatartásáért több kitüntetésben részesült. 1919 januárjában visszament Siklósra, a szerbek azonban ekkor elfogták és Vinkovcén három hétig fogvatartották. Kiszabadulva Pestre jött s a kommün alatt részt vett az ellenforradalmi mozgalmakban. A kommün bukása után a csonka-pécsváradi járás vezetésével bízták meg, majd a járás főszolgabírájává választották. 1931-ben az országos képviselőválasztásokon egységespárti programmal a pécsváradi kerület küldötte be a Házba. Az 1935. évi választásokon nem vállalt jelöltséget.

Kertész Elemér, székesfővárosi törvényhatósági bizottsági tag, szerkesztő, az Országos Frontharcos Szövetség alelnöke. Debrecenben született 1895-ben.

Középiskoláinak elvégzése után 1914-ben önként jelentkezett katonai szolgálatra és hősiesen végigküzdötte a világháborút. 1919-ben 36 hónapi frontszolgálat után főhadnagyi rangban szerelt le. A kommün alatt halálra ítélték és menekülni volt kénytelen. A kommunizmus bukása után 1921-ig a nemzeti hadsereg kötelékében teljesített szolgálatot. Háborús kitüntetései: ezüst és bronz katonai érdemérem a kardokkal, II. o. és III. o. vitézségi érem, Károly csapatkereszt, magyar-osztrák háborús emlékérem, az olasz korona-rend tiszti lovagkeresztje, stb. A várospolitikai életbe az 1935. évi fővárosi választásokon kapcsolódott be és törvényhatósági bizottsági mandátumot nyert. Főleg nemzetvédelmi munkásügyi és szociális kérdésekkel foglalkozik és ebben a tárgykörben mozgó cikkei és tanulmányai budapesti és külföldi lapok hasábjain jelentek meg. Vezetőségi tagja számos társadalmi egyesületnek és elismert megszervezője a magyar frontharcos mozgalomnak.

Kintzig János (nyéki), ny. főispán. 1870 szeptember 7-én született Tövisegyházán. Középiskoláit elvégezve, a hohenheimi gazdasági egyetemen és a magyaróvári gazdasági akadémián folytatta tanulmányait. Okl. gazda. 1915 decemberében nevezték ki Arad vármegye főispánjává. A Tisza-kormány távozásakor ő is lemondott állásáról, de az új főispán hivatalba lépéséig még tovább vezette az ügyeket. Ezután nyugalomba vonult és újra átvette tövisegyházai családi birtokának vezetését. A kommunizmus idején az aradi ellenforradalmi kormány földművelésügyi minisztere lett, majd Szegedre ment és Károlyi Gyula gróffal, az ellenforradalmi kormány miniszterelnökével együtt ő is beadta lemondását. Arad vármegye gazdasági életében tevékeny részt vett és a multban számos kereskedelmi és ipari vállalat vezetőségének tagja volt.

Kiss István dr. (rugonfalvi), egy. ny. r. tanár. Született Gyímes (Csík m.) 1881 január 14-én. Középiskolai tanulmányainak befejezése után a budapesti tudomány egyetem hallgatója volt, ahol 1904-ben jogtudorrá avatták. 1911-ben egyet. m. tanárrá képesítették és ez évben akadémiai rendes tanár lett. 1914-ben egyet. ny. r. tanárrá nevezték ki. A háború kitörésekor katonai szolgálattételre hívták be. 1916-ban újból el-

foglalta tanszékét, ahol a magyar történelmet, különös tekintettel a jogi és alkotmánytörténelmi vonatkozásokra, tanította. 1918-ban mint a Székely Nemzeti Tanács elnöke jelentős munkásságot fejtett ki. 1929-ben ötödízben lett karának dékánja. Széleskörű szakirodalmi munkásságot fejt ki.

Kiss Lajos, felsőházi tag. 1874-ben született Szekszárdon. A középiskolát Pécsett végezte, utána a pécsi püspöki hittudományi főiskolán folytatta tanulmányait. 1897-ben szentelték pappá a pécsi bazilikában. Hatesztendei segédlelkészi szolgálat után 1903-ban a pécsi székesegyház karkáplánja lett, 1906-ban Zichy Gyula gróf püspök kinevezte a székesegyház sekrestye igazgatójává, s mint ilyen, egyúttal a püspöki tanítónőképzőben hittanár is volt. 1913-ban a pécsi egyházmegye egyik nagy plébániájának, a dunaszekcsőinek vezetését vette át. Püspöke 1920-ban egyházkerületi tanfelügyelővé nevezte ki s nem sokkal később a mohácsi kerület esperese lett. Dunaszekcsőről, mint a püspökké kinevezett Virág Ferenc utóda, 1926 szeptemberében került a szekszárdi belvárosi plébánia élére és rövidesen a szekszárdi kerület esperese is lett. 1927-ben koroncói címzetes apáttá nevezték ki, közéleti tevékenységének jutalmául pedig Tolna vármegye 1930 januárjában felsőházi póttaggá választotta meg. Ugyanebben az évben a kormányzó kormányfőtanácsossá nevezte ki. Papi buzgóságára jellemző, hogy a Dunaszekcsőhöz tartozó, mintegy kétezer lelket számláló és vallási gondozásra szoruló szigetlakosságot a legerősebb télben — gyakran élete kockáztatása árán is — állandóan látogatta. Többször beutazta Ausztriát, Németországot, Olaszországot és Svájcot, ahol szociológiai és egyházművészeti tanulmányokat végzett. Tagja volt Baranya vármegye törvényhatósági bizottságának és az állandó választmánynak. Szekszárdra kerülve, rövid idő alatt megszerezte szülővárosának és Tolna vármegyének osztatlan tiszteletét és megbecsülését. 1931 októberében hívták be a felsőházba Perczel Béla helyébe, akit főispánná neveztek ki. 1932-ben kisorsolták, de vármegyéje újból megválasztotta.

Kiss Menyhért (havadtői), volt nemzetgyűlési képviselő. (Lásd I. kötet 227. oldal.) Hosszú időn át tagja volt a szőv. törv. hat. bizottságának. Fővárosi mandátumáról azonban lemondott, hogy minden idejét az országos politikának és az irodalomnak szentelhesse. Főbb munkái: Verőfényes emberek (1905), Aranypók és elbeszélések (1906), Versek (1907), A Hargita alatt (1908), Az ember visszatér (1909), A gyémántos harang (1911), Az örök tűz (1913), Tábortűz, Háborús versek, Talizmán, Marosszéki atyafiak stb, stb. Miatyánk című költeményét közvetlenül megjelenése után 19 nyelvre fordították le. 1933 óta haláláig igazgatója volt a Petőfi-háznak. Gárdonyi Irodalmi Társaság alelnöke, a Kazinczi Akadémia alelnöke, a Gyóni Társaság tiszteletbeli tagja, a Budai Dalárda stb. tagja volt. Tulajdonosa a Vöröskereszt II. o. díszjelvényének a hadiékítménnyel és a III. o. polgári hadiérdemkeresztnek. Meghalt 1934 október 14-én.

Knob Sándor dr., országgyűlési képviselő. 1888-ban született Budapesten. A fővárosban végezte gimnáziumi és egyetemi tanulmányait. Államtudományi doktor. Egyetemi tanulmányainak befejezése után a vallás- és közoktatásügyi minisztérium fogalmazói karába került, ahonnan több gazdaságpolitikai tanulmánya alapján 1918 nyarán titkári minőségben a Magyar Gyáriparosok Országos Szövetségéhez hívták meg. Munkakörében foglalkozott iparfejlesztési, vám- és kereskedelempolitikai, adópolitikai és szociálpolitikai kérdésekkel. Komoly szerepe volt a

Magyar Munkaadók Központjának létrehozásában s annak igazgatója lett. Közéleti szereplése azzal kezdődött, hogy helyet kapott Kispest város képviselő-testületében, ahol a városi politikában kezdettől irányító szerepet játszott. A gyáripar képviseletében bekerült Pest vármegye törvényhatósági bizottságába és már a második cikluson át tagja a kisgyűlésnek is. Néhány évvel ezelőtt a kormány a magyar munkaadók képviseletében őt küldte ki a Nemzetközi Munkaügyi Konferencia rendes évi tanácskozásaira Genfbe, ahol a mult évben a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal igazgatótanácsának tagjává is beválasztották. 1931-ben nagy része volt a hitelélet stabilitásának biztosítására életrehívott Magyar Szavatossági Bank létrehozásában, amelynek igazgatóságában és végrehajtóbizottságában is helyet foglal és később ugyancsak jelentékeny szerepe volt a különféle ipari beruházási munkák finanszírozására létesült Ipari Munkaszervező Intézet megteremtésében. Tagja az Országos Társadalombiztosító Intézet vezetőségének, a Biztosítási Szaktanácsnak. Az 1931. évi XX. tc. megalkotása után a kormány kinevezte őt a Kúria kebelében szervezett kartelbíróság tagjává. Rendszeres publicisztikai tevékenységet folytat s egész sor vezércikke, értekezése jelent meg a különböző napilapokban és havi folyóiratokban s számos tudományos dolgozata látott napvilágot hasonló külföldi szaklapokban. Legutóbb a Francia Közgazdasági Társaság felkérésére a Duna völgyének gazdasági problémáiról tartott előadást, amelynek Párisban igen komoly sikere és visszhangja volt. Az 1935. évi általános választásokon a dorogi kerületben nyert mandátumot a Nemzeti Egység Párt programjával. A költségvetési vitában előadója volt a kereskedelmi tárcának és ugyancsak ő volt az előadója az iparügyi minisztérium felállítására vonatkozó javaslatnak.

Kolosváry Bálint dr. (kolozsvári), a felsőház v. tagja, egy. ny. r. tanár. (Lásd I. kötet 232. oldal.) Széleskörű és európai viszonylatban is számottevő tudományos munkássága alapján a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagjává választotta meg. Az 1931—32. tanévben a Pázmány Péter tudományegyetem jogi karának dékánja volt. A magyar magánjog tárgykörében mozgó irodalmi tevékenysége iránytmutató fontosságú. Tudományos munkája mellett rendkívül sokat foglalkozik diákszociális problémákkal s a diákok segélyezése terén számos jelentős eredményt felmutató intézmény megszervezése fűződik nevéhez.

Kolossváry László, országgyűlési képviselő. 1898-ban született Vaszaron, Veszprém vármegyében. A főgimnázium elvégzése után mint önkéntes a volt 31. honvédgyalogezrednél teljesített szolgálatot s utána 1919-ben beiratkozott a magyaróvári gazdasági akadémiára s három év mulva oklevelet szerzett. Tanulmányainak befejezése óta családi birtokán, Vaszaron gazdálkodik s élénk részt vesz a vármegye közéletében. Az 1935. évi általános választásokon az ugodi kerületben nyert mandátumot a Nemzeti Egység Párt programjával.

Kornis Gyula dr., országgyűlési képviselő, a képviselőház alelnöke, ny. államtitkár, egy. nyilv. rend. tanár. (Lásd I. kötet 237. oldal.) A politikai életbe 1931-ben kapcsolódott be, amikor államtitkári állásától megvált és a váci kerület az egységes párt programjával képviselővé választotta. Többízben méltatta a Házban az utolsó tíz év kultúrpolitikáját és

feltünt a szovjetkérdésről mondott nagyszabású beszéde is. Tudományos és kultúrpolitikai téren szerzett érdemei elismeréséül a Corvin-koszorúval tüntették ki. Elnöke a Magyar Filozófiai Társaságnak, a Felsőoktatásügyi Egyesületnek, a Budapesti Középiskolai Tanárvizsgáló Bizottságnak, a Budapesti Középiskolai Tanárképző intézet igazgatótanácsának. A Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja és osztályelnöke. Rendes tagja a Kisfaludy Társaságnak, tiszteleti tagja a Petőfi Társaságnak. Tudományos munkássága igen széleskörű. Főbb munkái még a következők: A psychológia és logika elemei (1911, kilencedik kiadás 1931); Nemzet és kultúra (1930); Magyar filozófusok (1930); Az államcélok elmélete és a kultúrpolitika (1931); Az államférfi (két kötet); A kultúra válsága (1934). Több munkája jelent meg angol, német, olasz és finn nyelven. Az 1935. évi általános választásokon a váci kerületben nyert ismét mandátumot a Nemzeti Egység Párt programjával és a képviselőház megalakulásakor a Ház alelnökévé választották. A Pázmány Péter tudományegyetem 1935—1936. évi rektora. Tudományos munkája mellett sokat foglalkozik diákszociális problémákkal.

Koszó István dr., volt felsőházi tag. (Lásd I. kötet 240. oldal.) A politikai élettől való visszavonulása óta főleg a kivándorlás problémáival és más szociális problémákkal foglalkozott. Úgy Szeged, mint Budapest társadalmi életében élénk részt vett és tagja volt számos társadalmi és tudományos egyesületnek. Meghalt Szegeden 1932 július hó 7-én.

Kovács Alajos dr., h. államtitkár. 1877-ben, Gyöngyösön született. Középiskoláit Budapesten és Egerben, egyetemi tanulmányait Budapesten végezte el, utána, 1898-ban, a M. kir. Központi Statisztikai Hivatal szolgálatába lépett, ahol a fogalmazási karon fokozatosan emelkedve, 1924-ben a hivatal igazgatója lett helyettes államtitkári ranggal. 1929-ben, a hivatal átszervezésekor, elnöki címet kapott. Főképen demográfiában dolgozott. Vezette a béketárgyalás statisztikai előkészítését, az 1910 és 1920. évi népszámlálás s az utolsó választójogi reformok statisztikai munkálatait. Főbb munkái: A magyar szent korona országainak népmozgalma (4 kötet a Magyar Stat. Közlemények sorozatában, 1905, 1907. 1910, 1916); A magyar szentkorona országainak 1900. évi népszámlálása (10 köt., Buday Lászlóval és Bud Jánossal, 1909); A magyar szentkorona országainak 1910. évi népszámlálása (3 kötet a Magyar Stat. Közlemények sorozatában, 1912, 1913, 1920. Utóbbi Magyarország népességi statisztikája címen külön is megjelent. Mindezek a munkák németül és franciául is.); A magyarországi munkások morbiditása és mortalitása (németül, Jena 1914); Magyarország népességének fejlődése a török uralom megszünte óta (1918); Egy helyett három nemzetiségi állam (1919); Életképes-e a román uralom Magyarország keleti felében (utóbbi három franciául és angolul is); Hazánk néperejének ujjászületése (1922); A zsidóság térfoglalása Magyarországon (1922); Az 1920. évi népszámlálás (I. kötet 1923); A magyar választójogi reformok számszerű hatása (1925); A nyelvismeret mint a nemzetiségi statisztika ellenőrzője (1928, franciául is). Ezenkívül több mint 100 kisebb-nagyobb cikk és értekezés folyóiratokban, hírlapokban. 1920-ban a Magyar Tudományos Akadémia levelező taggá választotta, a Ferenc József Tudomány Egyetem pedig 1926-ban díszdoktorság-

gal tüntette ki. Egyéb kitüntetései: polgári hadi érdemkereszt II. osztálya, Ferenc József-rend tiszti keresztje, magyar érdemkereszt II. osztálya, Corvin-koszorú, egyiptomi Nilus-rend közép csillaga. Rendes tagja a Nemzetközi Statisztikai Intézetnek, tiszteletbeli tagja a német, finn és mexikói Statisztikai Társaságnak.

Kozma Jenő dr. (nagyajtai és toroczkószentgyörgyi), volt országgyűlési képviselő. (Lásd I. kötet 243. oldal.) Első perei közé tartozott a nagy port vert Darányi—Nyiri-féle peticiós per, mely Nyiri Sándor akkori honv. miniszternek a képviselői mandátumról való lemondását eredményezte. Elnöke volt a budai függetlenségi pártnak. Kommün kitörése után elfogták és hat hétig a gyüjtőfogház rabja volt. 1928-ban, mint a székesfőváros kiküldötte részt vett az amerikai Kossuth-zarándokúton, majd visszatérőben Rothermere lordot kereste fel. Tevékeny részt vett a Községi Takarékpénztár megalakításában, amely a főváros pénzügyi gazdálkodásának új irányt van hivatva adni. 1931-ben a budai kerületben egységespárti programmal újból mandátumot nyert. Az 1935. évi választásokon nem vállalt jelöltséget. Társadalmi téren igen sok egyesületnek elnöke, így a Polgári Egység Klubjának, az Országos Ügyvédotthonnak, a Jogász és Mérnök Segélyegyletnek, a Budai Ügyvédi Körnek, a Budai Polgári Körnek, a Budapesti Polgári Lövészegyesület főlövészmestere. Tagja a fővárosi Közmunkák Tanácsának, választmányi tagja a Budapesti Ügyvédi Kamarának. Megalapítója a Brit és Amerikai Unitárius Misszióháznak, amely előzött székely egyetemi hallgatóknak ad otthont, munkálkodásának elismeréséül az unitárius egyház gondnokává választotta.

Kozma Miklós vitéz (leveldi), belügyminiszter. 1884-ben született. Nagyváradon. A Ludovika Akadémián 1904-ben avatták huszárhadnaggyá. Katonai szolgálata mellett 1911-ben letette a középiskolai érettségit, majd a bpesti egyetemen a jogi alapvizsgákat is. A világháborúban 44 hónapon át az orosz és olasz fronton teljesített harctéri szolgálatot, századparancsnok, majd a 16. hadtestparancsnokság kombinált lovas portyázó osztályának parancsnoka, végül ezredsegédtiszt volt. A zalesczykii csatában megsebesült. Háromízben tüntették ki a katonai Signum Laudis-szal. Tulajdonosa a III. osztályú katonai érdemkeresztnek, a II. osztályú német vaskeresztnek és a III. oszt. vaskoronarendnek. A forradalom kitörésekor a honvédelmi minisztériumba osztották be szolgálattételre, ellenforradalmi tevékenysége miatt azonban 1919 januárjában letartóztatták és távoznia kellett helyéről. A kommün alatt főként a Dunántúlon rejtőzködött, majd Pécsre s onnét Szegedre ment, ahol a nemzeti hadseregben a védelmi és propaganda-osztály vezetését vette át. A fővezérséggel Siófokra, majd Budapestre került s Horthy Miklós, amikor kormányzónak választották meg, őt mint katonapolitikai referenset magával vitte a katonai irodába. Itt teljesített szolgálatot 1920 augusztusáig, amikor átvette a Magyar Távirati Iroda vezetését. Még ebben az évben szolgálatonkívüli őrnaggyá nevezték ki. Közéleti szereplése ebben az időben kezdődött. Fáradhatatlan munkássággal fogott hozzá a magyar hírszolgálat megszervezéséhez, azt úgy külföldi, mint belföldi vonatkozásban teljesen modern alapokra fektette s a Magyar Távirati Irodát néhány év alatt külföldön is elismert kitünő hírszolgálati intézménnyé fejlesztette.

Megalapította a Magyar Filmiroda Rt-t és a Magyar Hirdető Iroda Rt-t, amelyek szintén a Magyar Távirati Iroda érdekkörébe tartoznak. Vállalata érdekkörébe vonta és újjászervezte a Magyar Országos Tudósítót, amely a rendőri és törvényszéki híranyagot szolgáltatja a sajtónak, valamint a három évtized óta fennálló Telefonhírmondó Rt-t, amely 1925 derekán megkapta az államtól a postakincstárral együtt a rádió-koncessziót. Ekkor alakult meg a Magyar Telefonhírmondó és Rádió Rt. 1930-ban a vezetése alatt álló vállalatok érdekkörébe vonta a Magyar Nemzeti Gazdasági Bankot is. Régóta előkelő szerepet tölt be a közéletben. Egymásután részesült magas kitüntetésekben. Ő volt az, aki annakidején elsőnek hívta fel gr. Bethlen I. akkori miniszterelnök figyelmét a frank-ügyre s a pernek egyik koronatanúja is volt. A kormányzó először a miniszteri tanácsosi címmel tüntette ki, majd kinevezte szolgálatonkívüli alezredessé, 1934 áprilisban pedig az örökös felsőházi tagok sorába emelte. 1934 decemberében jelentős szerepe volt a marseillei ügy genfi tárgyalásánál. Még ebben az évben megkapta a II. osztályú magyar érdemkeresztet a csillaggal. Mint felsőházi tag, a 33-as országos bizottságban is helyet foglalt. Tagja volt az Országos Idegenforgalmi Tanácsnak, az Országos Irodalmi és Művészeti Tanácsnak, a Nemzetközi Filmoktatásügyi Intézet tanácsának s elnöke az intézet magyar csoportjának. A magyar irodalomban is sikerrel állta meg helyét. Az „Egy csapattiszt naplója" című munkája, amely németül „Mackensens ungarische Husaren" címmel jelent meg, majd az „Összeomlás" című könyve általános elismerést keltett. A kormányzó 1935 március 5-én nevezte ki az újjáalakult Gömbös-kormányba belügyminiszternek s ugyanekkor lemondott úgy a Magyar Távirati Irodánál, mint az érdekkörébe tartozó valamennyi vállalatnál viselt elnöki állásáról s igazgatósági tagságáról. 1935. évi általános választásokon Szombathely városa küldötte be egyhangúlag a Házba.

Kő József vitéz, országgyűlési képviselő. 1874-ben született Vépen, Vas megyében. A budapesti hadapródiskola elvégzése után mint hadapródtiszthelyettes, 1894-ben kezdte meg szolgálatát, 1895-ben hadnaggyá, 1900-ban főhadnaggyá, 1910-ben századossá lépet elő s a volt 76. közös gyalogezreddel ment 1914 augusztusában a harctérre. Már 1914 decemberében megsebesült balszemén és kezén, aminek következtében ötvenszázalékos hadirokkantá minősítették. A különböző harctereken 41 hónapot töltött mint század-, zászlóalj- és ezredparancsnok s 1916-ban érdemeiért soronkívül léptették elő őrnaggyá. 1918-ban lett alezredes, 1920-ban ezredes, 1926 június 1-én pedig tábornok és ugyanekkor nyugdíjba ment. A frontharcos mozgalomban erősen kivette részét, elnöke az Országos Frontharcos Szövetség sopronvármegyei és soproni főcsoportjának. 1934-ben Sopron város törvényhatósági bizottságába is beválasztották. 1923 augusztus havában avatták vitézzé. Tekintélyes szerepet tölt be a város életében, résztvesz a társadalmi mozgalmakban s több egyesületben visel vezető tisztséget. Tulajdonosa Lipót-rend hadiékítményes lovagkeresztjének, a Vaskorona-rend III. osztályának, a katonai érdemkeresztnek, az ezüst és bronz Signum Laudisnak a kardokkal és még több háborús kitüntetésnek. Az 1935. évi általános választásokon a sopronkörnyéki kerületben választották meg a Nemzeti Egység Párt programjával. Elsőízben tagja a Háznak.

Kölcsey István (kölcsei), országgyűlési képviselő. 1893-ban született Szat-

márcsekén, a honfoglaló Kölcsey-család sarja. Kölcsey Ferenc, a Himnusz költője, dédnagybátyja volt. A középiskola elvégzése után jogi tanulmányokat folytatott, majd 1915-ben bevonult a pécsi volt 8. honvédhuszárezredhez és aktíváltatta magát. Az orosz fronton súlyosan megsebesült s mint rokkant főhadnagy vonult vissza 1918-ban szatmármegyei birtokára gazdálkodni. A vármegye politikai életében tevékeny részt vesz. Tagja a vármegye törvényhatóságának s minden fontosabb bizottságnak. Egyháza életében is vezetőszerepet tölt be. Főgondnoka a szatmárcsekei református egyháznak, tanácsbírája a szatmári református egyházmegyének. A Nemzeti Egység Pártjának megalakulásakor kapcsolódott be erősebben a politikai életbe. A pártnak megalakulása óta tagja és helyi elnöke. Tagja a Johannita-lovagrendnek s tulajdonosa több háborús kitüntetésnek. Az 1935. évi általános választásokon a fehérgyarmati kerületben nyert mandátumot a Nemzeti Egység Párt programjával. Elsőízben tagja a Háznak.

Kölcsey Sándor dr. (kölcsei de genere Ond), a felsőház v. tagja, polgármester. 1895-ben született Szatmárnémetiben. Az ősnemes Kölcsey (de genere Ond) nemzetségből származik, dédöccse a Himnusz költőjének. A debreceni református kollégiumban végezte a középiskolát, jogi tanulmányait is a debreceni református jogakadémián kezdte meg, majd a kolozsvári, berlini és budapesti egyetemen tanult tovább. 1907-ben avatták jog- és államtudományi doktorrá, ügyvédi oklevelét 1909-ben Budapesten szerezte meg. 1910-ben Debrecenben ügyvédi irodát nyitott s már mint fiatal ügyvéd, közreműködött a város gazdasági életének sok alapításánál és tranzakciójánál. 1915 tavaszán bevonult s mint huszárhadnagy szerelt le 1918 elején. Az orosz és a román harctéren szolgált és vitéz magatartásáért több kitüntetésben részesült. 1911 óta virilise és tiszteletbeli főügyésze Debrecen törvényhatóságának és a város életében sokoldalú tevékenységet fejt ki. Díszelnöke a Békéssy Béla Vívó Clubnak, választmányi tagja a Tisza István Tudományos Társaságnak és a Csokonai Irodalmi Körnek. Szülővármegyéjével is fenntartotta a kapcsolatot s így a Himnusz centenáriuma alkalmával Szatmár vármegye országos ünnepén ő üdvözölte a Kölcsey-család részéről az államfőt. Az utóbbi években közéleti munkásságát egyre inkább az ügyvédi hivatás kérdéseinek szentelte és tevékeny részt vett az ügyvédtársadalmi megmozdulásokban. 1928-ban választotta meg a Debreceni Ügyvédi Kamara elnökévé. 1930-ban alelnöke lett az Országos Ügyvédotthon Egyesületnek, 1932-ben pedig felsőházi taggá választotta az ország ügyvédtársadalma. 1935 augusztus 1-én közigazgatási bírává lett kinevezve.. 1935 október havában Debrecen város polgármesterévé választották meg és november 7-én ünnepélyes keretek között iktatták be hivatalába. Debrecen városa — mikor Tisza István arcképét leleplezte —, őt kérte fel az ünnepi emlékbeszéd megtartására.

Körmendy Ékes Lajos dr., ny. főispán (Lásd I. kötet 244. oldal.) 1931-ben saját kérelmére nyugállományba vonult s ezután Mátyásföldön telepedett le. Agilitása csakhamar bekapcsolódott ennek a rendkívül fontos városrésznek fejlesztésébe. Igy többek között nevéhez fűződik a Mátyásföldi Egyesületi Gimnázium létesítése is. Elnöke a Mátyásföldi Villatulajdonosok Egyesületének, s ebbeli munkakörében Mátyásföld fejlődésének rendkívül komoly szolgálatokat tesz.

Kövess Béla dr., a felsőház póttagja. (Lásd I. kötet 245. oldal.) 1935 március

hó 1-én az Ügyvédi Kamara elnökévé választották meg. Egyike a magyar hitelélet legalaposabb ismerőinek, s különösen a hosszúlejáratú földhitelek kérdésében különböző szaklapok hasábjain figyelemreméltó tanulmányai jelentek meg. Mint jogász, tagja a Kúria ügyvédi tanácsának, s számos más tudományos és társadalmi egyesületnek.

Kövesligeti Büben Miklós dr., székesfővárosi törvényhatósági bizottsági tag. Márianosztrán született 1895-ben. Középiskoláit Nagyszombaton,

egyetemi tanulmányait és a Keleti Akadémiát Budapesten végezte. 1914-ben katonai szolgálatra jelentkezett, végigküzdötte a világháborút s 1918-ban mint hadnagy szerelt le. A politikai életbe az 1919 évi ellenforradalom idején kapcsolódott be, majd később tevékeny részt vett az ÉME megalapításában és a Reformnemzedék megszervezésében. Gömbös Gyula miniszterelnökké történt kinevezése óta mint a Nep vezetőtagja fejt ki értékes tevékenységet. 1932-ben a IX. kerületben megszervezte a Nemzeti Egység Pártját s az 1935. évi választásokon értékes munkát fejtett ki. 1935-ben törvényhatósági bizottsági taggá választották. A TESz országos alelnöke, a Központi Katolikus Kör igazgatósági tagja és számos más társadalmi egyesület vezetésében vesz tevékeny részt. Gazdasági, pénzügyi és szociális vonatkozású cikkei a napi és szaksajtóban jelennek meg.

Kriston Endre, a felsőház tagja. 1877-ben született Kemecsén, Szabolcs vármegyében. Középiskoláit és a hittudományi főiskolát Egerben végezte el. Néha Samassa József bíbornok, egri érseknek tíz éven át volt titkára, 1912-ben pedig Szmrecsányi Lajos érseknek irodaigazgatója lett. 1917-ben az érsek egri kanonokká, 1923-ban segédpüspökké nevezte ki. 1930-ban lett az egri székesfőkáptalan nagyprépostja. Kemecse község díszpolgára. Több tanulmányutat tett Nyugat-Európában, különösen Olaszországban, Ausztriában, Svájcban és Bajorországban. Tollából sok szociális irányú cikk jelent meg és több népművelési iratot adott ki. Elnöke az egri egyházmegyei irodalmi egyesületnek. Mint felszentelt püspök, az egri székesfőkáptalan nagyprépostja foglal helyet a felsőházban. Tagja a közoktatásügyi bizottságnak. A költségvetési vitában többször felszólalt kultúrális kérdésekben.

Krivoss Árpád dr., volt székesfővárosi törvényhatósági bizottsági tag. Turóczentmártonban született, 1889-ben. Középiskoláit és jogi tanulmányait Egerben végezte

és doktori diplomájának megszerzése után 1911-ben pénzügyi szolgálatba lépett. 1921-ben mint pénzügyi titkár nyugdíjaztatta magát, majd négy év után ügyvédi vizsgát tett és Budapesten irodát nyitott. Irodájában általános prakszist is folytat, de speciálisan pénzügyi jogi ügyekkel foglalkozik. Ügyésze és jogtanácsosa számos nagyobb ipari vállalatnak. Vezető tagja számos társadalmi egyesületnek. Az 1930. évi törvényhatósági választásokon székesfővárosi bizottsági taggá választatott s a törvényhatóságban az I. kerületet egy cikluson át képviselte. Közérdekű felszólalásai és hírlapi cikkei tették nevét ismertté.

Krompaszky Miksa, országgyűlési pótképviselő, tankerületi kir. főigazgató. Született Pálócon, Ung megyében, 1881 október 9-én. Középiskoláit

Ungváron és Baján, egyetemi tanulmányait Budapesten végezte, ahol tanári oklevelet szerzett. Tanári szolgálatát vidéken kezdte, ahol éveken át felelős szerkesztője és kiadója volt az Ujvidéki Hírlap című politikai lapnak. 1910-ben Budapestre helyezték át a budapesti tankerületi főigazgatósághoz, mint személyi előadót. 1918-ban középiskolai igazgatóvá nevezték ki és 1923-ban a tankerületi kir. főigazgatói címmel tüntették ki. 1924-ben a középiskolai sportszövetség miniszteri biztosa lett s ebbeli minőségében megteremtette a középiskolai sport mai szervezetét. 1925-ben az V. kerületi áll. Berzsenyi Dániel reálgimnázium élére került, mint igazgató. Különböző lapokban élénk publicisztikai működést fejt ki. Önálló munkája kétkötetes középiskolai természetrajzi könyve. A bazilika egyházközség alelnöke. Lipótvárosi kaszinó társelnöke, az északi választókerület első, 1935-ben második országgyűlési pótképviselője. Az OTT tagja. Elnöke az V. ker. adófelszólamlási bizottságnak. Magyar és külföldi napilapokban igen sok sportvonatkozású cikke jelent meg. Nevéhez fűződik a magyar ifjúsági sport teljes átszervezése. 1917-ben a Ferenc József-rend lovagkeresztjével tüntették ki.

Kun Béla, országgyűlési képviselő. (Lásd I. kötet 251. oldal.) A Független Kisgazdapárt megalakulásakor csatlakozott a párthoz, amelynek programjával régi kerülete 1931-ben ismét megválasztotta. A feloszlatott országgyűlésen a Független Kisgazdapárt választójogi tervezete miatt kilépett a pártból, ellenzéki pártállását azonban megtartotta. Az 1935. évi választásokon, mint pártonkívüli agrárellenzéki képviselő saját listája élén kapott Hódmezővásárhelyen újból mandátumot. Gyakran szólalt fel a plénumban.

Kunder Antal, kormánybiztos. Született 1900-ban. Középiskoláinak és a Ludovika Akadémiának elvégzése után 1920-ban — mint rangelső — tüzérhadnaggyá avatták. Rövid ideig tartó csapatszolgálat után mint főhadnagy a műegyetemre lett vezényelve, majd a műegyetem elvégzése után soronkívül századossá nevezték ki és a hadmérnök-karhoz vétetett át. 1919-ben résztvett a ludovikai ellenforradalomban, amelyben vezető szerepet játszott és itt szerzett érdemei elismeréséül, mint harmadik évfolyambeli növendéket, alhadnaggyá nevezték ki. 1933. évben mint összekötő tiszt a Külkereskedelmi Hivatalhoz lett vezényelve, majd később h. vezetője lett. 1935. évi június 13-án a miniszterelnök előterjesztésére a kormányzó a Külkereskedelmi Hivatal és Kompenzációs Iroda átszervezésével és vezetésével megbízta és egyben kormánybiztossá nevezte ki.

Kussbach Ferenc dr., ügyvéd. Sárospatakon született 1897-ben. Középiskoláit szülőhelyén, jogi tanulmányait a sárospataki és kassai jogakadémián és

Bpesten a tud. egyetemen végezte, 1925-ben Bpesten ügyvédi oklevelet nyert. 1915-ben önként bevonult katonai szolgálatra és 40 hónapig frontszolgálatot teljesített. Számos hadikitüntetés tulajdonosa. Rövid ideig volt törvényszéki jegyző, majd 1925-ben Szombathelyen ügyvédi irodát nyitott, 1926-ban pedig Budapestre költözött és azóta a fővárosban folytat ügyvédi gyakorlatot. 1929-ben Serédi Jusztinián hercegprímás szentszéki ügyvéddé nevezte ki. Hosszabb ideig ügyésze, majd vezérigazgatója volt a Balatonföldvári Gyógyfürdő Rt.-nak. Jogtanácsosa számos főúri családnak. Élénk részt vesz a katolikus közéletben és intenzíven munkálkodik a népművelés terén, főként a magyarországi németség meg-

szervezésén fáradozik. Politikai pályafutása Szombathelyen vette kezdetét, később tevékenyen belekapcsolódott a budapesti keresztényszociálista politikai mozgalmakba is; előbb ügyésze, Bleyer Jakab halála után pedig ügyvezető elnöke lett a Magyarországi Német Népművelési Egyesületnek. Az 1931. évi országos választásokon a mosonszentjánosi kerületben pótválasztáson csekély szavazatszámmal kisebbségben maradt. Igazg. választmányi tagja a Sas Körnek, igazg. tagja a Balatoni Társaságnak és a Balatoni Szövetségnek, igazgató választmányi tagja az európai német kisebbségi népcsoportok szövetségének. Tagja az Országos Gazdakör elnöki tanácsának s mint a magyarországi németség hivatott vezető egyénisége s a Sontagsblatt tulajdonosa, széleskörű publicisztikai tevékenységet fejt ki.

Kühne Lóránt dr., országgyűlési képviselő. (Lásd I. kötet 253. oldal.) A felsőháznak két cikluson át korjegyzője és jegyzője volt és emellett, elsősorban gazdasági vonatkozású javaslatoknál, értékes működést fejtett ki a bizottságokban. Az 1935. évi általános választásokon is régi kerületében, Magyaróvárott a Nemzeti Egység Párt programjával újból képviselőnek választották. A gazdasági és ipari életben jelentős szerepe van. Tagja az Országos Ipartanácsnak és a Magyar Kereskedelmi Statisztikai Értékmegállapító Bizottságnak.

Landy István, székesfővárosi törvényhatósági bizottsági póttag. Nagyatádon született 1892-ben. Tanulmányainak elvégzése után 1914-ben katonai szolgálatra vonult be s 1918-ig autósezredben teljesített szolgálatot. A forradalmak lezajlása után francia s amerikai autók budapesti képviseletét vállalta el s ma mint az összes autószakma

egyik legelismertebb szakértője szerepel. Résztvett a Fehérház Bajtársi Egyesület megalakításában, majd a Friedrich-párt és a Fajvédő-párt megszervezésében tevékenykedett. Az 1930. évi választásokon Friedrich-párti programmal pótképviselői mandátumot nyert, az 1935. évi választásokon pedig a VII. ker. Friedrich-párt listavezetője volt. Tagja a Katolikus Népszövetségnek, a KMAC-nak, a Touring Clubnak és számos más egyesületnek. Az autóstársadalom problémáival s az automobilizmus kérdéseivel foglalkozó szakirányú cikkei és tanulmányai leginkább a szaklapok hasábjain jelentek meg.

Láng Lajos dr., a felsőház tagja. 1885-ben született a gömörmegyei Ajnácskőn. A középiskolát Losoncon, egyetemi tanulmányait Budapesten végezte. Ügyvédi oklevelét 1910-ben szerezte meg, de már korábban egy — azóta az Angol-Magyar Bank rt.-ba olvadt — középbanknak volt titkára, majd főtitkára. Az ügyvédi oklevél megszerzése után az Angol-Magyar Bank szolgálatába lépett s mint a bank ügyésze, a banknak és összes vállalatainak jogügyi teendőit látta el. Tanulmányi és üzleti ügyekben sokat járt külföldön. Idők során a banknak jogtanácsos, utóbb igazgatósági, majd végrehajtóbizottsági tagja lett. 1925-ben kapcsolódott be a fővárosi politikai életbe, amikor demokrata programmal választották meg bizottsági tagnak. Tagja a főváros törvényhatósági tanácsának és vezetője a demokratapárt községi frakciójának. A törvényhatósági bizottság közgyűlésein az üzemek és a városi részvénytársaságok pénzügyi politikáját sokszor részesítette kemény bírálatban. A felsőházban mint a székesfőváros törvényhatóságának választottja foglal helyet.

Laszy Győző, ny. h. államtitkár. Nagyenyeden született 1867-ben. Középiskoláit és egyetemi tanulmányait Szegeden végezte, ahol jogi államtudományi vizsgát tett. Önkéntesi évének kitöltése után Temesvárott állami szolgálatba lépett és 1892-ben a kereskedelemügyi minisztériumba került, ahol mint postafőigazgató a X. szakosztály vezetője lett. Egyidőben a jogi osztály élén a jogi pénz- és hitelügyeket vezette. Több fontos kiküldetésben volt része. Helyettes államtitkári címmel vonult nyugalomba. Több tudományos és társadalmi egyesület tagja.

László Mihály (csikszentimrei), volt országgyűlési képviselő. (Lásd I. kötet 257. oldal.) Széleskörű irodalmi munkásságának fontosabb állomásai: Keleti testvéreink című tanulmánya, mely a csángók visszatelepítését ismerteti. Szépirodami művei: Jelenések. Eljegyzés a koporsó előtt. Péter. Éjjeli látogatás. A Nyigusztini lipován pap stb. stb. 1895-ben egyik alapítótagja volt a Park Klubnak. 1932 március 21-én bekövetkezett elhunyta súlyos vesztesége volt a magyar tudományos életnek és a társadalomnak egyaránt.

Lázár Andor dr., igazságügyminiszter. 1882-ben született Pápán. A középiskolát a pápai kollégiumban végezte, jogtudományi doktori oklevelét a budapesti egyetemen szerezte meg. Tanulmányútjai során bejárta Európa legtöbb államát és volt az északamerikai Egyesült Államokban és Kanadában is. Mint gyakorló ügyvéd 1906-ban kezdte meg működését és csakhamar a főváros előkelő és tekintélyes ügyvédjei közé emelkedett.

Pénzügyi és közgazdasági tanulmányokat is folytatott és értékes szakirodalmi munkásságot fejtett ki. „Gazdaságpolitikai tanulmányok", „Ausztria pénzügyei a XIX. század elején", „Az osztrák devalváció" és a „Német és lengyel devalváció" című nagyobb munkáin kívül sok tanulmánya jelent meg. Közéleti munkásságának és érdemeinek elismeréséül a kormányzó 1928-ban kormányfőtanácsossá nevezte ki. Jelentős szerepe volt a magyar pénzjegynyomda megalkotásában és a Területvédő Liga létrehozásában is. Egyik alapítója volt az Országos Protestáns Patronázs Egyesületnek, amelynek vezetésében ma is résztvesz. Gömbös Gyula miniszterelnökhöz régi politikai barátság szálai fűzik. A kormányzó 1931 májusában a honvédelmi minisztérium politikai államtitkárának nevezte ki, tisztségét azonban csak rövid ideig, a Bethlen-kormány lemondásáig töltötte be, amikor a kormányzó saját kérelmére mentette fel állásától. Az 1931. évi választások során Szentes városa egyhangú mandátummal, egységespárti programmal küldötte a képviselőházba. Ebben az évben, december végén az Országos Testnevelési Tanács elnöke lett és nagy része volt az 1932. évi los-angelesi olimpiai versenyek magyarországi előkészítésében. Tisztéről 1932-ben mondott le, amikor a kormányzó a Gömbös-kormány megalakulásakor igazságügyminiszterré nevezte ki. Tárcáját a második Gömbös-kormányban is megtartotta. A Gömbös-kormány nemzeti munkaprogramjában foglalt nagyfontosságú igazságügyi reformok előkészítése fűződik igazságügyminiszteri működéséhez. A mult országgyűlésen a zugírászatról, az ügyvédi rendtartásról, az Ügyvédi Gyám- és Nyugdíjintézetről, valamint a bírák és ügyészek fegyelmi felelősségéről szóló törvényjavaslatai voltak a legfontosabbak. A legutóbbi általános választáson Szentes és Debrecen választotta meg képviselőjének, azon-

ban a debreceni mandátumot a közigazgatási bíróság megsemmisítette. Az újbóli választáson ismét elnyerte mandátumát és a szentesi képviselői tisztségéről mondott le. Tulajdonosa az I. osztályú Magyar Érdemkeresztnek, a lengyel Polonia Restituta-rendjel nagykeresztjének és a háborús érdemkeresztnek.

Lázár Miklós, volt országgyűlési képviselő. 1887-ben született Nyiregyházán. Középiskoláit Budapesten végezte, majd Budapesten, Bécsben és Londonban folytatta főiskolai tanulmányait. Négy évig vett részt a világháborúban, járt az orosz, olasz szerb és erdélyi harctereken, továbbá a Dardanelláknál, Sed il Bharban. Kitüntetései: a Ferenc József-rend tisztikeresztje a kardokkal, a vitézségi érem szalagján, ezüst vitézségi érem, koronás arany érdemkereszt a kardokkal, a vitézségi érem szalagján. Hosszabb időt töltött Angliában, ahol egy évig a Daily Express cikkírója volt. Ujabban a termelőszövetkezetek kérdésével foglalkozik. Hollandiában 1930 tavaszán a gyümölcstermelő szövetkezeteket tanulmányozta. A bolsevizmus alatt a bécsi és szegedi ellenforradalomban vett részt. 1925-től 1931-ig tagja volt Budapest törvényhatósági bizottságának és a közigazgatási bizottságnak. A Szőlősgazdák Országos Társas Körének elnöki tanácstagja, az utcai hírlapárusok elnöke. Huszonöt éve író és hírlapíró. Öt kötet írása jelent meg könyvalakban. Három háborús kötete jelent meg négy-öt kiadásban: Fronton, Magyarok dalolnak, József főherceg honvédei címen. Hosszú ideig a Pesti Hírlap, majd a Pesti Napló belső munkatársa volt, később a Déli Hírlap főszerkesztője lett. 1920 óta A Reggel főszerkesztő-tulajdonosa. 1930-ban a tokaji kerületben, időközi

választás során, pártonkívüli ellenzéki programmal választották meg Fenyő Miksa, a GyOSz igazgatójával szemben, úgyszintén 1931-ben is a tokaji mandátumot nyerte el. A képviselőházban elsősorban agrárproblémákkal, különösen a termelőszövetkezetek megszervezésével és létesítésével és a tokajhegyvidéki szőlősgazdák ügyeivel foglalkozott. Az 1935. évi általános választásokon Széchenyi György gróffal szemben kisebbségben maradt.

Leszkay István (nyirbátori), volt országgyűlési képviselő. 1892 június hó 18-án született Berettyószentmártonban. Középiskoláit Iglón és Késmárkon, jogi tanulmányait Nagyváradon és Kolozsváron végezte. 1914-ben, a háború kitörésekor a 4-es tiroli császárvadászokhoz vonult be és 14 hónapot töltött a harctéren. 1916-ban olasz hadifogságba esett, ahonnan csak 1919 októberében szabadult ki. Hazatérve, belépett a nemzeti hadseregbe és 1920-ban szerelt le hadnagyi rangban. A háborúban tanúsított vitéz magatartásáért több kitüntetést kapott. Leszerelése után a Berettyóújfalui Egyesült Bank igazgatója lett. 1925 óta Berettyószentmártonban levő családi birtokán gazdálkodik. Csonka Bihar vármegye gazdasági és társadalmi életében vezető szerepet játszik. 1931. évi országos képviselőválasztáson a szalárdi kerület mandátumát nyerte el egységespárti programmal. 1935. évi választásokon nem vállalt jelöltséget.

Lindenberger János dr., püspöki helynök. Gyulán született 1869 június 22-én. Középiskoláit Nagyváradon, teológiai és egyetemi tanulmányait Innsbruckban végezte. Hittudományi doktor. Pappá szentelése után rövidesen a nagyváradi papnevelő-intézet tanulmányi felügyelője, majd lelki igazgatója lett. 1900-ban teológiai tanár, 1906-ban Gyulán plébános, 1918-ban Nagyváradra kanonokká nevezték ki. Megkapta a Szent László királyról elnevezett kisprépostságot. 1920—21-ben mint a nagy-

váradi egyházkerület általános püspöki helytartója, nagy szolgálatot tett az országnak. Jelenleg a nagyváradi püspökséghez tartozó egyházmegye le nem szakított részének püspöki helynöke. Kiváló egyházi és emberbaráti működésének jutalmául pápai prelátussá nevezték ki. Tulajdonosa a magyar Vöröskereszt II. o. érdemkeresztjének. Kerékgyártó írói álnéven értékes szakirodalmi működést fejt ki.

Lónyay Ferenc dr. (nagylónyai és vásárosnaményi), nyug. miniszteri tanácsos. A szabolcsmegyei Pazonyban született 1861 január 8-án. Középiskoláit Miskolcon és Budapesten, egyetemi tanulmányait Budapesten végezte, ahol államtudományi doktorrá avatták. 1883-ban a földművelés-, ipar- és kereskedelemügyi minisztérium szolgálatába lépett, onnan a különvált földművelésügyi minisztériumba ment át, ahol fokozatos előléptetések után 1900-ban min. osztálytanácsossá lépett elő és a borászati ügyosztály vezetésével bízatott meg. 1907-ben miniszteri tanácsosi címet és jelleget kapott, 1908-ban valóságos miniszteri tanácsossá nevezték ki. 1910-ben a szőlészeti és borászati főosztály főnöke és országos borászati kormánybiztos lett. 1892-ben a földművelésügyi miniszter az Országos Gazdatanács jegyzőjévé nevezte ki. 1892—1905-ig a budapesti felsőbb szőlő és borgazdasági tanfolyamon a közigazgatás és Statisztika előadója, 1894—1909-ig a budapesti borvizsgáló szakértő bizottság titkára volt. 1909-ben a földművelésügyi miniszternek e bizottságban való képviseletével bízták meg, 1918-ban pedig e bizottság elnökévé neveztetett ki. 1903-ban a szőlőfelújítási kölcsönügyi bizottság tagjává, 1910-ben pedig e bizottság elnökévé is kinevezték. 35 éves értékes szolgálata után, 1918-ban nyugalomba

vonult. A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete 1920-ban alelnökévé, 1934-ben pedig tiszteletbeli tagjává választotta. Működése alatt nagyfontosságú reformokat sikerült életbeléptetnie, amelyek közül legnevezetesebbek: a borhamisítás elleni szigorú intézkedések életbeléptetése; e célból az 1923. évi magyar bortörvény módosítása (1898:XLVII. tc.) s ennek megfelelőleg az akkori enyhe osztrák bortörvény szigorításának kieszközlése, hogy a borhamisítás ellen az egész volt közös vámterületen azonos szigorú törvényes intézkedések legyenek érvényben, továbbá az olasz borok sok panaszra okot adott régi kedvezményes vámjának megszüntetése, amivel évek hosszú sorára terjedő diplomáciai tárgyalások után, a magyar szőlősgazdák régi óhajtása teljesült. Nagy súlyt helyezett az okszerű borkezelés terjesztésére és fejlesztésére s a borértékesítés előmozdítására. E célból a fontosabb borvidékeken állami közpincéket, Budafokon pedig a Pincemesteri Tanfolyamot létesítette. A világháború alatt a hadsereg borszükségletének fedezését intézte. A világháború alatt nagy nehézségekkel járt rézgálicgyártásról s a szőlősgazdák ebbeli szükségletének fedezéséről Lónyay gondoskodott. E célból, valamint azért is, hogy a rézgálicbeszerzés tekintetében magunkat későbbre is függetlenítsük a külföldtől, a két régi belföldi rézgálicgyáron felül még nyolc új belföldi rézgálicgyár létesítését eszközölte ki a háború alatt. Főbb szakirodalmi munkái: Jelentés a filoxeraügy tanulmányozásáról Franciaországban; Borászati évkönyv; A mesterséges borok készítésének és forgalombahozatalának tilalmazásáról szóló törvény magyarázata; Szőlőművelés és Borászat (németül is); La Viticulture en Hongrie; Szőlészeti és borászati közigazgatás; Szőlészet és Borászat, stb. Nyugdíjbavonulása óta genealógiával foglalkozik. Kitüntetései: a Ferenc József-rend középkeresztje a

csillaggal, a Lipót-rend lovagkeresztje, II. oszt. polgári-, hadi érdemkereszt, 1898. évi jubileumi emlékérem, 1908. évi jubileumi kereszt, legfelsőbb elismerés, háborús emlékérem.

Lőcs Rezső (ménesi). 1862 augusztus 22-én született Ujvidéken. Középiskoláit elvégezve, a budapesti tudományegyetemen folytatta jogi tanulmányait.

Pályafutását a budapesti adófelügyelőségnél kezdte meg mint pénzügyi fogalmazó. Később a budapesti fővámigazgatóságon működött. 1891-ben Arad város aljegyzőjévé választották meg, később gazdasági tanácsnok lett, majd polgármesterhelyettes és mint ilyen öt évig működött. A háború kitörésekor Arad város közélelmezésének irányítását intézte, 1918-ban pedig a város polgármestere lett. Néhány hónapi polgármesteri működése után a munkástanács elmozdította állásából, majd később, 43 évi szolgálat után nyugdíjba vonult. Nagy és eredményes közgazdasági tevékenységet fejtett ki és szinte a semmiből teremtette meg a hegyaljai villamosvasutat, amivel Arad városának és ennek a híres bortermő vidéknek tett elévülhetetlen szolgálatot. Ezenkívül is sokat fáradozott Arad fejlesztése érdekében s számos középület létesítése fűződik az ő nevéhez. Az ő polgármestersége idején készültek el Arad város nagyszabású szabályozási tervei. „Nemo" álnév alatt az irodalom terén is nagy munkásságot fejtett ki.

Löke Károly, a felsőház tagja. 1880-ban született Nemesszalókon. Középiskoláit Felsőlövőn és Pápán, teológiai tanulmányait pedig a pápai református teológiai akadémián és Tübingenben végezte. A szomódi református gyülekezet rendes lelkészévé választotta meg. Egyházi felettes hatósága már korán megbízta különféle egyházmegyei tisztségekkel, amelyeknek minden fokozatán végighaladva, 1923-ban az egyházmegye gyülekezeteinek bizalma az esperesi székbe ültette. Sok magas egyházi tisztséget tölt be. Tagja a pápai református főiskolai igazgatótanácsnak, elnöke a kerületi tanügyi bizottságnak és tagja az országos törvényhozó zsinatnak. Élénk irodalmi munkásságot is fejt ki, a különböző egyházi lapokban sűrűn jelennek meg cikkei. Az egyházi életen kívül a vármegye társadalmi, közgazdasági és jótékonysági életében is élénk részt vesz. 1906 óta tagja a megye törvényhatósági bizottságának és a kisgyűlésnek. 1929-ben örökös törvényhatósági bizottsági taggá választották meg. A felsőházban mint Komárom-Esztergom vármegye törvényhatóságának választottja foglal helyet.

Lőte József dr. (illyefalvi), nyug. egy. tanár. Született Maroscsúcson (Alsófehér vármegye) 1856-ban. Középiskoláit Nagyenyeden, utána a kolozsvári tud. egyet. orvosi fakultását végezte. Ugyanott 1881-ben doktorrá avatták. Tanulmányai befejezte után 1880 őszén a kolozsvári gyógyszertani tanszéken mint tanársegéd működött, 1883-tól 1890-ig a budapesti egyetem kór- és gyógytani tanszékénél ugyancsak mint tanársegéd működött, ahol a veszettség tanulmányozására rendezett kísérleti vizsgálatokban vett részt. 1887-ben a budapesti egyetemen az általános kórtanból magántanárrá habilitáltatott. 1890-ben Kolozsvárra hívták meg az általános kór- és gyógyszertani tanszékek helyettesi minőségben való ellátására. Ugyanez évben rk. tanárrá neveztetett ki az általános kór- és gyógytan tanszékre és a gyógyszertani tanszék ellátására. 1893-ban rendes tanár lett ugyanott. Tudományos vizsgálatai főként veszettséggel és a lépfenével foglalkoztak. Övé a Högyes-féle veszettségellenes védőoltás gondolata, amely módszer a legkedvezőbb eredményt adja. Ezenkívül több önálló dol-

gozata jelent meg főként külföldi folyóiratokban. Az 1914-ben felépült új kórtani intézetbe először a háború, később az ellenséges megszállás miatt be sem költözhetett. 1919 május 12-én Budapestre jött és az egyetem újjászervezésében tevékeny részt vett, majd az egyetemmel Szegedre költözött. 1927 szeptember 1-vel saját elhatározásából nyugállományba lépett. Tagja számos tudományos és társadalmi egyesületnek.

Lőw Immánuel dr., a felsőház tagja. (Lásd I. kötet 264. oldal.) Papi teendőinek ellátása mellett

mélyreható tanulmányokat végzett a botanikában is. Sok botanikai és nyelvészeti munkáját, valamint prédikációinak három nagyobb gyüjteményes kötetét adta ki. Szeged törvényhatósági bizottságának 1882 óta rendes és 1933 óta örökös tagja.

Lukács Béla (kövecsesi), főispán, volt országgyűlési képviselő. 1892. évben Rimaszombaton született. A középiskolát Rimaszombaton, a jogot Budapesten és Eperjesen végezte. Három évig teljesített

harctéri szolgálatot az orosz fronton és több kitüntetést szerzett. A nemzeti hadseregben hosszabb ideig szolgált Szegeden, majd Siófokon a fővezérség kötelékében; a nemzeti hadsereg bevonulásakor pedig testőrtiszt volt. Birtokán gazdálkodik és tevékeny részt vesz megyéje közéletében. Tagja Borsod vármegye törvényhatósági bizottságának és kisgyűlésének. Elnöke a Tiszajobbparti Mezőgazdasági Kamarának, tagja az Országos Mezőgazdasági Kamara igazgató választmányának, valamint az Országos Mezőgazdasági Egylet igazgató választmányának is. A Gömörtornai és alsóborsodi református egyházmegyének világi tanácsbírája. A törvényhozásnak másodízben tagja. Mindkét esetben az ónodi választókerület küldte be a képviselőházba nemzeti egységpárti programmal egyhangú választással. Közéleti működésében főleg agrárpolitikai tevékenységet fejt ki és tevékeny részt vesz a gazdatársadalmi mozgalmakban, valamint a különféle mezőgazdasági vonatkozású szakbizottságok munkájában. 1935 október 29-én Miskolc város főispánjává nevezték ki és november 12-én ünnepélyes keretek között iktatták be hivatalába.

Lukács György dr. (erzsébetvárosi), v. b. t. t., ny. miniszter. (Lásd I. kötet 265. oldal.) A világháború alatt hatalmas munkát végzett a nemzetvédelmi

ankét, a hadi és népegészségügyi kiállítás és az embervédelmi kiállítás rendezésével, míg később gyermekvédelmi téren töltött be fontos pozíciót. Elnöke a Páneurópai Unio magyarországi osztályának s volt elnöke a Rotary Clubnak. Jelenleg főleg a revíziós kérdésekkel foglalkozik belés külföldön mint a Revíziós Liga ügyvezető elnöke. A Népszövetség ülésein 1926-ban a magyar kormány képviseletében az optáns kérdésben Titulescuval volt nagyobb vitája, amelynek eredménye az lett, hogy a két államot tárgyalásra utasították. A nemzetközi jogi konferenciáknak magyar részről ma is állandó delegáltja. Főbb munkái: Az Egyesült Államok története, Telepítés, Választójog, Magyarok a kultúráért (La Hongrie et la Civilisation) stb. stb. Kisebb tanulmányai belés külföldi folyóiratok hasábjain jelentek meg. Jókai parlamenti beszédeit az ő indítványára adta ki könyvalakban a képviselőház.

Magoss György dr. (egri), a felsőház tagja. 1858-ban született a szatmármegyei Egriben. Jogi tanulmányait a debreceni jogakadémián végezte el, majd Budapesten ügyvédi oklevelet szerzett s Debrecenben nyitotta meg irodáját. 1890-ben mint ügyész a város szolgálatába lépett. 1903-ban főügyésszé, 1923-ban pedig polgármesterré választották meg s ettől az időtől tagja a város törvényhatósági bizottságának. Nagyobb utazásokat tett Nyugat-Európában és a Balkánon. A Tisza István Tudományegyetem felépítése körül szerzett érdemeiért az egyetem honoris causa doktorává avatták. A II. osztályú Magyar Érdemkereszt és a III. osztályú Medjidje rendjel tulajdonosa. Elnöke a Debreceni Közjótékonysági Egyesületnek, a Műpártoló Egyesületnek, a Kollégiumi Diákszövetségnek, a Debreceni Vadász Társulatnak, a Polgári Lövész Egyesületnek, s azonkívül más társadalmi egyesületekben is szerepet játszik. Élénk publicisztikai tevékenységet fejtett ki, a debreceni lapokba politikai és társadalmi kérdésekkel foglalkozó cikkeket írt. Polgármesteri nyugdíjaztatása után továbbra is tagja maradt Debrecen város törvényhatóságának, amely felsőházi képviseletével bízta meg.

Magyary-Kossa Péter (nagysarlói), volt országgyűlési képviselő. 1888-ban született Tápiószentmártonban. A középiskola elvégzése után Budapesten jogi tanulmányokat folytatott, majd a debreceni gazdasági akadémia hallgatója lett és itt szerzett oklevelet. Tanulmányainak befejezése után birtokára ment s azóta ott gazdálkodik. Gazdasági ismereteinek kimélyítése céljából többízben volt tanulmányúton a nagyobb európai államokban és a Balkánon. A háború idején háromnegyed évig katonai szolgálatot teljesített, azután tartósan szabadságolták. Pest vármegye közéletében régóta jelentős szerepet visz, a vármegye törvényhatósági bizottságának majdnem 20 év óta tagja s tisztséget visel sok egyesületben, intézményben. 1931-ben a nagykátai választókerület küldötte be a képviselőházba egységespárti programmal. 1935-ben nem vállalt jelöltséget.

Makkai János dr., országgyűlési képviselő. 1905-ben született Erzsébetvároson. A középiskolát Erzsébetvároson, majd Kolozsváron és később Kecskeméten az ottani református kollégiumban végezte. Az érettségi után a „Magyarság" szerkesztőségében kezdte el hírlapírói pályafutását. Mint ujságíró végezte el az egyetemet és szerzett doktorátust a budapesti Pázmány Péter Tudományegyetem jog- és államtudományi karán. Hamarosan politikai tudósító lett. Időközben hosszabb ideig párisi tudósítója volt lapjának, majd két évig Berlinben tartózkodott. Ő írta az első magyar könyvet a német politikai életről és a nemzeti szociálista mozgalom lényegéről. Könyve „Germánia új utakon" címmel, félévvel Hitler uralomrajutása előtt jelent meg és könyvében már megjósolta, hogy a nemzeti szociálista mozgalom át fogja venni a birodalom vezetését. 1934 szeptemberében több társával együtt kivált a „Magyarság" szerkesztőségéből és Milotay István vezetésével egyik alapítója volt az „Uj Magyarság"-nak. Közben írt magyar politikai tárgyú könyvet is „Az ellenforradalmi Magyarország" címmel. Élénk részt vett azoknak a nemzeti alapon álló, haladóirányú ifjúsági egyesületeknek megalapításában is, amelyekből később a Reformnemzedék megalakult. Az 1935. évi általános választásokon a nagykaposi kerület mandátumát nyerte el a Nemzeti Egység Párt programjával.

Makray Lajos vitéz, országgyűlési képviselő. 1886-ban született Pécsett. Középiskoláit Pécsett, a cisztercita fő-

gimnáziumban, teológiai tanulmányait a pécsi hittudományi főiskolán végezte s mint középiskolai hittanár a jogi alapvizsgákat is letette. Rövid kápláni működés után a szekszárdi főgimnázium hittanára lett, a háború kitörésekor pedig mint tábori lelkész bevonult. Négy éven át teljesített frontszolgálatot s a Ferenc József-rend hadiékítményes lovagkeresztje mellett még több háborús kitüntetésben részesült. Újból elfoglalta hittanári állását Szekszárdon, megszervezte és vezette az ottani kereszténységi szociálista tábort, a forradalmak után pedig újból katonai szolgálatra jelentkezett. Előbb a soproni honvéd főreáliskolában, majd a Ludovika Akadémián s később mint titkár a tábori püspökségen teljesített szolgálatot. 1925 novemberében tábori alesperessé lépett elő és két hónap mulva megyéspüspökének óhajára visszatért az egyházmegyébe. Előbb Kurdon, majd Tolnán lett plébános, 1928-ban pápai kamarássá nevezték ki, 1930-ban pedig a kormányzó vitézzé avatta. Tagja Tolna vármegye törvényhatósági bizottságának, Tolna község képviselőtestületének és nemcsak a megyei életben vesz tevékeny részt, hanem a helyi és megyei lapokban élénk publicisztikai tevékenységet is folytat. A Nemzeti Néppárt vármegyei szervezetét ő teremtette meg. Az 1935. évi általános választásokon a tolnai kerületben nyert mandátumot a Nemzeti Néppárt programjával. Elsőízben tagja a Háznak.

Mándy Sándor dr. (kántorjánosi), országgyűlési képviselő. 1885-ben született Budapesten. A középiskolát a piaristák budapesti főgimnáziumában végezte, jogi és mezőgazdasági elméleti tanulmányait a kolozsvári, budapesti és bonni egyetemen abszolválta. Hosszabb időt töltött egy német állami birtokon, majd ezután Angliában gyakorlati mezőgazdasági tanulmányokat is folytatott. Kiváló gazda, baranyaszentlőrinci gazdaságában különösen simmentáli tehenészete országos hírű. A tenyészállatkiállításokon minden évben feltünnek tenyészbikái. 1933-ban két nagydíjat is nyert tehenészete, ami egyedülálló az országos tenyészkiállítás történetében. Mint Baranya vármegye törvényhatósági bizottságának tagja, régóta élénk szerepet visz vármegyéje közéletében. Amikor atyját Baranya vármegye 1930-ban felsőházi taggá választotta meg s mandátumáról lemondott, fellépett atyja volt kerületében, Dárdán, amely egységespárti programmal megválasztotta. 1931-ben 27 szavazattal maradt kisebbségben dr. Schmidt Miklóssal szemben, 1935-ben azonban régi ellenjelöltjével szemben fölényes győzelemmel kapott mandátumot. Tanácsbírája a felsőbaranyai református egyházmegyének.

Marastoni László, országgyűlési képviselő. 1884-ben született Debrecenben. Kassán végezte főiskoláit s 1903-ban mint jegyzőgyakornok Törökbálinton kezdte meg közpályáját. Az önkéntesi év leszolgálása után 1906-tól két éven át Pátyon működött. 1908-ban elvégezte a közigazgatási tanfolyamot s utána Nagytétényben került jegyzőnek, ahol később már mint főjegyző, megválasztásáig működött. Negyedszázados közhivatali pályája során községének mindvégig tisztelt és szeretettel körülvett jótevője volt. A világháborúban mint tartalékos főhadnagy teljesített szolgálatot, később századparancsnok volt és több kitüntetést szerzett. A pilseni tüzérségi löveggyár felrobbantásánál tanusított önfeláldozó működéséért a prágai hadtestparancsnokság dícsérő elismerésben részesítette. A kommün alatt példaadó magaviseletével megakadályozta a rombo-

lást és fontos szerepet játszott az ellenforradalomban is. Vitézzé avatása folyamatban van. A Nemzeti Munkavédelmi Hivatal kétízben is elismerő oklevéllel tüntette ki. Az 1935. évi általános választásokon a törökbálinti kerületben nyert mandátumot a Nemzeti Egység Párt programjával. Elsőízben tagja a Háznak.

Máriássy Mihály dr., országgyűlési képviselő. 1878-ban született Szepeskörtvélyesen. A középiskolát a kassai premontrei gimnáziumban végezte, jogi tanulmányait a kolozsvári egyetemen fejezte be. Rövid ideig szolgabíró volt Gölnicbányán, a közszolgálattól azonban megvált s birtokára ment gazdálkodni. 1905-ben függetlenségi programmal megválasztotta a lőcsei kerület, amelyet 1910-ig képviselt. A világháborúban mint tüzérkapitány vett részt s több kitüntetést kapott. A háború után Bodrogkeresztúron telepedett meg, 1927 óta pedig Gombán, Pest vármegyében lakik és ott gazdálkodik. A monori kerület 1933-ban időközi választáson a nemzeti egység programjával egyhangú választással küldötte a képviselőházba és 1935-ben régi kerülete ismét megválasztotta. Élénk részt vesz vármegyéje minden gazdasági és politikai mozgalmában. Elnöke a járási mezőgazdasági bizottságnak.

Marschall Ferenc dr., földművelésügyi államtitkár, országgyűlési képviselő. (Lásd I. kötet 276. oldal.) Az 1931. évi választásokon ismét a jánoshalmai kerületben választották meg egységespárti programmal. A földművelésügyi tárca költségvetésének és törvényjavaslatainak tíz éven át állandó előadója volt és úgy ebben a minőségben, mint a Nep. agrárcsoportjának irányító tényezője is, a magyar mezőgazdaság érdekeinek szakavatott védelmében mindig vezetőszerepet játszott. Tagja volt az országos 33-as bizottságnak és az ennek kebeléből kiküldött hatos bizottságnak is. A vám- és kereskedelempolitika, a mezőgazdasági termelés és értékesítés, valamint a hitelügy körében mozgó parlamenti felszólalásait a Ház mindenkor pártkülönbség nélkül megbecsülte. 1934 július havában a földművelésügyi minisztérium politikai államtitkára lett s ebben a munkakörben már eddig is az agrárpolitika sok kérdését átfogó munkásságot fejtett ki. Az 1935. évi általános választásokon újból a jánoshalmai kerületben nyert mandátumot a Nemzeti Egység Párt programjával.

Marton Béla vitéz, országgyűlési képviselő. 1896-ban született Budapesten. Középiskolai és főiskolai tanulmányait Budapesten végezte. Mint tényleges tiszt 38 hónapot töltött a harctéren s több kitüntetésben részesült. A forradalom idején szolgálatonkívüli viszonyba helyeztette magát és 1919-ben belépett a Magyar Országos Véderő Egyletbe, amely Gömbös Gyulának elnökké történt megválasztásakor őt bízta meg az ügyvezetőigazgatói teendőkkel. Amikor Böhm Vilmos szociáldemokrata hadügyminiszter feloszlatta az egyesületet, lakására vitte az egylet titkos irodáját és innen irányította tovább a szervezkedés munkáját. Ezért, valamint Böhm Vilmos által összehívott egyik tiszti értekezleten mondott éles beszédéért a kommün kitörésekor elfogatóparancsot adtak ki ellene, de sikerült Bécsbe jutnia. Résztvett a kommunista követség elfoglalásában, majd a bruck-királyhidai áttörési kísérletben is. Később Szegedre ment és ott az ellenforradalom szervező csoportjában működött. A monori járásban több szövetkezetet és gazdakört alapított. 1931 októberében időközi választáson egységespárti programmal

választotta meg az alberti kerület és még ebben az évben a Nemzeti Egység Pártjának országos ügyvezetőfőtitkára lett. Nyolchónapos alapos és minden részletre kiterjedő munkával ő teremtette meg a Nemzeti Egység országos szervezetét. Valamennyi városban és községben 1933 június 15-én egy napon alakultak meg a párt szervezetei, amelyeket azóta is állandóan központilag irányít. 1935-ben ismét régi kerülete küldötte be a Házba. Érdemei elismeréséül még 1932 májusában gazdasági főtanácsossá nevezték ki, 1934-ben pedig a kormányzó vitézzé avatta. Tagja Pest vármegye törvényhatósági bizottságának. Igazgatóválasztmányi tagja a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamarának és még több egyesületben visel vezető tisztséget.

Mártonffy Gyula dr., volt országgyűlési képviselő. 1885-ben született Zilahon. Jogi tanulmányait a budapesti egyetemen kezdte meg s Kolozsváron fejezte be, ahol államtudományi doktori diplomát szerzett. 1907-ben lépett Bihar vármegye szolgálatába, 1910-ben szolgabíró lett Vaskón, 1917-ben pedig főszolgabíró Cséffán. 1920-ban az imperiumváltozás után családi birtokára ment gazdálkodni. Élénk részt vett megyéje közéletében, tagja több mint húsz éve a törvényhatósági bizottságnak, tagja a kisgyűlésnek is. A gazdasági életben is tevékeny szerepet visz, elnökigazgatója a Komádi Takarékpénztárnak, ügyvezető-alelnöke a Sebeskőrösi Ármentesítő Társulatnak és még számos társadalmi egyesületben visel tisztséget. A törvényhozásnak elsőízben tagja, a cséffai kerület választotta meg képviselőjének. Az 1935. évi választásokon nem vállalt jelöltséget.

Martsekényi Imre vitéz, országgyűlési képviselő. 1898-ban született Diósgyőrött. A középiskolát a piaristák temesvári gimnáziumában végezte s az érettségi vizsga után bevonult katonának. Mint vártüzérhadnagy 11 hónapot töltött az olasz harctéren. Vitéz magatartásáért többízben részesült kitüntetésben. A harctérről visszatérve a bécsi hadügyminisztériumba került s ott teljesített szolgálatot. A leszerelés után beiratkozott a Műegyetemre. 1922-ben megszerezte építészmérnöki oklevelét. Ezután hosszabb tanulmányútra ment Svájcba, ott egy nagy berni építési vállalatnál dolgozott. Hazatérve, az egyik fővárosi nagy építési vállalatnál volt alkalmazásban, 1924. évben pedig önálló építészmérnöki irodát nyitott. A frontharcos mozgalommal kapcsolódott be a politikai életbe. A frontharcosszervezkedésben erősen kivette részét, a frontharcos listán 1931-ben fővárosi törvényhatósági bizottsági tagnak is megválasztották. A kormányzó 1928-ban avatta vitézzé. Az 1935. évi általános választásokon a mezőkeresztesi kerületben nyert mandátumot a Nemzeti Egység Párt programjával. Elsőízben tagja a Háznak.

Mecsér András vitéz, országgyűlési képviselő. 1883-ban született Vácott. Sopronban végezte a középiskolát, utána a budapesti honvéd Ludovika Akadémia növendéke volt és 1904-ben a volt 8. közös huszárezredben kezdte meg katonai szolgálatát. A világháborúban a szerb, majd az orosz harctéren szolgált. Vitéz magatartásáért több kitüntetést kapott. 1917-ben mint hadikövet orosz fogságba került és Chabarovszkba internálták 1918 januárjáig, amikor megszökött és

sok viszontagság után áprilisban újból jelentkezett szolgálatra. Ekkor az olasz harctérre került és ott volt az összeomlásig, amikor nyugalomba ment és visszavonult gazdálkodni. Belekapcsolódott az ellenforradalmi mozgalmakba és 1919 szeptemberében Siófokról mint katonai attasé a berlini magyar követséghez került. Több mint egy évet töltött Németországban. Visszatérve gazdasági tanulmányoknak szentelte minden idejét, de régi németországi baráti kapcsolatait is ápolta. Nagy feltűnést keltett, amikor Gömbös Gyula miniszterelnökkel, akihez régi baráti szálak fűzik, 1933-ban Németországba repült Hitler kancellár meglátogatására. Tagja volt a mult országgyűlésnek is. Időközi választáson a csengeri kerület választotta meg és 1935-ben ismét régi kerülete a Nemzeti Egység Párt programjával küldötte az országgyűlésbe. Az Országos Mezőgazdasági Kamara elnökválasztó közgyűlésén 1934-ben először csak négy szavazattal maradt kisebbségben Hoyos Miksa gróf lelépő elnökkel szemben, de a szabálytalanul összehívott közgyűlés választását a földművelésügyi miniszter megsemmisítette és az új választáson Mecsér András ellenjelölt nélkül került az ország hivatalos mezőgazdasági érdekképviseletének élére.

Megay-Meissner Ernő, székesfővárosi törvényhatósági bizottsági tag. 1872-ben született Pécsett. Középiskolai tanulmányait Pécsett végezte el, majd a magyaróvári Gazdasági Akadémián oklevelet nyert. Tanulmányai befejezése után gróf Karátsonyi Jenő, báró Biedermann Rezső és gróf Zichy uradalmak szolgálatába lépett, később pedig a Délvidéki Földművelők Gazdasági Egyesülete titkárává választotta meg. 1901-ben lépett állami szolgálatba, melyet a földművelésügyi

minisztériumban kezdett meg, innen a temesvári, segesvári, aradi és csanádi m. kir. gazdasági felügyelőség élére került. 1918-ban Károly király a románoknak 1916-ban történt betörése alkalmával tanusított érdemes szolgálatáért a Ferenc József-rend lovagkeresztjével tüntette ki, majd 1927-ben a kormányzó a mezőgazdaság fejlesztése terén szerzett érdemeiért m. kir. gazdasági főtanácsossá nevezte ki. Németországi és svájci tanulmányútjain főként az állattenyésztés és tejgazdaság szervezetét tanulmányozta. 1935-ben hivatalból tagja lett a székesfőváros törvényhatósági bizottságának. Jelenleg a földművelésügyi minisztériumban mint szakképviselő van beosztva, mely minőségében az összes m. kir. gazdasági felügyelők főnöke is. Számos szakcikket írt a hazai gazdasági lapokba.

Megay-Meissner Károly, országgyűlési képviselő. 1902-ben született Segesvárott. A középiskolát az aradi minoriták gimnáziumában végezte. A román betörés alkalmával önként jelentkezett katonai szolgálatra s résztvett a nyugatmagyarországi harcokban. Bátor magatartásáért a kormányzó a háborús emlékérmet adományozta neki. A magyaróvári gazdasági akadémián oklevelet szerzett s gyakorlati gazdasági ismereteit több nevesebb gazdaságban szerezte meg. Mint akadémiai hallgató „A többtermelés" című mezőgazdasági szaklapot szerkesztette. Az akadémia elvégzése után három éven át a mezőhegyesi állami ménesbirtokon teljesített szolgálatot, 1925-ben pedig megválasztották a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara titkárává. Az egyetemes gazdaérdekeken kívül különösen a tiszántúli mezőgazdasági kérdésekkel foglalkozott. Gazdasági és külkereskedelmi vonatkozású javaslatai közül többet alkalmaztak a

gyakorlati életben. Tagja Hajdu vármegye törvényhatósági bizottságának és a mezőgazdasági bizottságnak s helyet foglal a legtöbb mezőgazdasági vagy közgazdasági egyesülésben és érdekképviseletben. A tiszántúli gazdagyűléseken igen sokszor töltött be előadói tisztséget s a gazdaközönség három választókerületben ajánlott fel neki jelöltséget s legutóbbi választásokon. A nádudvari kerület az 1935. évi választásokon a Nemzeti Egység Párt programjával Hegymegi Kis Pállal szemben választotta meg nagy szótöbbséggel. Nagyobb munkái: Magyarország lótenyésztése; Az állatvásárlásokkal kapcsolatos tájékoztató; Magyar gazdatisztek címtára; Bajorország mezőgazdasági törvényes érdekképviselete; Jugoszlávia mezőgazdasága; Gazdaadósságok rendezése. Főszerkesztője és kiadója a Hajdúság című politikai hetilapnak, társszerkesztője a Tiszántúli Gazdáknak.

Méhes Zoltán (nyéki), műegyetemi nyilvános rendes tanár. Nyéken született 1870 január 24-én. A budapesti műegyetemen szerezte mérnöki oklevelét.

1895—97-ben mérnöki gyakorlatot folytatott, majd 1897-ben a műegyetemre került, hol előbb mint tanársegéd, majd mint adjunktus működött. 1905-ben a Műegyetemen megbízták Lipthay Sándor tanár helyettesítésével. 1906-tól, mint meghívott előadó, a vasútépítési enciklopédiát adta elő a gépészmérnöki szakon, 1915-ben rendkívüli tanár, 1925-ben pedig nyilvános rendes tanár lett az út- és vasútépítési tanszéken és mint ilyen a Közlekedésügyi Múzeum bizt. berendezéseinek osztályát is vezeti. 1929-ben a Magyar Mérnök és Építész Egyletben tartott előadást az útkérdésről; ugyanebben az évben jelent meg könyvalakban az „Útkérdés Magyarországon" című munkája is. A magyar szaksajtó hasábjain számos cikke és tanulmánya látott napvilágot. Alapító tagja és volt igazgatója a Magyar Mérnök és Építész Egyletnek, tagja ezenkívül számos más tudományos egyesületnek.

Meizler Károly dr., ügyvéd, a Katolikus Népszövetség ügyésze. Keszthelyen született 1897-ben. Középiskolai tanulmányait Keszthelyen végezte el és a Pázmány Péter tudományegyetemen jogi doktorátust, majd ügyvédi oklevelet nyert. Tanulmányai közben 1915-ben katonai szolgálatra jelentkezett, különböző frontokon küzdött és az összeomláskor hadnagyi rangban szerelt le. Kitüntetései: a kisezüst, bronz vitézségi érem és Károly csapatkereszt. 1918-ban a zalavármegyei keresztény szociálista párt titkára lett. Ellenforradalmi magatartásáért azonban menekülni volt kénytelen és Szegeden a honvédelmi kormányzat ellenforradalmi osztályában teljesített szolgálatot. 1925-ben a Katolikus Népszövetség ügyészévé választotta s mint ilyen, tevékeny részt vett a keresztény párt szervezési munkáiban. Kezdettől fogva aktív munkása és társelnöke a reformnemzedék országos szervezetének. Vezetőségi tagja a Magyar Holnap Társaságnak, a Nemzetpolitikai Társaságnak, a Wesselényi Reformklubnak, és számos más egyesületnek. 1931-ben az országgyűlési képviselőválasztásokon Keszthelyen Rakovszky Iván volt belügyminiszterrel szemben minimális kisebbségben maradt. Az 1935. évi választásokon Keszthelyen a keresztény gazdasági és szociális párt programjával lépett fel, ahol a hivatalos NEP jelölttel szemben 113 szavazattal maradt kisebbségben. Ezt a választást hívei megpetícionálták és a petíció ügyében ezideig döntés még nem történt.

Melczer Béla dr. (kellemesi), volt országgyűlési képviselő. Született 1892-ben Budapesten. Középiskoláit és az egyetemet ugyanitt végezte. A világháború alatt a v. cs. és kir. 12. sz. huszárezred kötelékében teljesített harctéri szolgálatot. Vitéz magatartásáért több kitüntetésben részesült. A világháború után a Független Kisgazdapárt megalakulásakor belekapcsolódott a politikai életbe és 1934 telén időközi választáson a mezőkeresztesi kerületben országgyűlési képviselővé választották. Tagja több tudományos és társadalmi egyesületnek. Az 1935. évi általános választásokon kerületében lényegtelen szavazatkülönbséggel kisebbségben maradt.

Melczer Lilla (kellemesi), országgyűlési képviselő. 1890-ben született Budapesten. A fővárosban felsőleányiskolát végzett, a szülői házban pedig nyelveket tanult. Fiatalon, 17 éves korában férjhez ment Hunkár Béla későbbi veszprémi főispánhoz. 1913-ban elvált, gyermekeivel alsókékedi birtokára költözött és átvette gazdasága vezetését. Egyedül gyermekei neveltetésének és a gazdálkodásnak élt s mindig szívesen volt segítségére a környék lakosainak, akik ügyes-bajos dolgaikban tőle kértek tanácsot. Az 1931. évi választáson a kerület kívánságára egységespárti programmal jelöltséget is vállalt, de 15 szavazattal kisebbségben maradt a hivatalos jelölttel szemben. Választói azonban petícióval támadták meg a mandátumot. Az új választáson már ő volt a hivatalos jelölt s 1932 novemberében egyhangú választással a kerület képviselője lett. 1935-ben ismét a régi kerületében nyert mandátumot. Főként gazdasági és szociális kérdésekkel foglalkozott s többízben mondott figyelemreméltó beszédet a Házban. Világi elnöke az alsókékedi római katolikus egyházközségnek, alelnöke a Kenyérkereső Nők Országos Szövetségének, tiszteletbeli elnöke a Pro Patria Nők Világszövetségének és még több egyesületben visel tisztséget.

Mengele Ferenc dr. (marossolymosi), követségi tanácsos, a külügyminisztérium sajtóosztályának vezetője, egy. m. tanár. Született 1893-ban Szegeden. Középiskoláit Debrecenben, Budapesten és Kecskeméten végezte, majd a budapesti Pázmány Péter tudományegyetemen nyert jogi és államtudományi doktorátust. 1914-ben bevonult, majd az összeomlásig teljesített katonai szolgálatot és mint tart. tüzérfőhadnagy szerelt le. Kitüntetései: III. oszt. katonai érdemkereszt, ezüst és bronz Signum Laudis és a kis ezüst vitézségi érem. Az összeomlás után a külügyminisztérium szolgálatába lépett és a londoni, brüsszeli, bukaresti és a madridi követségeken teljesített szolgálatot, utóbbi helyen mint ügyvivő működött. 1932-ben a Gömbös-kormány megalakulásakor hazahívták Madridból és a külügyminisztérium sajtóosztályának vezetésével bízták meg, amely állását a mai napig is betölti. Számos külföldi kitüntetés tulajdonosa.

Menyhárth Gáspár dr., a felsőház v. tagja, egy. nyilv. rendes tanár. (Lásd I. kötet 284. oldal.) A felsőháznak 1932 december 31-ig volt tagja. A felsőházban többször felszólalt a költségvetési vitákban és az igazságügyi javaslatoknál. Újabb munkája: A magyar polgári perjog tankönyve (1934) és több önálló nagyobb értekezései a magánjog köréből. Szeged város törvényhatósági bizottságának örökös tagja.

Meskó Rudolf, országgyűlési képviselő. 1876-ban született a trencsénmegyei Csaca községben. A középiskolát a kas-

sai premontreieknél végezte, jogi tanulmányait pedig a budapesti egyetemen. Közigazgatási pályáját 1900-ban kezdte meg Pest vármegye szolgálatában. Mint szolgabíró a monori járás nyolc községéből megalakította a gyömrői járást s 1913 óta megválasztásáig annak főszolgabírája volt. Működése alatt a járás úgy gazdasági, mint kultúrális téren igen sokat fejlődött. A kommün alatt több mint egy hónapig letartóztatásban volt. Halálra is ítélték és csak csodálatos szerencsével tudott menekülni. A román megszállás alatt ismét letartóztatták, mert mint a tápiósülyi román fogolytábor vezetőjének, neki tulajdonították azt a sok halálos áldozatot, amit az akkori tífuszjárvány követelt. A románok magukkal hurcolták és majdnem egy évig fogságban tartották. Kiszabadulása után ismét átvette járásának vezetését s nagy érdemeket szerzett a mintaszerű úthálózat kiépítésében és a községek villamosításában. Járásának majdnem valamennyi községe díszpolgárává választotta. Elnöke és igazgatósági tagja több gazdasági és társadalmi egyesületnek. Az 1935. évi általános választásokon a gyömrői kerületben nyert mandátumot a Nemzeti Egység Párt programjával. Elsőízben tagja a Háznak.

Mezey Lajos dr., országgyűlési képviselő. 1891-ben született Kunszentmártonban. A középiskolát Szentesen végezte s már ekkor feltünt írói készségével. A budapesti egyetemen szerezte meg jogi és államtudományi doktori diplomáját és ugyanitt tette le az ügyvédi és bírói vizsgát. A világháborút a mozgósítástól végigküzdötte s több kitüntetést kapott. 1917 tavaszán a tizedik Isonzó-csatában sebesülten olasz fogságba esett, ahonnan csak a kommün és a román megszállás után szabadult. Vármegyéje és szűkebb hazája életében fiatal ügyvédkora óta élénk részt vesz. Szolnok vármegye az ő indítványára foglalt állást a Duna—Tisza-csatorna megépítésének szükségessége mellett. Az Alföldnek hajózható és öntöző csatornahálózattal leendő ellátására irányuló törekvését és munkásságát az ország legnagyobb ármentesítő társulata, a Kőrös-Tisza-Maros belvízszabályozó társulat azzal kívánta elismerni, hogy évekkel ezelőtt választmányi tagjai sorába emelte. Legutóbb „A vérző Alföld" című tanulmánysorozatával keltett országos érdeklődést. A lengyel-magyar kapcsolatokról írott varsói cikksorozata, amelyben az európai béke biztosítékául a magyar-lengyel közös határt jelölte meg, a külföldi sajtóban is élénk visszhangra talált. Az „Istenek lovagjai" című művében ősmagyar és renaissance-kori magyar történeti eseményeket dolgozott fel. Vármegyéje tb. tisztifőügyésszé nevezte ki. Tagja a vármegye törvényhatósági bizottságának és a kisgyűlésnek. A kunszentmártoni kerület elsőízben 1933-ban választotta meg időközi választáson s a Házban több figyelemreméltó beszédet mondott a fővárosi törvény tárgyalásakor és a költségvetési viták során. 1935-ben ismételten régi kerületében nyert mandátumot a Nemzeti Egység Párt programjával. Választmányi tagja a Szolnoki Ügyvédi Kamarának s több társadalmi egyesületben visel tisztséget.

Mihailich Győző dr., műegyetemi ny. rendes tanár. Született 1877-ben Temes-Rékáson. 1899-ben a József műegyetemen mérnöki oklevelet szerzett és ugyanezen évben lett Kherndl tanár asszisztense, majd később adjunktusa. 1906-ban műszaki doktor, 1909-ben magántanár és a vasbetonszerkezetek meghívott előadója a műegyetemen. 1916-ban rendkívüli tanári címet nyer, 1920-ban a hídépítéstan nyilvános rendes tanára. Hidakat és magasépítési szerkezeteket tervezett úgy

vasból, mint vasbetonból. Kiválóbb alkotásai: A szolnoki közúti Tisza-híd vasszerkezete, a temesvári ligetúti vasbetonhíd, az újpesti városi víztorony vastetőszerkezete, a berekböszörményi és tamáshidai vasbeton — Kőrös — hidak, vasbeton gabonaraktár a csepeli vámmentes kikötőben, vasbeton szénőrlő az óbudai gázgyárban, vasbeton hűtőtorony a pestszenterzsébeti jutagyárban, a szolnoki ládagyár vasbetoncsarnoka, a fővárosi autobuszgarázs nagy vascsarnoka. Elkészítette a budapesti városligeti millenáris híd átépítésének, valamint a budapesti Margithíd megerősítésének és kiszélesítésének terveit. A Horthy Miklós Dunahíd tervpályázaton Erő IV. jelű terve a második díjat nyerte és a zsűri azt kivitelre ajánlotta. Az óbudai híd tervpályázatán pedig Árpád I. jelű terve az egyik első díjat nyerte. 1907—8-ban műegyetemi ösztöndíjjal Svájcban, Német-, Francia- és Olaszországban hosszabb tanulmányutakat tett. Értekezései a statika, hídépítéstan, vas- és vasbetonszerkezetek köréből a hazai és külföldi szaklapokban jelentek meg. „Vasbetonszerkezetek" c. műve 1922-ben jelent meg. A Magyar Mérnök és Építész Egylet út-, vasút- és hídépítési szakosztályának volt elnöke. A híd- és magasépítési mérnökök nemzetközi egyesülete magyar csoportjának elnöke, a Magyar Anyagvizsgálók Egyesületének alelnöke, a kir. Kúria szabadalmi ülnöke, az Országos Középítési Tanács alelnöke. Több tudományos és szakegyesületnek és azok választmányának tagja. Levelező tagja a Magyar Tudományos Akadémiának.

Mikolay József vitéz, országgyűlési képviselő. 1891-ben született Gödöllőn. A középiskolát Budapesten végezte, utána a honvéd Ludovika Akadémia növendéke volt s 1914 augusztusában mint hadnagy a marosvásárhelyi 9. honvéd huszárezrednél kezdte meg szolgálatát. Az orosz harctéren szolgált, háromízben súlyosan megsebesült. Vitéz magatartásáért a III. osztályú katonai érdemkereszttel, az ezüst és a bronz katonai érdeméremmel tüntették ki. A kommün idején résztvett az ellenforradalmi mozgalmakban és Siófokon mint főhadnagy lépett a nemzeti hadsereg kötelékébe. Előbb Perczel Armand tábornok, majd vitéz Horthy István lovassági felügyelő mellé került segédtisztnek, 1920 októberében pedig egészségi állapota miatt nyugállományba ment mint százados s azóta Nógrád vármegyében, Alsózsuny-pusztán gazdálkodik. A vármegye életében tevékeny részt vesz. Tagja Nógrád vármegye törvényhatósági bizottságának és a kisgyűlésnek, elnöke a szécsényi járási mezőgazdasági bizottságnak. Az 1935. évi általános választásokon a szécsényi kerületben nyert mandátumot a Nemzeti Egység Párt programjával. Elsőízben tagja a Háznak.

Milotay István dr., országgyűlési képviselő. (Lásd I. kötet 292. oldal.) Az 1931. évi általános választásokon Eckhardt Tiborral együtt Miskolcon a keresztény nemzeti ellenzék listáját vezette és 1933-ban hívták be a Házba, amikor Eckhardt, Mezőcsáton történt megválasztása után lemondott a miskolci mandátumáról. A költségvetési viták során mondott számos politikai és külpolitikai beszédeket. Pártokon kívül maradt, felszólalásaiban és írásaiban azonban mindinkább eltávolodott attól a politikai iránytól, amelyet a „Magyarság" című lap képviselt és ezért 1934 nyarán kivált a szerkesztőségből és megalapította az „Uj Magyarság" politikai napilapot, amelynek főszerkesztője lett. Az 1935. évi választásokon a nagykőrösi kerületben nyert ismét mandátumot a Nemzeti Egység Párt programjával. 1930-ban adta ki „A függetlenség árnyékában" című könyvét.

Miskolczy Hugó dr. vitéz (géresi és micskei), országgyűlési képviselő. 1886-ban született Feketegyörösön. A középiskolát és az egyetemet Nagyváradon,

Budapesten és Kolozsvárott végezte s 1909-ben Bihar vármegye szolgálatába lépett. A mozgósításkor harctéri szolgálatra jelentkezett s a szerb harctéren egy cseh ezred árulása következtében hadifogságba került. Egyévi fogság után az albán havasokon keresztül Olaszországba vitték és két év mulva mint csererokkant került haza. 1914-ben a nagyezüst vitézségi éremmel lett kitüntetve. Csonka Bihar vármegye 1922-ben választotta meg a székelyhidi járás főszolgabírájává s megválasztásáig itt működött. A kormányzó a szerb harctéren szerzett érdemeiért mint tartalékos főhadnagyot 1928-ban avatta vitézzé és 1935-ben tart. századossá lett kinevezve. Az 1935. évi általános választásokon a székelyhidi kerületben nyert mandátumot

Miskolczy István (géresi és micskei), országgyűlési képviselő. 1885-ben született Feketegyőrösön, Bihar vármegyében. A magyaróvári gazdasági akadémián szerzett oklevelet s tanulmányainak befejezése óta feketegyőrösi családi birtokán gazdálkodott. A világháborúban mint önkéntes egy században harcolt testvéröccsével. A második obrenováci csatában súlyosan megsebesült, öccse egyanekkor szerb hadifogságba került. A kommunizmus alatt öccsével ellenforradalmi csapatot szervezett a biharmegyei Tenkén s több kisebb vöröscsapatot ártalmatlanná is tett. Nagy szerencsével sikeresen tartották magukat a román megszállásig. A románok atyja birtokát részben ellenérték nélkül, részben csekély összegért elvették, őt pedig bescrozták a román hadseregbe. Szüleivel együtt sikerült átjönnie magyar területre, Derecskére, s azóta bérelt birtokon gazdálkodik. Tagja Bihar vármegye törvényhatósági bizottságának, s mint a védett birtokok közfelügyeleti bizottságának tagja, sok bajbajutott kisemberen segített. Vármegyéje életében jelentős szerepet visz. Az 1935. évi általános választásokon a derecskei kerületben nyert elsőízben mandátumot a Nemzeti Egység Párt programjával.

Mizsey György, országgyűlési képviselő. 1898-ban Lajosmizsén született. A középiskolát Sopronban végezte, utána, 1916-ban a harctérre került. A román, olasz és orosz fronton szolgált és mint hadnagy szerelt le az összeomláskor. Beiratkozott a keszthelyi gazdasági akadémiára és amikor megkapta oklevelét, 600 holdas családi birtokára ment gazdálkodni. Vármegyéje életében már régebb idő óta tevékeny részt vesz, a politikai élettel a független kisgazdapárt szervezkedésével jutott kapcsolatba. Az ő munkásságának eredménye volt, hogy a párt megerősödött a lajosmizsei kerületben.

Mocsáry Dániel (bocsári), országgyűlési képviselő. 1898-ban született a nógrádmegyei Bocsárlapujtőn. Losoncon végezte a középiskolát, utána a bécsújhelyi katonai akadémia növendéke volt. 1918-ban azonban, a forradalom kitörésekor, a vizsgák letétele után otthagyta az akadémiát és hazament gazdálkodni. Vármegyéje életében élénk részt vesz, tagja a törvényhatósági bizottságnak. Tagja az OMGE-nek és a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamarának, amelynek tanácskozásain gyakran felszólal, főként a kartelek ellen. 1935-ben az általános választásokon a ráckevei kerületben nyert elsőízben mandátumot a Nemzeti Egység Párt programjával.

Molnár Imre dr., országgyűlési képviselő. 1884-ben született a biharmegyei

Hegyközszentimrén. A középiskolát Késmárkon végezte az evangélikus gimnáziumban, a jogot a debreceni, a budapesti és a kolozsvári egyetemen hallgatta s az utóbbin szerezte meg a jogi doktori diplomát. Önkéntesi évét a volt 11. közös tábori tüzérezredben szolgálta le, utána két évig ügyvédjelölt volt, majd a közigazgatási pályára ment. Nagyváradon mint közigazgatási gyakornok kezdte meg működését, később aljegyző lett, majd Bihar vármegye szolgálatába lépett. és tíz éven keresztül mint megyei főjegyző működött. A világháborúban a mozgósítástól az összeomlásig mint tüzérfőhadnagy a szerb és a román harctéren szolgált. Vitéz magatartásáért megkapta mind a két signum laudist a kardokkal. 1933-ban kapcsolódott a politikai életbe, amikor a berettyóújfalui kerület időközi választáson az Egységes Párt programjával választotta meg. A költségvetési vitában és a fővárosi törvény tárgyalásakor mondott figyelemreméltó beszédet. Vármegyéje közéletében tevékeny szerepet visz, tagja a törvényhatósági bizottságnak és a kisgyűlésnek. Tanácsbírája és egyházkerületi képviselője a biharvármegyei református egyháznak. Régi kerülete az 1935. évi választásokon Hegymegi Kiss Pállal szemben több mint négyezer szótöbbséggel küldötte be az új országgyűlésbe.

Morvay Zsigmond dr. (draskóczi), ny. főispán, 1879-ben született Nagyszőllősön. Középiskoláit Máramarosszigeten, jogi tanulmányait Budapesten és Kolozsváron végezte, ahol az államtudományok doktorává avatták. Még nem volt 22 éves, amikor 1901-ben Ugocsa vármegyében szolgabíróvá választották. 1907-ben a tiszántúli járás főszolgabírája lett. 1917-ben Ugocsa vármegye főispánjává nevezték ki; ezt az állást 1918 szeptemberéig töltötte be. A háború kitörésekor mint népfölkelő hadnagy bevonult katonai szolgálatra, de két hónap mulva már hivatalból felmentették a katonai szolgálat alól. 1916-ban a hadikölcsönjegyzés terén szerzett érdemei elismeréséül megkapta a signum laudist. 1918 szeptemberében vonult nyugalomba. 1919 és 1920-ban a románok politikai okokból többször letartóztatták, aztán kiutasították és akkor felköltözött Budapestre. 1923-ban Franciaországba utazott, ahol megszerezte a „Riva" enyvek szabadalmát, azután itthon megalapította a máig is működő Riva ragasztóanyag és vegyipari rt.-ot. Pár évig a Földhitelbank Rt.-ban parcellázásokkal foglalkozott. 1934-ben Miskolcon megalapította az Első Magyar Öntöttüveg gyárat, melynek ma is igazgatósági elnöke. Igazgatósági tagja a Bpest Székesfővárosi Községi Takarékpénztárnak és a Budapesti Polgári Lövészegyletnek ügyvezető főlövészmestere. Közigazgatási szakkérdésekben széleskörű irodalmi munkásságot fejt ki és részt vesz a városok üzemi gazdálkodásának felülvizsgálásában.

Mózes Sándor dr., országgyűlési képviselő. 1893-ban született Nagyszebenben. Szülővárosában végezte a középiskolát, utána a budapesti keleti kereskedelmi akadémia hallgatója lett. Az akadémia elvégzése után beiratkozott a kolozsvári egyetemre, tanulmányait azonban a világháború megszakította. Három évet töltött az első harcvonalban mint századparancsnok és zászlóaljsegédtiszt, több kitüntetést szerzett és meg is sebesült. Az összeomláskor mint tartalékos főhadnagy szerelt le. Jogi tanulmányait a budapesti egyetemen fejezte be, ahol 1920-ban jogtudományi doktorrá avatták. Már korábban a budapesti Ügyvédi Kamarához került mint irodasegédtiszt s itt teljesített a kommün idején szolgálatot. A forradalomban nem vett részt. A forradalmak után az egyetemi karhatalmi

zászlóalj egyik alparancsnoka lett, majd mint főhadnagy-jegyzőkönyvvezetőt a budapesti dandárbírósághoz osztották be, ahol 1921 októberéig teljesített katonai szolgálatot. 1924-ben szerezte meg ügyvédi és bírói oklevelét s azóta ügyvédi gyakorlatot folytat Kiskőrösön. Tulajdonosa volt a Kiskőrösi Hirlap politikai hetilapnak s mint ujságíró is élénk tevékenységet fejtett ki a társadalmi és politikai életben. Vármegyéje déli részében, a legtöbb községben ő szervezte meg a független kisgazdapártot, amelynek programjával 1935-ben a kiskőrösi kerületben képviselőnek választották.

Musa István dr., volt országgyűlési képviselő. 1884-ben született Kiskunhalason. Jogi tanulmányait Budapesten végezte el és 1912-ben megszerezte az ügyvédi oklevelet.

Ügyvédi gyakorlatot azonban nem igen folytat, hanem gazdálkodik. A háború alatt mint igazságügyi tisztviselő, a budapesti honvédhadosztály bíróságnál teljesített szolgálatot. Szülővárosának társadalmi életében tevékeny részt vesz. Alelnöke a Kiskunhalasi Kaszinónak, elnöke a Kiskunhalasi Vadász Társulatnak. A politikai életben eddig aktív szerepe nem volt. Elsőízben volt tagja a törvényhozásnak.

Münnich Aurél dr. (jánosvölgyi), volt országgyűlési képviselő. Iglón született 1856 május 11-én. Középiskoláit Iglón, egyetemi tanulmányait Budapesten végezte s ügyvédi oklevelet szerzett. Már ifjú korában a diákmozgalmak ismert vezére volt és 1884-ben szabadelvüpárti programmal Iglón országgyűlési képviselővé választották. Az iglói kerületet 1905-ig egyfolytában képviselte a törvényhozásban. Első képviselősége idején a Ház korjegyzője volt, később főleg költségvetési és különböző bizottsági beszédeivel tünt fel. Igló város életében jelentős szerepet játszott. 1903-ban a város díszpolgárává választotta és nevéről utcát nevezett el. Számos közintézmény létrehozásával gazdagította szülővárosát. Megszervezte a fa- és szénipari szakiskolát, jelentős része volt a MÁV fűtőház felépítésében s a város területén 400 családot telepített le. Mint politikus Tisza Kálmán, Fejérváry Géza és Tisza István gróf legszűkebb baráti társaságához tartozott. Évtizedeken keresztül a hadügyi tárca előadója és a delegáció tagja volt. A hadügy körül szerzett érdemei elismeréséül a Lipót-rend középkeresztjével tüntették ki, különös elismerésül pedig a király tartalékos őrnaggyá nevezte ki, annak ellenére, hogy aktív katonai szolgálatot sohasem teljesített. Jelentős szerepet játszott közgazdasági és társadalmi téren is. Alapító elnöke volt a Belvárosi Takarékpénztárnak, a Katonai Biztosító Intézetnek, az Urikány-Zsilvölgyi Kőszénbányának és számos más közgazdasági, társadalmi és jótékonysági egyesületnek. Elnöke volt a Kárpát Egyesületnek, a budapesti Szepesi Egyesületnek, a Műpártoló Egyesületnek és főmegbízottja a Vörös Kereszt Egyletnek. Meghalt 1906 április 28-án.

Münnich Kálmán (jánosvölgyi), volt országgyűlési képviselő. (Lásd I. kötet 296. oldal.) Tevékeny részt vett a közgazdasági életben és számos vállalkozás alapításában. Igen sok ipari vállalatnak volt elnöke, illetve igazgatósági tagja. Elnöke volt az Ajax acélműveknek, a Prakfalvi Vas- és Acélgyárnak, az Iglófüred Rt.-nak és hosszú időn keresztül választmányi

illetve igazgatósági tagja volt a GyOSznak. Ugyancsak intenzíven foglalkozott kultúrális egyházi és közigazgatási ügyekkel. Az iglói evang. gimnáziumnak 25 éven át iskolafelügyelője volt. Tizennyolc éven át mint felügyelő vett részt a szepesi evangélikus egyházmegye vezetésében. Törvényhatósági bizottsági tagja volt Szepes vármegye közgyűlésének, elnöke Igló város képviselőtestületének. 1934-ben hunyt el és halálakor Igló város mint legnagyobb fiát gyászolta meg.

Nagy Antal, székesfővárosi törvényhatósági bizottsági tag, a Kereskedelmi és Iparkamara alelnöke. Sárváron született 1880-ban. Középiskoláinak elvégzése után az asztalosipari pályára lépett, hosszabb külföldi tanulmányutat tett, majd 1906-ban önállósította magát. Üzemét fokozatosan fejlesztette, ma 20—25 munkást foglalkoztat. Már fiatal korában részt vett az ipartestületi életben. Az asztalosipartestületnek előbb előljárósági tagja, majd pénztárnoka, ügyvezető alelnöke, később pedig elnöke lett. Az Asztalosmesterek Országos Szövetsége elnökévé választotta és 1925-ben a budapesti iparosság kereskedelmi és iparkamarai képviselőjévé választotta. Ugyanekkor az érdekképviselet részéről fővárosi törvényhatósági mandátumot nyert. 1930 óta kamarai alelnök. Igazgatósági tagja az Országos Iparegyesületnek, választmányi tagja az Iparművészeti Társulatnak, társelnöke az Ipartestületek Országos Szövetségének és 1933 óta alelnöke a kézművesiparosság hivatalos központi szervének és az Ipartestületek Országos Központjának. Hazai és külföldi kiállításokon ipari munkáiért számos kitüntetésben részesült. A törvényhatóságban a közgazdasági és középítési bizottság tagja és a kisiparosok képviselője.

Nagy István (karmacsi, kismarosi és nagymarosi), országgyűlési képviselő. 1882-ben született Pusztamagyaródon, Zala vármegyében. A középiskola elvégzése után a pécsi jogakadémián jogot hallgatott, majd egyéves önkéntesi szolgálatát teljesítette, utána pedig a magyaróvári gazdasági akadémia hallgatója lett. Oklevelének megszerzése után, 1907-ben, átvette pusztamagyaródi családi birtokának vezetését s azóta ott gazdálkodik. A vármegye közéletében régóta élénk szerepet visz. Tagja a törvényhatósági bizottságnak és a kisgyűlésnek is. Régi híve Gömbös Gyula miniszterelnöknek. 1925-ben lépett be a fajvédő pártba és így kapcsolódott be az országos politikai életbe is. Emellett főként gazdasági kérdésekkel foglalkozik s a szövetkezeti mozgalomban tevékenykedik. Megalapította községében a tejszövetkezetet s életrehívta a bánokszentgyörgyi tejszövetkezetet is, amelyeknek vezetésében ma is irányító szerepet visz. Tagja a vármegyei gazdasági egyesületnek, másodelnöke a letenyei járási bizottságnak. Az 1935. évi általános választásokon a letenyei kerületben nyert mandátumot a Nemzeti Egység Párt programjával. Elsőízben tagja a Háznak.

Nagy Iván dr., országgyűlési képviselő. 1893-ban született Kecskeméten. Atyja néhai dr. Nagy Mihály, főispán és Kecskemétnek több cikluson át országgyűlési képviselője volt. A középiskolát részben szülővárosában, részben a fővárosban végezte. A jogot a budapesti egyetemen hallgatta és itt szerezte meg a jogi és államtudományi doktori oklevelét. Az egyetemi ifjúság mozgalmaiban élénk részt vett, a háború kitörése előtti évben elnöke volt, ma örökös tiszteletbeli elnöke az Egyetemi Körnek. A há-

ború kitörésekor bevonult s tizenegyhónapi harctéri szolgálata alatt több kitüntetést szerzett. 1916 szeptemberében mint rokkant nyugállományba került, de a háború végéig szolgálatot teljesített s az összeomláskor mint huszárhadnagy szerelt le. 1918 decemberében pénzügyi fogalmazónak nevezték ki. A kommün kitörése után nagy szerepe volt az ellenforradalmi mozgalmakban. 1919 májusi, majd a júniusi ellenforradalom lezajlása után elfogták s halálra ítélték, de a fogházból sikerült megszöknie. Szegedre menekült, ahol résztvett a nemzeti hadsereg megszervezésében. A román megszállás után hazajött és újból elfoglalta hivatalát. Később fogalmazói állásáról és nyugdíjigényéről is lemondott, letette a bírói és ügyvédi vizsgát és 1923-ban ügyvédi irodát nyitott. A társadalmi életben azóta is élénk szerepet visz, főként szociálpolitikával foglalkozik. Társelnöke a Társadalmi Egyesületek Szövetségének, elnöke az Országzászló Nagybizottságnak és még sok egyesületben visel tisztséget. 1927-ben Pest vármegye tb. tiszti főügyészének nevezték ki. Az 1935. évi általános választásokon a mezőcsáti kerületben nyert elsőízben mandátumot a Nemzeti Egység Párt programjával.

Nékám Lajos dr., a felsőház tagja, egy. nyilv. rend. tanár. 1868-ban született Budapesten. Tanulmányait a budapesti gyakorló főgimnáziumban és a Pázmány Péter Tudományegyetemen végezte. 1889-ben avatták orvosdoktorrá. Plósz Pál élet- és kórvegytani, Fodor József közegészségtani és Petrik Ottó kórszövettani intézetében dolgozott, majd a Schordan-féle utaztató ösztöndíjjal három évet töltött külföldön, főleg Párisban és Londonban. Beutazta egész Európát és lepra-kutatásai miatt Marokkóban is járt. 1896-ban a fővárosi bakteriológiai intézet igazgatója és kórházi rendelőorvos, majd főorvos lett, két év múlva már egyetemi magántanár és a bőrkórtani intézet helyettes igazgatója volt. Az egyetemi rendkívüli tanári címet 1906-ban kapta meg, négy év múlva pedig egyetemi rendes tanár és az új bőr- és nemi kórtani klinika igazgatója lett. A háborúban mint főtörzsorvos teljesített szolgálatot, később a nemi bajok leküzdésére kormánybiztossá nevezték ki. Gazdag szakirodalmi munkássága van. Alelnöke volt a berlini, párisi, római és kopenhágai, elnöke az 1935-ben Budapesten tartott IX. Nemzetközi Dermatológiai Kongresszusnak. Tagja a közegészségügyi, igazságügyi, ösztöndíj- és természettudományi tanácsnak, a Szent István Akadémiának; tiszteletbeli rendes vagy levelezőtagja sok belföldi és külföldi tudományos társulatnak. A felsőházban mint a Pázmány Péter Tudományegyetem választottja foglal helyet.

Nemes Albert gróf (hídvégi), a felsőház tagja. (Lásd I. kötet 304. oldal.) 1926 végétől, amikor a Quirináli követség vezetésétől megvált és ugyanekkor nyugalomba vonult, azóta visszavonult a közélettől és solti gazdaságának szenteli minden idejét. Tulajdonosa a felsoroltakon kívül az I. oszt. Magyar Érdemkeresztnek is.

Németh Béla dr., Budapest székesfőváros törvényhatósági bizottságának örökös tagja. Született 1873-ban Nagyszentmiklóson. A gimnáziumot a temesvári piarista rendházban, jogi tanulmányait Budapesten végezte. Már 19 éves korában gyorsírástanári oklevelet kapott. Mint gyorsíró még gimnázista korában ismerkedett meg Eötvös Károllyal, a hírneves politikussal és védővel a temesvári

Lottó-per alkalmával. Az érettségi letétele után belépett Eötvös Károly irodájába, ahol 14 évet töltött. Kezdetben bűnügyi védelemmel foglalkozott, később külföldi tanulmányai hatása alatt polgári joggyakorlatot folytatott. 1907-ben német tőke bevonásával megteremtette alapját a legnagyobb magyar konzervipari vállalatnak, az Ocean konzervgyárnak. Megalapította a Magyar Konzervgyárosok Országos Szövetségét, melynek 1919 óta elnöke. 1920-ban a Háztulajdonosok Országos Szövetsége elnökévé választotta. Érdemei elismeréséül 1924-ben a kormányfőtanácsosi címmel tüntették ki. A főváros törv. hatósági bizottságának keretében tagja a jogügyi és pénzügyi bizottságnak, továbbá a közélelmezési bizottságnak. Mint a Háztulajdonosok Országos Szövetségének elnöke, a magántulajdon védelme és a gazdasági konszolidáció érdekében munkálkodik. Mint a Párisban székelő Háztulajdonosok Nemzeti Uniója végrehajtó és pénzügyi bizottságának tagja. Az európai államok polgárságának vezetőivel kontaktusban van s igyekszik megfelelő felvilágosító munkát kifejteni Magyarország érdekében, úgy szóban mint írásban az összes külföldi államokban. 1931-ben Budapest székesfőváros törvényhatósági bizottságának örökös tagjává választották.

Németh Gyula, székesfővárosi törvényhatósági bizottsági tag. A sopronmegyei Szil községben született 1872-ben. Tanulmányait Sopronban végezte el s ugyanitt és Bécsben hosszabb ideig volt szabósegéd. Budapesten 8 évig mint szabász működött, majd 1899-ben Németh és Kovács név alatt önállósította magát. 1922 óta elnöke a férfiszabók ipartestületének, választmányi tagja az IPOK-nak, társelnöke az IPOSz-nak és 10 év óta kereskedelmi és iparkamarai tag. 1925-ben a Kereskedelmi és Iparkamara törvényhatósági bizottsági taggá választotta. Szakirányú cikkei a napi és a szaksajtóban jelennek meg. Iparügyi kérdésekben számos felolvasást tartott. Jelszava „Dolgozni és munkaalkalmat teremteni". Ipari és politikai pályafutását ez a jelszó irányította és irányítja. Élénk részt vett az egyesületi életben, számos társadalmi és jótékonysági egyesület vezető tagja.

Németh Imre, országgyűlési képviselő. 1893-ban született Kőszegen. A középiskolát Kőszegen, Nagyszombaton és a szentgotthárdi állami főgimnáziumban végezte, utána a műegyetem építészi szakosztályára iratkozott be. Főiskolai tanulmányait kettészakította a világháború. A mozgósításkor bevonult és mint tüzérmegfigyelő-tiszt 41 hónapot töltött különböző harctereken. Több kitüntetést szerzett, Bukovinában és a Piave mellett meg is sebesült. Az összeomlás után ujságírópályára ment. Előbb a Budapesti Hírlap-nál dolgozott, 1921-ben pedig a Szózat című napilap és a Magyar Országos Tudósító könyomatos főv. rovatának szerkesztője lett. 1927-ben mint felelős szerkesztő a Magyar Országos Tudósító élére került s ennek a Magyar Távirati Iroda után legnagyobb hírlaptudósító könyomatosnak hírszolgálatát széles körben megszervezte és modern alapokra fektette. Néhány évvel ezelőtt erőteljes mozgalmat indított tanulmányaival és előadássorozataival az egyke leküzdésére, valamint a telepítés és a földreform érdekében. Résztvett a Válasz című folyóirat megalapításában és ma is felelős szerkesztője ennek az orgánumnak. Az 1935. évi általános választásokon a kőszegi kerületben nyert elsőízben mandátumot a Nemzeti Egység Párt programjával.

Némethy Vilmos dr., országgyűlési képviselő. 1887-ben született Turniscsán (Bántornya) Zala megyében. Gimnáziumi tanulmányait Zalaegerszegen, az

egyetemet Budapesten végezte és ugyanitt szerzett 1915-ben ügyvédi oklevelet. 1915 februárjától kezdve végigküzdötte a világháborút a vasúti ezred kötelékében, több kitüntetésben részesült s mint főhadnagy szerelt le. A háború után, a később szerb megszállás alá került Alsólendván nyitott ügyvédi irodát, de előbb megszervezte a forradalom által veszélyeztetett közrend s a szláv zöldkáderek által szorongatott murai határ védelmére a lendvavidéki határvédő csapatokat. A kommun alatt résztvett az alsólendvai ellenforradalomban, amiért a kommunisták bebörtönözték. Kiszabadulva a vendvidéken fejtett ki ellenforradalmi tevékenységet. A szerb megszállás alatt is Alsólendván maradt és ügyvédi minőségben hathatós védelmébe vette az ott szorult magyarságot. Sikerült az elkobzástól 24.000 hold földet is megmentenie, amivel lényegesen csökkentette az optánskövetelések számláját. Megalakította a horvát parasztpárttal karöltve működő vend-magyar pártot, „Néplap" és „Nase Novine" címen lapokat is adott ki. A szerb diktatúra életbelépésekor menekülni volt kénytelen. Budapestre jött, ahol ügyvédi irodát nyitott s ezzel egyidőben enyingi birtokán kezdett gazdálkodni. Alapító tagja és első pénztárosa volt a Független Kisgazdapártnak, később kiadója a „Független Kisgazda" hetilapnak. 1932-ben, az időközi választáson független kisgazdapárti programmal választotta meg az alsólendvai kerület s a Házban főként a mezőgazdaság és a falu népének érdekeit szorgalmazta beszédeiben és interpellációiban. Az 1935. évi parlamentben a zalabaksai kerületet képviseli, szintén kisgazdapárti programmal. Tagja az igazságügyi, közgazdasági és közlekedésügyi bizottságoknak.

Nesnera Aladár (pusztaszenttamási), 1855-ben született a zalamegyei Nyirádon. Középiskoláit elvégezve, a budapesti kir. József műegyetemen tanult,

majd tanári oklevelet nyert. Ezután a műegyetem ábrázoló geometriai tanszékén működött mint asszisztens s innen nevezték ki 1878-ban az aradi reáliskola tanárává. 1892. évben az aradi fa- és fémipari szakiskola igazgatója lett, 1909-ben pedig főigazgatónak nevezték ki s ezen állását haláláig betöltötte. Arad város politikai életében mindig vezetőszerepet játszott s amikor 1910-ben megalakult a Munkapárt, őt választották meg a párt aradi elnökévé. Mint ilyen igen nagy agitációt fejtett ki a képviselőválasztáskor gróf Tisza István érdekében. Előkelő pozíciót töltött be a város törvényhatósági bizottságában is. Tagja volt az Országos Iparoktatási Tanácsnak, valamint több aradi gazdasági és kultúrális egyesületnek. 1898-ban kiváló érdemei elismeréséül a király a Ferenc József-rend lovagkeresztjével tüntette ki. Nagy irodalmi munkásságot fejtett ki s számos cikke és tanulmánya jelent meg a szaksajtóban. Meghalt 1912 október 2-án.

Nikelszky Zoltán, országgyűlési pótképviselő. Született Izsákfalun, Szepes vármegyében, 1882 augusztus 2-án. 1904-ben megszerezvén tanári oklevelét, az eperjesi ev. kollégium tanára, később igazgatója, majd 1909-ben a szarvasi ev. tanítóképző igazgatója lett. Ugyanekkor az „Eperjesi Lapok" c. ujságot szerkesztette. Szarvason ő létesítette az első és egyetlen ev. tanítóképző intézetet és ugyanitt megválasztották az ev. egyház felügyelőjévé, valamint a város képviselőtestületének tagjává. 1922-ben Budapestre jött és Pest vármegye népművelését vezette és mint ilyen a népművelés

terén úttörő munkát végzett. Tanárok és tanítók részére továbbképző tanfolyamot vezetett és százezrekre menő népművelési gárdát nevelt. Ebben az időben „Magyar Népművelő" címen tudományos folyóiratot létesített, amelynek kiadója és felelős szerkesztője volt. „A szabadoktatás Magyarországon" című könyve úttörő munkát végzett. 1927-ben nyugdíjaztatását kérte, de rövid idő mulva a bányakerületi Lutherszövetség igazgatói tisztét töltötte be. Jelenleg a Protestáns Országos Árvaház igazgatója. 1930-ban székesfővárosi bizottsági tagnak választották meg. Az 1935. évi választásokon Budapest III. déli kerületében a NEP listáján, mint második pótképviselő lett megválasztva. Ügyvezető elnöke volt a Szepesi Egyesületnek, elnöke a Budapesti Iparosképző Protestáns Egyletnek, stb. A pesti ev. egyház presbitere. A csömöri ev. egyháznak volt felügyelője. Számos cikket írt helyi lapokban és a „Magyar Népoktatás" című szaklapban értékes cikksorozatai jelentek meg.

Nirnsee Pál (lajkai), országgyűlési képviselő. 1893-ban született Győrött. Középiskoláit a győri főreáliskolában végezte, utána a bécsi Hochschule für Bodenkultur-t és a halle-wittenbergi egyetem gazdasági fakultását látogatta s az utóbbi egyetemen oklevelet is szerzett. Önkéntesi szolgálatát a volt 9. közös huszárezrednél tejesítette, a világháborúban is ennek az ezrednek kötelékében teljesített szolgálatot s több kitüntetésben részesült. Mint tartalékos huszárfőhadnagy szerelt le. Veszprémmegyei nagybirtokos, zsófiapusztai mintagazdaságán gazdálkodik. Tagja Veszprém vármegye törvényhatósági bizottságának és a törvényhatósági kisgyűlésnek. Sok közgazdasági, társadalmi intézményben és egyesületben visel vezető tisztséget. Élénk részt vesz megyéje közéletében, mint szakember elsősorban mezőgazdasági kérdésekkel foglalkozik. Az 1935. évi általános választásokon a nagyvázsonyi kerületben nyert elsőízben mandátumot a Nemzeti Egység Párt programjával. Érdemei elismeréséül 1935 október 3-án a gazdasági főtanácsosi címmel lett kitüntetve.

Nyiry István, országgyűlési képviselő. 1887-ben született Berettyóújfaluban. A középiskolát a késmárki evangélikus liceumban végezte, gépészmérnöki oklevelét a műegyetemen szerezte meg. Belföldi gépgyárakban volt alkalmazásban 1911-ig, amikor mint önkéntes bevonult a közös haditengerészethez és rövidebb-hosszabb megszakításokkal az összeomlásig katonai szolgálatot teljesített. Több, különböző tipusú hadihajón teljesített szolgálatot, 1915 derekán pedig a pólai repülőállomáshoz osztották be mint műszaki tisztet és ebben a beosztásban szolgált az összeomlásig. Mint tartalékos tengerészmérnök, főhadnagyi rangban szerelt le. Megnősült, letelepedett Berettyóujfaluban, átvette az atyja által 1882-ben alapított gőzmalom ipartelepének vezetését és azt öccsével együtt országos vonatkozásban is a legelsők közé fejlesztette. A család százholdas birtokán, mintaszerű sertéstenyészetét és hizlalót létesített. Tagja Bihar vármegye törvényhatósági bizottságának és községe képviselőtestületének. Nemcsak a megyei közéletben vesz részt, hanem egyháza életében is. Tagja a biharkeresztesi református egyház presbitériumának és iskolaszékének. Elnöke a vármegyei Molnár Szövetségnek. Az 1935. évi általános választásokon a biharkeresztesi kerületben nyert elsőízben mandátumot.

Oetl-Pálffy Dénes dr., országgyűlési képviselő. 1901-ben született Budapes-

ten. A középiskolát Kassán a premontreieknél és Budapesten a piaristáknál végezte, egyetemi tanulmányait pedig a Pázmány Péter Tudományegyetemen és itt szerezte meg jogi doktori oklevelét. Az ellenforradalom idején, még egyetemi hallgató korában, mint önkéntes a nemzeti hadseregben teljesített katonai szolgálatot. Doktorrrá avatása után hosszabb külföldi tanulmányútra ment, Berlinben, Londonban és Párisban szerzett gazdasági ismereteket s hazatérve, átvette családi gyáruk vezetését. A nehéz gazdasági helyzet ellenére is kitünően vezeti vállalatát s emellett élénk szakirodalmi tevékenységet fejt ki. Az érdekképviseleti rendszerről, a vasipar racionalizálásának kérdéseiről, az állami beavatkozás gazdasági szerepéről gyakran írt figyelemreméltó cikkeket úgy a napilapokban, mint a szaklapokban. Ugyanebben a tárgykörben a Gyáriparosok Országos Szövetségében is tartott előadást. Tagja a Gyáriparosok Országos Szövetségének, igazgatósági tagja a Vasművek és Gépgyárak Országos Szövetségének és a Magyar Racionalizálási Bizottságnak s az Úri Clubnak. Az 1935. évi általános választásokon a keszthelyi kerületben nyert elsőízben mandátumot a Nemzeti Egység Párt programjával.

Okolicsányi Imre, alispán. Született Egerben 1884 július 16-án. Középiskoláit és a jogakadémiát Egerben végezte. 1910-ben az egri pénzügyi közigazgatás szolgálatába lépett, majd 1917-ben a hatvani járás főszolgabírájává választották meg. Értékes közigazgatási működése után 1920-ban vármegyei főjegyző, majd később 1925. évben Heves vármegye alispánja lett. Rendbehozatta a megyei utakat, megreformálta a járási és megyei közigazgatást. Felépítette a vármegyei Siketnéma Intézet kétemeletes házát, azonkívül számos kultúrális és népjóléti intézmény létesítése füződik nevéhez. Minden erejével a vármegye fejlesztésén dolgozott, de ugyanakkor részt vett a társadalmi élet minden megnyilvánulásában is. Elnöke és támogatója az országos hírnevű MOVE egri sportegyletnek, a Hevesmegyei Automobilosok Egyesületének, a Polgári Lövész Egyletnek, azonkívül számos társadalmi és kultúrális egyesületnek vezető tagja. Különböző orgánumokban széleskörű publicistikai tevékenységet fejt ki.

Oltay Károly, műegyetemi ny. r. tanár. (Lásd I. kötet 312. oldal.) Mint az egyetemi ifjúság hivatott vezetője, tevékeny részt vett az ifjúság szociális és kultúrális mozgalmaiban. Hosszú időn keresztül elnöke volt a Műegyetemi Segélyegyletnek. Főbb munkái: „Relative Bestimmung der Schwerkraft in Budapest", „A föld és légi fotogrametria alapelvei és műszerei", „Die Genauigkeit der Lotabweihungsbestimmungen mit der Eötvös'schen Drehwage relativen Schwerkraftmessungen", „L. Institut Geodesiqeu de Hongrie et ses travaux depuis l'origine" Logaritmuskönyv. Les travaux de l'Institut Géodésique de Hongrie depuis 1930 jusqu' à la fin de 1932. stb. 1932 szeptemberében a kormányzó a honvédség fejlesztése körül szerzett érdemeiért legfelsőbb elismerésben részesítette.

Orphanides János, székesfővárosi törvényhatósági bizottsági tag. Született 1876 november 10-én Vácon. Középiskolái után, főiskolai tanulmányait Budapesten, a kir. József

műegyetemen és Berlinben, a Charlottenburgi Technische Hochschule-n végezte. Hosszú ideig Németországban működött különböző gépipari vállalatoknál, majd 1900-ban a Nicholson-gyár meghívta Budapestre. 30 éven át e vállalat kötelékébe tartozott és végül az egyesült Schlick-Nicholson gépgyár vezérigazgatója volt. Jelenleg a Ganz és Társa—Danubius Rt. alelnöke. A vállalat felvirágoztatásában jelentős szerepet vitt és jó hírnevet szerzett külföldön is a cég elsőrangú gyártmányaival. A közélet terén különösen a mérnöki kar egyesületeiben dolgozott és egy cikluson át a Magyar Mérnök és Építész Egylet elnöke volt. 1925-ben egyike volt az első mérnököknek, akit a m. kir. kormányfőtanácsosi címmel kitüntettek. Mint a GyOSz érdekképviseleti tagja, két cikluson át beválasztatott Budapest székesfőváros törvényhatóságába. Az Országos Szabványügyi Intézet egyik megalapítója és elnöke. A Magyar Vasművek és Gépgyárak Egyesületének tb. tagja.

Osvald István dr., a felsőház tagja, a Kúria elnöke. 1867-ben született Budapesten. A budapesti tudományegyetem jog- és államtudományi karán 1890-ben avatták doktorrá. Ugyanebben az évben bírósági szolgálatba lépett. 1894-ben kir. aljárásbírónak, 1901-ben törvényszéki bírónak nevezték ki. Ekkor az igazságügyminisztériumba osztották be szolgálattételre, 1906-ban pedig a bpesti ítélőtábla elnök titkára lett. 1909-ben már ítélőtáblai bíró volt. 1916-ban kúriai bíró címmel és jelleggel a pozsonyi törvényszék elnöki székébe került. 1917-ben a budapesti ítélőtábla tanácselnöke, a rákövetkező évben a budapesti törvényszék elnöke lett. 1926-ban kúriai tanácselnökké lépett elő, majd 1929-ben kinevezték a Kúria másodelnökévé, 1934-ben pedig a Kúria elnökévé. Elnöke a Magyar Jogászegyletnek, igazgatósági tagja az Országos Birói és Ügyészi Egyesületnek, alelnöke a Tisztviselői Kaszinónak, társelnöke a Közszolgálati Alkalmazottak Nemzeti Szövetségének és a Budapesti Piarista Diákszövetségnek, igazgatósági tagja a Szent István Társulatnak. A felsőházban mint a Kúria elnöke foglal helyet.

Pakányi Ferenc, székesfővárosi törvényhatósági bizottsági tag. Maglódon született 1869-ben. Húszéves korában nagykorúsíttatták és Kőbányán átvette családjának mészárosüzletét. Kőbányáról Budára költözött az I. kerületbe és itt volt virágzó üzlete, melyet 1914-ben megszüntetett, amikor súlyos betegsége a további munkában megakadályozta. Harmincöt év óta vesz részt a közügyekben. Résztvett a Szabad Polgári Párt alapításában, huszonhat éve tagja az I. ker. adófelszólamlási bizottságnak. Ripka főpolgármester felkérésére elvállalta a Klotild Szeretetház gondnoki tisztségét és e minőségében kiváló és áldásos munkálkodást fejt ki. Az 1920. évi községi választások alkalmával a Keresztény Községi Párt listáján törvényhatósági bizottsági taggá választották. Kiváló gyakorlati, gazdasági ismereteit a közélelmezési bizottságban érvényesíti. Kitüntetései: a Ferenc József-rend lovagkeresztje és Signum Laudis. 1935-ben újból törvényhatósági bizottsági taggá választották.

Pákozdy Sándor, nyug. alispán. Hajdunánáson született 1868-ban. Középiskolai és jogi tanulmányait Debrecenben végezte, majd ezután 1890. évben Hajdu vármegye szolgálatába lé-

pett. Aljegyzővé, később főjegyzővé, 1914-ben pedig alispánná választották meg, s ezen állását 1930-ban történt nyugalombavonulásáig betöltötte. A legnehezebb időkben került a vármegye élére. A világháború, a forradalmak, majd az idegen megszállás ideje alatt mindenkor kiváló szaktudással és hazafias szellemben töltötte be hivatalát. A vármegye igen sok kultúrintézményének megszervezése fűződik nevéhez. Éveken át a közigazgatási tanfolyam elnöke volt. Politikai ideáljai Tisza István gróf és Bethlen István gróf voltak. Vezetőségi tagja, illetőleg elnöke számos kultúrális és társadalmi egyesületnek.

Pál Alfréd dr., volt országgyűlési képviselő. (Lásd I. kötet 317. oldal.) Mint országgyűlési képviselő számos törvényjavaslat előadója volt s a költségvetési viták folyamán tartott beszédei mindenkor politikai eseményszámba mentek. Tevékeny résztvett a munkapárt szervezési munkálataiban is. Bosznia-Hercegovina politikai és közigazgatási szervezete című munkája a vonatkozó szakirodalom legkiválóbb alkotásainak egyike. Ugyanebből a tárgykörből a budapesti **József** műegyetemen egyetemi magántanárrá habilitálták.

Pálffy-Daun József gróf dr., országgyűlési képviselő. 1892-ben született Stübingben, Ausztriában. A középiskoláit Pozsonyban és Budapesten végezte, jogi tanulmányait a pozsonyi jogakadémián. Jogászéveiben mint közigazgatási gyakornok Pozsony vármegyénél közszolgálatot is teljesített. Amikor a világháború kitört, tényleges ítéltette mágát s 1917-ben már repülőszázad-

parancsnok volt. Később elvégezte a vezérkari tanfolyamot is és századossá lépett elő. Sok hadikitüntetésben részesült. A király 1916-ban főrendiházi taggá nevezte ki s ismételten feltünt erősen szociális tartalmú felszólalásaival. Az ellenforradalom idején Bécsben volt, majd Szegedre ment. A kommün bukása után két éven át a nemzeti hadseregben teljesített szolgálatot vezérkari beosztásban. Később leszerelt, átvette bicskei birtokának vezetését s azt mintagazdasággá fejlesztette. Tejgazdasága egyike az elsőknek az országban. Mint a vármegye törvényhatósági bizottságának tagja, jelentős szerepet tölt be a megyei életben. Az országos politikában elsőízben a székesfehérvári kartelellenes gyűlés megszervezésével tünt fel. A frontharcos mozgalom kiépítésében is erősen kivette részét. Az olasz és magyar frontharcos kapcsolatok kiépítése terén szerzett érdemeiért az olasz korona-rend tiszti keresztjével tüntették ki. A kormányzó 1934-ben legfelsőbb elismeréssel jutalmazta nemzeti szempontból értékes szolgálatait. Az 1935. évi általános választásokon a váli kerületben nyert mandátumot a Nemzeti Egység Párt programjával.

Pallavicini Alfonz Károly őrgróf, a felsőház tagja. 1883 november 10-én született Wienben. Apja Sándor gróf v. b. t. tanácsos, az aranygyapjas rend lovagja volt. Wienben nevelkedett, önkéntesi kötelezettségének a 4. cs. és kir. huszárezredben tett eleget. A mozgósításkor bevonult és pár hónapig mint parancsőrtiszt teljesített szolgálatot, majd ezrede kötelékében szolgált tovább és mint százados szerelt le az összeomláskor. Megsebesült és vitéz magatartásáért több kitüntetésben részesült. Tulajdonosa a III. oszt. katonai érdemkeresztnek és a két signum

laudisnak és a II. oszt. német vaskeresztnek. 1908 óta cs. és kir. kamarás, a máltai rend lovagja. 1913 december 29-én kapott meghívást a főrendiházba. Később átvette nagyvisnyói, szilvásváradi (Borsod m.), tömörkényi, mindszenti (Csongrád m.) és pétermonostori (Pest m.) 44 ezer holdat kitevő birtokait s azon gazdálkodik. A vármegyei életben tekintélyes szerepet visz. A felsőházban mint az örökösjogú főrendi családok képviselője foglal helyet.

Pap Elek dr., felsőházi tag, a Magyar Nemzeti Bank alelnöke. Munkácson született 1858 június 13-án. Középiskolai és egyetemi tanulmányainak befejezése után először a Budapest-vidéki pénzügyigazgatóság, majd a pénzügyminisztérium szolgálatába lépett, ahonnan, mint miniszteri fogalmazót, a pénzügyi közigazgatási bírósághoz helyezték át. 1891-től ismét a pénzügyminisztériumban dolgozott. 1896-ban osztálytanácsossá lépett elő. 1903-ban miniszteri tanácsos lett. 1909-ben államtitkári rangra emelkedett. 1915-ben a király valóságos belső titkos tanácsossá nevezte ki. 1918-ban az Osztrák-Magyar Bank a kormányzói méltóságába emelkedett. 1921-ben az Állami Jegyintézet alelnökévé, majd 1923-ban annak elnökévé nevezték ki. 1924-ben a Magyar Nemzeti Bank alelnöke lett. 1923-ban a biztosító magánvállalatok magy. kir. állami felügyelőhatóságának elnöki teendőivel bízatott meg, e tisztségről való lemondása után a biztosítási szaktanács elnökévé nevezték ki. Utóbbi állást a mai napig betölti. Egyike a legtekintélyesebb és legszakavatottabb közgazdasági tényezőknek, akinek jelentős része volt a pénzügyi ujjáépítés sikeres megoldásában. A felsőháznak a kormányzó által élethossziglan kinevezett tagja. Kiváló munkássága elismeréséül többek közt megkapta a Szent István-rend és a Lipót-rend középkeresztjét, a III. osztályú Vaskorona-rendet, valamint a Signum Laudist. Tagja a felsőház pénzügyi bizottságának, a Budai ág. ev. egyházközség tb. felügyelője, a bányakerületi egyházi törvényszék bírája és tagja a Zsinat előkészítő bizottságának.

Pattantyus-Ábrahám Géza dr. (danczkai), műegyetemi nyilvános rendes tanár. Selmecbányán született 1885 december 11-én. Középiskoláit és műegyetemi tanulmányait Budapesten végezte, ahol 1907-ben mérnöki oklevelet nyert. Egyetemi éveiben több ösztöndíjat kapott. 1909-ig a műegyetem I. elektrótechnikai tanszékének tanársegéde volt, majd külföldi tanulmányutat tett. 1912-ben műszaki doktori oklevelet szerzett és a műegyetemen II. gépszerkezettani tanszékének adjunktusa lett. A világháború alatt mérnök-főhadnagyi kinevezéssel teljesített katonai szolgálatot és a koronás arany érdemkeresztet kapta meg. 1918-tól mint meghívott előadó, a műegyetemen működött. 1921-ben műegyetemi magántanárrá képesítették, 1926-ban műegyetemi rendkívüli tanárrá, 1930-ban pedig nyilvános rendes tanárrá nevezték ki a szállítóberendezések és hidrogépek tanszékére. 1931 óta vezeti a műegyetem hidr. gép-laboratóriumát s előadója a hidrogépek (szivattyúk és turbinák) üzem- és szerkezettanának is. Széleskörű szakirodalmi munkásságot fejtett ki főleg technikai és mérnöknevelési kérdésekkel kapcsolatosan. Főbb művei: Emelőgépek, Emelőgépek üzemtana és szerkezettana, Általános géptan. Hidrogépek üzemtana és szerkezettana (3 kötet, 1933—34). A Technika című szaklap szerkesztője, a Technikai Lexikon munkatársa. Az utóbbi években felvonók és daruk tervezésével és gyártásával is foglalkozott. Ő készítette az Ózd—Nádasd közötti 7000 lóerős villamoserőátviteli berendezéseknek és a hajduszoboszlói földgázüzemű villamosmű-

nek terveit is és mint az 1931. évi Magyar Orsz. Mérnökkongresszus jegyzője, sajtó alá rendezte a kongresszus iratait.

Péchy László (péchujfalusi), országgyűlési képviselő. (Lásd I. kötet 325. oldal.) Mint főispán 1931-ben vonult nyugalomba és ugyanezen évben az általános választásokon a mátészalkai kerületben képviselőnek választották. 1935-ben ismét régi kerületében nyert mandátumot. 1911-ben I. Ferenc József cs. és kir. kamarássá nevezte ki. 1915-ben a Johannita-rend tiszteletbeli lovagja lett, majd 1924-ben Pottsdamban a Johannita-rend lovagjává ütötték. Egyháza életében is jelentős szerepe van, 1920 óta gondnoka a nagykárolyi református egyházmegyének.

Péchy Manó (péchujfalusi), a felsőház tagja. 1880-ban született Budapesten. Középiskolai és jogi tanulmányainak befejezése után átvette szatmármegyei porcsalmai családi birtokának vezetését s azóta gazdaságának él. Mint Tisza István gróf lelkes híve, 1910-ben tevékeny részt vett a megyei munkapárt szervezésében s annak egyik alelnöke is volt. Vármegyéje életében tekintélyes szerepet visz. Részt vesz a társadalmi, gazdasági és kultúrális mozgalmakban s igen sok egyesületben visel vezető tisztséget. Szatmár-Bereg-Ugocsa vármegye törvényhatósági bizottsága még 1927-ben felsőházi póttagnak választotta meg. Felsőházi taggá 1930-ban választották meg. Mint a közjogi és törvénykezési bizottság tagja is részt vett a felsőház törvényalkotó munkásságában. A Johannita-rend tb. lovagja.

Peregriny Sándor (nemes), országgyűlési pótképviselő. Budapesten született 1886 augusztus 3-án. Tanulmányainak elvégzése után a győri akkumulátorgyárhoz lépett be tisztviselőnek. 1907-ben Budapestre jött, ahol a Tudor akkumulátorgyár cégvezetője lett. Rövidesen aligazgató, később igazgató lett, majd a közgyűlés vezérigazgatóvá választotta. Ezt a tisztséget jelenleg is betölti. A világháború után kapcsolódott bele a politikai életbe s a XIII. kerületi keresztény gazdasági és szociális párt elnöke lett. Elnöki állásánál fogva fővárosi törvényhatósági bizottsági tagságot nem vállalt. Az 1935. évi országgyűlési képviselőválasztásokon a keresztény gazdasági és szociális párt északi kerületi listáján jelölték s mint második helyen jelölt, Homonnay Tivadar után első pótképviselő lett. Rendkívül széleskörű jótékonysági tevékenységet fejt ki s szociális kérdésekben a napi- és szaksajtó hasábjain igen gyakran jelentek meg tanulmányai. Elnöke a Turul T. E. sportegyletnek, választmányi tagja az OTI-nek, vezetőségi tagja számos társadalmi, kultúrális és szociális egyesületnek.

Pesthy Pál dr. (nemes), ny. igazságügyminiszter, országgyűlési képviselő. (Lásd I. kötet 329. oldal.) A nehéz világgazdasági helyzet miatt válságba került magyar birtokososztály teherrendezési bizottságának az elnöke és sok más intézményben is vezető szerepet visz. Többek között elnöke a Protestáns Árvaegyletnek, a Bethlen Gábor Szövetségnek, felügyelője a bányai, valamint a tolna-somogy-baranyai evangélikus egyházmegyének. Az első és második országgyűlésben is a gyönki kerületet képviselte, amely 1935-ben negyedízben küldötte be a képviselőházba. Kerületének polgársága körében annyira népszerű, hogy a választókerület minden egyes községe díszpolgárrá választotta. Szűkebb hazájának, Tolna megyének életében mindig élénk részt vesz. Örökös tagja Tolna vármegye törvényhatósági bizottságának. Az I. oszt. Magyar Érdemkereszt tulajdonosa.

Petainek József (zrinygrádi), országgyűlési képviselő. 1895-ben született Zomborban. A középiskolát Budapesten és Esztergomban végezte, amely után 1917. évben a kir. József műegye-

temen gépészmérnöki oklevelet szerzett. A Ganz-gyár szolgálatában mint tervező mérnök működött a turbinaosztályon 1919-ig. A bolsevizmus kitörésekor kilépett a gyár szolgálatából. Ellenforradalmi tényked éséért letartóztatták s később szökni volt kénytelen. A kommün bukása után kapcsolódott be a politikai életbe, mint a Keresztény Párt titkára. 1920-ban a kereskedelmi minisztérium szolgálatába lépett, postamérnök, főmérnök, majd 1933-ban műszaki tanácsos lett. Mint a Keresztény Községi Párt tagja, tevékeny részt vett a várospolitikai életben. 1930-ban a főváros II. kerületében választották törvényhatósági bizottsági taggá s főként szociális és munkáskérdésekkel foglalkozott. Elnöke a Nemzeti Reformszövetségnek, alelnöke a Társadalmi Egyesületek Szövetségének és vezető tisztséget visel sok más társadalmi egyesületben. Az 1935. évi általános választásokon a paksi kerületben nyert elsőízben mandátumot a Nemzeti Egység Párt programjával.

Pető Ernő dr., Kistapolcsányban született 1886 július 15-én. Középiskoláit Léván, egyetemi tanulmányait Budapesten és Berlinben végezte. 1908-ban avatták orvosdoktorrá. Oklevelének elnyerése után a budapesti kórbonctani, majd a II. sebészeti klinikán működött, mely utóbbin műtőorvosi képesítést nyert. Ezután a m. kir. bábaképző tanársegéde, később a Pajor-szanatórium főorvosa lett. A világháború alatt mint tartalékos ezredorvos harctéri szolgálatot teljesített. Kitüntetései: koronás arany érdemkereszt, Károly-csapatkereszt, II. oszt. Vöröskereszt, Bajor Lajos-érdemkereszt, Nagy Szent Gergely lovagrend. Leszerelése után Szombathelyre került és azóta mint a vármegyei és városi közkórház igazgató sebész-főorvosa fejt ki értékes közegészségügyi tevékenységet. A kórház újjáépítése az ő igazgatása alatt történt. Ma ez az ország egyik legmodernebb kórháza. 1926-ban kiváló munkásságának elismeréséül egészségügyi főtanácsossá nevezték ki. A Vasvármegyei Orvosszövetségnek, a Magyar Orvosszövetség kórházi szakosztályának, a Dunántúli Automobil Clubnak, a Szombathelyi Sport Egyletnek elnöke, a törvényhatósági bizottság örökös tagja.

Petracsek Lajos dr., országgyűlési képviselő. 1891-ben Besztercén született. A középiskolát és az egyetemet is Budapesten végezte, a jogi diplomát 1913-ban szerezte meg. 1917 novemberében jószágigazgatósági fogalmazónak nevezték ki a földművelésügyi minisztériumba és birtokpolitikai tanulmányai alapján az erdélyi telepítési akciónál kapott beosztást. A világháborúban az északi harctéren teljesített szolgálatot a mozgósítástól 1918 februárjáig, amikor a honvédelmi és a földművelésügyi minisztérium közös megbízása alapján, saját tervei szerint, a nádnak takarmánycélokra való kitermelését szervezte meg. Később berendelték a földművelésügyi minisztérium háborús ellátási osztályába, ahol mint a takarmányellátás helyettes vezetője szervezte a hadseregnek 1918. évi takarmányellátását. Beosztásában 1919 októberéig maradt, akkor az általa tervezett első mezőgazdasági exportnak lebonyolítására és vezetésére kapott a földművelésügyi kormánytól megbízást. 1920 júniusában a Futura gabonarekviráló osztályának volt vezértitkára és ő szervezte meg az utolsó gabonarekvirálást. Utána egyideig az egyik

budapesti malomcsoportnál vállalt átmenetileg bizalmi munkát, majd 1923-ban letette az ügyvédi vizsgát és azóta mint ügyvéd működik. A Budapesti Budai Tornaegyletnek 1929 óta ügyvezető elnöke s elnöke több budai egyesületnek. A főváros politikai életében tevékeny szerepet visz. 1931-ben választották meg először a fővárosi budai választókerületben egységespárti programmal és ugyancsak itt kapott mandátumot az 1935. évi általános választáson is. Főként közigazgatási kérdésekkel és fővárosi kérdésekkel foglalkozott, nagyobb beszédet mondott az új fővárosi törvény tárgyalásakor. 1930 óta tagja a székesfőváros törvényhatósági bizottságának. Kozma Jenő mellett a Községi Polgári Párt irányításában nagy szerepe volt. A Nemzeti Egység Pártja fővárosi szervezetének budai vezetője.

Petri Pál dr., ny. államtitkár. (Lásd I. kötet 330. oldal.) 1935 február 5-én vonult nyugalomba s ugyanekkor érdemei elismeréséül a kormányzó az I. osztályú Magyar Érdemkereszttel tüntette ki. Széleskörű irodalmi tevékenységet folytat; főleg pedagógiai vonatkozású értekezéseket és tanulmányokat írt, amelyek úgy a hazai, mint a külföldi pedagógiai szakfolyóiratokban jelentek meg. Igen sokat foglalkozott testnevelési, népművelési és művészeti kérdésekkel is. Főgondnoka a Kálvin téri református egyházközségnek, elnöke és újjászervezője a Nagypénteki református árvaháznak. Harminc év óta vezetője a Julián iskolaegyesületnek. Az 1935. évi választásokon nem vállalt jelöltséget.

Petzrik Jenő dr., Budapest székesfőváros törvényhatósági bizottságának örökös tagja. 1880-ban született Budapesten. Középiskoláit elvégezve, jogi tanulmányokat folytatott a budapesti tudományegyetemen, ahol 1902-ben a jogtudományok doktorává avatták, 1908-ban ügyvédi vizsgát tett. A diploma elnyerése után, 1898-ban, Budapest székesfőváros szolgálatába lépett és itt 1919-ig működött, amikor is mint székesfővárosi tiszti ügyész nyugalomba vonult. Ettől kezdve 1927-ig ügyvédi gyakorlatot folytatott. 1927-ben az Angol-Magyar Bank igazgatója lett. 1923-ban a közélet terén kifejtett érdemei elismeréséül kormányfőtanácsosi címmel tüntették ki. 1931-ben a Budapest székesfőváros törvényhatósági bizottságának örökös tagjává választották. Több társadalmi és tudományos egyesületnek, valamint a székesfőváros közlekedési bizottságának tagja.

Pinezich István dr., országgyűlési képviselő. 1879-ben született Sopronkertesen. A középiskolát Sopronban, az egyetemet Kolozsvárott és Budapesten végezte. 1908-ban szerezte meg ügyvédi oklevelét és azóta Sopronban ügyvédi gyakorlatot folytat. A világháborúban mindvégig harctéri szolgálatot teljesített. Vitézségéért több kitüntetést kapott, tulajdonosa többek között a III. osztályú Vaskorona-rendnek is. A Károlyi-forradalom alatt élesen szembekerült a radikálisokkal és a szocialistákkal, velük szemben politikai pártba tömörítette a város konzervatív, hazafias polgárságát. A kommün alatt túszul fogták. Később Ausztriába szökött és résztvett az ellenforradalmi szervezkedésben. A nyugatmagyarországi felkelés idején hadviselt tisztekből és altisztekből csapatot szervezett s ezzel, Ostenburg ezredessel való megállapodásban Sopronnak az osztrákok részéről megkísérlendő megszállás esetére fegyveres ellenállásra vállalkozott. Negyedszázad óta tagja Sopron város törvényhatósági bizottságának s a háború befejezése óta vezető szerepet visz városa közéletében, Sopron város tiszteletbeli főügyésze. Az Egységes Városi Párttal, amelyet ő szervezett meg, sikeresen irányítja Sopron városi politikáját s a város újabb időbeni fejlődését. Közérdekű munkásságának megbecsüléseképpen a város törvényhatósága 1930-ban felsőházi taggá vá-

lasztotta. Elnöke a Soproni Katolikus Autonóm Egyházközségnek. A Dunántúli Turista Egyesület élén is sorozatos alkotások fűződnek nevéhez. Az 1935. évi általános választásokon Sopronban nyert mandátumot a Nemzeti Egység Párt programjával.

Plósz István, országgyűlési képviselő. (Lásd I. kötet 336. oldal.) Az 1931. évi választásokon Keglevich Gyulával szemben kisebbségben maradt. 1935-ben a hevesi kerületben, mint a Nemzeti Egység Pártjának hivatalos jelöltje, 781 szótöbbséggel képviselői mandátumot nyert. Tagja a Mezőgazdasági és Közlekedési Bizottságnak és a Házban elsősorban adóügyi, faluegészségügyi és terményértékesítési problémákkal kíván foglalkozni. A Hevesvármegye című lapban, továbbá mezőgazdasági szaklapokban a mezőgazdaság tárgyköréből számos cikke és tanulmánya jelent meg. A mezőgazdasági kamarai szervezeteknek 1920 óta tagja. Alelnöke a Tiszajobbparti Mezőgazdasági Kamarának és az Országos Mezőgazdasági Kamarának is. Tagja ezenkívül számos társadalmi és jótékonysági egyesületnek.

Pongrácz Jenő gróf (szentmiklósi és óvári), országgyűlési képviselő. 1890-ben született Nagyváradon. A középiskolát a bécsi Terézianumban, a jogot a pozsonyi egyetemen végezte s utána a magyaróvári gazdasági akadémia hallgatója volt. A háború idején az orosz és olasz harctéren teljesített szolgálatot. A bolsevizmus kitörése birtokán érte, amelyet rövidesen megszálloltak a románok. Hosszú ideig megyebizottsági tagja volt Hont vármegyének s a vármegye életében tevékeny szerepet vitt. 1920-ban kisgazdaprogrammal fellépett az ipolyszalkai kerületben, de kisebbségben maradt Karafiáth Jenő akkori miniszterelnökségi államtitkárral szemben. Utána hosszú ideig nem foglalkozott politikával, semmiféle pártnak tagja nem volt. 1924-ben Békés megyébe költözött s azóta ott gazdálkodik. A gyulai kerület elsőízben, 1931-ben, egységespárti programmal választotta meg és 1935-ben ismét régi kerületében nyert mandátumot. Főként a bizottságok munkájában vett részt, mint a közjogi és a zárszámadás-vizsgálóbizottság tagja. Tagja Békés vármegye törvényhatósági bizottságának és a kisgyűlésnek. Elnöke az Alsó-Fehérkőrösi Ármentesítő, Belvízszabályozó és Vízhasznosító Társulatnak és a gyulai adófelszólamlási bizottságnak, választmányi tagja az Országos Magyar Gazdasági Egyesületnek.

Pőzel István dr. (virányosi), országgyűlési képviselő. 1888-ban született Budapesten. A középiskolát a budapesti evangélikus gimnáziumban végezte, jogot a budapesti, bonni és oxfordi egyetemen hallgatott. A budapesti egyetemen avatták jogi és államtudományi doktorrá s itt tette le 1913-ban az ügyvédi vizsgát is. Pályáját a székesfővárosi tisztiügyészségnél kezdte meg. Főként árvaszéki ügyekkel foglalkozott. 1920-ban mint tisztiügyész megvált a fővárostól, irodát nyitott és azóta ügyvédi gyakorlatot folytat. Magánjogi, kereskedelmi jogi ügyekkel, örökösödési és házassági perekkel és földbirtokpolitikai ügyekkel foglalkozik. A főváros politikai életében régóta igen tevékeny szerepet visz. Mint a Nemzeti Középpárt tagja, résztvett a nemzetgyűlési választási küzdelemben, majd mint a Heinrich-párt tagja, a városi politikai harcokban. Székesfővárosi törvényhatósági bizottsági tag, tagja a VIII. kerületi adófelszólamlási bizottságnak. Ismert és régi sportember, vezető sze-

repet tölt be a magyar sportéletben. A jéghoki és gyephoki sport meghonosításában úttörő munkát végzett. Tagja az Országos Testnevelési Tanácsnak. Elnöke a Magyar Hoki Clubnak és a Magyar Gyephoki Szövetségnek, melynek ma már tizennégy tagegyesülete van. A nemzetközi szövetségben Magyarország képviselője. A társadalmi életben is előkelő szerepet tölt be. Az 1935. évi általános választásokon Budapest déli kerületében a Nemzeti Egység Párt listáján nyert mandátumot. Ezen választást a Közigazgatási Bíróság 1935 szeptemberében megsemmisítette. A megismételt választáson újból elnyerte mandátumát.

Preszly Elemér dr., belügyminiszteri államtitkár, országgyűlési képviselő. (Lásd. I. kötet 342. oldal.) Mint Pest vármegye főispánja megszakítás nélkül állott megyéje élén 1935 márciusáig, amikor az ujjáalakult Gömbös-kormányban belügyi államtitkár lett. Az 1935. évi választásokon a ceglédi kerületben nyert mandátumot. Elnöke a Gyöngyösy István Társaságnak és a Gyóni Géza Irodalmi Társaságnak. Díszpolgára Ujpest, Rákospalota, Szentendre és Vác megyei városoknak és számos községnek. A fővárosi lapok több vezércikkét és tárcáját közölték.

Purgly László (jószáshelyi), ny. főispán. 1870 január 1-én született Sofronyán. Középiskoláit elvégezve, a hallei egyetem gazdasági fakultásának hallgatója volt, majd hazatérve, a magyaróvári gazdasági akadémiát végezte el. A diploma elnyerése után egy évig Csehországban folytatott gazdasági gyakorlatot, majd visszajőve, kunágotai birtokán gazdálkodott. A háború kitörésekor bevonult katonai szolgálatra a cs. és kir. 3. huszárezredhez és 1916-ban a román fronton, Brailában érte az akkori belügyminiszter sürgönye, amelyben értesítette, hogy Arad vármegye főispánjává nevezték ki. Ezen pozicióját az összeomlásig betöltötte. A harctéren tanúsított magatartásáért kitüntetésben részesült. Összeomlás után sofronyai családi birtokán gazdálkodott és jelenleg is itt fejt ki intenzív tevékenységet. Arad vármegye gazdasági egyesületének elnöke volt s jelenleg az Arad-Csanádi Gazdasági Takarékpénztár elnökigazgatója.

Purjesz Béla dr., egyetemi nyilvános rendes tanár. 1884-ben született a csongrádmegyei Mindszenten. Középiskoláit Szentesen végezte, utána a budapesti Pázmány Péter tudományegyetem orvosi fakultásán folytatott tanulmányokat. Itt avatták orvosdoktorrá. A diploma elnyerése után a kolozsvári egyetemi belgyógyászati klinikán működött, majd mikor a Ferenc József tudományegyetem Szegedre költözött, az itt felállított belgyógyászati klinikán folytatta munkásságát. 1914-ben habilitálták magántanárrá a szív és vérkeringési szervek kór- és gyógytana című tárgykörből. Ugyanebben az évben állami ösztöndíjjal Németországban és Hollandiában tett nagyobb tanulmányutat, de kénytelen volt tanulmányait a világháború kitörése miatt félbeszakítani. Ekkor hazajőve, katonai szolgálatra vonult be és mint zászlóalj orvosfőnök szolgált. Hosszabb ideig volt a harctéren s a háború végén mint rokkant szerelt le tartalékos ezredorvosi rangban. Harctéri működéséért több kitüntetésben is részesült. 1926-ban egy. címz. nyilv. rendk. tanár, 1931-ben nyilvános rendes tanárrá nevezik ki a szegedi egyetem belgyógyászati diagnosztikai tanszékére. Számos tanulmánya jelent meg magyar, német és francia nyelven. Vezetőségi tagja több tudományos egyesületnek.

Radó Rezső dr., volt országgyűlési pótképviselő, a debreceni kereskedelmi és iparkamara főtitkára. Született Sátoraljaujhelyen 1884-ben. A gimnáziumi iskoláit a debreceni kollégium-

ban, egyetemi tanulmányait Berlinben és Budapesten végezte és Kolozsváron avatták a jogtudományok doktorává. 1905—1906. években a MÁV-nál teljesített szolgálatot, majd ügyvédjelölt volt Debrecenben. 1909-ben a debreceni kereskedelmi és iparkamara szolgálatába lépett és 1917-ben hivatalvezető főtitkárrá választották meg, amely állását jelenleg is betölti. Debrecen város törvényhatóságnak 1917 óta és a kisgyűlésnek is tagja. 1917 óta tagja az Országos Ipartanácsnak, tb. elnöke a debreceni Kereskedelmi Csarnoknak, választmányi Tagja a Kereskedő Társulatnak, a Kartelbíróság ülnöke volt három évig, igazg. tagja volt a Külkereskedelmi Rt.-nek és OTI közgyűlési tag stb. A sport terén kora ifjúságától vezető szerepet játszott, főtitkára, majd ügyvezető elnöke volt a DTE-nek és számos kultúrális és gazdasági intézmény vezető tagja. Állandó tagja a magyar vasútak díjszabásibizottságának és a törvényhatósági testnevelési tanácsnak. Érdemei elismeréséül 1918-ban kir. tanácsosi és 1933-ban m. kir. kormányfőtanácsosi címmel lett kitüntetve. Az 1931. évi választásokon Debrecenben az egységespárt listáján mint második pótképviselő lett megválasztva.

Radvánszky Kálmán báró (radványi és sajókazai), országgyűlési képviselő. (Lásd I. kötet 349. oldal.) Vármegyéje közéletében hosszú idő óta tevékeny részt vesz. Részese minden politikai és gazdasági mozgalomnak. Tagja a Magyar Történelmi Társaságnak, a Magyar Heraldikai Társaságnak, a Magyar Geneológiai Társaságnak és a Magyar Természettudományi Társulatnak. Választmányi tagja a Tiszajobbparti Mezőgazdasági Kamarának s vezető tisztséget visel számos más gazdasági és társadalmi egyesületben. Tagja Borsod vármegye törvényhatósági bizottságának. 1935. évi általános választásokon az edelényi kerületben nyert mandátumot a Nemzeti Egység Párt programjával.

Rainprecht Antal dr., ny. főispán, v. nemzetgyűlési képviselő, okl. gazda. 1881 júl. 24-én született a fejérmegyei Válon. Mint uradalmi titkár kezdte meg pályáját a veszprémi püspöki jószágkormányzóságnál, szabadelvű, demokratikus és szociális világnézete azonban csakhamar független munkakörre késztette. Veszprém megyében több ipari vállalatot alapított,

köztük a Veszprémi Faipari rt.-ot, a Dunántúlnak azidőben legnagyobb faipari telepét, melynek elnökigazgatója volt. A világháborúban, mint honvédhuszártiszt vett részt. Háromízben sebesült, utoljára 1916 őszén Görgényszentimrénél a románok ellen vívott harcokban. A legsúlyosabb sebesülésével hosszú ideig gyógykezelték különféle kórházakban. Hadiérdemeit több kitüntetéssel jutalmazták. 1917-ben az Esterházy kormány alatt Veszprém vármegye főispánjává nevezték ki és állásáról a demokratikus választójog elejtése miatt — a munkapárti rezsim visszaállításakor — mondott le. 1918 novemberében, Veszprém vármegye közönségének demonstratív módon megnyilvánult óhajára és egyhangú felkérésére elvállalta Veszprém vármegye kormánybiztosi székét, de poziciójáról még a proletárdiktatúra kitörése előtt lemondott. 1922-ben pártonkívüli ellenzéki programmal a veszprémi kerületet képviselte a nemzetgyűlésen. A pacifista eszmék harcosa volt és elsőnek hirdette a szomszédainkkal békét kereső külpolitikai és gazdasági irány szükségességét. A Dunai Államok svájci mintára történő köztársasági egyesülésében látja az egyedüli kivezető

utat. Briand, akkori francia külügyminiszter és gróf Coudenhove Kalergi osztrák politikus — az „Egyesült Európa" európai szervezetének vezére — felkérésére megalakította a magyar páneurópai csoportot, a magyar politikai, de főleg gazdasági tényezők igen neves részvételével, amelynek, képviselősége tartamáig, ügyvezető vezére volt. Világnézeti önállósága mellett a szociális reformoknak, a tisztult liberalizmusnak és demokráciának meggyőződéses előharcosa volt. Az 1926. évi országgyűlési választásokon néhai Vass József miniszterrel, később Dréhr Imre államtitkárral szemben kisebbségben maradt és akkor veszprémmegyei birtokára, Antalházára vonult vissza. 1930 óta Budapesten ügyvédi gyakorlatot folytat a politikától teljesen visszavonultan. Aktív politikai ténykedése idejében több fővárosi lapnak rendszeres vezércikkírója is volt.

Rajniss Ferenc dr., országgyűlési képviselő. 1893-ban született Bártfán. Nagyváradon elvégezte a tanítóképzőt, utána Szent László-tanító volt Bukarestben, a Romániában élő magyar állampolgárok részére fenntartott iskolában. A háború kitörésekor a szerb harctérre s onnan az orosz frontra került. 1915-ben fogságba jutott s négy évet töltött Szibériában. 1919-ben szökés közben mint túszt elfogták a finn határon, halálra ítélték s 29 hónapot töltött Moszkvában és Szentpétervárott börtönben, a Magyarországon halálraítélt bolsevisták kicseréléséig. 1922-ben került haza. Különböző jóléti intézményeknél teljesített szolgálatot 1926-ig és két éven át szociálpolitikai tanulmányokat folytatott a Columbia-egyetemen. Hazatérve ő szervezte meg az első magyar szociális iskolát, amelynek növendékei a magyar vöröskereszt népjóléti szolgálatához kerültek. 1928-ban a londoni egyetemen fejezte be politikai és közgazdasági tanulmányait. Innen hívták meg 1922-ben az akkor szervezett Országos Társadalombiztosító Intézethez titkárnak. A rákövetkező évben az intézet aligazgatója lett s állását önként hagyta ott a szanálás idején. 1931-ben szerezte meg a közgazdasági egyetem doktori oklevelét. Mint publicista bejárta Európa minden országát. Tollából számtalan szociálpolitikai tanulmány jelent meg angol, német és francia nyelven is. Az 1935. évi általános választásokon a dombóvári kerületben nyert mandátumot a Reformnemzedék programjával.

Rakovszky Tibor dr., országgyűlési képviselő. 1893-ban született a nyitramegyei Szenicén. A középiskolát a nagyszombati érseki főgimnáziumban végezte, utána a pozsonyi egyetem hallgatója volt és itt szerezte meg a világháború alatt a doktori diplomát. Mint tüzértiszt több fronton szolgált és többízben kitüntették. A bolsevizmus idején a szegedi ellenforradalmi kormány mellett teljesített szolgálatot, soproni tartózkodási idején pedig öt évig politikai munkatársa volt az egyik soproni napilapnak. A háború után mint főhadnagy szerelt le és Sopron vármegye szolgálatába lépett. Előbb mint vármegyei aljegyző működött, majd 7 évig főispáni titkár volt, 1927-ben pedig a belügyminisztériumba rendelték és Sztranyavszky Sándor belügyi államtitkár mellett teljesített hosszú ideig titkári szolgálatot. A kapuvári kerület 1931-ben a Keresztény Gazdasági Párt programjával választotta meg, később azonban a Független Kisgazdapárthoz csatlakozott. 1935-ben ismét régi kerülete küldte be a Házba. A mult ciklusban különösen szociális, birtokpolitikai és külpolitikai kérdésekkel foglalkozott. Pártjának ügyvezető igazgatója s a Független Kisgazda című lap felelős szerkesztője. A katolikus közéletben tevékeny részt vesz.

Rátz Kálmán, országgyűlési képviselő. 1888-ban született Komáromban. Nyug. huszárőrnagy. Iskolai tanulmányainak elvégzése után katonai pályára ment és a világháború kitörésekor mint a volt 1. honvédhuszárezred főhadnagya került a harctérre. Többször megsebesült és több kitüntetésben részesült. Az összeomlás után a hazafias irányú mozgalmak egyik vezetője lett. Résztvett a MOVE és más nemzeti alapon álló egyesületek megalkotásában s vezető szerepet töltött be működésükben. Még a Károlyi forradalom alatt, 1919 februárjában, bebörtönözték, mert fegyveres felkelést szervezett. A bolsevizmus végéig fogságban tartották. Mint történelem- és gazdaságpolitikai író külföldön is ismert nevet szerzett magának. Művei: Az oroszországi csehszlovák légió története; Az energia és anyag című tanulmány stb. Az 1935. évi általános választásokon a sárospataki kerületben nyert elsőízben mandátumot a Nemzeti Egység Párt programjával.

Reményi-Schneller Lajos dr., országgyűlési képviselő. 1892-ben született Budapesten. A középiskolát és egyetemi tanulmányait is a fővárosban végezte és itt szerezte meg jogi doktori diplomáját. Pályáját a Magyar Leszámítoló és Pénzváltó Banknál kezdte, ahol fokozatos előléptetés után 1923-ban igazgató lett. Ebben a minőségben az intézet kereskedelmi titkárságát vezette és a békeszerződési ügyek lebonyolítását intézte. 1926-ban a Viktória-malom szanálását hajtotta végre s megalapította az Egyesült Malomipari Részvénytársaságot. Az Egyesült Budapesti Főváros Takarékpénztár válsága idején mint a Pénzintézeti Központ teljhatalmú megbízottja átvette az intézet vezetését. A Leszámítoló Bank kötelékéből 1920-ban kivált s minden idejét az Egyesült Budapesti Fővárosi Takarékpénztár talpraállításának szentelte. Sikeres munkájának elismeréséül a Budapest Székesfővárosi Községi Takarékpénztárrá alakult vállalat vezérigazgatójául hívta meg s 1928 óta mint ennek az intézetnek vezetője, a takarékpénztárt az ország egyik legszámottevőbb intézetévé fejlesztette. Ettől az állástól 1935 februárjában vált meg, amikor a Magyar Földhitelintézetek Országos Szövetsége vezetését vette át, amelynek élén a kormány bizalmából jelentős szerepet tölt be a földbirtokpolitikai műveletek végrehajtásánál. Az 1935. évi általános választásokon Baja város küldötte be a törvényhozásba a Nemzeti Egység Párt programjával. Elsőízben tagja a Háznak.

Repold Károly (lovag), volt országgyűlési pótképviselő. 1872 november hó 8-án született Békésgyulán. Középiskoláit Szentesen kezdte és Budapesten folytatta tanulmányait, itt tette le a gimnáziumi érettségit és ugyanitt szerezte meg az építészeti oklevelet is. Tanulmányai befejezése után, kitartó és szorgalmas alaptermészete nem elégedett meg az építészet terén nyert elméleti és gyakorlati szakképzettséggel, hanem a gyakorlati élet számos más problémájának megoldásához szükséges képességeket is igyekezett elnyerni. Több tanulmány szerzője és szabadalom tulajdonosa. 1897-ben mint önálló tervező és vállalkozó megépíttette a csillaghegyi tisztviselőtelepet és a római fürdőben az első épületet. Ezeket követte Budapesten és az ország különböző helyein az épületek egész sorozata. A világháborúban mint hadmérnök építette az ostfiaszszonyfalvai fogolytábort. 1917 június 29-én Miksa királyi főherceg elnöklete alatt megtartott építészeti kongresszu-

son megírta és közreadta a „Mult és Jelen" című könyvét. A jog és államtudományi karon 2½ évig volt hallgató és eredményesen vizsgázott. Az orvostudományt is tanulmányozta. Az 1917 október 25 és 28-ika között rendezett népegészségügyi nagygyűlésre „Nagy idők, nagy emberek" címmel könyvet írt. Európai és amerikai tanulmányútjai sokirányú nyelvismerete segítségével értékes etnografiai és szociálpolitikai ismeretekhez juttatták. Költemény írással és zeneszerzéssel is foglalkozott. 96 ópus műve jelent meg, amelyek közül emlékezetesek 1916-ban IV. Károly király koronázására írt „Koronázási emlékinduló" (a katonazene hivatalosan köteles volt játszani), „Zita királyné keringő", „Károly király a magyarok királya" és számos többi műve. A kommunizmust követő időben kezdett intenzívebben foglalkozni a közügyekkel és 1926-ban, majd 1931-ben a községi választások alkalmával a főváros törvényhatósági bizottság tagjává választották. Az 1931. évi képviselőválasztásokon Budapest II. északi választó kerületében keresztény ellenzéki listán mint első pótképviselő szerepelt. A közgyűlésen számtalan interpellációt és indítványt terjesztett elő, amelyek a főváros világvárosi fejlődését szolgálják. Különös érdeklődést keltettek a fővárosi és az üzemi alkalmazottak, továbbá az ipar és a kereskedelem érdekeinek védelmében elmondott indítványai. Az általános közügyek mellett ragaszkodással harcolt a Lipótváros fejlődéséért is. A fővárosnál az építészeti bizottság tagja volt. 1931-ben a jeruzsálemi szentsírlovagrend birtokosa lett. A magyar ipar fejlesztése körül szerzett kiváló érdemeiért 1929-ben aranyéremmel lett kitüntetve. Jelenleg számos társadalmi és más egyesület vezetőségének élén áll és a külső lipótvárosi keresztény-párt elnöke.

Réthey Ferenc dr. (réthei), ny. főispán, egy. m. tanár. Kecskeméten született 1880-ban. Középiskoláit Kecskeméten, egyetemi tanulmányait Kolozsváron Budapesten, Heidelbergben és Berlinben végezte. Tanulmányainak befelyezése után, 1904-ben, a kecskeméti jogakadémia tanára lett. 1917-ben a kassai jogakadémiára került, ahol 1920-ig működött. Miután azonban a megszálló hatóságoknak esküt tenni vonakodott, kiutasították s ekkor a Budapesten működő kolozsvári egyetem jogi karán tartott előadásokat. 1920-ban Moson vármegye főispánjává nevezték ki. 1923-ban saját kérelmére nyugállományba helyezték. A Ferenc József Tudományegyetemen 1912-ben a római magánjog tárgyköréből egyetemi magántanárrá képesítették. Főbb munkái: Kezességi alakok a római jogban, a római rabszolgaság kérdése, Vadimonimum, Jogi személyek diplomáciai védelme, Jogi személyek a nemzetközi magánjogban, A párisi egyezmények nemzetközi magánjogi rendelkezései, Nouvelles personnes morales de droit privé dans le droit international stb. Pest vármegye törvényhatóságának tagja. A rákosszentmihályi ref. egyházközség főgondnoka s vezetőségi tagja számos más egyesületnek. Felesége: Demkó Ilona (vajnághi), a Pro Hungária Nők Világszövetsége alapítója, aki elsőnek indított a revizió érdekében külföldi propagandát. A trianoni békeszerződés igazságtalanságait ismertető francia és angol nyelvű röpirata Európa és Amerika államaiban elterjedt. Párisban, Londonban, majd Amerikában alapította meg a Pro Hungária Nők Világszövetsége fiókjait s értékes munkásságát Rothermere lord is elismerte.

Riesz Ádám, országgyűlési képviselő. 1901-ben született Szajkon. Falujában végezte el a hat elemit. Később két leventeoktató-tanfolyamot is végzett és

tíz éven át leventeoktató volt. Saját szorgalmából megtanult orgonálni s már 15 éves korában igen jó egyházi kántor volt. Negyvenholdas birtokán édesanyjával gazdálkodik. Már fiatalon megszerezte polgártársai bizalmát és korán vezetőszerephez jutott falujában. Tagja a képviselőtestületnek, elnöke a helyi tejszövetkezetnek, világi elnöke a katolikus olvasókörnek. Ma már tagja a vármegye törvényhatósági bizottságának is. A független kisgazdapárt szervezkedésével került a politikai életbe. Ő teremtette meg a párt szervezetét a villányi kerületben, amely dr. Heckenberger Konráddal szemben nagy szótöbbséggel választotta meg.

Ronkay Ferenc, országgyűlési képviselő. 1885-ben született Halácson, Trencsén vármegyében. Bányaügyi főtanácsos. Középiskoláit Léván végezte, utána a selmecbányai bányamérnöki főiskola hallgatója volt s 1906-ban szerezte meg bányamérnöki oklevelét. Két éven át Amerikában volt tanulmányuton és gyakorlati ismereteit több nagy bányában gyarapította.

Hazatérve 1909-ben a Magyar Általános Kőszénbánya Rt. szolgálatába lépett és mint bányamérnök 1912-ig Tatabányán működött. Ekkor a Rimamurány-Salgótarjáni Vasművek Rt. kötelékébe lépett át s 1920-ig az ózdi szénbányászatnál volt, majd a Borsodi Szénbányák Rt. sajószentpéteri és rudolftelepi üzemeinek vezetője lett. A világháborúban rövid ideig az olasz harctéren mint tartalékos hadnagy teljesített szolgálatot, később szolgálati okokból felmentették. Tagja Borsod vármegye törvényhatósági bizottságának és élénk részt vesz a megyei életben. Mint elnök a Nemzeti Egység Pártja sajószentpéteri kerületének szervezkedési mozgalmát irányította. Kerületében igen népszerű, amit bizonyít az is, hogy az 1935. évi választáson övé volt a legnagyobb szótöbbségű mandátum. Ipari kerülete, amelyben négy gyár és tizennégy bányaüzem van, 9500 szótöbbséggel választotta meg a radikálispárti jelölttel szemben.

Roszner István báró, vitéz, országgyűlési képviselő. 1896-ban született Máramarosszigeten. Atyja, dr. Roszner Ervin báró fiumei kormányzó és a király személye körüli miniszter volt. A gimnáziumot Budapesten végezte, majd a pólai tengerészeti akadémiára vétette fel magát, de három év után átlépett a lovassági kadettiskolába és innen a volt közös 13-as jászkun huszárezredhez került. A harctéren csakhamar kitüntette magát bátor és vitéz magatartásával. 1916 augusztusában, Brussilow offenzívája idején, a megtizedelt és visszaözönlő csapatokat 25 önként jelentkező huszárral megállította és ellentámadásra vitte. A kézitusában azonban súlyosan megsebesült és két hét mulva ballábát tőből le kellett vágni. Haditettéért a király táviratilag tüntette ki a katonai érdemkereszttel, a német parancsnokságtól pedig a vaskeresztet kapta. IV. Károly király koronázásakor aranysarkartyús vitézzé ütötte. A katonai pályát azonban ott kellett hagynia, visszavonult atyja telekesi birtokára s a gazdaságnak szentelte magát. Az ellenforradalom szervezésében is résztvett, amiért letartóztatták. A vádbiztos halált kért fejére. Közben azonban megbukott a kommün és 300 főből álló fegyveres csapatával a Hegyháton megindította a tisztogató munkát. 1922-ben a kormányzó vitézzé avatta, atyja pedig telekesi birtokából a 350 holdas pálpusztai részt mint vitézi birtokot ajánlotta fel számára. Azóta saját gazdaságát vezeti. A Köztelekben és a Budapesti Hirlapban írt mezőgazda-

sági cikkeket, majd Magyarországon és Németországban gazdasági szakelőadásokat tartott. 1926 nyarán megindította a zöldmező-mozgalmat, amely azóta egész Magyarországra kiterjedt. Igazgatóválasztmányi tagja a Vasmegyei Gazdasági Egyesületnek, tagja az Országos Magyar Gazdasági Egyesület sok szakosztályának, elnöke a Vasmegyei Zöldmező Szövetségnek, tagja a Felsődunántúli Mezőgazdasági Kamara választmányának, munkatársa a Deutsche Landwirtschaftliche Pressenek és a Közteleknek. Az 1935. évi általános választásokon a vasvári kerületben nyert elsőízben mandátumot a Nemzeti Egység Párt programjával.

Rubinek István dr. (zsitvabessenyői), volt országgyűlési képviselő. (Lásd I. kötet 365. oldal.) 1931-ben ismételten az eleki kerületben nyert mandátumot egységespárti programmal. A parlamentben a mentelmi, igazságügyi és pénzügyi bizottság tagja volt, s hosszú időn keresztül a miniszterelnöki tárca költségvetési előadójaként szerepelt úgy a bizottságban mint a plénum előtt. Kifejlesztője volt a képviselőház mai mentelmi joggyakorlatának. Ugyancsak mint előadó vett tevékeny részt a földbirtokreform lebonyolítására előterjesztett törvényjavaslatnak. Hazai és külföldi folyóiratokban gazdasági és gazdaságjogi kérdésekkel kapcsolatban számos cikke és tanulmánya jelent meg.

Ruttkay Udó (alsó- és felsőruttkai), m. kir. főkonzul. Budapesten született 1874 június 24-én. Tanulmányai után Németországba került, majd itthon egyéves önkéntesi szolgálatot teljesített és mint tartalékos tüzértiszt szerelt le. 1888-ban Japánba ment, majd Spanyolországban tevékenykedett műszaki téren; Sevillában tb. osztrák-magyar konzul lett. A világháború alatt Spanyolországban tartózkodott. Az összeomlás után barcelonai tb. magyar konzullá, később főkonzullá nevezték ki és kormánybiztosa is volt a barcelónai világkiállításnak. Külföldön műszaki és gazdasági téren szerepelt, számos villamossági és öntözési vállalatot létesített, amelynek igazgatósági tagja és műszaki tanácsadója lett.

Sándor István, országgyűlési képviselő. 1870-ben született Zádoron, Somogy megyében. Középiskoláit Csurgón és Kecskeméten végezte, majd a kecskeméti jogakadémia s később a közigazgatási és bírói tanfolyam hallgatója volt. 1894-ben közigazgatási pályára lépett, jegyző, majd 1904-ben főjegyző lett. 1913-ban Kecskemét polgármesterévé választották s 1922-ben ment nyugdíjba. Városa életében 1895 óta résztvett a különböző városi intézmények megszervezésében. Nagy szerepe volt a Kecskeméti Szőlősgazdák és Zöldségtermelők Egyesületének és a tanyai gazdaköröknek megalapításában. Több gyermekvédelmi és közegészségügyi intézmény szintén neki köszönheti létrejöttét. Az iskolánkívüli népoktatás, valamint a városi tisztviselők nyelvtanfolyamának megszervezése is az ő nevéhez fűződik. Egyháza életében is szerepet játszik, tagja a kecskeméti református egyháztanácsnak. 1922-ben megalapította a Kecskeméti Magyar Bankot, amelynek ma is elnöke. Résztvett a Magyar Városok Országos Kongresszusának megszervezésében, a kongresszusnak kezdetben titkára, később választmányi tagja volt. Irodalmi munkássága széleskörű. 1905-ben „Városok" cimmel szaklapot szerkesztett. A parlamentbe 1931-ben került először a független kisgazdapárt listáján Kecskeméten, ahol 1935-ben újból megválasztották. Vezető tagja számos társadalmi egyesületnek.

Sárkány Ernő, országgyűlési képviselő. 1875-ben született Pilisen, Pest vármegyében. Atyja, néhai Sárkány Sámuel a bányai evangélikus egyház-

kerület püspöke volt. Az eperjesi jogakadémia elvégzése után, 1897-ben Pest vármegye szolgálatába lépett. 1898-ban szolgabíró, 1912-ben pedig főszolgabíró lett Aszódon. Járt Angliában és Olaszországban, hol közigazgatási és jogi tanulmányokat folytatott. Állását 1931-ig töltötte be, ekkor választotta meg elsőízben egységespárti programmal képviselőjének az aszódi kerület. 1935-ben ismét régi kerületében nyert mandátumot. Több közigazgatási javaslat előadója volt. Egyháza életében is tevékeny szerepet visz. Másodfelügyelője volt a pestvármegyei evangélikus középesperességnek. Igazgatósági tagja a Vármegyei Tisztviselők Országos Egyesületének.

Sárkány Ferenc, országgyűlési pótképviselő. Született 1892-ben Komáromban. Középiskolai tanulmányait a komáromi Szent Benedek-rend gimnáziumában, majd Győrött végezte, ezután a budapesti Zeneművészeti Főiskolára iratkozott be. A világháború kitörésekor bevonult és hosszabb ideig frontszolgálatot teljesített. 1916-ban — miután megrokkant — a budapesti katonai rendőrséghez került kerületi parancsnoki rangban. Mint főhadnagy szerelt le. 1918-ban az édesatyja által 1900-ban alapított vegyészeti vállalatot új életre keltette és annak vezetését átvette. A vállalat az elsők között volt a vegyészeti szakmában, amely már az 1900-as években több kiállításon kitüntető oklevelet nyert. Alapító tagja és országos társelnöke a HONSz-nak. A fővárosi politikába 1929-ben kapcsolódott be és tevékeny részt vett a Nemzeti Egység Pártjának szervezési munkálataiban is. Az 1935. évi

budapesti törvényhatósági bizottsági választásokon a Terézvárosban a NEP listáján bizottsági taggá választották. Az országgyűlési választásokon Budapest északi kerületében pótképviselői mandátumot nyert. A kormányzó 1934-ben érdemes munkásságát legfelsőbb elismerésben részesítette. Elnöke a HONSz országos gazdasági bizottságának, a Hadirokkantak Vagyonőrző Rt.-nak, a HONSz VI. kerületi főcsoportjának, társelnöke a Magyar Vegyipari Szövetségnek, a TESz központi választmányi tagja, az OTI autonómia tagja, szakértője a Magyar Statisztikai és Értékmegállapító Bizottságnak, valamint számos testületben vezetőségi tagságot tölt be.

Sauerborn Károly dr., volt országgyűlési képviselő. 1891-ben Zomborban született. Jogi tanulmányait a rajnamelletti Bonnban kezdte meg, majd Budapesten folytatta és Kolozsváron szerezte meg a diplomáját. Gazdasági tanulmányokat folytatott ezután Bonnban és Poppelsdorfban, ahol a gazdasági akadémia hallgatója volt. Nem egy ízben hosszabb tanulmányuton is volt s ezek során megfordult Európa minden államában, járt Marokkóban, Algirban, Tuniszban, Egyiptomban, Palesztinában és Görögországban. Hazatérve, gazdálkodni kezdett s tekintélyes szerephez jutott vármegyéje törvényhatóságának, valamint a mezőgazdasági érdekképviseletek életében is. 1931-ben a bácsalmási kerület választotta meg független kisgazdapárti programmal.

Scitovszky Béla dr., ny. belügyminiszter. (Lásd I. kötet 375. oldal.) Az 1931. évi országgyűlési választásoknál a legfőbb vezetés szintén az ő kezében volt. A Bethlen-kormány lemondásakor (1931 aug.) ő is benyujtotta lemondását s a kormányzó felmentésével egyide-

jűleg legfelsőbb dícsérő elismerésben részesítette. A Házban elnöke volt a közigazgatási bizottságnak és tagja volt a közjogi bizottságnak is. Széleskörű munkássága sok tekintetben hozzájárult a fővárosi törvényjavaslat törvénybeiktatásához. Az országos rádió megalapítása, a rendőrségi otthonok létesítése, a párisi Magyarház megteremtése és számos más kultúrális intézmény létrehozása az ő nevéhez fűződik. Érdemei elismeréséül a kormányzó az I. o. Magyar Érdemkereszttel tüntette ki, s tulajdonosa a Máltai-lovagrend magisztrátus nagykeresztjének is. 1935-ben nem vállalt jelöltséget.

Scitovszky Tibor dr., volt külügyminiszter, a felsőház tagja. (Lásd I. kötet 376. oldal.) Külügyminisztersége alatt számos nagyjelentőségű konferencián képviselte Magyarországot abban az időben, amikor a külpolitikai orientáción a nemzet többségének elsőrangú vitális érdekeit érintő gazdasági kérdések fordultak elő. Érdemének tudható be, hogy helyes érzékkel választotta meg a követendő utat és sikerült olyan nemzetközi légkört teremteni Magyarország körül, amely elszigetelt helyzetünkben a gazdasági és pénzügyi érintkezés fokozatos kiépítését tette lehetővé. Mint a felsőház tagja még ma is behatóan foglalkozik külpolitikai kérdésekkel s részben a plénum előtt, főleg azonban a bizottságokban tartott beszédeivel külpolitikai vonalvezetésünknek egyik legértékesebb irányítója. A kormány megbízásából később is többízben vett részt fontos tárgyalásokon. Az I. oszt. Magyar Érdemkereszt tulajdonosa.

Sebestyén Kálmán dr. vitéz, országgyűlési képviselő. 1879-ben született Nagyenyeden. A középiskolát Nagyenyeden végezte, jogot a budapesti tudomány egyetemen hallgatott s itt avatták a jogtudományok doktorává. Az ügyvédi vizsgát Marosvásárhelyt tette le, s 1913-ban Élesden nyitott ügyvédi irodát. 1915-ben bevonult és a nyugati harctér kivételével minden fronton volt. A kis- és nagyezüst vitézségi éremmel és a III. osztályú katonai érdemkereszttel tüntették ki, az összeomláskor mint főhadnagy szerelt le. Hazatérve újból megnyitotta ügyvédi irodáját. Amikor vármegyéje román megszállás alá került, résztvett a magyar párt megszervezésében és annak főtitkára is volt. Hazafias magatartása miatt helyezete lassan tarthatatlanná vált, úgyhogy 1928 őszén kénytelen volt átjönni Komádiba, ahol letelepedett és folytatta ügyvédi gyakorlatát. Élénk résztvett a vármegyei életben, 1929-ben már tagja volt a vármegye törvényhatósági bizottságának és a kisgyűlésnek is. 1930-ban avatták vitézzé. Sok intézményben és társadalmi egyesületben visel tisztséget. A cséffai kerületben a Nemzeti Egység Pártjának szervezkedését irányította mint a párt helyi elnöke és a kerületben 1935-ben országgyűlési képviselőnek választották meg. Elsőízben tagja a Háznak.

Serényi László gróf dr., volt országgyűlési képviselő. 1892 júniusában született a temesmegyei Bükkfalván. Középiskoláit a Ferenc József intézetben végezte, majd a müncheni, berlini és budapesti egyetemen folytatott jogi tanulmányokat s itt avatták az államtudományok doktorává. A háború alatt a cs. és kir. 5. huszárezrednél teljesített szolgálatot s hosszabb ideig volt az orosz fronton, ahol meg is sebesült. Kiváló magatartásáért több kitüntetésben részesült. Mint főhadnagy szerelt le a háború végén. Leszerelése után atyja birtokán gazdálkodott. Zemplén vármegye törvényhatósági és társadalmi életében tevékeny részt vesz. 1931-

ben a megyaszói kerületben országgyűlési képviselőnek választották meg. 1935-ben ugyanezen kerületben Törs Tiborral szemben kisebbségben maradt.

Sesztina Jenő, felsőházi tag. (Lásd I. kötet 380. oldal.) Mint a Tiszántúli Kereskedelmi és Iparkamara elnöke tevékeny részt vesz Debrecen város és Hajdu vármegye közgazdasági és társadalmi életében egyaránt. Mint ipari életünk vezető egyénisége, a felsőházban főleg ipari, export-import és munkásügyi kérdések kapcsán tartott számos nagyjelentőségű felolvasást. Egyik megalapítója s jelenleg is elnöke a debreceni Déri-múzeumnak. Ugyancsak alapítója és elnöke a Tiszamelléki Madárvédő Egyesületnek. Tevékeny részt vesz a református egyház életében is. Szűkebb pátriájában Lövőpetriben református templomot építtetett s a Vitézi Szék számára 15 kat. hold földet adományozott. Hazai és külföldi ipari konferenciákon mint delegátus számos alkalommal nagyjelentőségű beszédeket tartott.

Shvoy István vitéz, a felsőház tagja, a honvédség főparancsnoka. 1876-ban született Budapesten. A középiskolát a budapesti egyetemi katolikus főgimnáziumban végezte s 1891-ben a Ludovika Akadémia növendéke lett. 1895-ben nevezték ki hadapród - tiszthelyettessé. 1901 októberében mint főhadnagy a honvéd felsőbb tiszti tanfolyamot, utána a bécsi hadiiskolát végezte el s 1905-ben a székesfehérvári honvéd kerületi parancsnoksághoz osztották be vezérkari szolgálatra, pár hónap mulva pedig dandárvezérkari tiszt lett a pozsonyi volt 73. honvédgyalogdandárnál. 1908 májusában századossá lépett elő s ugyanakkor csapatszolgálatra a Besztercebányán állomásozó volt 16. honvédgyalogezredhez került. A mozgósítástól 1914 novemberéig a pozsonyi

visszamaradó honvéd kerületi parancsnokság vezérkari főnöke volt, majd beosztották a 40. honvédgyaloghadosztály vezérkarához s a szerb harctérre került. Az első szerb hadjárat alatt résztvett minden támadó hadműveletben. 1915 januárjában hadosztályával a Kárpátokban harcolt s résztvett az Uzsokiszoros védelmében, a kárpáti téli hadjáratban, Galicia és Wolhynia meghódításában. 1915 augusztusában vitéz magatartásáért soronkívül őrnaggyá lépett elő. Végigküzdötte a második szerb hadjáratot, résztvett Albánia megszállásában s Montenegró meghódításában. 1916-ban a szegedi honvéd kerületi parancsnokság vezérkari főnökévé nevezték ki, nem egész egy év mulva pedig mint beosztott vezérkari tiszt, a katonai államtitkár mellé, a honvédelmi minisztériumba került. 1917 augusztusában alezredessé lépett elő. 1918 áprilisában ismét a hadrakelt sereghez osztották be s mint a 20. honvédgyalogezred zászlóaljparancsnoka, a Piave mellé került. Montello elfoglalásánál megsebesült. Felgyógyulása után a volt 20. honvédgyalogezred parancsnoka lett. Résztvett az októberi nagy olasz támadás kivédésében. 1918 novemberében, a fegyverszünet után, kórházba való szállítás közben betegen, olasz hadifogságba esett. 1919 novemberében tért vissza s átvette a honvédelmi minisztérium autós osztályának vezetését. 1920-tól már mint ezredes, a minisztérium szervezési csoportfőnökének helyettese volt, 1921 szeptemberében pedig a 2. honvédgyalogezred parancsnokává nevezték ki. 1922 júliusában áthelyezték a vezérkari szolgálatot teljesítő tisztek állománycsoportjába s a honvédelmi minisztérium anyagi csoportfőnöke mellé osztották be mint helyettest s nem egész egy év mulva átvette a csoportfőnöki teendőket. 1925 januárjában a budapesti vegyesdandár gyalogsági parancsnoka lett s még ez év novemberében tábornokká lépett elő. 1926 októberében vámőrfelügyelőhelyet-

tessé nevezték ki. 1928 októberében átvette a szombathelyi 3. vegyesdandár parancsnokságát s egy hónap mulva altábornagy lett. 1933 februárjában helyezték nyugállományba. A honvédség főparancsnokává 1935 január 16-án kelt legfelsőbb kézirattal nevezték ki és ugyanekkor soronkívüli gyalogsági tábornokká lépett elő. Tulajdonosa a kormányzói különös dícsérő elismerés aranyérmének, a Magyar Katonai Érdemkereszt II. osztályának, a hadiékítményes Vaskorona-rend III. osztályának, a hadiékítményes Katonai Érdemkereszt III. osztályának és még sok más kitüntetésnek. A felsőházban mint a honvédség főparancsnoka foglal helyet.

Shvoy Kálmán dr. vitéz, országgyűlési képviselő, nyug. altábornagy. 1881-ben született Budapesten. A Honvéd Ludovika Akadémiát mint rangelső végezte el s 1900-ban kezdte meg katonai szolgálatát. A honvéd felsőbb tiszti tanfolyam, majd a bécsi hadiiskola elvégzése után soronkívül főhadnaggyá lépett elő és a vezérkarhoz került. 1909 májusában Kolozsvárra helyezték át az ottani gyalogdandárparancsnoksághoz mint vezérkari tisztet, később Kolozsvárott a tisztiiskola tanárа volt. 1912-ben nevezték ki századossá s a mozgósításkor mint a 102. népfölkelő gyalogdandár szállásesináló vezérkari tisztje ment a harctérre. Mint vezérkari tiszt különböző beosztásban szolgált, utoljára a 6. hadsereg szállásmesteri osztályfőnöke, majd a 39. honvédgyaloghadosztály vezérkari főnöke volt. 1918 januárjában soronkívül nevezték ki vezérkari őrnaggyá és 1918 november 16-án, 52 havi frontszolgálat után, a harctérről bevonult Szegedre s a kommün kitöréséig a 2. honvédkerületi parancsnokságnál teljesített szolgálatot. 1919 júliusában a nemzeti hadsereg első hadseregparancsnokságának vezérkari főnöke lett, 1924 május 1-én a szegedi 9. honvédgyalogezred parancsnokságát vette át, 1925 november 1-én pedig a szegedi 5. honvédvegyesdandár gyalogsági parancsnoka lett. 1926 májusában nevezték ki tábornokká s 1928 júniusában avatták vitézzé. 1930 május elsejével a szegedi 5. honvédvegyesdandár élére került s egy év mulva altábornaggyá nevezték ki. 1934 szeptemberében helyezték nyugállományba. Katonai szolgálata közben, 1924 májusában, a Ferenc József tudomány egyetemen államtudományi doktorrá avatták. Nyugalombahelyezése után Szeged város törvényhatósági bizottsága örökös tagjává választotta. A város életében régóta jelentős szerepet tölt be, dr. Somogyi Szilveszter polgármester halála után mint utódját emlegették. Tulajdonosa a II. osztályú Magyar Érdemkeresztnek a csillaggal, a III. osztályú Magyar Érdemkeresztnek, a III. osztályú hadiékítményes Vaskorona-rendnek, a katonai érdemkeresztnek a kardokkal, az I. és II. osztályú vaskeresztnek és még több háborús kitüntetésnek. A kormányzó legfelsőbb dícsérő elismerésben is részesítette. Az 1935. évi általános választásokon Szegeden a Nemzeti Egység Párt listáján nyert mandátumot. Elsőízben tagja a Háznak.

Simon Elemér vitéz dr., ny. főispán. (Lásd I. kötet 384. oldal.) A Magyar Vöröskereszt Egyesület kebelében kifejtett kiváló munkásságáért 1929-ben a Magyar Vöröskereszt érdemrendjét kapta meg. Majd a II. osztályú Magyar Érdemkeresztet a csillaggal. 1934. évben pedig legfelsőbb elismerésben részesült. 1932 áprilisában a Magyar Vöröskereszt Egyesület elnökévé választották. Ebbeli működésében befejezte a Vöröskereszt Egylet szanálását, majd később hozzáfogott az ujjászervezés munkájához. Soproni főispánsága alatt a város jelentős fej-

lődésen ment keresztül. Különösen idegenforgalmi téren jelentős érdemeket szerzett. Agilis és nagyfontosságú munkásságot fejtett ki országosan a Vitézi Rend érdekében is. 1935 augusztusában nyugalomba vonult.

Sipőcz Jenő dr., Budapest székesfőváros főpolgármestere. Született Budapesten, 1878 szeptember 19-én. Középiskoláit és egyetemi tanulmányait Budapesten végezte, ahol jogi és államtudori oklevelet szerzett, majd letette az ügyvédi vizsgát. Tanulmányainak befejezése után eleinte gyakorlóügyvéd volt Budapesten, majd a székesfőváros szolgálatába lépett, ahol tisztiügyésszé választották meg. 1920-ban a székesfőváros kormánybiztosává nevezték ki. Még ugyanabban az évben az ujjáalakított törvényhatósági bizottság Budapest polgármesterévé választotta meg. A főváros közállapotai abban az időben még mindig a forradalmak hatása alatt állottak. A főváros pénzügyi helyzete a lehető legrosszabb volt és az ő feladata volt, hogy Budapest leromlott háztartását helyreállítsa. Nagy hozzáértésének és agilitásának eredményeképp már az első években elérte azt, hogy a székesfőváros költségvetése hiány nélkül zárult. A megrongált közüzemeket jövedelmezővé tette és a külföldi hitelezőkkel megkötött egyesség útján megszabadította a fővárost milliós adósságainak gondjaitól. Polgármesterségének egyik legfontosabb és legeredményesebb ténykedése volt a villamosvasutak megváltása és a Beszkárt megalkotása. Működése mindenkor a napi politikán felül állott és a főváros érdekeit minden más politikai szempontok elébe helyezte. Mint Budapest önkormányzatának első tisztviselője, a főváros érdekében mindenkor a legnagyobb eréllyel és határozottsággal védelmezte az autonómia álláspontját. Ennek a pártatlanságnak egyrészt, másrészt munkássága eredményének tudható be az, hogy 1926-ban és 1931-ben a törvényhatósági bizottság újabb hat évre polgármesterré választotta. Széleskörű társadalmi működést fejt ki és számos jótékonysági, hazafias és kulturális mozgalom élén áll. Sok társadalmi egyesület díszelnöke és védnöke, többek között elnöke a Magyar Városok Kongresszusának. Közéleti működését számos magas kitüntetéssel dekorálták. Tulajdonosa a pápai Nagy Szent Gergely-rend csillagos középkeresztjének és a bolgár pour l'Encouragement au Bien érdemkeresztnek is. 1934 november havában Borvendég Ferenc főpolgármester elhalálozása után választották meg Budapest székesfőváros főpolgármesterévé.

Soltész János dr., országgyűlési képviselő. 1890-ben született Mádon. A középiskolát Miskolcon végezte el, utána az államvasutak szolgálatába lépett, ahonnan 1922-ben tartós betegsége miatt nyugdíjazták. A világháborút a hadrakelt vasutaknál szolgálta végig. Legutóbb mint a miskolci személypályaudvar vezénylőtisztje teljesített szolgálatot s 500 katonát képzett ki vasuti szolgálatra, amiért hadügyminiszteri elismerésben részesült. Betegségéből felépülve, 13 éven át ujságíró volt, 8 évet az egyik legnagyobb vidéki napilapnál, a miskolci Magyar Jövőnél töltött. Közben folytatta tanulmányait, a szegedi egyetemen jogtudományi doktorrá avatták, majd letette az ügyvédi és a birói vizsgát és Miskolcon ügyvédi irodát nyitott. 1930-ban jelent meg a politikai életben, amikor mint a Független Kisgazdapárt felvidéki csoportjának ügyésze, igen erős szervező munkát indított a felsőmagyarországi vármegyékben.

1934 nyarán a párt hevesvármegyei szervezetének kiépítéséhez fogott s a kápolnai kerületben valóságos mintaszervezetet alakított pártja részére. Az 1935. évi általános választáson fellépett Mayer János hivatalos jelölttel szemben, a választási küzdelem azonban annyira élessé vált, hogy utóbb mind a ketten visszaléptek és a kerületben Eckhardt Tibor kapott egyhangú mandátumot. Amikor Eckhardt lemondott s időközi választásra került a sor, hét ellenjelölttel vette fel a küzdelmet. A választás kiírása előtt két héttel ki is tiltották a kerületből s csak a választást megelőző két nappal vonták visszza ezt a rendelkezést. Ellenjelöltjei nem tudták a szükséges ajánlásokat megszerezni s így egyhangú mandátumot kapott a kápolnai kerületben.

Somlyódy László (szilágysomlyói). Nyiregyházán született 1899-ben. Középiskolai tanulmányait szülővárosában, a katonai iskolát Mähr-Weisskirchenben végezte el.

A világháború alatt katonai szolgálatot teljesített. 1919-ben a kommün alatt a vörös hatóságok elfogták és halálra ítélték, de sikerült megmenekülnie. A politikai életbe az Egységes Párt keretei között 1924-ben kapcsolódott bele. Élénk részt vett a szervezkedésben, majd 1928-ban ellenzékbe vonult, s vezetője lett a Nemzeti Néppárt országos szervezkedésének. A fenti párt szervezeteit a Dunántúlon, Pest és Csongrád vármegyékben építette ki. Az 1935. évi országgyűlési képviselőválasztásokon a ráckevei kerületben lépett fel nemzeti néppárti programmal. Pótválasztásra került, amelyen lényegtelen kisebbségben maradt. A nemzeti néppárt fővárosi és vidéki szervezésének ma is aktív vezetője. Ismételt tanulmányutak során egész Európát beutazta s gazdasági kérdésekkel kapcsolatos cikkei fővárosi és vidéki lapok hasábjain jelentek meg. Vezetőségi tagja számos egyesületnek.

Somogyi Béla dr. vitéz (felsőpulyai), volt országgyűlési képviselő. (Lásd I. kötet 387. oldal.) 1931-ben számos nagyjelentőségű beszédet tartott a Házban a titkos választójog, a gazdaszanálás és a vámtarifák leszállításának érdekében. 1932 szeptemberében mint első képviselő lépett be a megalakuló Nemzeti Egység Pártjába, amelynek keretein belül, mint Gömbös Gyula régi személyes baráti köréhez tartozó politikus, politikai működést nem fejtett ki. 1934-ben Zala vármegye törvényhatósági bizottsági taggá választotta meg s ugyanakkor Szepetnek község díszpolgára lett. A világháború alatt tanúsított hősies magatartásáért a kormányzó 1934-ben vitézzé avatta, 1935 áprilisában pedig kir. közjegyzővé nevezték ki.

Somogyváry Gyula vitéz, országgyűlési képviselő. 1895-ben született a sopronmegyei Füles községben. Somogyvárott és Budapesten végezte iskoláit. Ujságírónak készült, de alig hogy hozzáfogott pályája megalapításához, kitört a világháború. Harminchathavi frontszolgálata alatt, amit az orosz, román és olasz harctéren töltött, sok kitüntetést szerzett s mint tartalékos főhadnagy fejezte be a háborút. 1918 őszén súlyos betegen került haza. Ebben az időben adta ki a Területvédő Líga irredenta verseit. Résztvett a Dormándy, majd a Lemberkovich-féle ellenforradalmi mozgalom szervezésében. Jelentős szerepe volt a dunántúli ellenforradalmi mozgalomban is. A nemzeti hadseregnek Siófokra való átvonulása után Siófokon, majd Székesfehérvárott katonáskodott. Székesfehérvárott jelent meg ugyancsak a Területvédő Líga kiadásában első versesfüzete, a „Gyujtogatás". 1920 tavaszán a Magyar Távirati Irodához került s mint a vidéki osztály vezetője résztvett a vidéki hírszolgálat megszervezésében.

Később a belpolitikai hírszolgálat vezetését vette át, 1928-ban pedig a Magyar Telefonhírmondó és Rádió Rt. irodalmi igazgatója lett. 1920 óta sorra jelentek meg politikai, külpolitikai és irodalomesztétikai cikkei a sajtóban és a folyóiratokban. Egymásután láttak napvilágot költeményei és prózai írásai is. Munkái: Idők sodrában, Éjfél után (versek); Dal, amelyet nem daloltak végig; A fejedelem stafétája (regények). Drámai dolgozatai gyakorta szerepelnek a rádióban és a színpadokon. A *Nemzeti Színház 1933-ban* mutatta be „Kitagadottak" cím alatt összefoglalt három történeti egyfelvonásosát, 1934-ben pedig „Hűség" című drámáját, amelyet igen nagy sikerrel adtak elő Sopronban is. Nagy könyvsikert ért el „Virágzik a mandulafa" című nagy háborús regényével, amelynek angol-, olasz- és németnyelvű fordítása most kerül sajtó alá. A kormányzó 1921-ben avatta vitézzé, a rádió hírszolgálata körül szerzett érdemeiért pedig legutóbb a III. osztályú Magyar Érdemkereszttel tüntette ki. Az 1935. évi általános választásokon a csornai kerületben nyert elsőízben mandátumot a Nemzeti Egység Párt programjával.

Struczky Sándor, székesfővárosi törv. hat. bizottsági tag. Csököly községben született 1878-ban. Tanulmányait Zágrábban végezte el, majd 1898-ban Budapestre költözött és itt 1906-ban önálló fűszer- és csemegekereskedést nyitott. 1914-ben a 44. gy. e. kötelékében katonai szolgálatra jelentkezett s a szerb és olasz fronton végigküzdötte a világháborút. 1925-ben bekapcsolódott a Kereskedelmi és Iparkamara munkájába s a kamarától nyerte törv. hat. bizottsági mandátumát úgy 1930-ban, mint 1935-ben. Általános gazdaságpolitikus s szakirányú cikkei a napi- és szaklapok hasábjain jelentek meg. Tevékeny részt vett a Baross Szövetség megalapításában s nyolc éven át elnöke volt a fűszer- és csemegekereskedők szakosztályának. Alapítója és éveken át elnöke volt a Vásárcsarnoki és Piaci Kereskedők Egyesületének. Vezetőségi tagja a Fűszerkereskedők Országos Egyesületének és tagja még számos társadalmi és kultúrális egyesületnek.

Sulyok Dezső dr., országgyűlési képviselő. 1897-ben született Simaházapusztán, Veszprém vármegyében. A középiskolát Pápán végezte a Szent Benedek-rendi főgimnáziumban. Az érettségi után bevonult, az orosz és olasz harctéren teljesített szolgálatot és a nagyezüst, kisezüst, valamint a bronz vitézségi éremmel lett kitüntetve. 1918 márciusában az olasz harctérről tanulmányi szabadságra jött s beiratkozott a budapesti egyetem jogi karára. A háború befejezésekor, 1918 decemberében bevonult a csendőrtiszti tanfolyamra, de kétévi csendőrtiszti szolgálat után, 1920-ban saját kérelmére kilépett, mert a katonás életmódot az egyéni szabadságra vágyó természetével nem tudta összeegyeztetni. Ügyvédi irodában vállalt alkalmazást, egymásután letette vizsgáit s 1924-ben Pápán ügyvédi irodát nyitott. Hivatása mellett történelmi és közgazdasági tanulmányokat folytatott s kivette részét a város közéletében is. Veszprém vármegyének, valamint a kisgyűlésnek és Pápa város képviselőtestületének is tagja. Elnöke a város legnagyobb taglétszámú körének, amely a katolikus parasztságot tömöríti magában. Népszerűségére támaszkodva, mint nem hivatalos jelölt a Nemzeti Egység Párt programjával vette fel a választási küzdelmet a pápai kerületben, amely az ő győzelmével végződött. Elsőízben tagja a Háznak.

Surgóth Gyula dr., országgyűlési képviselő. 1874-ben született Dunaföldváron. A középiskolát Budapesten és

Sopronban az evangélikus főgimnáziumban végezte, jogi tanulmányait pedig a debreceni jogakadémián. 1898-ban kezdte meg közszolgálatát a fővárosban. 1904-ben királyi alügyésznek, 1907-ben pedig kir. ügyésznek nevezték ki. 1915-ben a budapesti büntetőtörvényszékhez került bírónak, 1917-ben pedig ítélőtáblai bíróvá nevezték ki. A kommunizmus bukása után büntetőtanácsa gyorsított eljárás alapján nemcsak a budapesti büntető törvényszéken, hanem a pestvidéki törvényszéken is igen sok kommunista bűnügyet tárgyalt. Büntetőtanácsa ítélte halálra többek között Corvin-Klein Ottót és László Jenőt is. 1921-ben nyugdíjba ment s azóta ügyvédi gyakorlatot folytat. Mint Gömbös Gyula miniszterelnök személyes híve a politikai mozgalmakban is kivette részét. A kormányzó 1923-ban kormányfőtanácsossá nevezte ki. Az 1935. évi általános választásokon a tatabányai kerületben nyert elsőízben mandátumot a Nemzeti Egység Párt programjával.

Surgóth Jenő, magy. kir. gazd. főfelügyelő. Dunaföldváron született 1877 március 5-én. Középiskoláit Budapesten végezte, gazdászati oklevelét a keszthelyi gazd. akadémián kitüntetéssel szerezte meg. Tanulmányainak befejezése után állami szolgálatba lépett. A mezőhegyesi és bábolnai ménesbirtokon, valamint gödöllői koronauradalomban fejtett ki hasznos tevékenységet. 1907-ben gazd. felügyelővé nevezték ki Dévára. 1909-ben Debrecenbe helyezték át és ezen idő óta a Hajdu vármegyei és Debrecen városi gazdasági felügyelőség főnöke. A háború alatt teljesített szolgálataiért a másodosztályú polgári hadiérdemkereszttel tüntették ki. 1927-ben pedig a mezőgazdaság fejlesztése körül kifejtett szolgálataiért gazd. főtanácsossá nevezték ki. Számos gazd. egyesületnek és intézménynek választmányi, illetve igazgatósági tagja. Különösen állattenyésztési kérdésekben számos értékes cikke jelent meg a szaklapokban, elsősorban a Köztelekben, de sok érdekes tanulmányát és gazdasági vonatkozású értekezését közölte a Budapesti Hírlap is. Ismételten tanulmányutakat tett Ausztriában, de különösen Bajorországban, ahol az állat- és legelőgazdálkodást tanulmányozta. Számos helyi társadalmi egyesület vezetőségi tagja.

Schaller Sándor dr., ügyvéd, született 1879-ben. Középiskoláit Trencsénben, egyetemi tanulmányait Pozsonyban, Budapesten és Kolozsvárott végezte. Ügyvédi gyakorlatát dr. Frivaldszky Sándornál Budapesten és dr. Nyáry Bélánál Kalocsán szerezte, majd a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknál működött. Az Országos Munkásbiztosító Pénztár létesítése után ennek fejlesztésén dolgozott, melynek szolgálatában vezetője volt a baleset-kártalanítási osztálynak, s később a munkáskórház és nyugdíjosztálynak, egyben elnöke az országos nyugdíjválasztmánynak. 1923-ban harctéren szerzett betegsége miatt nyugalomba vonult. Megszervezte eme intézmény nyugdíjasainak egyesületét és ennek elnöke. Mind gyakorló ügyvéd, ügyésze több intézménynek, így a munkavédelemnek, a MOVE józsefvárosi osztályának, a Felvidéki Szövetség kötelékébe tartozó Trencsénmegyeiek Egyesületének, a Keresztény Iparosok józsefvárosi szervezetének stb.; tagja a Felvidékiek Egyesülete választmányának. A politikai életben a kommün kitöréséig a Függetlenségi Párt igazgató választmányának tagja volt, majd a Keresztény Községi Párt megalakulásával a józsefvárosi csoport egyik vezetője lett, jelenleg ügyvezető elnöke.

Igazgatója a Bp. Józsefvárosi Keresztény Polgárok Körének, az E. K. N. Liga józsefvárosi osztályának elnöke. A KANSz igazgató választmányának tagja, a Bp. józsefvárosi rk. egyházközségben tanácstag. Tagja a MAC Régi Gárdájának. Az ügyvédpolitikai életben a MÜNE választmányában és az ügyvédkamarai kis-közgyűlésben szerepel. Világszemlélete Apponyi Albertnek ideológiájából fakad és a keresztény nemzeti gondolatnak intranzigens híve.

Scheftsik György dr. vitéz, országgyűlési képviselő. 1892-ben született Szolnokon. A középiskolát részben külföldön, részben szülővárosában és Sopronban végezte, utána a gráci kereskedelmi akadémián szerzett oklevelet. A világháború kitörésekor önként jelentkezett katonai szolgálatra és két évet töltött a harctéren. A Bruszilov-offenzíva alkalmával orosz hadifogságba került, ahonnan 1918 tavaszán sikerült megszöknie. Másodízben a francia frontra küldték s ott Verdun alatt küzdött az összeomlásig. Többízben megsebesült, sok háborús kitüntetést kapott. Az összeomlás után a szolnoki gyalogezred géppuskásszázadának parancsnoka volt. Századával ellenszegült a kommunisták hatalmi törekvéseinek, mire letartóztatták. 1919 május elsejéig volt fogságban. Az ellenforradalom élére állt s három napon át tartó élethalálküzdelem után, melyben a terrorcsapatok győzedelmeskedtek, legénységének megmaradt részével a Tiszántúlra menekült, ahol román fogságba esett. Sikerült megszöknie és szolgálattételre jelentkezett a Szegeden alakuló nemzeti hadseregnél. 1920-ban a honvédelmi minisztériumban teljesített szolgálatot, majd a Vitézi Rend széktartója lett. 1921-ben szolgálatonkívüli viszonyba való helyezését kérte és befejezte a Pázmány Péter egyetemen jogi tanulmányait. 1923-ban vármegyei jegyzőnek választották meg. 1932-ben a Nemzeti Egység Pártja szolnoki titkára lett s ugyanebben az évben megindította a Nemzeti Jövőnk című politikai lapot is. Amikor 1933-ban vármegyei főlevéltárossá választották, első dolga volt, hogy a megye régi vágyát teljesítve, Jász-Nagykun-Szolnok vármegye monográfiáját összeállítsa. Egyik kezdeményezője és egyben ügyvezető elnöke a „Tanya" Irodalmi Társaságnak. „Vitéz nagybányai Horthy Miklós" és „Jász-Nagykún-Szolnok vármegye nemes családai" című történeti tanulmányai széles körökben feltünést keltettek. Országos alelnöke a Frontharcos Szövetségnek. Az 1935. évi általános választásokon a jászladányi kerületben nyert elsőízben mandátumot a Nemzeti Egység Párt programjával.

Scheuer Róbert, volt országgyűlési képviselő. 1883-ban született Bécsben. Tanulmányait a József műegyetemen végezte. A világháborúban a szerb, olasz, orosz és román harctéren teljesített szolgálatot és több kitüntetést szerzett és 44 hónapi harctéri szolgálat után mint tart. százados szerelt le. Háromszor részesült legfelsőbb elismerésben. Beható tanulmányokat folytatott közlekedési és útépítési kérdésekben. 1925-ben a fővárosi törvényhatósági bizottság tagja lett s azóta tevékeny szerepet vitt a fővárosi politikai életben. Tagja volt a törvényhatósági tanácsnak. Elnöke a Lipótvárosi Polg. Kaszinónak, a Remetevárosi Polg. Körnek és az Utazók és Gyári Képviselők Országos Egyesületének. Hites szakértője a Budapesti Törvényszéknek autó-, gépészeti- és elektrótechnikai ügyekben. A sportéletben ismert neve van, tagja több sportegyesületnek. 1931-ben a pilisvörösvári kerület választotta meg több ellenjelölttel szemben egységespárti programmal. Az 1935. évi választásokon nem vállalt jelöltséget.

Schmidt Lajos, országgyűlési képviselő. 1884-ben született Mohácson. Pécsett elvégezte a kereskedelmi iskolát s utána édesapjának mohácsi gazdaságában és téglagyárában dolgozott. Amikor kitört a világháború, mint tartalékos hadnagy indult a szerb harctérre s még 1914 őszén oly súlyosan sebesült, hogy gyógyulása után a háború végéig csak helyi szolgálatot teljesített és mint százados szerelt le. 1935 május havában emléklapos őrnaggyá lett kinevezve. Kitüntetései két Signum Laudis a kardokkal stb. 1918-ban a felesége tulajdonában levő Első Mohácsi Gőzmalom vezetését vette át és ma is annak élén áll. Tagja a vármegyei törvényhatósági bizottságnak és a városi képviselőtestületnek is. Régóta jelentős szerepet tölt be úgy a megye, mint a város életében. Igy kapcsolódott be az országos politikába is. Résztvett a nemzeti egység szervezésében és a párt választókerületi és városi szervezetének elnöke lett. Hivatalos jelöltje is volt a pártnak a választási mozgalom első napjaiban, később azonban mégis a kerület régi képviselőjének, Mihályffy Vilmosnak hivatalos jelöltsége mellett döntöttek, mire lemondva elnöki tisztségéről, mint páronkívüli jelölt vette fel a küzdelmet és a hivatalos jelöltel szemben, nagy szótöbbséggel meg is választották. Elnöke több társadalmi egyesületnek, így a Magyar Nemzeti Szövetség mohácsi körének, a Mohácsi Levente Egyesületnek, stb.

Schoditsch Lajos, székesfővárosi törvényhatósági bizottsági tag. Budapesten született 1872 május hó 19-én. Középiskoláit és műegyetemi tanulmányait Budapesten végezte és 1894-ben építészi oklevelet nyert. Mint negyedéves műegyetemi hallgató a Hauszmann Alajos pályázaton dícséretet, a gyöngyösi polg. iskola tervpályázatán I. díjat nyert. Műegyetemi tanársegédi állását otthagyva, 1903-ig Kiss István műegyetemi magántanár irodájában működött a Baross utcai klinikák építkezéseinél. 1898-ban a felső építőipariskola tanárává, 1917-ben pedig annak igazgatójává nevezték ki. 1920 óta az Építőmesteri Képzettség Megvizsgálására Szervezett Országos Bizottság elnöke. 1930-ban először, 1935-ben másodszor választatott be mint a Budapesti Mérnöki Kamara érdekképviseleti tagja a törvényhatóság közgyűlése által. Tagja a Budapesti Mérnöki Kamara választmányának, több szakbizottságának és fegyelmi bíróságának. A Magyar Mérnök és Építész Egylet középítési szakosztályának, az Országos Közegészségügyi Egyesület technikai szakosztályának volt elnöke, tagja az Országos Ipari és Kereskedelmi Oktatás Tanácsának, volt presbitere és templom-gondnoka a Budapesti Evangélikus egyháznak, számos társadalmi egyesületben különböző tisztséget visel. Főbb munkái: A kőbányai ev. ref. templom, a pécsi bábaképző, a kispesti állami rendőrség és lovasrendőrség épülete és 200-nál több tipus-ház a kispesti Wekerle-telepen, a m. kir. technológia és anyagvizsgáló intézet s még számos iskola és középület. Tervei közé tartozik a budapesti Népszálló is. Számos nyilvános pályázatot és díjat nyert. Elnyerte a Magyar Mérnök és Építész Egylet ezüst érmét, első díjat nyert a gróf Cziráky palota erzsébettéri palota tervpályázatán, a vasvármegyei Zita kórház, a nagyváradi, eperjesi kórház, a kőbányai pénzügyőri laktanya és lakótelep tervpályázatán. Számos kézikönyvet, tankönyvet és szakcikket írt. Munkái: Tetőfedő- és bádogosmunkák. Lépcsőszerkezetek. Épületbefejező munkák stb. Jövő tervei közé tartozik a városépítészetet illetőleg: a sorompók kihelyezése, a pályaudvarok megoldása, a székesfővárosi építésrendőri intézménynek és ellenőrző hatóságnak megszervezése.

Szabó József (budapesti), volt országgyűlési képviselő. (Lásd I. kötet 396. oldal.) Már az első nemzetgyűlés idejében is erősen szociális politikát fejtett ki. Mindenkor a munkásosztály védője volt, a parlamentben és a társadalomban egyaránt. A szerb megszállás alól felszabadult Pécs szab. kir. város területén kormánybiztosi minőségben, ugyancsak a munkásság érdekeinek biztosítását igyekezett elérni. 1920 óta állandóan tagja a székesfővárosi törvényhatósági bizottságának, 1926 óta igazgatósági tagja a Bszkrt-nak. Főtitkára a Keresztényszociálista Villamos és a Keresztényszocialista állami alkalmazottak központi szervezeteinek. Az 1935. évi képviselőválasztásokon a Kereszténypárt programjával Budapest déli kerületében nyert mandátumot. Ezen választást a Közigazgatási bíróság 1935 szeptember havában megsemmisítette. A törvényhatósági bizottságban szociális és gazdasági irányú felszólalásaival a város legszegényebb néprétegeinek érdekét szolgálja. Elnöke a kőbányai Keresztény Községi Pártnak.

Szabó Zoltán (kisjolcsvai), az aradi ellenforradalmi kormány volt hadügyminisztere. 1858 július 19-én született. Középiskoláit elvégezve, Sankt-Pöltenben és Bécsujhelyen végezte a katonai akadémiát s mint hadnagy, 1879-ben kezdte meg pályafutását a cs. és kir. 14. huszárezrednél. 1890-ben hadiiskolába vezényelték, ahonnan mint százados, a vezérkarhoz került. Egyideig néhai Albrecht főherceg tábornagy mellett teljesített szolgálatot, mint szárnysegéd. Midőn szülei elhaltak, vezérkari alezredesi rangban szolgálaton kívüli viszonyba helyezte magát és átvette Aradhegyalján levő szőlőgazdaságuk vezetését. A háború kitörésekor azonnal bevonult katonai szolgálatra, mint alezredes előbb Versecen, majd Pancsován szolgált, azután mint gyalogdandárparancsnok részt vett a Szerbia elleni offenzívában s a háború későbbi idejében ismételten volt az olasz és a román harctéren. Közben ezredessé, majd tábornokká lépett elő s mint tábornok, Mackensen tábornagy hadseregébe volt beosztva. A román fronton érte az összeomlás, amikor is az erdélyi hadseregcsoport parancsnokságát kellett átvennie. E pozíciójában Kolozsvárra került, ahol a Kelet-Magyarországi Főkormánybiztossággal egyetértésben fejtette ki tevékenységét. Csapatok azonban nem álltak rendelkezésére s így a főparancsnokságot 1918 decemberében feloszlatta. Ekkor Aradra költözött, ahol az első aradi ellenforradalmi kormányban elvállalta a hadügyminiszteri tárcát. Mikor Szegedre akart a kormány költözni, a románok őt is letartóztatták, de később őt, a kormány többi tagjával együtt, nem bocsátották szabadon, hanem tisztjeivel együtt, mint hadifoglyokat, Brassóba vitték, ahol a fogolytáborba helyezték el. Innen 1919 augusztusában szabadult ki. Azóta teljesen visszavonult minden közszerepléstől és kizárólag szőlőgazdálkodással foglalkozott. Kiváló szolgálatai elismeréséül ismételten a legmagasabb kitüntetésekben részesült. Meghalt 1934 november 3-án.

Szakáts József dr., volt nemzetgyűlési képviselő. (Lásd I. kötet 400. oldal.) Az új országgyűlési választásokon 1926-ban már nem vállalt jelöltséget, úgyszintén 1931-ben, valamint az 1935. évi választásokon sem. Szegeden folytat ügyvédi gyakorlatot jelenleg is.

Szalay László dr., ny. államtitkár. Baracskán született 1859-ben. Középiskoláit és egyetemi tanulmányait Budapesten végezte el s a Pázmány Péter

Tudományegyetemen jogi doktorátust, majd ügyvédi oklevelet szerzett. A földművelésügyi minisztérium szolgálatába lépett s 1887-ben a bécsi közös pénzügyminisztériumba helyezték át. Rövidesen titkárrá, osztálytanácsossá, miniszteri tanácsossá, végül államtitkárrá léptették elő. 1918-ban, az összeomlás után még két évig munkálkodott a bécsi közös pénzügyminisztérium kötelékében s rendkívül értékes munkásságot fejtett ki a Monarchia államai közös pénzügyeinek likvidálásával kapcsolatosan. 1920-ban nyugállományba vonult s értékes szolgálataiért a II. oszt. polgári érdemkereszttel tüntették ki.

Szalay László vitéz (almási), országgyűlési képviselő. 1896-ban született Kassán. Fia néhai Szalay László v. államtitkár és országgyűlési képviselőnek. A középiskolát a kassai premontrei főgimnáziumban végezte s az érettségi után mint önkéntes, 1915-ben bevonult katonai szolgálatra a kassai m. kir 5-ik honvédhuszárezredhez. Az orosz harctéren szolgált s a második Bruszilov-áttörés idején ezredével orosz hadifogságba került. Keletszibériában huszonkét hónapig raboskodott, míg két társával együtt, állandó életveszedelmek között, sikerült hazaszöknie. 1918 májusában újból jelentkezett ezredénél s az összeomláskor mint tartalékos főhadnagy szerelt le. Kitüntetései: a nagy ezüst vitézségi érem stb. 1919 januárjától a szülői háznál, Kassán tartózkodott, jogi tanulmányokat folytatott és a gazdasági akadémián oklevelet szerzett. A csehek egyízben letartóztatták s csak az akkor ott parancsnokló francia tábornok közbenjárására szabadult meg. 1921 óta csonka abaujvármegyei birtokán gazdálkodik s élénk részt vesz a megyei életben. 1923-ban vitézzé avatták, 1931-ben a kormányzó a signum laudis-szal tüntette ki. 1931-ben mint nem hivatalos jelölt, a szepsi kerületben báró Perényi Zsigmonddal szemben majdnem mandátumhoz jutott. 1933-ban pedig a tornai kerületben gróf Hadik Jánost csak kevés szótöbbséggel választották meg vele szemben. Az 1935. évi választásokon a szepsi kerületben nyert mandátumot a Nemzeti Egység Párt programjával. Régi híve Gömbös Gyula miniszterelnöknek. Vármegyéjében tevékeny részt vett pártja szervezeteinek kiépítésében. Alelnöke a vármegyei gazdasági egyesületnek, Abauj, Zemplén, Borsod és Heves vármegye vitézi törzskapitányi megbízottja. Tagja Abaúj vármegye törvényhatósági bizottságának és főjegyzője az abaúji református egyházmegyének.

Szalavszky Gyula báró (nemesmogyoródi), volt főrendiházi tag. (Lásd I. kötet 400. oldal.) Érdemdús munkásságának elismeréséül a király 1897-ben valóságos belső titkos tanácsossá nevezte ki. Az összeomláskor továbbra is megmaradt a felvidéken, az Ármentesítő Társulat élén. A megszálló hatóságok átmenetileg letartóztatták, a nép szimpátiája azonban, hamarosan kiszabadította. Mint Tisza István gróf híve és az akkori miniszterelnök legszemélyesebb baráti köréhez tartozó politikus, különösen közigazgatási kérdésekkel foglalkozott s arra törekedett, hogy a közigazgatás a polgárok magánjogi sérelme nélkül teljesítse feladatát. Közjogi és közigazgatási jogi téren számos cikke és tanulmánya jelent meg. A felvidéken ma is éppen úgy, mint a multban, iparosítási politikát igyekszik megvalósítani.

Szandtner Pál dr., volt felsőházi tag, egyetemi ny. r. tanár. (Lásd I. kötet 401. oldal). Rendkívül széleskörű irodalmi munkásságot fejtett ki. Főbb

munkái: Az államcél elméletei. Az engedelmesség. Az alattvalói engedelmesség problémája. A választójog kérdéséhez. A magyar főiskolai ifjúság válsága. A főiskolákra készülő ifjúság pályaválasztási felvilágosításának németországi intézményei. Érettségizőink számának és pályaválasztásának kultúr- és szociálpolitikai tanulságai. Ugyancsak jelentős tudományos értékkel bíró tanulmányai jelentek meg a szociálpolitika témaköréből is. 1934—35. tanévben a Pázmány Péter Tudományegyetem jogi karának dékánja volt.

Szánthó Antal, székesfővárosi kerületi választmányi tag. Budapesten született 1870-ben. Középiskolai tanulmányait és a Kereskedelmi Akadémiát Budapesten végezte el és az érettségi elnyerése után a Pesti Hazai Első Takarékpénztár kötelékébe lépett. Katonai kötelezettségének mint egyéves önkéntes, a budapesti első honvédgyalogezrednél tett eleget 1893—94. évben. Ugyanezen ezred kötelékébe tartozott, mint tart. hadnagy 1909. évig. A Pesti Hazai Első Takarékpénztárnál fejtett ki négy évtizeden keresztül munkásságot s fokozatos haladás után érte el a fiókpénztári igazgatói rangot. A Pesti Hazai Első Takarékpénztár krisztinavárosi fiókjának 10 éven át volt igazgatója, majd 1925-ben nyugállományba vonult. A Keresztény Községi Párt kötelékében 1921-ben kapcsolódott be a politikai életbe s rendkívül értékes vezető és szervező tevékenységet fejtett ki. Az 1931. és 1935. évi községi választásokon mint listavezető nyert kerületi választmányi tagságot. Tanácstagja a krisztinavárosi r. k. Egyházközségnek. Vezető tagja a Budai Polgári Kaszinónak és a BBTE-nek. Elnöke, illetve vezetőségi tagja még számos más társadalmi egyesület

nek. A világháború alatt a hadiköl csönjegyzés terén végzett kiváló munkásságának elismeréséül királyi elismerésben részesült.

Szász József, volt országgyűlési képviselő. 1873-ban született Orosházán. Középiskoláit Szarvason, egyetemi tanulmányait Budapesen végezte, majd 1895-ben a Hazánk című napilap munkatársa lett. Később az Egyetértés szerkesztőségének lett a tagja, majd a lap felelős szerkesztője. 1905-ben 48-as Függetlenségi programmal Komárom város országgyűlési képviselőnek választotta. Az 1906. évi választásokon ismét egyhangú mandátumot nyert Komáromban, 1910-ben azonban kisebbségben maradt. Az országgyűlésben tagja volt a közlekedési bizottságnak. Főleg a MÁV szervezeti és tarifális ügyeivel foglalkozott s e célból ismételt tanulmányutakat tett Német-, Franciaországban és Angliában. Ebben a témakörben mozgó tanulmányát a későbbi decentralizációs törekvések kapcsán illetékes körök figyelembevették. Foglalkozott Budapest eladósodásának s a műemlékek megvédelmezésének kérdésével is. 1914-ben katonai szolgálatra vonult be s 1917-ig frontszolgálatot teljesített, amikor is a Wekerle-kormány kivándorlási biztosnak nevezte ki. Állami megbízásból beutazta az Egyesült Államokat, Kanadát és Dél-Amerikát. A Politikai Magyarország főszerkesztője volt, most a Magyar Nemzeti Bank közgazdasági osztályában mint szakértő működik és munkatársa a Pesti Hírlapnak. Érdemeinek elismeréséül a II. oszt. polgári érdemkeresztet és a Signum Laudist kapta meg és a Károly-csapatkeresztet. Széleskörű belletrisztikai munkásságot fejtett ki. Első kötete 1902-ben jelent meg „Komorovcsák kapitány" címen és a következő évben a „Szép horvát-

lány" címen novellás kötete aratott sikert. Különböző tudományos és társadalmi egyesületekben számos, értékes előadást tartott.

Szászy Béla (szászi), volt államtitkár. (Lásd I. kötet 404. oldal.) A legnehezebb munkakörben, a törvényalkotás és törvényszerkesztés tudományában ért el jelentős eredményeket, amelyeket a legmagasabb politikai és tudományos fórumok elismerése kísért. 1893-ban Szilágyi Dezső, akkori igazságügyminiszter helyezte a kodifikációs osztályba, ahol Wavrik Béla mellett teljesített szolgálatot. Elnöke volt a Magyar Jogászegyletnek, alelnöke a Londoni International Law Associationnak. Elnökhelyettese az egységes bírói és ügyvédvizsgáló bizottságnak és minisztériuma képviseletében tagja a gazdasági életben fontos szerepet betöltő számos közgazdasági jellegű szervezetének. 1931-ben a Magyar Tudományos Akadémia tagjává választotta, néhány hónapra rá, 1931 június 17-én elhunyt.

Szathmáry-Király Pál id., ny. főispán. A Gömör megyei Jánosiban született. Középiskoláit és jogi tanulmányait Sárospatakon végezte, majd vármegyei szolgálatba lépett. Később Ungvárott alispánná választották. Hosszabb ideig volt alispánja Borsod vármegyének is, majd ugyanebben a vármegyében főispánná nevezték ki. Mint politikus, Deák Ferenc követője volt s széleskörű tevékenységét rendkívüli népszerűsége tette eredményessé. Munkásságának területén számos kultúregyesület létesítése fűződik nevéhez s mint vagyonos földbirtokos, rendkívül sokat áldozott jótékonycélra is. A Borsod-Gömörmegyei református egyházmegye főgondnoka és tanács tagja s számos társadalmi és jótékonysági egyesület vezető tagja volt. A A Szathmáry-család egyike a legrégibb magyar nemesi családoknak.

Szeberényi Lajos Zsigmond dr., a felsőház tagja. 1859-ben született Békéscsabán. Atyja evangélikus püspök volt. Középiskoláit Békéscsabán, Selmecbányán, Nagyszebenben és Szarvason végezte, majd teológiát hallgatott Pozsonyban és Berlinben. Egyházi pályára lépett és az alsó papi fokozatok elérése után evangélikus esperessé nevezték ki. Széleskörű irodalmi munkásságot fejtett ki, több önálló műve jelent meg, részben egyháztörténeti tartalommal. A Nazarénizmus című művét németre is lefordították. Több munkájában foglalkozik a Luther-problémával. Irodalmi munkásságának ebbe az irányába tartozik „Mózes vagy Jézus" című műve. Igen mélyrehatóan foglalkozott a magyar parasztság helyzetével. Ezek a munkái szintén könyvalakban jelentek meg a következő címekkel: „A parasztok helyzete Magyarországon", „Parasztkérdés", „Tömegmozgalmak", „A parasztok a világháború után". Megírta külföldi utazásainak naplóját és lefordította Kierkegard „Önvizsgálat" című munkáját és Andersen: „Az én életem meséje" című művét. 1932-ben jelent meg „Gusztáv Adolf élete" című munkája s 1933-ban adta ki „Marxtól Leninig, a modern pogányság harca a kereszténység ellen" című szociális tanulmányát. 1935-ben Knud Hee Andersen: „A názáreti Jézus" című értekezését fordította magyar nyelvre. 1920 óta szerkeszti a „Cabiansky Kalendár" nevű tót naptárt. A felsőházban mint Békés vármegye törvényhatóságának választottja foglal helyet.

Széchenyi Géza gróf (sárvár-felsővidéki), volt főrendiházi tag. (Lásd I. kötet 406. oldal.) Politikai munkásságától eltekintve, Magyarország egyik legmodernebb, leghaladóbb szellemű gazdája volt. Különösen a ló- és sertéstenyésztés terén ért el igen nagy eredményeket s a két állatfajta exportja terén a magyar mezőgazdaságnak igen nagy és el-

vitathatatlan szolgálatokat tett. Közgazdasági munkássága egyébként felölelt minden mezőgazdasági, ipari és agrárszociális kérdést. 1930 augusztus 29-én hunyt el.

Széchenyi György gróf (sárvár-felsővidéki), országgyűlési képviselő. 1889-ben született a somogymegyei Lábodon. A középiskolát Kalocsán, a jogakadémiát Kassán végezte, ugyanitt államtudományi államvizsgát tett s elvégezte a gazdasági akadémiát is. Tanulmányait Münchenben egészítette ki, ahol erdészetet hallgatott. A világháború kitörésekor bevonult, az orosz és az olasz harctéren szolgált. Kitüntetései a signum laudis a kardokkal, nagy és kisezüst vitézségi érem, stb. 1916 tavaszán betegsége miatt visszakerült az ezred pótkeretéhez s mint tartalékos hadnagy hamarosan leszerelt, mert 1917 júniusában a gróf Esterházy-kormány Zemplén vármegye főispánjává nevezte ki. Az orosz megszállás következtében vármegyéje jórésze igen sokat szenvedett és nagy érdemeket szerzett a pusztítások helyrehozatala terén. A forradalom kitörésekor lemondott állásáról és visszavonult kálózi, fejérmegyei birtokára gazdálkodni. A bolsevizmus alatt fogságra vetették. Tagja a vármegye törvényhatósági bizottságának, öt éven át tagja volt a kisgyűlésnek és élénk részt vesz a vármegye közéletében. A megyegyűléseken többízben terjesztett elő különböző szociális javaslatokat, amelyek a Mezőgazdasági Kamarát is foglalkoztatták. Az 1935. évi általános választásokon a tokaji kerületben nyert mandátumot a Keresztény Szociális és Gazdasági Párt programjával Lázár Miklóssal szemben. Elsőízben tagja a képviselőháznak és tagja volt 1918-ban — rövid ideig — a főrendiháznak is. Vezető tagja több kultúregyesületnek.

Széchenyi Károly gróf (sárvár-felsővidéki), a Magyar-Lengyel Egyesületek Szövetségének alelnöke. 1906 március 13-án született Pósteleken, Békés megyében. Középiskoláit elvégezve, a budapesti tudományegyetemen folytatott jogi tanulmányokat. Édesapja halála után átvette családi birtokainak vezetését. Tizennyolcéves korában nagykorúsították, azóta önállóan vezeti apjától örökölt birtokait. Somogy vármegye gazdasági életében jelentős szerepet játszik. Több sport és társadalmi egyesület tagja. A Magyar-Lengyel Egyesületek Szövetségének megalakulása óta alelnöke.

Szeder János, országgyűlési képviselő. 1896-ban született Szentesen. Szülővárosában végezte a főgimnáziumot s utána a József műegyetem gépészmérnöki osztályára iratkozott be. 1915 tavaszán bevonult katonai szolgálatra. Az orosz, román és olasz harctéren három éven át megszakítás nélkül teljesített szolgálatot s több kitüntetést is szerzett. A front összeomlása után ezrede teljes hadfelszereléssel jött haza, amiben neki is nagy érdeme volt. Az ellenforradalmi időkben élénk részt vett az ifjúsági nemzeti mozgalmakban, tagja volt a műegyetemi csendőrzászlóaljnak. A gépészmérnöki oklevél megszerzése után a műegyetem közgazdasági karának hallgatója lett. Főként a Magyar Országos Véderő Egyesületben és a vele kapcsolatos nemzetnevelő és nemzetvédelmi szervezetekben jutott mind fontosabb hatáskörhöz. A MOVE országos szervezetében és másutt is közel másfél évtizede irányító munkásságot végez a sport valamennyi ágában.

Politikai pályafutását a fajvédőpártban kezdte. Ügyvezető alelnöke a Magyar Országos Véderő Egyesületnek, alelnöke az Országos Magyar Lövész Szövetségnek s még sok más egyesületben visel tisztséget. Az 1935. évi általános választásokon a kiskundorozsmai kerületben nyert elsőízben mandátumot a Nemzeti Egység Párt programjával.

Széll József (dukai és szentgyörgyvölgyi), a közigazgatási bíróság másodelnöke, a felsőház tagja. (Lásd I. kötet 410. oldal.) Főispánsága alatt vármegyéi községeinek fejlesztése és érdekei istápolása körül szerzett érdemeinek elismeréséül 37 község választotta meg díszpolgárának. 1932. év végén Abauj-Torna vármegyében viselt főispáni állásától, saját kérelmére, felmentették. Zemplén vármegyének azonban továbbra is főispánja maradt 1933 januárjáig, amikor a közigazgatási bíróság másodelnöke lett. Tiszteletbeli lovagja a Katonai Máltai Lovagrendnek. Közéleti érdemeiért sok kitüntetésben részesült. Tulajdonosa a II. osztályú Magyar Érdemkeresztnek a csillaggal, a Magyar Vöröskereszt tiszti díszjelvényének és a díszjelvény érdemkeresztjének. A felsőházban mint a közigazgatási bíróság másodelnöke foglal helyet.

Szentmártoni Radó Lajos, országgyűlési képviselő. (Lásd I. kötet 348. oldal.) Az elmult cikluson többízben felszólalt a felsőház ülésein s főként a bizottságok munkájában vett tevékeny részt. Elnöke a Vasvármegyei Gazdasági Egyesületnek, a Szombathelyi Leszámitoló Banknak. Egyháza életében is tevékeny részt vesz. Elnöke a dunántúli evangélikus egyházkerület pénzügyi bizottságának. Az 1935. évi választásokon a celldömölki kerületben nyert mandátumot a Nemzeti Egység Párt programjával.

Szentpály László (homoródszentpáli), országgyűlési képviselő. 1893-ban született Miskolcon. A soproni katonai főreáliskola elvégzése után Körmöcbányán reálérettségit tett, majd beiratkozott a József műegyetemre s gépészmérnöki oklevelet szerzett. Résztvett a világháborúban, mint tartalékos főhadnagy szerelt le az összeomláskor. A kommün bukása után megalapítója és szervezője a volt a Magyar Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Országos Szövetségének, amelynek ügyeit három éven át vezette. Később a szövetség tiszteletbeli elnökévé választották. A Láng-gépgyárban kezdte meg pályáját. A gyár különböző osztályain, végül az ajánlati osztályon töltött összesen négy évet, utána féléven át Franciaországban, a Terrot mótorkerékpárgyárnál volt alkalmazásban, majd hazatérve, önállósította magát. Mótorkerékpár és autóképviseletekben s autójavítással foglalkozó cégekben volt társ, majd résztvett a Turul Autóforgalmi Rt. megalapításában, amelynek megalakulásától üzemvezető főmérnöke. Közéleti szereplését a Magyar Nemzetpolitikai Társaságnál kezdte meg, amelynek megalapításában is tevékeny részt vett. 1930-ban alelnökké választották meg, 1934 óta pedig elnöke az egyesületnek. Egyik alapítója a Reformnemzedék mozgalomnak. Az 1935. évi általános választásokon a kisvárdai kerületben nyert elsőízben mandátumot a Nemzeti Egység Párt programjával.

Szetsey István dr. (nemes), országgyűlési képviselő. 1871-ben született Nagyatádon. Tanulmányainak befejezése óta Nagyatádon folytat ügyvédi gyakorlatot s emellett gazdálkodik is családi birtokán. Résztvesz nemcsak Nagyatádnak, hanem a vármegyének társadalmi és politikai életében is, a vármegyének törvényhatósági bizottsági tagja. Évtizedek óta élén áll több intézménynek s irányító sze-

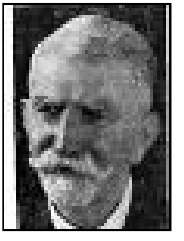

repet tölt be Nagyatád minden közérdekű mozgalmában. A Nagyatádi Gazdakör elnöke és a ref. fiókegyház főgondnoka. Az országos politikában elsőízben 1931-ben tünt fel, amikor ugyancsak a nagyatádi kerületben kisebbségben maradt Berki Gyulával szemben. Akkor is a Független Kisgazdapárt programjával indult a választási küzdelembe. Azóta pártjának szervezete megerősödött s az 1935. évi választáson feltűnő nagy szavazattöbbséggel választották meg régi ellenfelével, Berki Gyulával szemben.

Szilágyi Arthur Károly dr. 1865 szeptember 25-én született Aradon. Középiskoláit szülővárosában, jogi tanulmányait a bécsi és budapesti egyetemen fejezte be. 1890-ben tette le az ügyvédi vizsgát s a diploma elnyerése után Budapesten nyitotta meg ügyvédi irodáját. Az ügyvédi kar életében élénk szerepet játszott, mint az Ügyvédi Kamara választmányi tagja, majd ügyészhelyettese és utóbb a Kúria ügyvédi tanácsának tagja volt. A Budapesti Ügyvédi Körnek előbb főtitkára, majd társelnöke volt. Közérdekű ügyvédi kérdésekkel, mint a rehabilitáció és az ügyvédi szólásszabadság kérdése, irodalmilag is sokat foglalkozott. Az ügyvédi irodalmi munkákon kívül a katonai büntetőjog és gyermekvédelem körében is nagy tevékenységet fejtett ki. Elismerésül 1906-ban szolgálaton kívüli viszonybeli őrnagy-hadbírói címet kapott és 1912-ben udvari tanácsossá nevezték ki, kiváló érdemeiért. Egyik megalapítója a Gyermekvédő Ligának. Ismertebb művei: Értekezések a katonai jog köréből (német nyelven is megjelent); Gyermekvédelmi iratok; A katonai bíróságok hatásköre; A katonai büntetőjog területi hatálya; A gazdák vagyonváltsága; A fiatalkorúak bűnügyi védelmének kátéja; Jogvédelem és patronage, stb. Berlinben az ügyvédek gazdasági helyzetéről, Antwerpenben az elhagyott és bűnöző gyermekek magyarországi védelméről tartott nagysikerű előadásokat. A Jogászegyletben is számos felolvasása volt, azonkívül hazai és külföldi jogi szaklapokban számos értekezése jelent meg. Több magyar és külföldi jogi, tudományos és társadalmi egyesület tagja volt. Meghalt 1935 március 20-án.

Szilágyi Ferenc (székelyföldvári). Budapesten született 1888-ban. A pécsi katonai iskolát végezte és 1913-ban főhadnaggyá nevezték ki. A világháborút az összeomlásig végigküzdötte. Az összeomlás után a Honvédelmi Minisztériumban teljesített szolgálatot. 1926-ban lépett a vámhivatal szolgálatába és ugyanezen évben már vámszaki felügyelő, 1928-ban pedig vámszaki tanácsos lett. Politikai működését 1932-ben kezdte, amikor Gömbös miniszterelnök kibontotta a Nemzeti Egység Párt zászlóját. Működését a II. kerületben folytatta, ahol mint a Tabódy szervezetek elnöke, később mint a Zsitvay ny. igazságügyminiszter által képviselt NEP ügyvezető alelnöke fejtett ki nagy politikai munkásságot. Ezen tevékenysége nagyban hozzájárult, hogy a NEP az általános képviselőválasztásokon és nem sokkal később a törvényhatósági bizottsági választásokon két mandátumot és két bizottsági tagságot nyert a budai kerületben. Kitüntetései: III. oszt. érdemkereszt az ezüst és bronz Signum Laudis, a német lovagrend kiskeresztje, stb.

Szily Márton (nagyszigethi), országgyűlési képviselő. 1902-ben született Budapesten. A középiskolát Pécsett, a ciszterciták gimnáziumában végezte. Ezután a keszthelyi gazdasági aka-

démián, később Münchenben folytatott gazdasági tanulmányokat s Halle an der Saaleban szerzett gazdasági oklevelet. Tanulmányai befejezése után egy cserhátnógrádi gazdaságban féléven át gyakorlati gazdasági ismereteket szerzett, majd francia és olasz tanulmányútra ment. Hazatérve, 1926-ban átvette gödreszentmártoni gazdaságának vezetését és azóta élénk szerepet visz a vármegyei közéletben is. Az 1935. évi választásokon a sásdi kerületben nyert elsőízben mandátumot a Nemzeti Egység Párt programjával.

Szivessy Lehel dr. Szegeden született 1883 augusztus 10-én. Középiskoláit szülővárosában, egyetemi tanulmányait Budapesten és Berlinben végezte. Ügyvédi oklevelének elnyerése után 1909-ben Szegeden nyitott ügyvédi irodát és azóta is itt működik. Kora ifjúságától fogva politikai vezetőszerepet töltött be és már mint kezdő fiatal ügyvéd Bánffy Dezső báró szegedi bizalmasai közé tartozott. A világháború alatt mint tartalékos főhadnagy harctéri szolgálatot teljesített. Kitüntetései: katonai érdemkereszt, signum laudis a kardokkal, Károly csapatkereszt, hadi emlékérem. 1908 óta tagja Szeged város törvényhatósági bizottságának, a kisgyűlésnek, a közigazgatási és pénzügyi bizottságoknak. Elnöke továbbá a Nemzeti Egység Párt belvárosi kerületének. 1912 óta választmányi tagja az Ügyvédi Kamarának. A Nagyszeged Párt vezető tagja, a Magyar-Olasz Bank szegedi fiókjának és számos iparvállalatnak ügyésze. A város társadalmi és közérdekű mozgalmainak értékes támogatója. Kiváló szolgálataiért 1930-ban a m. kir. kormányfőtanácsosi címmel tüntették ki. A jogi szaklapokban és helyi lapokban számos cikke jelent meg.

Szombathy Kálmán, volt országgyűlési pótképviselő. Debrecenben született 1885-ben. Középiskoláit Debrecenben végezte, majd a Ludovika Akadémián tiszti rangot nyert. Utána elvégezte a cs. és k. hadbiztosi tanfolyamot. 1906-ban hadnagy, 1909-ben főhadnagy és 1914-ben százados lett. A világháború alatt mint a 103-as dandár hadbiztossági főnöke teljesített harctéri szolgálatot. 1916-ban a Honvédelmi Minisztériumba vezényelték s itt teljesített szolgálatot az összeomlásig. A forradalmak kitörésekor nyugdíjazását kérte. 1919-ben tevékeny részt vett a MOVE megszervezésében s mint felelős szerkesztő jegyezte a MOVE hivatalos közlönyét, amely nevét 1921-ben Honvédelemre változtatta meg. 1920-ban őrnaggyá nevezték ki. 1923-ban a Háztulajdonosok Országos Szövetsége igazgatójának választotta. 1929-ben a Községi Takarékpénztár hívta meg s igazgatói rangban 1934 végéig tejesített szolgálatot. Megalakította a Budai Társaskört 1924-ben s 1933-ig ügyvezető elnöke volt a Budai Egységes Pártnak. Az 1926. évi választásokon Celldömölkön lépett fel Jánossy Gáborral szemben és lényegtelen kissebbségben maradt. Az 1931. évi választásokon a budai választókerületben pótképviselői mandátumot nyert. Kitüntetései: az ezüst és a bronz Signum Laudis s a Ferenc József-rend lovagkeresztje stb. Jelenleg az egyesült házbirtokosi hivatalos érdekképviseletnek és a Háztulajdonosok Országos Szövetségének szervezési osztályát vezeti.

Szontagh Jenő, a felsőház tagja. 1873-ban született. Tanulmányainak befejezése után mint pénzügyi fogalmazó ál-

lami szolgálatba lépett. 1898-ban a pénzügyminisztérium vámosztályába került s itt mint fogalmazó és segédtitkár 1904-ig szolgált. Erre az időre estek a legfontosabb kereskedelmi és vámszerződések, amelyeknek létrejöttében tevékeny része volt. Az olasz király ebből az alkalomból tüntette ki a Szent Móric és Lázár-rend lovagkeresztjével. 1904 elején mint miniszteri titkárt, a boszniai kormányzósághoz nevezték ki és Szerajevóban szolgált 1907-ig, amikor ismét visszakerült a pénzügyminisztériumba s előbb a közgazdasági osztályban volt, majd az elnöki osztály helyettes vezetője lett. 1910 február elején Moson vármegye főispánjává nevezték ki s tisztét több mint hét éven át töltötte be, gróf Tisza István lemondásáig. Felmentésekor a Lipót-rend lovagkeresztjével tüntették ki. Azóta hegyeshalmi birtokán gazdálkodik. Gazdag publicisztikai munkássága is ismertté tette nevét. Örökös tagja Győr-Moson-Pozsony vármegyék törvényhatósági bizottságának, díszelnöke a Mosonmegyei Gazdasági Egyletnek, elnöke a Lajta vízszabályozó Társulatnak és a magyaróvári szarvasmarhatenyésztő egyesületnek. A felsőházban mint Győr-Moson-Pozsony vármegye törvényhatóságának választottja foglal helyet.

Szőcs László dr. Budapesten született 1901-ben. Középiskoláit és egyetemi tanulmányait Budapesten végezte el. Politikai pályafutását 1918-ban kezdte meg, amikor az egyetemi bajtársi egyesületek megszervezésében vett tevékeny részt. Alapító tagja, később törzsfője, majd alvezére lett a Csaba Bajtársi Egyesületnek és jórészt munkásságának tudható be a Bajtársi Egyesület szociális és kultúrális tevékenysége. Nevéhez fűződik az ú. n. törzsközi versenyek rendezése és

ugyancsak ő tervezte a bajtársi egyesület hivatalosan használt formaruháit is. 23 éves korában orvossá avatták s 1924-ig az Uj Szent János kórházban működött. Mint OTI kerületi orvos, 1931 óta tagja az OTI budapesti és országos orvosi tanácsának. Élénk részt vett az Országos Orvosszövetség pénztárorvosi és magánorvosi szakosztályának működésében. Vezetőségi, illetve választmányi tagja a Németvölgyi Polgári Körnek, a Budai Polgári Kaszinónak, a Magyar Orvosok Nemzeti Egyesületének és az Émének; tagja a Szabad Polgári Körnek, az Orbánhegyi és Hegyvidéki Egyesületeknek. A fővárosi politikában a Wolff-párt keretében fejt ki tevékenységet mint az I. ker. szervezet alelnöke. Édesapja mint ismert budai orvos és gégész a székesfőváros törvényhatósági bizottságának volt tagja, úgyszintén a régi Munkásbiztosító Pénztár orvosi tanácsának, a Magyar Alkoholellenes Egyesületnek hosszú időn keresztül tagja, majd utóbbinak elnöke volt.

Sztranyavszky Sándor dr. (sztranyavai), a képviselőház elnöke, országgyűlési képviselő. (Lásd I. kötet 423. oldal.) Mint belügyi államtitkár, a belügyminisztérium egész ügykörére kiterjedő figyelme mellett főleg közjogi vonatkozású ügyekkel, valamint az államrendőrség és csendőrség legfőbb irányításával foglalkozott. Maradandó érdemeket szerzett az államrendőrség és csendőrség szervezetének modern kiépítésében és a közbiztonsági szervek kifogástalan és precíz működésének biztosításában. Nagy része volt a közigazgatás újjászervezéséről szóló törvény megalkotásában is. Mint a salgótarjáni bányavidék képviselője, nagy érdemeket szerzett kerülete társadalmi és szociális intézményeinek felvirágoztatása, különösen a bányamunkásság viszonyainak, főként szociális jólétének előmozdítása terén. 1929-ben közszolgálatai érdemes tevékenysége elismeréséül a II. osztályú Magyar Érdem-

keresztet kapta a csillaggal, 1931 tavaszán pedig a kormányzó ismét elismerését fejezte ki nemzeti szempontból értékes szolgálataiért. A kormány az ő szervező és irányító képességeire bízta ismételten az 1931. évi választások vezetését. Régi kerülete ekkor egyhangú mandátummal küldötte az országgyűlésbe. A Bethlen-kormány lemondása után saját kérésére mentette fel a kormányzó állásától s önzetlen, kiválóan buzgó és értékes szolgálatáért a II. fizetési osztály jellegét adományozta neki. Később, miután nem értett egyet a gróf Károlyi-kormány nyugdíjcsökkentő rendeletével, a pártból kilépett, a Gömbös-kormány megalakulása után azonban, mint a Nemzeti Egység Pártja elnökének, az ő vezetésével kezdődött meg az az óriási szervező munka, amely az ország minden városában és községében megalapította a helyi pártszervezeteket. Mint pártelnök végigjárta az országot és 1935-ben ismét a választási mozgalom legfőbb irányítója volt és a sziráki kerületben nyert egyhangúlag mandátumot. Az új képviselőház csaknem egyhangúan választotta meg elnökének. Székfoglalójában a házszabályok rigorózus értelmezésének alapjára helyezkedett a tanácskozások rendjének érdekében. Egyháza világi életében ifjú kora óta kiveszi részét; 1904-ben választotta meg elsőnek a cserhátsurányi evangélikus egyház felügyelőjévé. Majd a balasagyarmati evangélikus egyház édesatyja mellé másodfelügyelőnek választotta. 1929. év nyarán az orosházai egyház felügyelője, 1930. év tavaszán pedig a dunáninneni evangélikus egyházkerület egyhangúlag megválasztott felügyelője lett. 1931. év tavaszán a balassagyarmati ev. egyház választotta meg felügyelőjének.

Szurday Róbert (szurdai), országgyűlési képviselő. (Lásd I. kötet 425. oldal.) Az 1935. évi országgyűlési választásokon Budapest II. északi kerületében a Nemzeti Egység Pártja listáján választották meg képviselőnek. Elsőízben tagja a Háznak, s megválasztása miatt lemondott a Magyar Nemzeti Banknál viselt főtanácsosi tisztségéről. A törvényhozásban a közgazdasági, szociálpolitikai és zárszámadási bizottság tagja, s ugyancsak tagja a képviselőház által kiküldött ipartanácsnak is. Mint politikus főleg közgazdasági és szociálpolitikai kérdésekkel kíván foglalkozni. Tagja Pest vármegye törv. hat. bizottságának, elnöke a Munkaadók Szövetségének és a Magyar Hieleżői Védegyletnek. A Masters Spinner Föderation Manchester Comité tagja mint a magyarországi érdekképviseletek delegáltja.

Szücs István dr., volt országgyűlési képviselő, ny. államtitkár. (Lásd I. kötet 426. oldal.) 1928-ban helyettes államtitkárrá nevezték ki s 1931 júniusában, amikor másodízben választották meg képviselővé, nyugállományba vonult. A budapestkörnyéki kerületet képviselte másodízben. Tagja volt a közoktatásügyi, könyvtári és múzeumi bizottságnak, s a közalkalmazottak érdekében számos beszédet tartott. Több magas kitüntetés tulajdonosa. Érdemeiért megkapta a Vaskoronarendet, a II. o. polgári hadiérdemkeresztet, a Ferenc József-rend lovagkeresztjét és X. Pius pápától a Szent Gergely-rend lovagkeresztjét. Számos tudományos egyesület és intézmény vezetőségi tagja.

Tabódy Tibor vitéz (tabódi), főispán. (Lásd I. kötet 427. oldal.) Mint politikus, előbb a Keresztény Gazdasági és Szociálista Párt programjáért küzdött s a Házban a közigazgatási, szociálpolitikai és a véderőbizottság tagja volt. 1932 októberében belépett a Nemzeti Egység Pártjába és megindította a Nep fővárosi szervezésének munkáját. A fővárosi törvénnyel kapcsolatosan 1934-ben nagyjelentőségű beszédet tartott a Házban. Harctéri érdemeinek elismeréséül a kormányzó 1935-ben vitézzé avatta, majd ugyanezen év márciusában Zala vármegye főispánjává

nevezték ki. Számos politikai vonatkozású cikke jelent meg, legfőként a Nemzeti Ujság hasábjain.

Tagányi Sándor, volt országgyűlési képviselő. (Lásd I. kötet 427. oldal.) Az impériumváltozás után visszavonult minden további politikai szerepléstől és Aradon tartózkodott, ahol főleg gazdasági téren fejtett ki haláláig nagy tevékenységet. Főleg szőlőgazdálkodással foglalkozott. Meghalt 1931. évi április hó 25-én.

Tahy László (tahvári és tarkeői), miniszterelnökségi államtitkár. (Lásd I. kötet 427. oldal.) Mint törökországi követ 10 évi működése alatt sok érdemet szerzett a magyar-török baráti és kereskedelmi kapcsolatok kiépítésével. 1934 januárjában a berni magyar követség vezetésével bízták meg s ugyanekkor a Nemzetek Szövetsége mellett működő képviseletet is vezette, míg 1935 januárjában a Gömbös-kormányban a miniszterelnökség politikai államtitkárává nevezték ki. Az 1935. évi választásokon a balassagyarmati kerületben nyert mandátumot.

Takách-Tolvay József gróf (kisjókai, nagykürti és köpösdi), országgyűlési képviselő. 1876-ban született Celldömölkön. A gimnázium négy alsó osztályát Komáromban végezte a bencéseknél, utána a Ludovika Akadémia növendéke lett. 1894-ben mint hadapród-tiszthelyettes a volt pápai 7. honvédhuszárezrednél kezdte meg csapatszolgálatát. 1899-ben a hadiiskolába vezényelték s 1901-ben mint főhadnagyot a IV. hadtestparancsnoksághoz osztották be vezérkari szolgálatra. 1904 májusában századossá lépett elő s József királyi herceg udvartartásába került. A király 1905 februárjában grófi rangra emelte s megengedte, hogy a gróf Takách névvel együtt, a kihalt Tolvay-család nevét együttesen használhassa. Mint József Ferenc királyi herceg nevelésének vezetője öt évet töltött a főherceg udvartartásában s 1909-ben már mint vezérkari századost a volt 12. közös gyaloghadosztályhoz Przemyslbe vezényelték, 1910 novemberében pedig a volt 15. közös huszárezredhez került csapatszolgálatra. A vezérkari törzstiszti vizsga sikeres letétele után előbb a gráci III. hadtestnél teljesített szolgálatot, 1912 februárjában pedig az akkor felállított volt 1. közös lovashadosztály vezérkari főnökévé nevezték ki. Hadosztályával előbb a szerb, majd az orosz hadszíntérre került. 1915 júliusában három hónapig Komáromban mint vezérkari főnök működött, majd újból a harctérre ment. A József Ferdinánd főherceg parancsnoksága alatt álló IV. hadsereg vezérkari hadműveleti osztályához osztották be, később ideiglenes gyalogezredparancsnok lett, majd hadtestvezérkari főnök volt. Résztvett a lucki áttörés harcaiban. 1917 májusában ezredessé és a volt marosvásárhelyi 19. honvédhuszár ezr. parancsnokává nevezték ki s ezredével résztvett a bukovinai előnyomulásban. Még ebben az évben, decemberben mint a honvédelmi miniszter képviselőjét Bécsbe rendelték a hadügyminisztériumba s ebben az állásában érte az összeomlás. Fontos szerepe volt a magyar csapatok hazaszállításánál, később mint a Nemzetközi Felszámoló Bizottság tagjának a volt közös hadügyi javak tárgyalásainál. 1919-ben a május 3-ra virradó éjjel 40 tisztjével végrehajtotta a bankgassei puccsot, elfogta és internálta a tanácsköztársaság követeit és kiküldötteit, a követségen talált javakat, főleg

titkos okmányokat pedig lefoglalta és a bécsi rendőrséghez juttatta. Kun Béla követelésére a bécsi rendőrség letartóztatta s kilencheti vizsgálati fogság után engedték csak ideiglenesen szabadlábra. 1919 augusztusában a magyar kormány bécsi katonai meghatalmazottja lett, az osztrák katona- és munkástanács azonban kitiltotta Ausztria területéről. Emiatt megvált állásától s visszarendelték Budapestre különleges szolgálatra, 1920 júniusában pedig Varsóba vezényelték. Résztvett a lengyel-szovjet hadjáratban s jelen volt Varsó ostrománál. 1921 elején mint követségi tanácsost az akkor felállított bukaresti követséghez osztották be s itt 1925 novemberéig teljesített szolgálatot, amikor már mint altábornagy a budapesti vegyesdandárparancsnoksághoz, később a főparancsnoksághoz került. 1929-ben, miután szolgálati éveit kitöltötte, nyugdíjba ment s még ebben az évben mint társelnök bekapcsolódott az Országos Frontharcos Szövetség szervezkedési mozgalmába. Később a szövetség országos elnöke lett s kiépítette a bajtársi kapcsolatokat az osztrák, német, bolgár, olasz, francia és angol frontharcos szervezetekkel. 1931-ben a Frontharcosok Egyesült Nemzeti Pártjának listáján székesfővárosi törvényhatósági bizottsági taggá választották, az 1935. évi országgyűlési választáson pedig a pestkörnyéki és a szentgotthárdi kerületben kapott a Nemzeti Egység Pártjának programjával mandátumot és a szentgotthárdi kerület mandátumát tartotta meg. Celldömölk díszpolgára. Tulajdonosa a II. osztályú Magyar Érdemkeresztnek a csillaggal, a Lipótrendnek, a III. oszt. Vaskoronarendnek, a III. oszt. katonai érdemkeresztnek s még több más háborús kitüntetésnek.

Takács Ferenc, országgyűlési képviselő. 1893-ban született Hódmezővásárhelyen. A kőművesmesterséget tanulta, 1910-ben lett segéd és néhány év alatt a világháború kitöréséig különböző alkalmazásban bejárta az egész országot. Erdélyben érte a mozgósítás. A volt 7. közös utászszázlóaljhoz vonult be és a kárpáti harcokban 1915 tavaszán mindkét lábán súlyosan megsebesült. Csapatteste mint ötvenszázalékos hadirokkantat 1916 decemberében bocsátotta el. A világháború után önállósította magát és mint kisiparos élénk részt vett a kisiparosság helyi és országos mozgalmaiban is. A szociáldemokrata párt életében 1910 óta tevékeny részt vesz, megválasztásáig a párt hódmezővásárhelyi szervezetének titkára volt. A párt lapjaiban publicisztikai munkásságot is fejt ki, a földművelő népesség helyzetéről írt cikkei és községpolitikai tanulmányai komoly értékűek. 1929 óta tagja Hódmezővásárhely törvényhatósági bizottságának, amelynek életében ugyancsak kezdettől tevékeny részt vett. Tagja a Szegedi Kereskedelmi és Iparkamarának, valamint az IPOK közgyűlésének is. Az 1935. évi általános választásokon Hódmezővásárhelyen a Szociáldemokrata Párt listáján nyert mandátumot. Elsőízben tagja a Háznak.

Tarcsay Pál (nemes), országgyűlési pótképviselő. Vácott született 1899-ben. Középiskoláinak elvégzése után a budapesti József műegyetemen abszolutoriumot nyert. 1917-től a háborúban, az összeomlás után, 1920-ig a műegyetemi csendőrszázlóaljnál teljesített katonai szolgálatot. Egyik alapítója volt a Hungária Technikusok Egyesületének és a Műegyetemi Segélyegylet 1920-ban elnökévé választotta. Az 1918-as forradalom és a kommün alatt a műegyetemi és egyetemi ellenforradalmi ifjúság szervezésében

vett tevékenyen részt, majd megalapította s szerkesztette a Technikus, Technika ma című folyóiratot. Elnöke volt a MEFHOSz külügyi bizottságának s egyik alapító vezetője a MOVE műegyetemi Lövészegyletnek. Részt vett a nyugatmagyarországi harcok idején a felkelőcsapatok megszervezésében. 1922-ben a Pénzintézetek Országos Biztosító Rt. kötelékébe lépett, ahol 1926-ban cégvezető, 1927-ben aligazgató, 1928-ban pedig igazgató lett. Főbb munkái: Az országos tűzkárstatisztika átszervezése (1932), Gyárak, ipartelepek és lakásépületek újértékbiztosítása (1929), A biztosítástudományi egyetemi oktatás, Tárgyértékcsökkenés, Civilkárok rendezése, Die Aufgaben der Privatersichärung und das Problem der Ungarischen Rückversicherung (1934), A viszontbiztosítás stb. stb. Egyik alapítója és szakosztályi elnöke a Biztosítástudományi Társulatnak, számos tudományos felolvasást és előadást tartott. A forradalmak óta élénk részt vesz a főváros politikai életében s az 1935. évi országgyűlési képviselőválasztásokon pótképviselői mandátumot nyert.

Tasnády-Nagy András dr., országgyűlési képviselő, vallás és közoktatásügyi államtitkár. 1882-ben született Budapesten. A középiskolát a budai katolikus főgimnáziumban végezte, jogi s államtudományi doktori oklevelét is a budapesti egyetemen szerezte meg. Egyetemi hallgató korában elnöke volt a Joghallgatók Tudományos Egyesületének. 1908-ban szerezte meg ügyvédi oklevelét, s mint gyakorló ügyvéd működött a fővárosban a világháború kitöréséig. 1915-ben a harctérre került s az összeomlásig különböző hadszíntereken teljesített szolgálatot s több hadikitüntetést szerzett. A leszerelés után mint szerződéses ügyvéd, az Államvasutak szolgálatába lépett s 1925-ben főügyész, egy évre rá pedig igazgató-helyettes lett. A kormányzó 1929-ben a közélet terén szerzett érdemei elismeréséül a kormányfőtanácsosi címmel tüntette ki. 1933 júliusában az igazságügyminisztériumba hívták meg adminisztratív államtitkárnak s az ott töltött majdnem két évi működése idején főként magánjogi, igazságügyi szervezeti és ügyvédi kérdésekkel s a kincstári jogügyi igazgatás reformjával foglalkozott s minisztere mellett kivette részét azokban a törvényalkotásokban, amelyek működésének erre az idejére estek. 1935 márciusában a vallás- és közoktatásügyi minisztérium politikai államtitkárának nevezték ki s mint a miniszter helyettese a protestáns egyház ügyein kívül főként művészeti kérdésekkel foglalkozik. Az 1935. évi választásokon a hajduszoboszlói kerületben nyert mandátumot. Széleskörű szakirodalmi működést fejt ki. Egyháza életében is előkelő szerepet tölt be. Főgondnoka a budapesti fasori református egyházközségnek, tanácsbírája a budapesti református egyházmegyének. Elnöke a Bethlen Gábor Szövetségnek.

Tasnády-Szüts Andor, ny. államtitkár. (Lásd I. kötet 431. oldal.) Egyike volt az államvasutak kötelékébe tartozó munkásság első megszervezőinek. Az 1923. évi vasutassztrájk letörése jórészt az ő beavatkozásának köszönhető. E téren kifejtett munkásságáért legfelsőbb elismerésben részesült. Az IBUSz-nál viselt ügyvezető alelnöki tisztsége kapcsán erőteljesen kifejlesztette a vállalat külföldi összeköttetéseit, különösen az angol és olasz utazási irodákban. 1933 őszéig vezette a vállalatot, s az igazgatóságnak ma is tagja. Számos magas kitüntetés tulajdonosa. Igy többek között megkapta a III. o. vaskoronarendet és a II. o. polgári érdemkeresztet.

Teleki János gróf (széki), országgyűlési képviselő. 1892-ben született Koltón, Szatmár vármegyében. A MATE-

OSz elnök-vezérigazgatója. Kalocsán és Brassóban járt középiskolába, utána a bécsujhelyi katonai akadémiát végezte el kitüntetéssel. Katonai szolgálatát a volt 13. Jászkun huszárezrednél kezdte meg. A világháborúban előbb az orosz, majd a román és az olasz harctéren küzdött. Kétízben könnyebben, egyszer súlyosan sebesült s emiatt 1918-ban kilépett a hadsereg kötelékéből. Miután szatmármegyei és bácskai birtokainak nagyrészétől megfosztották, 1920-ban a Magyar Általános Takarékpénztár szolgálatába lépett s 1927-ben már osztályvezető-igazgató volt. 1932-ben a bank kötelékéből kivált és kiváló szervező erővel és hozzáértéssel életrekeltette a Magyar Teherfuvarozók Országos Szövetségét, melynek jelenleg elnök-vezérigazgatója. A MATEOSz megszervezésével úttörő munkát végzett. Minden állami támogatás és banktőke nélkül építette ki ezt a rendkívül fontos és nagyarányú intézményt, amely az államvasutakkal karöltve és a magánipar érdekeinek teljes épségben tartásával biztosítja az együttműködést az államvasút és az autófuvarozás között s mint „országúti" vasút tervszerű megosztással bonyolítja le és osztja meg a forgalmat az államvasút és az autófuvarozás között. Az ő elgondolása alapján létesült új közlekedéspolitikai és gazdasági rendszert úgyszólván Európa minden állama átvette. Tevékeny részt vesz minden magyar közúti és fuvarozási kérdést tárgyaló egyesülésben, vagy ipari vállalkozásban. Elnöke a Közhasznú Gépjármű Vállalatok Országos Érdekképviseletének, alelnöke a Királyi Magyar Automobil Clubnak, tagja az Országos Magyar Idegenforgalmi Tanácsnak, az Országos Közlekedési Bizottságnak. A politikai életbe 1935-ben kapcsolódott be. A regőcei kerület

választotta meg erős küzdelem után, a Nemzeti Egység Párt programjával, Mojzes Jánossal szemben képviselőjének.

Teleki József gróf dr. id. (széki), a felsőház tagja. (Lásd I. kötet 432. oldal.) Nagy mezőgazdasági tevékenységet fejt ki s így elnöke a pestvármegyei, valamint a Bács-Bogrodvármegyei Gazdasági Egyesületnek. A felsőháznak megalakulásától tagja és jelenleg mint a dunamelléki ref. egyházkerület főgondnoka foglal helyet.

Teleki Mihály gróf (széki), országgyűlési képviselő. 1896-ban született Budapesten. A középiskolát a budapesti református főgimnáziumban végezte s utána Angliába ment tanulmányútra. A háború kitörésekor hazajött, beiratkozott a magyaróvári gazdasági akadémiára, az első év befejezése után azonban, 1915-ben bevonult katonának. A tisztiiskola elvégzése után önként jelentkezett harctéri szolálatra s a volt 1. honvéd tábori tarackos osztály második ütegével a harctérre került. Ennek az ütegnek kötelékében 30 hónapot töltött a harctéren és vitéz magatartásáért a signum laudis a kardokkal, nagy és kisezüst vitézségi éremmel lett kitüntetve. A háborús szolgálat közben elvégezte a gazdasági akadémia második évét, leszerelése után pedig kitüntetéssel szerezte meg oklevelét. A román megszállás idején ismét bevonult s mint összekötő tiszt a Nemzetközi Duna-bizottságnál volt beosztásban. 1920-ban leszerelt s átvette nagybátyja dunatetétleni gazdaságának vezetését. Nemcsak a vármegyei életben tölt be előkelő szerepet, hanem a gazdasági életben is. A pestmegyei Gazdasági Egyesületben 1929-ben megalakította a rét- és legelőjavító szakosztályt, 1932-ben pedig életrehívta az Alföldi Zöld-

mező Szövetséget, amelynek azóta is elnöke. A Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara másodízben választotta meg alelnökének. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület több szakosztályában is társelnöki tisztséget visel. Irói munkásságának elismeréseként 1933-ban az OMGE Meskó Pál írói jutalomdíjában részesült. Az 1935. évi általános választásokon a kiskunhalasi kerületben nyert elsőízben mandátumot a NEP programjával.

Temple Rezső dr. ifj., országgyűlési képviselő. 1902-ben született Budapesten. A középiskolát a ciszterciták budapesti gimnáziumában végezte, jogtudományi doktorrá is a budapesti egyetemen avatták. Hosszabb időt töltött Németország különböző városaiban, a kereskedelmi főiskolákat látogatta s oklevelet is szerzett. Hazatérve a budapesti bíróságoknál kezdte meg joggyakorlatát, majd az Országos Központi Hitelszövetkezetnél dr. Antal István mellett dolgozott hosszabb ideig. 1928-ban szerezte meg Budapesten az ügyvédi oklevelet s utána a földbirtokrendezés pénzügyi lebonyolítására alakult szövetkezet ügyésze lett. Jelentős munkásságot fejtett ki a szövetkezetek jogi és gazdasági kérdéseivel kapcsolatban, a szaklapokban több gazdasági vonatkozású cikke jelent meg. Főszerkesztője a Törvényhozók Lapja című szemlének, amelynek hasábjain sok politikai tanulmánya látott napvilágot. Az ügyvédtársadalom életében tevékeny részt vett. Egyik vezető tagja az Ügyvédi Reform Szövetségnek. Ügyvédgazdasági és társadalmi problémákkal sokat foglalkozott, a Budapesti Ügyvédi Kamara legutóbbi választásán a kisgyűlés tagjának is megválasztották. Pest vármegye tb. főügyésze. Mint a Belvárosi Polgári Kör titkára kapcsolódott be a politikai életbe. Megalakította a kör ifjúsági csoportját, amelynek elnöke lett s nagy része volt a Nemzeti Egység Pártja fővárosi kereskedők csoportjának megszervezésében is. A Belváros politikai és társadalmi életében jelentős szerepet tölt be. Az 1935. évi általános választásokon a lengyeltóti kerületben nyert elsőízben mandátumot a Nemzeti Egység Párt programjával.

Terbócz Imre, országgyűlési képviselő. 1891-ben született Budapesten. A középiskolát Veszprémben és Budapesten végezte, a jogot a Pázmány Páter tudományegyetemen hallgatta és itt tett jogi államvizsgát. Tanulmányainak befejezése után bevonult és a világháború végéig az orosz és olasz harctéren szolgált, több kitüntetésben részesült és 1918-ban mint ulánus főhadnagy szerelt le. Közigazgatási pályára lépett és mint főispáni titkár, Zala vármegyében kezdte meg működését, később mint helyettes főszolgabíró, a balatonfüredi járás vezetője lett. 1924-ben megvált a közigazgatási szolgálattól, közgazdasági pályára ment, a fővárosba jött és a Palatinus Részvénytársaság igazgatója lett. A fővárosban kezdett foglalkozni politikai kérdésekkel. Főként a budai kerületekben vette ki részét a politikai mozgalmakban. Mint kiváló szervező, különösen a Nemzeti Egység Pártjának fővárosi szervezkedése során tünt ki s az 1935. évi általános választások során a párt listáján, a budai kerületben jutott mandátumhoz.

Thuránszky Pál (thurapataki és komjáthnai), v. országgyűlési képviselő. 1893-ban született Benedekfalván, Liptó vármegyében. A középiskolát a piaristák rózsahegyi gimnáziumában végezte s önkéntesi évének teljesítése után jogot hallgatott a háború kitöréséig. A mozgósításkor bevonult s 1915 novemberében főhadnagyi ranggal ténylegesíttette magát. Több mint harminc hónapot töltött legnagyobbrészt mint géppuskás százados a tűzvonal-

ban s több kitüntetést is szerzett, köztük a III. oszt. katonai érdemkeresztet is. Az összeomlás után rendelkezési állományba került. Amikor apósát túszként Budapestre vitték és fogságba vetették, a városnak a csehek által történt megszállását felhasználva, családjával együtt liptói otthonába, Okolicsno és Thurapataka községekbe menekült. Hazafias magatartása és magyarsága miatt azonban csakhamar üldözőbe vették. Kénytelen volt ősi birtokát eladni és vagyona megmentett roncsaiból Szabolcs vármegyében vásárolt kisebb birtokot s azóta ott gazdálkodik. Visszatérése után 1922-ben rövid ideig katonai szolgálatot teljesített, majd saját kérelmére szolgálatonkívüli viszonyba került. Községének, Besenyődnek egyhangúan megválasztott bírája volt, míg e tisztéről le nem mondott. Szabolcs vármegye törvényhatósági bizottságának tagja. Az 1935. évi választásokon a nyirbátori kerületben nyert elsőízben mandátumot a Nemzeti Egység Párt programjával. Ezen választást a Közigazgatási Bíróság 1935. évi szeptember havában megsemmisítette.

Tóth András dr., vitéz, országgyűlési képviselő. 1892-ben született Negyeden. Középiskoláit Kecskeméten végezte, a jogot a budapesti egyetemen hallgatta. 1913-ban bevonult egyéves önkéntesi szolgálatra és a háború kitörésekor Péterváradon volt tisztiiskolában. Ezredével a szerb harctérre került s a sabáci ütközetben megsebesült. Karácsonykor hadnaggyá lépett elő és Szilveszter éjszakán újra a tűzvonalba indult. A Kárpátokba került és az Uzsoki-szorosnál vívott harcokban újból megsebesült. Felgyógyulása után Bruckba vezényelték gépfegyvertanfolyamra s kiképzése után mint géppuskás-századparancsnok ismét a szerb harctérre került. A Belgrád alatti harcokban balszemét elvesztette, hosszú ideig feküdt betegen és többé nem került vissza a harctérre. Az összeomláskor szerelt le mint főhadnagy és harctéri érdemeiért a nagy ezüst vitézségi éremmel kétszer lett kitüntetve. A forradalmak idején a hadirokkantak mozgalmaiban jutott szerephez. 1922-ben letette az ügyvédi és bírói vizsgát és megnyitotta a fővárosban irodáját. 1932-ben avatták vitézzé. Hivatása mellett azóta is állandóan résztvesz a jobboldali mozgalmakban, főként a Frontharcos Szövetség megszervezésében és fejlesztésében tevékenykedett és így kapcsolódott be a politikai életbe is. Elnöke a székesfőváros VIII. kerületi frontharcos csoportja választmányának s elnöke a Józsefvárosi Iparosok és Kereskedők Egyesületének is. Tagja a székesfőváros törvényhatósági bizottságának. Az 1935. évi általános választásokon Budapest déli kerületében a Nemzeti Egység Párt listáján nyert mandátumot. Ezen választást a Közigazgatási Bíróság 1935 szeptember havában megsemmisítette. A megismételt választáson újból elnyerte mandátumát.

Tóth Lajos dr., a felsőház tagja, egyetemi ny. r. tanár. (Lásd I. kötet 446. oldal.) A debreceni egyetem jogi és államtudományi karának kétízben volt dékánja, 1919—20-ban megválasztott prorektora, majd 1930—31-ben rektor. A Magyar Tudományos Akadémia II. osztályának levelezőtagja, a debreceni Tisza István Tudományos Társaság elnöke, a Debreceni Csokonai Kör örökös tagja s az egyetem részéről rendes tagja az országgyűlés felsőháznak is. Tagja Pest vm. és Debrecen szab. kir. város törv. hat. bizottságának, a Tiszántúli Református Egyházkerület világi tanácsbírája, a Református Országos Zsinat rendes

tagja, a Református Egyetemes Konventnek rendes tagja, a Konventi rendes és rendkívüli bíróságban tanácsbíró. Ujabb munkái: A Kötelem fogalma. Glossa Grosschmid Béni Fejezetek kötelmi jogunk köréből című művéhez. Abszolut és relatív magánjogi jogviszonyok, akadémiai székfoglaló értekezés. Magánjogunk kodifikációja. Rektori székfoglaló értekezés és számos kisebb tanulmánya a magánjog tárgyköréből.

Tömösváry Tivadar dr. (galochi), ügyvéd. (Lásd I. kötet 446. oldal.) Az 1926. évi választások után a Közigazgatási Bíróság előtt képviselte gr. Andrássy Gyula érdekében a váci peticiót, amely a választás megsemmisítését kimondó ítélettel végződött. Az 1930. évi községi és az 1931. évi országos választásoknál kisebbségben maradt a keresztény ellenzéki és legitimista párt érdekében sikerrelt peticionált. A legitimizmus nemzeti irányának vezére s álláspontját a Magyar Igazság Pártjában juttatja kifejezésre. Az 1935. évi választásokon a ráckevei kerületben elvi okokból ezen párt programjával lépett fel a Nemzeti Néppárttal szemben. A Magyar Igazság Pártja azonban a választásokon általában nem vett részt. A budapesti Ügyvédi Kamara kisgyűlésének tagja, a Háztulajdonosok Országos Szövetségének jogtatácsosa és számos cooperátió vezetője. Felelős szerkesztője a Háztulajdonosok Lapjának stb.

Töreky Géza dr. (töreki), a felsőház tagja, a Kúria másodelnöke. 1873-ban született Baján. Jogi tanulmányait a Pázmány Péter Tudományegyetemen végezte és itt avatták jogi és államtudományi doktorrá. 1898-ban ügyvédi oklevelet szerzett, de már korábban, 1896-ban állami szolgálatba lépett. Mint joggyakornok előbb a budapesti kirá-

lyi büntetőtörvényszéken kezdte meg pályáját. 1900-ban alügyésszé nevezték ki az egri ügyészséghez és háromévi működés után berendelték az igazságügyminisztériumba, ahol 1915-ig teljesített szolgálatot. Közben, 1907-ben, törvényszéki bíróvá nevezték ki. 1915-ben ítélőtáblai bíró s 1921-ben kúriai bíró lett, egy év múlva pedig a budapesti büntetőtörvényszék másodelnöke. 1926-ban foglalta el a budapesti büntetőtörvényszék elnöki székét és 1934-ben a Kúria másodelnökének nevezték ki. Mint a budapesti büntetőtörvényszék másodelnöke, majd elnöke, az utolsó évtized legnehezebb politikai és sajtópereit tárgyalta. Törvényszéki bíró és ügyész korában széleskörű szakirodalmi munkásságot is fejtett ki. Sok kisebb-nagyobb büntetőjogi dolgozata jelent meg a szaklapokban és folyóiratokban. Elnöke az Országos Bírói és Ügyészi Egyesület budapesti osztályának, helyettes elnöke az Egységes Bírói és Ügyvédi Vizsgálóbizottságnak. A felsőházban mint a Kúria másodelnöke foglal helyet.

Törley Bálint (csantavéri), országgyűlési képviselő. 1885-ben született Szabadkán. A középiskolát a piaristák budapesti gimnáziumában és a kolozsvári felsőkereskedelmi iskolában végezte, utána a bécsi kereskedelmi akadémián és a lipcsei egyetem mezőgazdasági intézeténél folytatta tanulmányait. 1906-ban nagybátyjának budafoki pezsgőgyárában volt gyakorlaton. 1910-ben kitünő képesítéssel a kassai gazdasági akadémián oklevelet szerzett. Az akadémia ifjúságának elnöke volt. Még 1910 őszén átvette édesatyjától bácsbodrogmegyei családi birtokuk vezetését. A rákövetkező évben a vármegyei gazdasági egyesület igazgatóválasztmányi tagja lett, később az egyesület alelnökévé választották meg s ezt a tisztséget a szerb uralom alatt is betöltötte. Az 1924-ben Szabadkán rendezett mezőgazdasági és ipari kiállítás mezőgazdasági csoportjának el-

nöke volt. Politikai kérdésekkel 1917-ben kezdett foglalkozni, fokozottabb tevékenységet azonban csak az összeomlás után fejtett ki. A jugoszláviai magyar párt szabadkai tagozatának elnöke lett, majd az Országos Magyar Párt alelnökévé választották meg. Tagja volt annak a bizottságnak, amely Davidovics Ljuba akkori jugoszláv miniszterelnökkel tanácskozott. E megbeszélésnek a kisebbségi jogok teljes életrehívása lett volna a célja. Mint a délvidéki magyar kisebbség kiküldöttje, két ízben volt Genfben a kisebbségi kongresszuson s az utódállamok magyarságának megbízásából 1926-ban ő helyezett koszorút Bocskay István genfi szobrára. Egyháza életében is előkelő szerepet töltött be. A jugoszláv református egyházkerület világi tanácsbírája volt, tagja volt a legfőbb fegyelmi bíróságnak és a lelkészvizsgálóbizottságnak. Politikai tevékenysége következtében 1927-ben repatriálását kellett kérnie s ettől az időtől Solt és Harta községek határában fekvő birtokán gazdálkodik. 1934 óta tagja Pest vármegye törvényhatósági bizottságának s élénk részt vesz a megyei életben. Elnöke a külkereskedelmi hivatal kebelében működő Sertésértékesítő Bizottságnak, választmányi tagja a Szarvasmarhatenyésztők Országos Szövetségének. Az 1935. évi választásokon a NEP programjával a dunavecsei kerületben nyert elsőízben mandátumot.

Török Sándor gróf dr., ny. követségi tanácsos. 1881 február 14-én született Bécsben. Középiskoláit Drezdában és Bécsben végezte, jogi tanulmányait a bécsi és kolozsvári egyetemen folytatta s itt avatták a jogtudományok doktorává. Tanulmányai elvégzése után diplomáciai pályára lépett, Washingtonban, Bukarestben, Bécsben a külügyminiszter kabinetjében Burián és Berthold külügyminiszterek mellett és Berlinben működött, közben hosszabb ideig Bécsben a közös külügyminisztériumban teljesített szolgálatot, majd 1914-től 1919-ig a berlini nagykövetségen mint követségi titkár fejtett ki tevékenységet. Áthelyezésekor tanácsosi rangot nyert. A követség feloszlatásakor, mint ügyvivő likvidálta a berlini nagykövetség ügyeit és 1919 áprilisában Bécsbe utazott. Ezután az S. H. S. királyságba költözött, ahol felesége birtokán gazdálkodott, majd évek múlva Budapestre jött s ekkor különböző ipari és kereskedelmi vállalkozások vezetőségében foglalt helyet. Elnöke volt az Állami Pincegazdaság vezérképviseletének és jelenleg az „Unitas" Automobil és Kereskedelmi Rt. elnöke és vezérigazgatója. Választmányi tagja a KMAC-nak, a Magyar Touring Clubnak és a Magyar Polo Clubnak. Szakcikkei magyar, német, angol és francia lapokban, különösen pedig a Pester Lloydban jelennek meg, főleg autós-problémákkal és nemzetközi versenyekkel kapcsolatban.

Törs Tibor, országgyűlési képviselő. 1890-ben született Budapesten. Apja néhai Törs Kálmán író és publicista 18 éven át, haláláig Szentes város 48-as és függetlenségi képviselője volt. Nagyapja Szigligeti Ede volt. Középiskolai tanulmányait a budapesti fasori evangélikus gimnáziumban, egyetemi tanulmányait pedig a budapesti egyetemen végezte, ahol államtudományi államvizsgálati oklevelet szerzett. Élénk szerepet játszott a háború előtti egyetemi ifjúsági mozgalmakban, mint az Egyetemi Kör irodalmi osztályának elnöke és részt vett az egyetemi ifjúság akkori jelentős lapjának, az Egyetemi Lapok-nak szerkesztésében. A háború kitöréséig az ál-

lami munkásbiztosítási hivatal és az Országos Munkásbiztosító Pénztár tisztviselője volt és mint a Magyar Társadalomtudományi Szemle munkatársa, behatóan foglalkozott a munkásbiztosítás szakkérdésein kívül széleskörű szociálpolitikai tanulmányokkal is. Az 1914. év őszén önként jelentkezett katonai szolgálatra és előbb a volt 32-ik közös tábori tarackezrednél, majd a repülőcsapatoknál teljesített frontszolgálatot. Sok bel- és külföldi kitüntetésben részesült, így két nagyezüst vitézségi érmet, a III. osztályú katonai érdemkeresztet, a repülőtiszti jelvényt és a német vaskeresztet nyerte el. A frontok összeomlása után 1918 novemberében a sajtó szolgálatába állt és ettől az időtől 1933 végéig a 8 Órai Ujság munkatársa, szerkesztője, majd felelős szerkesztője volt. 1925 január hó 1-ével a Magyar Távirati Iroda Rt. érdekkörébe tartozó Magyar Országos Tudósító félhivatalos napilap megszervezését is vállalta és éveken át, mint felelős szerkesztő vezette a Magyar Országos Tudósítót, amelynek irányításában és vezetésében ma is aktív részt vesz. 1934 január 1-én, mint politikai főmunkatárs, a Budapesti Hírlap kötelékébe lépett és azóta itt fejt ki publicisztikai tevékenységet. A politikai élettel való közvetlen kapcsolata másfél évtized óta fennáll, s mint a Parlamenti Tudósítók Szindikátusának tagja, állandó látogatója volt az országgyűlésnek. A szorosan vett politikai hírlapírás mellett szociálpolitikai, agrárszociális, társadalmi, közlekedési, idegenforgalmi kérdésekkel foglalkozik. Külföldi tanulmányútjai során bejárta egész Európát. Sok irodalmi, társadalmi és sportegyesület vezetőségében foglal helyet. Az 1935. évi általános választásokon a megyaszói kerületben nyert elsőízben mandátumot a Nemzeti Egység Párt programjával.

Turi Béla, országgyűlési képviselő. (Lásd I. kötet 448. oldal.) Az országgyűlésben számos alkalommal felszólalt kisebbségi kérdésekben, a királykérdésben s a költségvetés vitájában. A hágai egyezmény ratifikálását célzó törvényjavaslatnál a párt vezérszónoka volt. Az 1931. évi választásokon ugyancsak az öttevényi kerületben nyert mandátumot. 1935-ben az esztergomi kerület küldötte be a Házba. Alelnöke a Keresztény Gazdasági és Szociális Pártnak és 1922-től a Szent István Társaságnak. Tagja a Szent István Akadémiának. 1934-ben átvette a Szent István Társulat hivatalos lapjának, a Katholikus Szemlének főszerkesztői székét. Közéleti kiválóságaink felett számos emlékbeszédet tartott. Külpolitikai vonatkozású cikkei magyar, angol és amerikai lapokban jelentek meg.

Ugron Gábor dr. (ábránfalvi), v. b. t. t., ny. miniszter. (Lásd I. kötet 449. oldal.) Az 1931. évi országgyűlési képviselőválasztásokon ismét a kaposvári kerületben nyert mandátumot. A Házban elnöke volt a pénzügyi bizottságnak, a 33-as bizottságnak, elnöke az Országos Irodalmi és Művészeti Tanácsnak, örökös tagja Budapest székesfőváros törvényhatósági bizottságának. 1932-ben a Takarékossági Bizottság megszünésekor itt kifejtett kiváló munkássága elismeréséül a Kormányzó az I. osztályú Magyar Érdemkereszttel tüntette ki. Nagyszabású és értékes publicisztikai munkásságot fejt ki főleg külpolitikai kérdésekkel kapcsolatban, magyar és külföldi lapok hasábjain. Az 1935. évi választásokon nem vállalt jelöltséget.

Uhlár Béla, székesfővárosi törvényhatósági bizottsági tag. A barsmegyei Aranyosmaróton született 1886 március 31-én. Középiskoláit és a teológiát Esztergomba végezte el és 1908-ban pappá szentelték. Hosszabb ideig mint hitoktató működött Budapesten, majd 1916-ban budapest-angyalföldi helyi lelkésszé neveztetett ki és 1919-ben az Angyalföldi Egyházközség adminisztrátora lett. 1923-ban megválasztatott az ál-

tala létesített egyházközség első plébánosává. Plébánosi működése alatt épült a Béke téren a szép plébániatemplom és plébániaépület. Az egyházi élet elmélyítése érdekében több hitbuzgalmi és karitatív egyesületet hívott életre. 1932-ben a pesti külső egyházkerület esperesévé nevezték ki. A fővárosi keresztény politikában 1920 óta vett tevékeny részt. Keresztény Községi Párti programmal, az 1935. évi választásokon törvényhatósági bizottsági mandátumot nyert. Mint bizottsági tag, főleg szociális kérdésekkel foglalkozik s tagja az üzemi és a kegyúri bizottságnak.

Ujfalussy Gábor vitéz (ujfalussi), országgyűlési képviselő. 1877-ben született Nyírmihálydin, Szabolcs vármegyében. A középiskolát a debreceni református kollégiumban végezte, utána a Ludovika Akadémia növendéke lett s 1895-ben a volt debreceni 2. honvédhuszárezredben kezdte meg katonai szolgálatát. A dandártiszti iskola elvégzése után a bécsi lovaglótanárképző iskolába került s Budapesten a központi lovasiskolában négy éven át volt a lovaglás tanára. Mint főhadnagyot a legfelsőbb elismeréssel tüntették ki. A volt 2. debreceni huszárezreddel mint százados indult a harctérre, ahol 47 hónapot töltött. 1916 októberében soronkívül lépett elő őrnaggyá. 1914-ben három hónapig mint osztályparancsnok, Tisza István gróf ezredparancsnoksága alatt teljesített szolgálatot. Mint század-, osztály- és ezredparancsnok az orosz és olasz harctéren minden nagyobb ütközetben résztvett s a nyugati fronton is volt. 1916 júliusában, mint a tartalékos tiszti iskola parancsnoka, félévet Budapesten töltött. Mint a volt 5. honvédhuszárezred parancsnoka az összeomlás után hazahozta ezredét törzsállomáshelyére, Kassára. 1918 novemberében alezredessé, 1920 májusában ezredessé lépett el s 1926 novemberében tábornok lett. 1922-ben a budapesti I. huszárezred parancsnokának nevezték ki, öt év múlva pedig, már mint tábornok, a honvédlovasság szemlélője lett. 1932-ben nevezték ki altábornaggyá s 35 évi tényleges szolgálat után vonult nyugalomba. A kormányzó ugyanekkor a II. osztályú Magyar Érdemkereszttel tüntette ki. Tulajdonosa a III. osztályú Magyar Érdemkeresztnek, a III. osztályú Vaskorona-rendnek s több más háborús kitüntetésnek. Az 1935. évi általános választásokon a nagykárolyi kerületben nyert egyhangúlag elsőízben mandátumot a Nemzeti Egység Párt programjával.

Ujhelyi Sándor dr., országgyűlési pótképviselő, MÁV üzletigazgató. Született 1881-ben, Ungváron. Középiskoláit Nagyváradon és Munkácson, jogi tanulmányait pedig Debrecenben és Budapesten végezte és Kolozsváron avatták az államtudományok doktorává. Tanulmányainak befejezése után az Ungvölgyi vasút alkalmazásába lépett és a vasút bérbevételével 1905-ben került a MÁV szolgálatába. A külső szolgálatnál kapott beosztást és ugyanekkor, egyidejűleg három szakvizsgát tett le. Különböző városokban teljesített távirda és forgalmi szolgálat után 1906-ban került a debreceni üzletvezetőség jogi osztályára, majd 1910-ben Zágrábba helyezték át, szintén az üzletvezetőséghez, ahol 1914-ben osztályfőnöki megbízatással a jogi osztályt vezette. 1917-ben Budapestre került a közp. igazgatósághoz, ahol megszervezte a gazdasági hivatalt. Ezen beosztásában a háború végéig működött, majd Miskolcra helyezték át és az üzletvezetőség általános igazgatási osztályának vezetésé-

vel bízták meg. 1922-ben azonos beosztásban Pécsre került, majd 1931-ben a budapesti igazgatóságnál a titkárság (A. I.) osztályának vezetésével bízták meg. 1932-ben üzletigazgatói megbízatással Szombathelyre került, ahonnan saját kérésére 1934-ben Debrecenbe helyezték át és állították az üzletvezetőség élére. A politikai életbe már Miskolcon kapcsolódott be 1920-ban, mint a keresztény nemzeti irányzat híve, majd Pécsen vett tevékeny részt a községi politikában, ahol a Keresztény Párt vezetője és törvényhatósági bizottsági tag volt. 1935-ben a debreceni megismételt választáson a NEP listáján második helyen volt jelölve és mint első pótképviselő lett megválasztva.

Urbán Gáspár báró (monyorói), országgyűlési képviselő. 1897-ben született Aradon. A középiskolát Aradon végezte s az érettségi vizsga után bevonult katonának.

Harminc hónapot töltött mint huszárhadnagy a fronton s harctéri érdemeiért a Signum Laudis, kétszer a kisezüst és bronz vitézségi éremmel lett kitüntetve. Később román fogságba került, ahonnan öt hónap multán szabadult. A leszerelés után folytatta tanulmányait s 1922-ben elvégezte a József-műegyetemet. Azóta kengyelpusztai birtokán gazdálkodik s élénk részt vesz a megyei életben. A mezőtúri kerület 1931-ben választotta meg egységespárti programmal elsőízben képviselőjének. 1935-ben a mezőtúri kerületben nyert mandátumot a Nemzeti Egység Párt programjával. Korjegyzője volt a Háznak, amelynek üléseit gyakran látogatta s főként gazdasági kérdésekben tünt ki felszólalásaival. Közel tizenöt éve tagja Szolnok vármegye törvényhatósági bizottságának s régóta tagja a kisgyűlésnek is. Elnöke a Szolnoki Hitelbanknak és a Törökszentmiklósi Takarékpénztárnak s több egyesületben visel vezető tisztséget.

Urbán Péter báró (monyorói), volt országgyűlési képviselő. (Lásd I. kötet 452. oldal.) Az 1931. évi választásokon ugyancsak a battonyai kerület választotta meg egységespárti programmal képviselőnek, majd 1935-ben az eleki kerületben nyert mandátumot a Nemzeti Egység Párt programjával. Örökös tagja volt Csanád vármegye törvényhatósági bizottságának. Meghalt 1935. évi augusztus hó 17-én.

Usetty Béla dr., országgyűlési képviselő. (Lásd I. kötet 453. oldal.) Az országos politikában 1926-ban kapcsolódott bele. Ugyanekkor választották meg képviselőnek a főváros déli kerületében egységespárti programmal. Az 1931. évi választásokon mint listavezető ugyanitt kapott mandátumot. A Házban leginkább a kispolgárság, a tisztviselőtársadalom és az ügyvédi kar érdekeinek megvédéséért küzd. 1934 júliusában a Beszkárt elnökévé választották meg. Az 1930:XVIII. tc., fővárosi törvényjavaslat előadója volt a Házban. Tagja a társadalompolitikai, közigazgatási és számszéki bizottságnak. Elnöke a Ferencvárosi Torna Clubnak, a Magyar Labdarugó Szövetségnek és számos más társadalmi és sportegyesületnek. Örökös tagja Budapest székesfőváros törvényhatósági bizottságának. Az 1935. évi választásokon, mint listavezető, a Nemzeti Egység Párt programjával ismét a déli kerületben választották meg. A választást a Közigazgatási Bíróság 1935 szeptember havában megsemmisítette. A megismételt választáson újból elnyerte mandátumot. A NEP fővárosi szervezetének megalakulásakor felkérték a déli választókerület megszervezésére.

Uzonyi György dr., országgyűlési képviselő. 1885-ben született Hajdúböszörményben. A középiskolát Hajdúböszörményben végezte, majd ezután a jogot a debreceni jogakadémián, a

kolozsvári és a budapesti egyetemen hallgatta s 1912-ben Budapesten tette le az ügyvédi vizsgát. A háborúban mint főhadnagy, majd mint százados, az orosz, szerb és olasz harctéren küzdött s több kitüntetést szerzett. Élénk részt vesz vármegyéje életében. Tiszteletbeli főügyésze Hajdu vármegyének, tagja a megye törvényhatósági bizottságának, a kisgyűlésnek és Hajdúböszörmény képviselőtestületének. A református egyház életében is szerepet játszik, a hajdúböszörményi református egyháznak főgondnoka. 1931-ben kapcsolódott be a politikai életbe, amikor a hajdúböszörményi kerület, mint az egységespárt hivatalos jelöltjét választotta meg képviselőjének, majd 1935-ben ismét régi kerületében nyert mandátumot, a Nemzeti Egység Párt programjával. Parlamenti felszólalásaiban gazdasági, szociális és közjogi kérdésekkel foglalkozott s feltünést keltett az 1933. évi költségvetési vita során a királykérdésről mondott beszédével. Elnöke a párt hajdúböszörményi szervezetének.

Vályi Lajos dr., székesfővárosi törvényhatósági bizottsági tag. 1895 május 4-én született Mezőkövesden. Atyja V. Sándor dr. a budapesti kir. ítélőtábla ny. alelnöke.

Középiskoláit Budapesten, egyetemi tanulmányait Budapesten és Pozsonyban végezte, ahol 1928-ban jogtudori oklevelet szerzett. A világháború alatt katonai szolgálatot teljesített mint tüzérhadnagy. 1918 októberében jegyezték be a budapesti ügyvédi kamarába mint ügyvédjelöltet. 1921 májusától az ügyvédi és bírói diploma birtokában gyakorló ügyvéd. Hivatása körében a Magyar Tudományos Akadémia ügyésze, a Nemzeti Diákszövetségnek, az Országos Protestáns Patronagenak ügyésze, valamint a Budapesti Ügyvédi Kamarának választmányi tagja. Ezidőszerint szfőv. törvényhatósági bizottsági tag. A Magyar Ügyvédek Nemzeti Egyesületének társelnöke s elnöke ugyanezen egyesület jogpolitikai és sajtóbizottságának. A Polgári Jog- és Ügyvédszövetségi Közlöny című lapok főmunkatársa. A Magyar Ügyvéd szerkesztője. A Kelenföldi Polgári Kör, valamint a Kelenföldi Gazdasági és Közművelődési Egyesület társelnöke. Választmányi tagja az Érd Dunaegyházai Halászati Társulatnak és választmányi tagja még a Sol Clubnak, a Dunavölgyi Lecsapoló és Öntöző Társulatnak, valamint a haszonbérbeadó Földtulajdonosok Egyesületének. A Nemzeti Egység Pártja fővárosi szervezete tagja. Az Országos Ügyvédszövetség budapesti osztályának társelnöke s központi sajtóbizottságának elnöke stb.

Varga Zsigmond dr., egyetemi nyilv. rendes tanár. 1886-ban született. Középiskoláit Kolozsvárott, egyetemi tanulmányait Kolozsvárott, Berlinben, Münchenben és Genfben végezte. 1911-ben a kolozsvári református teológián tanárrá nevezték ki, míg 1913-ban egyetemi magántanári katedrát nyert az ókori keleti nyelvek tárgyköréből. Míg ugyanezen évben Debrecenbe került, ahol mai napig is működik. 1915-ben a debreceni Református Lelkészképző Intézet tanára, 1920-ban igazgatója és könyvtárosa a kollégiumnak, míg 1925-ben a Tisza István Tudományegyetemen vallástörténeti ny. r. tanárrá habilitálták. Ismételten volt a református hittudományi kar dékánja. Négy éven át tartózkodott külföldön az ókori keleti nyelveket tanulmányozva. Számos tudományos egyesületnek rendes és levelező tagja. Főbb munkái: Ótestamentum és zsoltárköltészet assyr-babilon megvilágításban (Kolozsvár,

1910), Vallások világnézete és története (Kolozsvár, 1911), Irás- és nyelvtörténeti adalékok az ókori keleti népek történetében (Kolozsvár, 1913). Ókori keleti népek művelődéstörténete különös tekintettel a bibliára. Sumir örökség az uralaltáji népek vallásos életében (Debrecen, 1927). Általános vallástörténet (Debrecen, 1932, II. kötet). A debreceni kollégium nagykönyvtára írásban és képben (Debrecen, 1934, magyar és német nyelven). Hazai és külföldi folyóiratokban megjelent tanulmányainak száma meghaladja a százat. Jelenleg bibliai vallástörténetek című munkája áll sajtó alatt.

Vargha Imre dr., ny. államtitkár. (Lásd I. kötet 457. oldal.) Az 1928—29. tanévtől kezdve a közgazdasági egyetem meghívására a pénzügyi jog tárgyköréből tartott előadásokat. 1932-ben a magyar pénzügyi jog tiszteletbeli nyilvános rendes tanárává nevezték ki. A Bethlen-kormány lemondása után, 1931 augusztusától decemberig miniszteri hatáskörrel felruházva, a pénzügyminisztérium ügyeit intézte. Az 1931. évi országy. képviselőválasztásokon egységespárti programmal Pécs városában nyert mandátumot. Mint egyik legkiválóbb pénzügyi jogászunk és politikusunk, a Bethlen-kormány lemondása után hosszú időn keresztül pénzügyeink gyakorlati intézője volt. A városi és vármegyei kölcsönügyi bizottságok elnöke az Állami Földmérési és Térképészeti Bizottság elnöke, az Altruista Bank elnöke, a gyakorlati szakvizsga-bizottság alelnöke. Vezetőségi tagja számos társadalmi egyesületnek s aktív részt vesz a katolikus egyházi életben is. 1935 márciusában ment nyugdíjba.

Vas Imre, székesfővárosi törvényhatósági bizottsági tag. Baján született 1889-ben. Középiskoláit Baján, a cisztercita főgimnáziumban végezte. A világháborúban 1915-től a 23-as cs. és k. gyalogezredben teljesített frontszolgálatot és főhadnagyi rangban szerelt le. 1918-ban tíz hónapon át olasz fogságban volt. A Magyar Országos Bank jogügyi osztályában kezdte pályáját, Majd a Magyar-Olasz Bank kötelékébe lépett cégvezetői minőségben. 1921 óta a Mellinger Dávid cég beltagja. Kereskedelmi tanácsos, a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara rendes tagja, a Magyar Kereskedelmi Utazók Egyesületének társelnöke, az OMKE elnöki tanácsosa, örökös tb. tagja a Fűszerkereskedők Országos Egyesületének, ügyvezető igazgatója a Gyarmatáru Nagykereskedők Országos Egyesületének. A Cobden Szövetség kiadásában legutóbb jelent meg a „Kereskedelem a közgazdasági fejlődés szolgálatában" címen tartott előadása. Közgazdasági problémák ismert előadója, cikkei a szaklapok hasábjain látnak napvilágot. A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamarától az 1935. évi fővárosi választásokon törvényhatósági bizottsági mandátumot nyert.

Vásáry József, felsőházi tag. (Lásd I. kötet 459. oldal.) Az országgyűlés felsőházában legfőként mezőgazdasági, agrárpolitikai, ipari és szociális kérdésekkel foglalkozik. Számos alkalommal tartott nagyjelentőségű beszédeket a mezőgazdaság adóterheiről, a gazdaadósságok rendezéséről s a földbirtokok eladósodásáról. Tevékeny részt vett a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara és az Országos Mezőgazdasági Kamara életében s mint Hajdú vármegye gazdaságpolitikájának hivatott vezetője, élénk részt vett Debrecen város társadalmi életben is. Széleskörű irodalmi munkásságot fejt ki budapesti és vidéki napilapokban, főként mezőgazdasági kérdésekkel kapcsolatosan.

Vásárhelyi Sándor, országgyűlési képviselő. 1891-ben született Aradon. Aradon végezte a középiskolát, utána a Pázmány Péter Tudományegyetemen hallgatta a jogot és 1914-ben államvizsgát tett. Közigazgatási pályáját mint gyakornok még ebben az évben kezdte meg Makón, 1920-ban pedig a mezőkovácsházi járás választotta meg főszolgabírájának s itt működött megválasztásáig. Az 1935. évi választásokon a battonyai kerületben nyert elsőízben mandátumot a Nemzeti Egység Párt programjával.

Vázsonyi János dr., országgyűlési képviselő. 1900 május 19-én született Budapesten. Főiskolai tanulmányait részben Münchenben, valamint a bécsi Keleti Akadémián folytatta. A jogi doktorátust a budapesti egyetemen tette le. 1917-ben az egyetemi ifjúság részéről tagja volt a választójogi blokknak. 1918 október 23-án az összes egyetemi körök (Galillei kör kivételével) kiáltványát, amelyben elsőizben szerepelt az irredenta szó és gróf Andrássy Gyula, akkori külügyminiszternek lett átadva; ő szövegezte meg. Az októberi forradalom kitörésekor édesapjával, néhai Vázsonyi Vilmos dr. ny. igazságügyminiszterrel Münchenbe, majd Svájcba került, ahol ujságírói tevékenységet fejtett ki. 1920-ban Bécsben több svájci és müncheni napilap tudósítójaként szerepelt. 1921-ben tért vissza Budapestre, ahol mint az egyik fővárosi napilap munkatársa folytatta hírlapírói tevékenységét, majd „A Polgár", később „A Pesti Polgár" című hetilap felelős szerkesztője volt. Szépirodalmi tevékenységet is folytatott és két egyfelvonásos darabja színre is került. Később édesatyja irodájában működött, majd a demokratikus blokk titkára lett. A frank perben Rába Dezső védője volt. A demokratapárt életében akkor kapcsolódott bele intenzíven, amikor Rassay Károly vezetése alatt álló országgyűlési frakció tagjai között szakadás állott be. Minden törekvés arra irányult, hogy a párt szervezeteit fenntartsa. 1930-ban apja kerületében, a Terézvárosban jelöltséget vállalt a törvényhatósági választások során s mint a törvényhatóság legfiatalabb tagja került be a közgyűlésbe. 1931-ben az országgyűlési választások során Nemzeti Demokrata Vázsonyi-párt néven önálló listával indult Budapest északi kerületében s e lista pártjának két mandátumot szerzett s ő mint listavezető nyert mandátumot. Az 1935. évi választásokon újból Budapest északi kerületében választották meg. A Házban többször felszólalt a kenyérdrágítás ügyében, a városi polgárság és kisiparosok érdekében. Felszólalt továbbá még a szabad orvosválasztás mellett és az OTBA ellen, a költségvetés vitájánál a köztisztviselő-kérdésekkel és a nyugdíjtörvénnyel kapcsolatban. Számos tanulmánya jelent meg a Törvényhozók Lapjában, a Nyugatban, a Hétben és a Magyar Helikonban. Politikai vonatkozású cikkei a fővárosi napi- és hetilapokban jelennek meg. A Központi Demokrata Kör elnöke.

Vay László báró dr., főispán, a felsőház tagja. (Lásd I. kötet 463. oldal.) A felsőházban főleg a közgazdaságot és a mezőgazdaságot érintő kérdésekkel foglalkozott behatóan. 1929-ben a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara elnöke lett. 1930-ban Bihar vármegye főispánjává, majd 1932-ben Debrecen város és Hajdú vármegye főispánjává nevezték ki. Az egyházi életben 1927-ben kapcsolódott be; 1917-ben a zsákai református egyházközség főgondnoka, 1928-ban az egyházkerület egyik világi jegyzője, 1932-ben a csonka biharérmelléki egyházmegye gondnoka lett, majd 1933-ban a tiszántúli református egyházkerület főgondnokává választották meg és ezen tisztségénél fogva tagja a felsőháznak.

Vay Miklós báró, országgyűlési képviselő. 1893-ban született Tiszalökön. A középiskola befejezése után Magyaróvárott és Kassán a gazdasági akadémia hallgatója volt s oklevelének megszerzése után csakhamar bevonult katonának. Az orosz harctéren teljesített harctéri szolgálatot, többször kitünt vitéz magatartásával s több kitüntetést szerzett. A megyei közéletben régóta jelentős szerepet tölt be, az országos politikába azonban csak 1931-ben kapcsolódott be, amikor elsőízben választotta meg a tiszalöki kerület egységespárti programmal a párt hivatalos jelöltjével szemben képviselőjének. 1935-ben ismét régi kerületében nyert mandátumot a Nemzeti Egység Párt programjával. Gyakran szólalt fel a Ház ülésein, főként gazdasági és gazdatársadalmi kérdésekben s mindig erős szociális érzésről tett bizonyságot. Elnöke a Magyar Gazdatisztek és Erdőtisztek Országos Egyesületének.

Végh Endre, a felsőház tagja. 1856-ban született Vereben, Fejér megyében. A középiskola elvégzése után gazdasági pályára ment. Egy évig gazdasági gyakornok volt, majd katonai kötelezettségének tett eleget. Mint tartalékos hadnagy résztvett Bosznia és Hercegovina megszállásában és félévet töltött frontszolgálatban. Előbb mint rendkívüli hallgató a József-műegyetem gazdasági tanszakának előadásait hallgatta, majd a magyaróvári gazdasági akadémiát végezte el s utána letelepedett családjának rábakövesdi birtokán és ott közel negyven éven át gazdálkodott. Élénk részt vett a vármegye gazdasági és társadalmi életében, 1912-ben megválasztották a vármegye Gazdasági Egyesület elnökévé Fejér vármegye törvényhatósága a felsőház megalakulásakor póttaggá, 1932-ben pedig felsőházi taggá választotta meg.

Végh Károly (győri), a felsőház tagja. (Lásd I. kötet 465. oldal.) A budapesti Áru- és Értéktőzsde elnöki tisztségéről 1930 tavaszán mondott le. A Magyar Nemzeti Bank főtanácsosa. 1927-ben a genfi világgazdasági konferencián Magyarország egyik képviselője volt. 1900-tól 1928-ig tagja volt a főváros törvényhatósági bizottságának. A felsőháznak megalakulása óta tagja s értékes munkásságot fejt ki főként a bizottságokban. Tagja a Magyar Keleti Tengerhajózási Rt.-nak.

Végváry József dr., országgyűlési képviselő. 1903-ban született Mátészalkán. A középiskolát a minoriták nyirbátori főgimnáziumában s a nyiregyházi evangélikus főgimnáziumban végezte, orvostudori oklevelét a budapesti egyetemen szerezte meg. Egy évet az I. Honvéd és Közrendészeti Kórház fogászati osztályán töltött, majd három évig a Rókus belgyógyászati osztályán működött. Később az Országos Társadalombiztosító Intézet kötelékébe lépett s mint belgyógyász, fogász, röntgenes és körzeti orvos teljesített szolgálatot. A székesfővárosnak hatósági orvosa. Az ifjúság életében 1921 óta játszik szerepet. Több törzset alapított a Turul Szövetség keretében, amelynek három éve fővezére. Ezalatt az idő alatt 32 egyesületet alapított. A szövetség kezelében az utóbbi időben főként szociológiával, falu- és munkásszemináriumokkal foglalkozott. Választmányi tagja a Budapesti Orvosok Szövetségének és a Magyar Orvosok Nemzeti Egyesületének, alelnöke a Társadalmi Egyesületek Szövetségének. Az 1935. évi választásokon a nagylaki kerületben nyert elsőízben mandátumot a Nemzeti Egység Párt programjával.

Verebély László vitéz (verebélyi), műegyetemi nyilv. rend. tanár. Budapesten született 1883 augusztus 27-én. Középiskoláinak befejeztével egyetemi tanulmányait Budapesten vé-

gezte és 1906-ban a kir. József műegyetemen kitüntetéses gépészmérnöki oklevelet nyert. Diplomájának megszerzése után hosszabb külföldi tanulmányútra ment Németországba, Angliába, majd onnan az Amerikai Egyesült Államokba, ahol a pittsburgi Westinghouse Electric & Manufacturing Co. gyár szolgálatába lépett. Itt elnyerte a gyakorlati villamosmérnöki oklevelet, mely Európában igen nagy ritkaság, 1910—11-ben a karlsruhei műegyetemen Arnold tanár mellett működött. 1911-ben a Ganz-féle villamossági rt. szolgálatába lépett, mint a próbaterem főnökhelyettese. 1913-ban Olaszországban a Societa Italiana Westinghouse gyár vezető mérnöke lett és Kandó Kálmán dr. igazgatósága alatt az olasz államvasutak villamosításával kapcsolatos munkálatokban vett részt. A világháború kitörésekor bevonult s mint tüzértiszt, különböző harctereken teljesített katonai szolgálatot. Kitüntetései: Ezüst és bronz Signum Laudis hadiékítménnyel és kardokkal, III. oszt. katonai érdemkereszt stb. 1917 őszén mint tartalékos századost a hadvezetőség Bécsbe vezényelte, ahol az AEG-Union Elektrizitäts-Ges. vasúti osztályán a hadsereg részére szállítandó benzin-villamos mozdonyok tervezését és gyártását vezette. 1918 végén Kandó Kálmán javaslatára a vasútosztály cégvezető-igazgatóhelyettese lett. 1918-ban meghívást kapott a MÁV-hoz a vonalvillamosítási iroda megszervezésére és vezetésére, ahol megalkotta az alagi villamos-próbaüzemet. 1929-ben műegyetemi nyilvános rendes tanárrá nevezték ki az átszervezett I. számú elektrótechnikai tanszékre. Tárgyköre: a villamos energiaátvitel, a villamosművek elmélete és gyakorlata. 1934-ben vitézzé avatták. Nevéhez fűződik a dunántúli országos villamosítás terve, a bánhidai erőművek és a MÁV hegyeshalomi vonalának villamosítása, amelyhez a szükséges kölcsönöket az ő, Londonban tartott előadásai és ismertetett tervei alapján kapta meg Magyarország. A bánhidai állami erőmű kiviteli munkálatainak irányításában, mint az építést ellenőrző szakbizottság előadója és a műszaki iroda vezetője vett részt. Széleskörű irodalmi munkásságot fejt ki hazai és külföldi szaklapokban, számos előadást tartott hazai és külföldi szakegyesületekben és konferenciákon a villamosítási és az energiagazdasági kérdésekről és e tárgykörből igen sok nagyszabású munkája hagyta el a sajtót. Tagja és delegáltja számos mérnöki, tudományos és társadalmi egyesületeknek. Alelnöke a legnagyobb nemzetközi műszaki szervezetnek, az Energia Világ Világkonferenciáinak. Villamosítási szaktanácsadója a Háznak. Alelnöke az Országos Középítési Tanácsnak és a Magyar Kutúrtechnikai Egyesületnek.

Verebély Tibor dr. (verebélyi), egy. nyilv. rend. tanár. Született 1875 január 28-án. A gimnáziumot a budapesti Kegyesrendieknél, az egyetemet Budapesten végezte, ahol összes vizsgáinak kitüntetéssel való letétele után I. Ferenc József gyűrűjével (sub auspiciis regis) avattatott orvosdoktorrá. 1895-től 1901-ig mint gyakornok, illetve tanársegéd Pertik tanár mellett volt alkalmazva kórbonctanon. 1901-ben sebészetre ment át, s Réczey tanár klinikáján 1902-ben műtői oklevelet nyert. Ugyanazon a klinikán mint műtő és tanársegéd további hét esztendőt töltött, míg 1908-ban a Szent István kórházban nyert a betegeskedő Janny tanár helyettesítésére megbízást. Másfél esztendő múlva a Stefánia Gyermekkórház sebészfőorvosává és egyidejűleg az Uj Szent János kór-

ház rendelőorvosává nevezték ki, majd 1908-ban a fertőzéses sebészeti betegségek tárgyköréből magántanári címet nyert, 1913-ban rendkívüli tanári címet kapott. 1914 júliusában Réczey tanár halálával a megüresedett II. számú sebészeti klinika helyett felállított két sebészeti klinika közül a III. számú sebészeti klinika igazgatójává és egyetemi nyilv. rend. tanárrá nevezték ki. 1919-ben Dollinger Gyula tanár nyugalombavonulása után az I. számú sebészeti klinikát vette át és vezeti a mai napig. Közvetlen katedrájának elnyerése után kitört a világháború, amelyben kezdetben mint professzor klinikájával, 1915-től a háború végéig mint I. oszt. főtörzsorvos vett részt. Ilyen minőségben klinikája mellett három hadikórházat és a Rokkantügyi Hivatal Révész utcai gyógyintézetét vezette, kezdetben osztályos főorvosi, később igazgatói minőségben. Elnöke az Igazságügyi Orvosi Tanácsnak, rendkívüli tagja a Közegészségügyi Tanácsnak és 1923 óta levelező tagja a Magyar Tudományos Akadémiának. Első munkája orvostanhallgató korában jelent meg: „Az érzőideg végződések elváltozásáról, érzéstelenítő szerek hatására" címen. Ettől kezdve úgy a magyar, mint a külföldi szaklapokban ezideig számos munkája jelent meg a sebészet és kórboncta kérdéseiről. Manningerrel együtt a sebészet tankönyvét írta meg három kötetben.

Veres Zoltán (farádi), országgyűlési képviselő. 1886-ban született Losoncon. A középiskolát Besztercebányán, a katolikus s Budapesten a Deák téri evangélikus gimnáziumban végezte. A Pázmány Péter Tudományegyetemen 1908-ban tett államtudományi államvizsgát s közigazgatási pályáját mint gyakornok, 1909-ben kezdte meg Nógrád vármegyében. Önkéntesi évét a volt 12. ulánusezredben szolgálta le. 1913-ban a salgótarjáni járás megválasztotta szolgabírójának. Mozgósításkor mint tartalékos hadnagy vonult be s az orosz, a román és az olasz harctéren teljesített szolgálatot és mint tartalékos főhadnagy szerelt le, majd 1935-ben emléklapos századossá lett előléptetve. Vitéz magatartásáért háromszor lett a Signum Laudis-szal kitüntetve. 1918 júniusában az olasz harctéren szerzett sebesülése következtében hazajött, leszerelt s mint a salgótarjáni járás szolgabírája 1919 májusáig működött. A bolsevisták miatt kénytelen volt a Felvidékre menekülni és ott tartózkodott a kommün bukásáig. Ekkor visszatért járásába, amely 1922-ben főszolgabírájává választotta meg s mint ilyen működött megválasztásáig. Az 1935. évi általános választásokon a salgótarjáni kerületben nyert első ízben mandátumot a Nemzeti Egység Párt programjával.

Verzár Gyula dr., egyetemi nyilv. rend. tanár. Gyulafehérvárott született 1886-ban. Középiskoláit Aradon, egyetemi tanulmányait Budapesten végezte, majd Jendrassik professzor mellett kezdte meg orvosi pályafutását. 1910-ben a gyulai közkórház sebészeti osztályának vezetésére hívták meg. 1912-ben a bpesti Szt István és Szt László kórházakban orvos. Később a Rókus kórház fülosztályán Krepuska professzor mellett dolgozott. 1914-ben tanársegéd. 1924-ben a budapesti Tudományegyetemen a fülbetegségek kór- és gyógytanából magántanárrá habilitálták. Ugyanekkor a Ferenc József kórház rendelő főorvosa. 1927-ben Debrecenben szakelőadó, 1930-ban rendkívüli tanár, 1931-ben nyilv. rendkívüli tanár, 1935-ben pedig nyilvános rendes tanárrá nevezték ki. Tagja a Budapesti Orvosegyesületenek, a Német Fülorvosok Egyesületének, a Tisza István Tudományos Társaságnak, stb., stb. Rendkívül széleskörű szakirányú irodalmi tevékenységet fejtett ki. Számos

önálló műve és tanulmánya foglalkozik a nagyothallással, a szimulánsok leleplezésével, a trombózissal stb. stb. Főbb munkái: Fülsebek gyógyítása radikális fülműtétek után. Fülsebek utókezeléséről. Adatok a csontgyulladás pathológiájáról. A debreceni elemi iskolák fül-, orr-, gégevizsgálatairól. Fül-, orr-, gégegyógyászat stb. stb. Budapesten, Bécsben és Berlinben különböző tudományos egyesületekben számos előadást tarott.

Vészi József, a felsőház tagja. (Lásd I. kötet 466. oldal.) Kormánymegbízásból többször vett részt külföldi tárgyalásokon. 1928-ban mint Magyarország egyik delegátusa vett részt a Népszövetség tanácsülésén és éles harcot vívott a kisantant képviselőivel amiatt, hogy a magyar sajtótermékek elől elzárják határainkat. 1924-ben ünnepelte 50 éves hírlapírói jubileumát és ugyanezen évben nevezte ki a kormányzó a felsőház tagjává. Irói munkásságának elismeréséül 1929-ben a Corvin-koszorúval tüntették ki. Tagja az Országos Magyar Idegenforgalmi Tanácsnak, a Magyar Külügyi Társaság elnöki tanácsának.

Vida Istvánné (szül. Jobbágyi Ilona), volt országgyűlési pótképviselő. Egerben született 1874-ben február hó 17-én. Tanulmányait Egerben végezte és tanítónői oklevelet szerzett. 1896-ban férjhezment. A világháború után, a kommün alatt kapcsolódott be a politikai életbe. 1920-ban a Friedrich-párt listáján a fővárosi törvényhatósági bizottsági mandátumot nyert.

Tagja volt a szociális bizottságnak s rendkívüli széleskörű karitatív tevékenységet fejtett ki. A törvényhatósági bizottságban számos felszólalásával mindenkor a kisegzisztenciák érdekeit kívánta előmozdítani. Az 1930. évi fővárosi választásokon a VII. kerületben a Keresztény Ellenzék listáján bizottsági póttag lett. Az 1931. évi országgyűlési képviselőválasztásokon ugyancsak keresztény ellenzéki programmal az északi kerületben pótképviselői mandátumot nyert. 16 éve tagja a Keresztény Ellenzéki pártnak. Társelnöke az Országos Rákóczi Szövetségnek, elnöknője a II. Rákóczi Ferenc Országos Társaságnak. Ellenőre az Özvegyek és Árvák Egyesületének, vezető tagja számos más társadalmi és jótékonysági egyesületnek.

Virányi Sándor, alispán. Vencselőn született 1873-ban. Középiskolai tanulmányait Debrecenben, az egyetemet Budapesten végezte el. Pályafutását a budapesti kir. törvényszéknél mint joggyakornok kezdte meg, majd Szaboles vármegye szolgálatába lépve, Gáván szolgabíróvá választották. Később kisvárdai szolgabíró, majd 1916-ban a kállói járás főszolgabírája lett. 1919-ben Nyiregyházán vármegyei főjegyzővé, 1931-ben pedig alispánná választották. Alispáni működése alatt főként a vármegyei utak fejlesztése, a Stefánia Védőegyesület megszervezése és fejlesztése, az inségakció, levente egyesületek és kultúregyesületek fejlesztése terén fejtett ki széleskörű és nagyjelentőségű működést. Vezető tagja számos társadalmi egyesületnek. A közigazgatás tárgykörében igen sok előadást tartott.

Virter László dr., volt nemzetgyűlési képviselő. (Lásd I. kötet 469. oldal.) Az összeomlás után ismét ügyvédi gyakorlatot kezdett és rövidesen a Beszkárt ügyésze, jogtanácsosa, majd főtanácsosa lett. Keresztényszociálista programmal 1919-ben kapcsolódott bele a politikai életbe. A kommün alatt szökni kényszerült, mert előkelő közéleti méltóságainkat rejtette el a laká-

sán. Mint politikus, főleg a székesfőváros közügyeiben szólalt fel s a közalkalmazottak érdekeiért szállott síkra. Tagja a Tisza István Társaskörnek, a Budai Polgári Körnek, a Kelenföldi Kaszinónak, ügyésze a Kelenföldi r. k. egyházközségnek, elnöke az Iskolaszéknek. Tagja még számos társadalmi egyesületnek.

Visnya Ernő, a felsőház tagja. (Lásd I. kötet 468. oldal.) Tekintélyes szerepe van a város és Baranya vármegye életében. Pécs város törvényhatósági bizottságának örökös tagja. A Magyar Reviziós Liga képviseletében 1927-ben résztvett a Rothermere lordnál tisztelgő küldöttségben. A kormányzó 1927-ben tüntette ki a kincstári főtanácsosi címmel. Elsősorban közgazdasági vonatkozásban, valamint ipari és pénzügyi téren fejtett ki közéleti tevékenységet, a felsőház bizottságaiban és a plénumban a vidéki gazdasági élet érdekeinek szószólója. Elnöke a Pécsi Kereskedelmi és Iparkamarának, alelnöke a Pécsi Gyáriparosok Szövetségének és még számos intézmény vezetésében foglal helyet. 1915 óta vezérigazgatója a Pécsi Takarékpénztárnak. Elnöke a Takarékpénztárak és Bankok, Somogy Tolna és Baranya vármegye területére alakult pécsi körzetének.

Waigandt Antal dr., volt országgyűlési képviselő. (Lásd I. kötet 471. oldal.) Élénk részt vesz az ügyvédi kar társadalmi életében is. Elnöke az Országos Ügyvédszövetség győri osztályának és társelnöke az Országos Ügyvéd Szövetségnek. Győr város törv. hat. bizottságának és kisgyűlésének tagja. Elnöke, védnöke és vezetőségi tagja igen sok társadalmi testületnek. Megalkuvást nem ismerő, elszánt harcosa a keresztény nemzeti gondolatnak, aki kritikus időkben férfias bátorsággal tett tanúbizonyságot hazafias elvei mellett.

Wälder Gyula, műegyetemi ny. r. tanár. (Lásd I. kötet 478. oldal.) Mint építész, számos pályázaton nyert első díjat és igen sok magán és középületet

tervezett. Egyik legkitünőbb ismerője a XVII. és XVIII. századbeli magyarországi barok-építészetnek s élethivatásának tartja a barok-stílus fejlesztését. A Magyar Mérnök Egyletnek szakosztályi jegyzője, majd szakosztályi elnöke volt. Tagja a Szombathely város és Vas vármegye törv. hat. bizottságának, a Műemlékek Országos Bizottságának, a Képzőművészeti és középítési tanácsnak, valamint az egyházépítési tanácsnak. Érdemei elismeréséül a II. oszt. Magyar Érdemkereszttel és a Corvin-koszorúval tüntették ki. Cikkei és értekezései különböző szaklapok hasábjain jelentek meg.

Warga László, műegyetemi ny. r. tanár. Jászberényben született, 1878 november hó 21-én. Középiskoláit szülővárosában és Kolozsvárott, egyetemi tanulmányait Budapesten végezte és a kir. József Műegyetemen, 1902-ben építészi oklevelet nyert. Diplomájának megszerzése után a székesfőváros szolgálatába lépett, ahol a szfőv. városépítészeti ügyosztályában, a városrendészeti osztály vezetője volt 1912—1929-ig. A városrendezéssel kapcsolatos tervezések tartoztak hatáskörébe és Tabán, Erzsébetváros, Kelenföld, Alsórákos és környéke, Gellérthegy, Sashegy és Óbuda belső részének városrendezési terveit készítette. A székesfővárosnál 1910-ben mérnök, 1911-ben főmérnök és 1913-ban műszaki tanácsos lett. 1920 óta mint a főváros megbízott városrendezője működött, egészen 1929-ig, amikor nyugalomba vonult és ugyanekkor a műegyetem újonnan létesített városrendezési tanszékére nevezték ki nyilv. rendes tanárnak. Hazai és külföldi városrende-

zési tervpályázatokon első díjat nyertek Kassa, Miskolc, Szombathely és Székesfehérvár rendezésére készült pályatervei. A váci rokkanttelep építésére készült tervpályázatával a Magyar Mérnök és Építész Egylet ezüstérmét nyerte el. Antwerpen városrendezési tervpályázatán Lechner Jenő és Forbáth Imre közreműködésével készült pályaműve harmadik helyen, Brassó és Belgrád pályaterve első helyen díjaztatott. Gyöngyös város újjáépítése szintén nevéhez fűződik. Az Országos Képzőművészeti Tanács, a Műemlékek Országos Bizottsága, az Országos Középítési Tanács és még számos tudományos és szakegyesületnek tagja. Érdemeiért m. kir. kormányfőtanácsosi kinevezést és a II. oszt. polgári hadiérdemkeresztet nyerte el. Szaklapok és folyóiratok hasábjain megjelent számos cikke és tanulmánya főként városépítkezési kérdésekkel foglalkozik.

Wein Dezső dr., főorvos. Budapesten született 1873 január 19-én. Édesatyja, Wein János, a Budapesti vízművek igazgatója volt. Középiskoláit és egyetemi tanulmányait Budapesten végezte, orvosi oklevelét 1897-ben szerezte meg. Egyetemi tanulmányainak befejezésével tanulmányútra ment az Egyesült Államokba, ahonnan visszatérve, Budapesten rendelőt nyitott s azóta is magángyakorlatot folytat. 1908-ban írta meg az „Érzéstelenítés a fogászatban" és „Az állkapocssérülések gyógyítása" című munkáját, mely azóta magyarul, angolul és németül több kiadást ért meg. A háborúban a Vöröskereszt Egyesület budapesti, Győri úti Erzsébet kórházában teljesített szolgálatot, mint osztályvezető főorvos. 1915-ben németországi tanulmányúton volt és az állkapocssérülések gyógyítása körül ott szerzett tapasztalatai alapján a Vöröskeresztkórház vezetősége a vezetése alatti osztályt kizárólag az állkapocssérülések gyógyítására rendezte be. Politikai szereplése 1919 június 22-én kezdődött, mikor a kommün alatt megrendezte a budai polgársággal a nagy, kommunistaellenes tüntetést. Az ő házában alakult meg a Keresztény Nemzeti Párt, melynek egy éven keresztül elnök-igazgatója volt. A Fehér Ház 1919 augusztus 6-án este letartóztatta a Peidl-kormányt, éjjel Alcsutról lakására hozta József főherceget és 7-én reggel megalakította az első Friedrich-kormányt. A koncentráció létrehozása az ő munkája volt. Személye szoros összefüggésben van az 1921-es nyugatmagyarországi felkeléssel. Minden tevékenységében a nemzeti eszme vezette s támogatója volt anyagilag minden nemzeti eszménnek, mely az ország javára szolgált. Tevékeny részt vett az első nemzetgyűlés életrehívásában; alapító tagja a Fehér Ház B. E.-nek és a Friedrich-pártnak, amelynek vezetőségében jelenleg is fontos szerepet tölt be. Politikai írásai fővárosi napilapok hasábjain jelennek meg.

Wiesinger Frigyes dr., főorvos. Nagyszombaton született 1876 május 4-én. Középiskoláit Rimaszombatban, az egyetemet Budapesten végezte, ahol orvostudományi oklevelet nyert. Tanulmányainak befejezése után a budapesti és a drezdai nőgyógyászati klinikán működött, majd a budapesti bábaképzőnek I. tanársegéde lett. Később műtősebészi oklevelet szerzett. A háború alatt mint főorvos teljesített szolgálatot. A Ferenc József renddel, a koronás arany érdemkereszttel, a magyar és porosz Vöröskereszt-éremmel és a német vaskereszttel tüntették ki. A leszerelés után a Lórántfy-kórház nőgyógyász-főorvosa és az OTI

IX. ker. rendelőintézetnek vezető nőgyógyászorvosa lett. Önálló munkái: A községek teendője a közegészségügy terén és A terhes szülőnő és gyermekágyas életrendszabályai. Szakmájába vágó előadásai és cikkei az orvosi szaklapokban jelennek meg.

Winchkler István dr., kereskedelemügyi miniszter. 1890-ben született Győrött. A gimnáziumi érettségi után egy évet a bécsujhelyi katona akadémián töltött, majd beiratkozott a budapesti egyetemre, ahol jogi és államtudományi doktorrá avatták. A világháborúban résztvett a mozgósítástól az összeomlásig s mint főhadnagy szerelt le több kitüntetéssel.

1919-ben az újonnan felállított külügyminisztériumba került miniszteri titkári rangban, 1921-ben pedig a bécsi követséghez osztották be. Ugyanebben az évben tette le a bírói és ügyvédi vizsgát. Később a közélelmezési minisztériumba helyezték át, ahol két éven át az import-export osztály vezetője volt. 1923-ban a párisi magyar követséghez került, két év múlva pedig visszarendelték a külügyminisztériumba. Mint a minisztérium gazdaságpolitikai osztályának helyettes vezetője, többízben vett részt a Népszövetség ülésein. Nemzetközi kereskedelmi szerződések alkalmával többízben volt a magyar küldöttség vezetője. Gróf Bethlen István miniszterelnök 1930. évi berlini és Gömbös Gyula miniszterelnök 1932. évi római tárgyalásain gazdasági szakértő volt. 1933-ban mint a külkereskedelmi ügyek kormánybiztosát, a Kül-Kereskedelmi Hivatal megszervezésével bízták meg, amely feladatnak kitünően megfelelt s mint elnök, az új intézmény élére került. 1934-ben résztvett a magyar-osztrák-olasz tárgyalásokon Rómában s ő írta alá az Olaszországgal és Ausztriával kötött gazdasági megállapodásokat. 1935-ben az általános választásokon Gyöngyösön nyert mandátumot. A kormányzó 1935 március 5-én nevezte ki kereskedelemügyi államtitkárrá, amely állását 1935 augusztus haváig töltötte be, amikor kereskedelemügyi miniszterré lett kinevezve.

Wolf István, v. országgyűlési pótképviselő. Szegeden született 1869 okt. 6-án. Tanulmányainak elvégzése után a honvédlovasságnál szolgált és 1891-ben tartalékos huszártisztté nevezték ki; ugyanezen évben lépett a Máv szolgálatába. 1896-ban a Vaskapu megnyitásával kapcsolatban a vasúti forgalom ellátására lett kirendelve, amelyért miniszteri elismerésben részesült. 1898-ban Szeged állomásfőnökhelyettesévé nevezték ki, ahonnan Pancsovára helyezték át 1899-ben mint állomásfőnök. 1906-ban ellenőr, 1914-ben főellenőr, 1919-ben felügyelő és még ugyanezen évben a budapesti dunaparti teherpályaudvar állomásfőnökévé nevezték ki. 1925-ben főfelügyelővé lépett elő és 1923 április havában érdemei elismeréséül m. kir. kormányfőtanácsosi címet kapott, majd saját kérelmére nyugalomba ment. Kitüntetései: koronás arany érdemkereszt, Ferenc József-rend lovagkeresztje, II. oszt. német nagykereszt, stb. Rendkívül széleskörű társadalmi tevékenységet fejtett ki, főleg a Máv. alkalmazottak érdekeinek szolgálatában. 1926-ban nevéhez füződik a budapesti dunaparti állomás zászlóavatása, az elnöksége alatt álló Vasutasok Családgondozó Orsz. Egyesülete, a Balatonfüredi Máv. Tisztviselőtelep. A „Mávosz" szaktisztviselők csoportjának díszelnöke és az üdülőtelep-bizottság örökös elnöke és számos más egyesületnek elnöke-alelnöke és választmányi tagja. 1935-ig tagja volt a szfőv. törv. hat. bizottsá-

gának. Mint politikus főleg gazdasági és szociálpolitikai kérdésekkel foglalkozott. A jótékonysági és szegényügyeknek a mai napig is lelkes támogatója. Ferenc nevű vasutas fia önként vonult be a háborúba és első volt a 39. ezredben, aki kiváló vitézségéért a nagy arany vitézségi éremmel lett kitüntetve és 1914. év végén a harctéren hősi halált halt. 1928-ban avatták vitézzé.

Wolkenberg Alajos dr., a felsőház tagja. (Lásd I. kötet 484. oldal.) Felsőházi tagságát a Pázmány Péter tudományegyetem 1932-ben meghosszabbította. Tagja a felsőház közoktatásügyi bizottságának s a költségvetési vitákban tevékeny részt vesz. Főleg a közoktatásügyi tárca budgetjének tárgyalásánál átfogó erejű tömör beszédeiben több, azóta megvalósult szervezeti újítás eszméjét vetette fel. Politikai munkássága mellett a tudományos kutatás terén is komoly eredményeket ért el. Levelező, rendes, illetve vezetőségi tagja számos magyar és külföldi egyesületnek.

Zalán Gyula dr. (alsódomborúi), volt országgyűlési képviselő. (Lásd I. kötet 485. oldal.) A világháború kitörésekor mint tart. hadnagy katonai szolgálatra vonult be s a legelsők között volt, aki hősies magatartásáért a III. o. katonai érdemkeresztet kapta. Przemysl védelmében orosz fogságba esett s ötévi hadifogság után szökve tért haza. Munkapárti programmal 1910-ben a letenyei kerület küldötte be az országgyűlésbe, ahol a véderőjavaslatnál tartott számos értékes felszólalást s az első között volt, akik a cserkészmozgalom támogatásának és megszervezésének ügyét szorgalmazta. Miután szülőhelye, Alsódomború impériumváltozás alá került, azóta a politikai élettől visszavonult.

Zelenka Lajos dr. (kutnai és eörvistyei), a felsőház v. tagja. Miskolcon született 1867 február 6-án. Középiskolai tanulmányainak befejezése után a kassai jogakadémia, majd a budapesti tudományegy. jogi karának hallgató volt, ahol jogtudorrá is avatták. Igazságügyi pályafutását 1899-ben a bpesti ítélőtáblánál mint joggyakornok kezdte. Később az igazságügyminisztérium elnöki osztályába került, majd a pestvidéki törvényszékre aljegyzővé nevezték ki. 1892-ben ügyvédi vizsgát tett és Szilágyi Dezső mellett dolgozott. A budapesti törvényszéken bírói minőségben teljesített szolgálatot. 1906-ban a kir. Kúriához tanácsjegyzőül rendelték be, 1913-ban a budapesti kir. ítélőtábla bírája lett, 1918-ban pedig kúriai bírói címmel és jelleggel a nyiregyházai kir. törvényszék elnökévé nevezték ki. Ezen állását 1926 őszéig töltötte be. A kommün alatt az elsők között volt, akit börtönbe vetettek mint túszt. 1926 óta a budapesti kir. ítélőtábla tanácselnöke. Szentföldi utazásán tett tapasztalairól több cikket írt. Résztvett az első jeruzsálemi evangélikus templom felavatásán. Társadalmi vonatkozású írásai is jelentek meg. 1922-től a tiszai evangélikus egyházkerület felügyelője. A „KANSz" szabolcsmegyei osztályának örökös díszelnöke és Szabolcs vármegye törvényhatósági bizottságának tagja. Mint az ág. ev. egyház tiszai egyházkerületének felügyelője, tagja a felsőháznak. Tagja volt a közjogi, alkotmányjogi, mentelmi, igazoló és házszabálybizottságnak. Költségvetési vitáknál, különösen pedig kultúrális törvényjavaslatoknál szólalt fel; számos törvényjavaslatnak előadója volt. Tevékeny részt vett a magyar kormánynak azon törekvéseiben, hogy a megszálló román katonaságot a végleges határmegállapítás

előtt a Tisza vonala mögé szorítsák. Régi evangélikus papi családból származik; atyja: Z. Pál evangélikus püspök volt. Z. Lajos dr. alelnöke volt az ev. egyházi zsinatnak. 1935 március 22-én hunyt el Budapesten.

Zelenka-Zelensky Róbert gróf, felsőházi tag. (Lásd I. kötet 486. oldal.) Tevékeny részt vett a nemzetközi mezőgazdasági intézet megalapításában, s a nemzetközi agrárkonferenciákon Magyarország képviseletében előadója volt a tőzsdei fedezetlen határidőüzlet kérdésének s a fedezetlen határidőüzlet játékot jórészt az ő munkássága alapján tiltotta meg számos európai ország törvényhozása. 1905-ben foglalta el helyét a főrendiházban. 1898-ban az OMGE alelnökévé, majd 1918-ban elnökévé, 1876-ban pedig az Aradmegyei Gazdasági Egyesület elnökévé választották. Érdemei elismeréséül a király 1916-ban I. o. vaskoronarenddel tüntette ki. Alapítója a régi ACSEV és jelenleg is elnöke a Szeged-Csongrádi Vasutak Rt.-nak, s hosszú időn keresztül igazgatósági elnöke volt a Nemzeti Kaszinónak. A felsőházban a külügyi és pénzügyi bizottság tagja s agrárpolitikai, pénzügyi, közlekedési és választójogi kérdésekben gyakran felszólalt. Széleskörű irodalmi tevékenységet fejt ki. Főbb művei: Spekuláció és árképződés, Szerződésünk Ausztriával, Aprárpolitikai észrevételek, Emlékeim, stb.

Zelovich Kornél (nemes), volt felsőházi tag. Dömösön született 1869 március 11-én. Középiskolai tanulmányait Vácott, a műegyetemet Budapesten végezte és 1891-ben mérnöki oklevelet szerzett. Önkéntesi szolgálatának elvégzése után 1892-ben tartalékos tüzérhadnaggyá nevezték ki. 1894-ben a Máv. szolgálatába lépett, 1898-tól 1908-ig a m. kir. Vasúti és Hajózási Főfelügyelőség keretében működött. 1908-ban a Máv. jobbparti üzletvezetőségének vezetője, 1910-ben igazgatóhelyettes az építési és pályafenntartási osztályon, 1914 óta pedig ny. r. tanár a József műegyetemen, a közlekedés és vasútépítéstan tárgykörében. Ismételten dékán, rektor magnificus, majd 1931-től 1935-ig az országgyűlés felsőházának tagja. Rendes tagja a Magyar Tud. Akadéniának. Tagja az Orsz. Közlekedési Bizottságnak, a Középítési Tanácsnak, a Hajózási és Kikötőügyi Tanácsnak, a Máv. igazgatósági és együttes ülésének, állandó előadója a Felsőoktatási Egyesületnek, stb., stb. Tulajdonosa a II. o. Magyar Érdemkeresztnek, a Vöröskereszt II. o. hadiékítményes díszjelvényének és a jubileumi emlékéremnek. Lovagja a III. o. vaskoronarendnek. Mint a magyar technikai élet hivatott vezéregyénisége rendkívül széleskörű irodalmi tevékenységet fejtett ki magyar, német és francia nyelven. Számos munkáját a Magyar Tudományos Akadémia és a legkiválóbb külföldi tudományos egyesületek adták ki. 1935 április 10-én hunyt el Budapesten.

Zichy Aladár gróf (zichy és vásonkeői), a felsőház tagja, v. b. t. t., ny. miniszter. (Lásd I. kötet 487. oldal.) A forradalmi időkben Szegeden a toborzás megszervezésének munkáját vállalta magára, s mint a toborzó bizottság elnöke, ő vette ki a katonai esküket is. Részben a megszálló francia hatalom felkérésére ő mutatta ki a szegedi kormányzat megalakulásának alkotmányos hátterét. A későbbi évek politikai mozgalmaiban tevékeny részt már nem vett. A politikai élettől visszavonulva, tanulmányainak szenteli idejét. Széleskörű társadalmi és jótékonysági tevékenységet fejt ki, vezető tagja számos bel- és külföldi tudományos és társadalmi egyesületnek.

Zichy Gyula gróf dr. (zichi és vásonkeői), kalocsai-bácsi r. k. érsek, a felsőház tagja. (Lásd I. kötet 489. oldal.) Érseksége alatt megszervezte a Kalocsai Egyházmegyei Takarékpénztárt, új alapokra építette és kibővítette a kalocsai érseki kórházat és új plébániákat, templomokat, zárdákat és iskolákat létesített. 1929-ben és 1931-ben magyar nemzeti zarándoklatot vezetett a Szentföldre, ahol a beuroni Mária-bazilikában a magyar katolikus hívek áldozatkész támogatásával gyönyörű magyar kápolnát létesített. Legutóbb Kalocsa külvárosában megépítette a régóta nélkülözött Szent Imre plébánia-templomot, továbbá a csonka főegyházmegye újabb keletű lelkészségeiben építteti az új templomokat.

Zoltán Béla dr. (csepei), volt igazságügyminiszter, a felsőház volt tagja. (Lásd I. kötet 491. oldal.) A keményen folytatott munkájának teljében, úgyszólván íróasztala mellől ragadta el a halál 1929 október 30-án. Egyike volt azon keveseknek, akiknek a megcsonkított Magyarország nemzetközi képviseletében tevékeny rész jutott. Halálával Magyarország egyik legérdemesebb munkását veszítette el azon a területen, ahol az emberi jogok és a nemzeti érdekek, a politikai célszerűség és az igazság örökéletű törvényei Európában ma egyedül számíthatnak elismerésre és kiegyenlítésre.

Zubkovics György dr. (ujszentiványi), a budai gör. kel. szerb egyházmegye püspöke, a felsőház tagja. (Lásd I. kötet 492. oldal.) Megalakulásától kezdve tagja a felsőháznak, amelynek közjogi és törvénykezési bizottságában, de a plénum előtt is számos alkalommal felszólalt. Mint a gör. kel. egyház egyetlen magyarországi püspöke, főként egyháza érdekében fejt ki nagyjelentőségű tevékenységet. Politikai munkásságától függetlenül vezeti a gör. kel. egyház ügyeit, számos egyházközséget szervezett meg és igen sok gör. keleti hitbuzgalmi és társadalmi egyesületet hívott életre. Vezetőségi tagja számos társadalmi és tudományos egyesületnek.

Zsindely Ferenc dr., országgyűlési képviselő. 1891-ben született Kisvárdán. A középiskolát a komáromi Szent Benedek-rendi gimnáziumban és a pápai református kollégiumban végezte, a jogi diplomát és az ügyvédi oklevelet Budapesten szerezte meg. Amikor kitört a háború, önként jelentkezett harctéri szolgálatra és 1914 szeptemberében, mint köztüzér ment a frontra és 33 hónapi szakadatlan frontszolgálat után tüzérfőhadnagy lett. Vitéz magatartásáért több kitüntetésben részesült. Harctéri szolgálata közben Komárom vármegye 1915-ben szolgabíróvá, 1917-ben pedig vármegyei aljegyzővé választotta. 1918-ban főispáni titkár és tiszteletbeli vármegyei főjegyző lett, 1919-ben pedig mint miniszteri segédtitkár a kisebbségi ügyek minisztériumában működött. 1921-ben pénzügyminiszteri titkárrá nevezték ki. Mint pénzügyminiszteri titkár Prágában és Bécsben több kereskedelmi és pénzügyi tárgyaláson vett részt. Az irodalmi életben tevékeny multra tekint vissza. Amellett, hogy számtalan pénzügyi és közgazdasági szakcikke jelent meg a napisajtóban és a szaklapokban, az általános forgalmiadóról és a gabonajegy-rendszerről pénzügyi szakkönyvet is írt. A szépirodalmat is műveli, több verse, novellája és vadászati elbeszélése jelent meg, utóbbiakból nemrég egy kötet „Isten szabad ege alatt" címmel. Komárom város, amely 1931-ben nagy szótöbbséggel választotta meg képviselőjévé, 1935-ben egyhangúlag juttatta mandátumhoz a Nemzeti Egység Pártjának programjával. Az elmult ciklusban is tagja volt a 33-as országos bizottságnak. Sok törvényjavaslat előadója volt. 1934-ben a kor-

mányzó pénzügyi téren szerzett érdemei elismeréséül kincstári főtanácsossá nevezte ki. Komárom város egyhangúlag megválasztott díszpolgára. Tagja Komárom-Esztergom vármegye törvényhatósági bizottságának és kisgyűlésének. Országos társelnöke a MOVE-nek, elnöke a Magyar Kézilabdázó Egyesületek Szövetségének.

Zsitvay Tibor dr. (zsitvateöi), ny. igazságügyminiszter, országgyűlési képviselő. (Lásd I. kötet, 493. oldal.) 1931-ben nagy szótöbbséggel választották meg Kecskeméten, a rétsági kerületben pedig ismét egyhangú mandátumot kapott, erről azonban lemondott. Tárcáját megtartotta gróf Károlyi Gyula kormányában is a Gömbös-kormány megalakulásáig. Azután rövid időre visszavonult 1934 folyamán azonban a miniszterelnök a Nemzeti Egység Pártja fővárosi szervezetének kiépítését bízta rá. A fővárosi törvényhatósági bizottság feloszlatása után valamennyi közigazgatási kerületben élénk választási agitációt kezdett, amelynek eredményeként a párt a legutóbbi törvényhatósági választáson elért szavazatainak számát megkétszerezte és bizottsági tagságainak száma is erősen megnövekedett. Az új fővárosi közgyűlésen mint a Nep. fővárosi csoportjának vezére foglal helyet. 1935-ben az általános választásokon a főváros budai választókerületében és Kecskeméten választották meg képviselőnek és a kecskeméti mandátumát tartotta meg. Tulajdonosa az I. oszt. Magyar Érdemkeresztnek.

Zsóry Lajos, országgyűlési képviselő. 1877-ben született Boldván, Borsod vármegyében. A középiskolát a miskolci református főgimnáziumban, a jogot a sárospataki jogakadémián végezte. A közigazgatás szolgálatába lépett s mint gyakornok 1899-ben kezdte meg pályáját Borsod vármegyében. 1901-ben lett szolgabíró s 1912-ben választották meg a mezőkövesdi járás főszolgabírájának. Járásának kultúrális és gazdasági fejlődése terén sok érdemet szerzett. Hitelszövetkezeteket létesített s megvetette a járási kórház alapjait. Járása társadalmi életében is vezető szerepet töltött be. 1931-ben választotta meg a mezőkövesdi kerület egységespárti programmal képviselőjének s az 1935. évi országgyűlésben is régi kerületének mandátumával foglal helyet. Díszpolgára Mezőkeresztes és Bükkzserc községeknek, tanácsbírája a miskolci református egyháznak.

A KÉPVISELŐHÁZ ELNÖKEI:

(Lásd I. kötet 497. oldal.)

Almásy László 1929 február 9—1935 május 1.
Sztranyavszky Sándor 1935 május 1—

MAGYARORSZÁG KORMÁNYAI 1867—1935.

MINISZTERELNÖKÖK:

(Lásd I. kötet 498. oldal.)

Bethlen István gróf, 1921 április 14-től — 1931 augusztus 24-ig.
Károlyi Gyula gróf, 1931 augusztus 24-től — 1932 október 1-ig.
Gömbös Gyula vitéz, 1932 október 1-től —

KÜLÜGYMINISZTEREK:

(Lásd I. kötet 500. oldal.)

Walkó Lajos dr., 1925 március 17-től — 1930 december 9-ig.
Károlyi Gyula gróf, 1930 december 9-től — 1931 augusztus 24-ig.
Walkó Lajos dr., 1931 augusztus 24-től — 1932 október 1-ig.
Puky Endre, 1932 október 1-től — 1933 január 7-ig.
Gömbös Gyula vitéz, (ideiglenes) 1933 január 7-től — 1933 február 4-ig.
Kánya Kálmán, 1933 február 4-től —

BELÜGYMINISZTEREK:

(Lásd I. kötet 501. oldal.)

Scitovszky Béla dr., 1926 október 15-től — 1931 augusztus 24-ig.
Keresztes-Fischer Ferenc vitéz, 1931 augusztus 24-től — 1935 március 4-ig.
Kozma Miklós vitéz, 1935 március 4-től —

PÉNZÜGYMINISZTEREK:

(Lásd I. kötet 502. oldal.)

Wekerle Sándor dr. 1928 szeptember 7-től — 1931 augusztus 24-ig.
Károlyi Gyula gróf, (ideiglenes) 1931 augusztus 24-től — 1931 december 16-ig.
Korányi Frigyes báró, 1931 december 16-tól — 1932 október 1-ig.
Imrédy Béla dr., 1932 október 1-től — 1935 január 6-ig.
Fabinyi Tihamér dr. (ideiglenes) 1935 január 6-tól — 1935 március 4-ig.
Fabinyi Tihamér dr., 1935 március 4-től —

KERESKEDELEMÜGYI MINISZTEREK:

(Lásd I. kötet 504. oldal.)

Bud János dr., 1929 szeptember 1-től — 1931 augusztus 24-ig.
Kenéz Béla dr., 1931 augusztus 24-től — 1932 október 1-ig.
Fabinyi Tihamér dr., 1932 október 1-től — 1935 március 4-ig.
Bornemisza Géza dr., 1935 március 4-től — 1935 augusztus 18-ig.
Winchkler István dr., 1935 augusztus 18-tól —

IPARÜGYI MINISZTEREK:

Bornemisza Géza dr., 1935 augusztus 18-tól —

FÖLDMÜVELÉSÜGYI MINISZTEREK:

(Lásd I. kötet 505. oldal.)

Mayer János, 1924 november 15-től — 1931 augusztus 24-ig.
Ivády Béla, 1931 augusztus 24-től — 1932 február 4-ig.
Purgly Emil vitéz, 1932 február 4-től — 1932 október 1-ig.
Kállay Miklós dr., 1932 október 1-től — 1935 január 9-ig.
Darányi Kálmán dr., 1935 január 9-től —

VALLÁS- ÉS KÖZOKTATÁSÜGYI MINISZTEREK:

(Lásd I. kötet 506. oldal.)

Klebelsberg Kunó gróf 1922 június 26-tól — 1931 augusztus 24-ig.
Ernszt Sándor dr., 1931 augusztus 24-től — 1931 december 16-ig.
Karafiáth Jenő dr., 1931 december 16-tól — 1932 október 1-ig.
Hóman Bálint dr., 1932 október 1-től —

IGAZSÁGÜGYI MINISZTEREK:

(Lásd I. kötet 507. oldal.)

Zsitvay Tibor dr., 1929 február 4-től — 1931 augusztus 24-ig.
Zsitvay Tibor dr., 1931 augusztus 24-től — 1932 október 1-ig.
Lázár Andor dr., 1932 október 1-től —

HONVÉDELMI MINISZTEREK:

(Lásd I. kötet 508. oldal.)

Csáky Károly gróf, 1923 június 28-tól — 1929 október 10-ig.
Gömbös Gyula vitéz, 1929 október 10-től — 1931 augusztus 24-ig.
Gömbös Gyula vitéz, 1931 augusztus 24-től — 1932 október 1-ig.
Gömbös Gyula vitéz, (miniszterelnök), 1932 október 1-től. —

NÉPJÓLÉTI ÉS MUNKAÜGYI MINISZTEREK:

(Lásd I. kötet 509. oldal.)

Vass József dr., 1922 június 16-tól — 1930 szeptember 8-ig.
Klebelsberg Kunó gróf (ideiglenesen), 1930 szeptember 8-tól — 1930 szeptember 28-ig.
Ernszt Sándor dr., 1930 szeptember 28-tól — 1931 augusztus 24-ig.
Ernszt Sándor dr. (ideiglenesen), 1931 augusztus 24-től — 1931 december 16-ig.
Károlyi Gyula gróf (ideiglenesen), 1931 december 16-tól — 1932 június 30-ig.

JELENLEGI MAGYAR KIRÁLYI MINISZTÉRIUM

MINISZTERELNÖK:

Gömbös Gyula vitéz.

MINISZTEREK:

Kánya Kálmán, külügyminiszter.
Kozma Miklós vitéz, belügyminiszter.
Fabinyi Tihamér dr., pénzügyminiszter.
Winchkler István dr., kereskedelemügyi miniszter.
Bornemisza Géza dr., iparügyi miniszter.
Darányi Kálmán dr., földmüvelésügyi miniszter.
Hóman Bálint dr., vallás- és közoktatásügyi miniszter.
Lázár Andor dr., igazságügyi miniszter.
Gömbös Gyula vitéz, honvédelmi miniszter.